CAROLI LINNAEI,

EQVITIS DE STELLA POLARI,

ARCHIATRI REGII, MED. ET BOTAN. PROFESS. VPSAL. ACAD. VPSAL. HOLMENS. PETROPOL. BEROL. IMPER. LOND. MONSPEL. TOLOS. FLORENT. SOC.

SYSTEMA NATVRAE,

PER

REGNA TRIA NATVRAE,

SECVNDVM

CLASSES, ORDINES, GENERA, SPECIES

CVM

CHARACTERIBVS, ET DIFFERENTIIS.

TOMVS III.

VINDOBONAE,

TYPIS IOANNIS THOMÆ NOB. DE TRATTNERN, CÆS. REG. AULÆ. TYPOGRAPHI ET BIBLIOP.

MDCCLXX.

IEHOVAE est Terra et plenitudo eius,
orbis terrae et quae habitant in eo.
Ipse super Maria plantauit eam.
et super eam firmauit Flumina.
Adscenderunt Montes et descenderunt Campi
in locum, quem fundauit eis.

DAVID. XXIV. I. 2. IV. 8.

PRAEFATIO.

LITHOLOGIA mihi criſtas non eriget, Lapides enim, quos quondam in deliciis habui, tradita demum aliis diſciplina, ſepoſui, neque nunc, niſi laceſſitus, recepiſſem.

PRIMVS ann. 1736. Lapides in *Methodum Syſtematicam* diſpoſui, conſtituendo *Genera* fixa *Characteribus* definita, quae omnia non omnibus inuiſa fuiſſe, ex ſcriptis ſucceſſorum intellexi, quamuis nonnulli meis humeris inſiſtentes, circumſpexere altius, quaedam mutando addendoque non ſine ſupercilio.

DEIN ſurrexere varii Lithologi et Mineralogi conſummati: WOLTERSDORF, WALLERIVS, IVSTI, SWAB, CRONSTEDT, VOGEL, qui diuino afflatu inſpirati ſua obſeruata cum erudito orbe communicarunt, quibus, quod infinito labore et ſudore montium et Naturae abyſſum penetrarunt, ſempiterna ab omnibus aequis cenſoribus debetur gloria; ſapientes eruditos autem maligno dente ſe inuicem rodere, non equidem inuideo, ſed miror magis; at homo natura malus morum cultura et nobiliore educatione emendandus: de ferro eſt vltima aetas.

MINERALOGI viam Chemicam incedere coacti ſunt pro ſcopo Metallurgico obtinendo, a qua in viam Phyſicam adſcendere allaborarunt; hi lithologiam ſibi vindicarunt tamquam propriam, quemadmodum Medici olim Botanicen. In his primas tenet incertus (*Anonymus in Mineralogia. Holm. 1756. oct.*) de cuius authore vtar verbis Iſaci mutatis: Vox Swabii, manus Cronſtedti; illius (*) enim dogmata dudum in familiari colloquio audiui, antequam hic adoleuerat.

IPSE Lapides non ſcopo Metallurgico, ſed vt Naturae Conſultus omnibus gentibus vtiles conſideraui, Viam Mediam incedere coactus, nec auſus vbique aſſociare ger-

(*) *Summus Mineralogus* Ant. Swab *obiit 1768. Ian. 28. aet. 64.*

manos fratres (Cretam et Silices); nec proſcribere Genera, quae natura ciuitate donauit (Humum, Cotem, Nitrum); nec ſeparare quae haec foederato connubio coniunxit (Spati ſ. Schiſti ſpecies).

LITHOGENESIAM ſtudioſe in itineribus quaeſiui, didicique eam abſolui Praecipitatione et Cryſtalliſatione, atque Terras proſterni, ſed Quartzum, Spatum, Micamque exſurgere. Terras femineas dein impraegnari a Salibus maſculis, indeque prognaſci Nobiliores; horum vero plurimos a Marte, proteo magis mutabili, pro indole cuiuscunque coniugis.

SALIVM metamorphoſin etiamnum occluſam Lithologis ſerio commendo, quae ſi aeque aperta fuerit ac hodie Terrarum ianua, noua lux affulgebit lapidum geneſi. Cryſtallos lapidoſas, quod Salibus dudum ſubieci (ob rationes alibi (*) datas, et pluribus dein confirmatas, adeoque non mutandas) a variis reprehenſus fui, ſed vix ab aliis, quam qui ignorant, quid diſtent Silices a Calce.

PETRARVM ordines nomine, non vero omine, mutaui, vti dudum Mammalia, ne hallucinarentur friuoli.

TERRAS Primitiuas lubenter Petris praemiſiſſem, ſi leges Artis et Naturae admiſiſſent, ſed praeuidens me incidentem in Scyllam cupientem vitare Charybdin, obſeruaui Naturae ſimplex veri ſigillum per circulum incipere vbi deſinit (**).

Vpſaliae 1768.

RE-

(*) *Amoenitat. Academ. 1. p. 454.*
(**) *Salom. Conc. III. 10.*

REGNVM LAPIDEVM.

Fuiſſe HVMOREM rerum initium *Aquamque* Terrae primordium, e quo ſurrexere omnia, teſte Moſe, Thalete, Seneca, manifeſtatur dum chaoticum Nucleum inundans Mare genitum in ſe foetum lente enititur in *Continentem*, quam, exhalando continue *Rorem*, in *Nebulas* eleuandum, imbribus aethereis rectificatis deciduis quotannis lactat. *Cataclysmi* vniverſalis certa rudera ego nondum attigi, quousque penetraui; minus etiam veram *terram adamiticam*, ſed vbique vidi factas ex Aequore Terras, et in his mera *Rudera* longinqui ſenſim praeterlapſi aeui.

AQVA oceani humida, frigidula, paſſiua, concipiens, vbique foecundata a ſicco, caleſcente. actiuo, generante AERE, obſervatur in ſinu ſuo intimo praegnans gemino Foetu:

Maſculo ſolubili, acri, claro, cryſtallino SALINO,
Femineo fixato, viſcido, opaco, attractorio TERRENO.

Priuignos inſuper duos VEGETABILEM et ANIMALEM, feminum catena continuandos, enutriet haec Aqua: hi ambo in Terram reducuntur perenni circulo, dum etiam horum haeres erit nutrix Nouerca,

SALIA ſapida, polyedra, diaphana, multiplicatiua, ſolubilia in particulas minimas infinitas, nihilominus ſemper conformes, concreſcentesque iterum iterumque in maiores etiam conformes, generant cryſtalliſando, in et ex *terris* variis, varios Lapides:

NITRVM	Aëreum,	obducendo	auget	*Arenam.*
MVRIA	Marina,	corrodendo	attrahit	*Argillam.*
NATRVM	Animale,	reſudando	coagulat	*Calcem.*
ALVMEN	Vegetabile,	ramificando	ferruminat	*Humum.*

Sic PATRES *Lapidum.*

Pholades *inhabitant mare mediterraneum, intra rupium parua foramina, per quae adultiores egredi nequeunt et quidem ad ipſam maris ſuperficiem, nec vltra, vt fluctus hauriant; cumque etiamnum viuae ibi haerent, et reliquerunt ſua foramina cum emortuorum teſtis, ante ſecula rupibus incluſis et inſculptis, et quidem vsque in altiſſimos Italiae alpes, teſtes hae ſunt locupletiſſimi aquae ſubſidentiae. Confer.* Donat. Act. Angl. 1757. n. 50. §. 11.

TERRAE puluereae, ſiccefcentes, diſſolubiles, fixae, primitiuae,
Cryſtalliſando generatae aut *Praecipitando* prognatae;
Aceſcendo progenitae aut *Putreſcendo* renatae,
e quibus *Cryſtalliſando* ſ. *Attrahendo* Lapides renaſcuntur et hi iterum iterumque in Terras elementorum varietate reſoluuntur, regeneranturque, circulo itidem perenni:

ARGILLA Praecipitatio MARINAE aquae viſcidae:
Opaca, plaſtica, friabilis, induranda, apyra.

ARENA Cryſtalliſatio PLVVIALIS aquae turbidae:
hyalina, exſucca, ſcintillans, perſiſtens, vitreſcens.

HVMVS Reſolutio VEGETABILIVM aceſcentium:
nigra, bibula, puluerea, flagrans, combuſtibilis.

CALX Reſolutio ANIMALIVM putreſcentium:
albida, abſorbens, farinacea, penetrabilis, efferueſcens.

ARGILLA Terra aquae Marinae, Muriae olim oppoſita, ſordida, viſcida, lubrica, impalpabilis, amorpha, tenax, Colore opaca, Humido plaſtica, Solo naturali madida, Siccitate friabilis, Ignitione induranda, Vſtione apyra, at ex miſcela heterogenea in igne polymorpha, ſiccata diutius compreſſaque induratur in raſile *Talcum*, quod reſolutum regeneratur ſaepius in fibroſum *Asbeſtum*, at vero intime reſoluta mire recreſcit in ſquamoſam *Micam*.

ARENA Terra aquae Pluuialis, Nitro aethereo impraegnatae, nitida, fixa, rigida, ſcabra, cryſtallina, disiuncta, Colore hyalina, Humido exſucca, Chalybe ſcintillans, Ignitione perſiſtens, Vſtione determinata vitreſcens, reiecta ad continentem ſiccataque pellitur *Arena mobilis*; haec antiquata friabilis demum euaſit *Arena Glarea*; vtraque ſubterranea madens, oblique tranſuerſeque fiſſa, cryſtalliſationis atomis vlterius connectitur in *Cotem*, mixtaue peregrinis humoſis ferruminatur in *Sabulum*, et hoc dein in varios *Lapillos*, lapillique in *Saxum*, at vero reſoluta recryſtalliſataque conficit *Quartzum*.

HV-

Natura *aequilibrat vniuerſum rerum Diſcordiis.*
AQVA *humida, viſcida, attractiua,* ARGILLAE.
AER *ſiccus, acris, cryſtallinus,* ARENAE.
ergo *attractio* e viſcido, *cryſtalliſatio* e Sale.
accedit *fermentatio* Vegetabilis, *putrefactio* Animalis.
vnde Acidum, inde Alcali.
primum Solidum ponderoſum, Igneum leue eſt.

HVMVS Terra Vegetabilium, Nitri amasia, acescens, Colore nigra, Humidi bibula, Fractura friabilis, Siccitate pulueracea, Ignitione flagrans, Vstione combustibilis, haec diurna compressione induratur in fissilem *Schistum*, qui passim Bitumine saturatus euasit *Lithantrax*; resoluitur vero Schistus non raro in terrestrem *Ochram*, regenerandam multiplicatiua mineralisatione in *Tophum*.

CALX Terra Animalium, Nitri coniux, alcalina, Colore albida, Acidi absorbens, Rasione obsecundans, Siccitate farinacea, Ignitione penetrabilis, Vstione efferuescens, calcificans peregrina Humosa Argillosaque in *Marmor*; at resoluta saturataque acido recrystallisatur in *Gypsum*, acido, sine igne depuratorio, amplius non efferuescens; vtrumque ab elementis resoluitur in farinosam *Cretam*, aqua aetherea, teste Echinita, concrescentem in *Silicem*; at resoluta, teste Stalactita, recrystallisatur in *Spatum*.

Sic MATRES *Lapidum*.

LAPIDES e Terris concrescunt, resoluuntur, iterum recrescunt:

ARGILLA	attrahitur	in *Talcum*,	Resoluitur	in *Lithomargam*,	Regeneratur	in *Amiantum*
ARENA	accrescit	in *Cotem*,		in *Sabulum*,		in *Saxum*.
HVMVS	feruminatur	in *Schistum*,		in *Ochram*,		in *Tophum*.
CALX	coagulatur	in *Marmor*,		in *Cretam*,		in *Gypsum*.

LAPILLI *Diaphani* e Matre fluida, vti e fixa *Opaci* surrexere, Tincti saepius alumine Vitriolico, Colore varii e Vario; his replentur et consolidantur rupium vulnera cum Cicatrice.

MICA concretio Argillae, squamosa, flexilis, opaca, nitens, ignitione rigidior, sed nitidior euadens.

QVARTZVM crystallisatio Aquae elementaris, pellucidum, durum, e cauitate aquosa rupium, ideoque semper parasiticum, obscuratis saepius crystallis motu s. copia.

SPATVM crystallisatio Aquae calcariae, diaphanum, fragile, cuius rhombos internos a diuersa crystallo gnarus distinguit; marte adulteratum euadit durius chalybeque scintillans.

CRYSTALLI lapidoſae in et ex Aqua, ſale impraegnata, nec ſaturata, atomis terreſtribus impalpabilibus ſcatente, in cauis lapidum retenta, exſurgunt quiete et mora; nec iterum aqua ſolubiles in atomos impalpabiles. Figura polyedra differunt a reliquis omnibus lapidibus, nec alia gaudent, quam ſalibus popularibus propria, quae cryſtalliſationis vnica cauſſa naturalis hodie nota, nec ſalia figuram determinarent, niſi ſimul incorporando. *Stalactites* ſic accreſcit tunica cryſtallina, vti *Calculus*, at ſine vllo ſale cryſtallos exiſtere nemo poſtulabit, et terram ſalibus cryſtalliſari ſanus nemo dubitabit; harum Pelluciditas ab atomis, Color autem a Metallis; Gemmarum a pelluciditate, duritie, perſiſtentia, colore pretium, impotentis humanae itaque libidinis offuciae.

VITRIOLVM aluminis natum, Metallo maritatum, varium exſurgit et Figura gaudet diuerſa pro indole cuiuscunque metalli; huius tres frequentiſſimae ſpecies: *Ferri*, *Cupri*, *Zinci*; illorum totidem vulgatiſſimi fiunt ſulphurei *Pyritae*, horumque totidem frequentiores euadunt terreae *Ochrae*. Pyritae itaque diuerſi diuerſam aſſumant Figuram; horum terra, in quam reſoluuntur, vulgo audit *Ochra*, quae enim e Ferro *lutea*, vſtulata vero fit *rubra*; quae autem e Cupro ex acido *viridis*, ex alcali *caerulea*, inde lapides *Lutei* et *Rubri* plerumque e Ferro, vti lapides *Virides* et *Caerulei* plerumque e Cupro, vtraque Ochra cryſtalliſando coagulat terras in *Tophos*.

METALLA ſupradecompoſita conſtant e *Terra*, *Sale*, *Sulphure*. Ferrum vbiuis praeſentaneum, ſaepe ſoluitur ab elementis, ſoluto ſcilicet ſale vitriolico, praecipitataque terra ochracea; Ferrum cryſtalliſando ferruminat Terras in lapides, abſorptum multiplicatur metallo, vt vidi in littore (*), ſic multoties plus producit, quam primitus acceperat. Stagnans ⊕ in rupium aquam retinentibus fiſſuris tranſit aetate multiplicatum praecipitatumque in venam, quae transuerſe diſſecta, fiſſuraque repleta terra peregrina mutabit illico metallicam ibi venam in diuerſam, vt ex Ferro Cuproue ſaepe Plumbum Argento diues etc. Vena nimirum vna eademque variabili modificatione ſcatet ſaepeque ○, ⊕, ∞, ☿, ♂, ♀, ☉, ☽, ♃, ♄, zz, w.

SAXA

(*) Tophus marinus.

SAXA rupeſtria, ſolidiſſima, profundiſſima, vaſtiſſima, maxime longaeua, tamquam telluris eminentia oſſa, ex Arena, Sabulo, Lapillis, Lapidibusque concreta, immixtis paſſim argillaceis euadentibus ſaepius Talcoſis, ferruminata demum in ſolidiora, repletisque interſtitiis cryſtallis Quartzi, Spati Micaeque varie et temere mixtis; haec Temporis natos eſſe ob ſtrata naturae nullus dubitet, ob partes vero eorum conſtitutiuas nullus non palpabit; Metallurgi imprimis ſcrutantur has Minerarum matrices, ex miſcela polymorphas, in igne diuerſas.

PETRIFICATA, Marmoreorum montium verius parentes quam nati, tot poſſibilia, quot Animalia Vegetabiliaue conſiſtentiora; Sapiens itaque coarctet minus fructuoſam Scientiam, ignotos tamen hodierni orbis incolas non fusque deque habeat. Modi petrificationis quadruplices praeprimis obſeruantur: *Foſſilia*, *Redintegrata*, *Impreſſa*, *Transſubſtantiata*, ita frequentia in *Marmore*, *Silice*, *Schiſto*, *Cote*, ac inuiſa *Apyris*, *Saxo*, *Quartzo*, *Spato* extero.

PARADOXA varia etiamnum ſepoſuit artis calamitas:

FISSVRAS rupium conſolidatas clare diſtincteque vidimus, at quae vis valuerit, eas frangere non attigi.

SPATVM omne cryſtalliſando genitum ex cauis repletis perſpexi, nec, ſine rhombis, authorum Spatum vmquam concepi, at cur in rhombos frangatur non ſatis intellexi, aut quomodo e cubico-muriatico rhombeum euaſerat.

AMIANTVM e terra Talci regeneratum vidi, at cauſſam non intellexi.

MOLYBDAENVM metallicum eſſe dubitare non potui, Zinco ſaepe praegnans aut Stanno a variis didici, an mere tale non credidi.

IVDAICOS lap. e corpore cauo petrificata eſſe perſpicio, cum Spato, e fluido generato, ſaepe toti conſtent, at e quo animali orti ſint, me prorſus fugit, quum Echini non mihi ſatisfecerint.

SALIA primaria gaudent propria et determinata figura, ſed mutata ſaepius exoriuntur in diuerſam etiam determinatam; at ex qua miſcela propria aut mixtura aliena terrena nondum perſpexere Halurgi. Cumque Metalla ex ſale generantur cryſtalliſando, fruſtra in Metallorum veram transformationem deſudarunt Alchemiſtae, quamdiu haec ſalium metamorphoſis etiamnum lateat, quam adeo neglexerunt Metallurgi, ac in terrarum indole toti fuere.

STRATA Telluris (*) ex ruptis montibus conformia saepius vidi, nec tamen dixero omnia eiusdem generis esse et pelagica:

1. infimum e *Cote.*
2. secundum e *Schisto.*
3. tertium e *Marmore* nidulantibus Petrificatis Pelagicis, saepe etiamnum peregrinis.
4. quartum e *Schisto.*
5. supremum e *Saxo* rupestri, saepe vastissimo.

OCEANVM Matrem Telluris esse nullus non videre potuit:

a. *Imbribus* Nitrosis turbatur, praecipitatur et crystallisatur aqua maris in Arenam, maris fundum obtegentem.

b. *Fuco natante* Pelagus passim latissimeque obducitur, vnde *quies* aquae, non obsecundantis variabili vento.

c. *Humus* emortui Fuci (b) sensim descendit, arena (a) leuior, dum pergit Fucus (b) in pratum natans concrescere.

d. *Vermes* pelagici: Mollusca, Testacea, Litho-et Zoophyta, Piscesque natantibus ouis, Auesque compeditae impennesque sub prato Fucoso pelagico (c) pascuntur.

e. Pacata sub aqua (b) depluit sedimentum Argillaceum, cum sensim emortuorum vermium (d) testis calcareis vsque in cumulum altum superficiei maris proximum, dum pressio excitans aquam (b) depellat pelagica (d).

f. ad Scopulum formatum, ex sua lege, reiicit Mare imprimis Fucos copiosos varios, in *humum* deliquescentes, vsque dum nuda terra inferior *arenacea* (a) emineat, quae siccata volitat, mixtaque in sabulum saxaque concrescit.

g. Seculorum dein longiori aeuo, temporumque perenni quiete

1. concreta *Arena* (a) in *Cotem* (1) varie sed proprie fissam,
2. ferruminata *Humo*(c) in *Schistum* (2)lamellosum combustibilem,
3. indurata *Argilla* (e) in *Marmor*(3) a vermibus coagulatum,
4. ferruminata *Humo* (f) in *Schistum*(4) superiorem, modo priore,
5. concreta *Arena* (f) in *Sabulum* (5) immixtis peregrinis,
6. hoc dein in Lapillos, et hi in Saxa, haec in Rupes, subsidente demum lente maris aqua euasit *Mons;* nec potuisse altissimae Rupes (5) natasse supra Argillam, dum, antequam calcificaretur, vermes pelagici in ea adolescerent ideoque et Rupes saxeas altissimas aeui veros filios esse, dum omnia obmutuere, ipsi loquantur Lapides (**) *tantum aeui longinqua valet mutare vetustas.*

SPE-

(*) Strata terrae *varia, aequali ordine et distantia constanter obseruantur, ideoque et haec soli accretio, tam bene distincta, multorum seculorum potius, quam communis cataclysmi tumultuarium et turbulentum opus censeri debeat.* Ramazz. mut. 279.

(**) Luc. XII, 40.

SPECIES ſaepiſſime vix ac ne vix ſufficienter determinari queunt, cum in his geneſis ex ouo, omnino nulla vnquam exiſtat, ſed multiplex mere ludentis naturae polymorphae varietas ſit et calamitas ipſius artis et Metallurgiae fundamentum; Species itaque heic, qui laborioſe perperam multiplicauerit, aeque ignarus eſt, ac ille qui omnino diſcordes combinauerit; nec Matrix in his magis diuerſas ſpecies diſtinguit, quam in plantis Terrae, Stationes aut ſolum natale, adeoque in Lapidibus plerumque merae ſunt *varietates*, in quibus caecutientes errare certant.

VIA triplex tantum per Regnum Lapideum curioſos ducit: PHYSICA quae deſcendit per Lapidum obſcuras *Geneſes*; NATVRALIS quae excurrit per Lapidum apricas *Structuras*; CHEMICA quae adſcendit per Lapidum deſtructiuas *Analyſes*. Mediam itaque nunc, vt ſemper, tutiſſimam ibit Tyro, ſequendo vbique arctiſſime ſuum filum ariadneum, ne ſemioticen cum therapia confundat Empiricus, nec a deperditis atauis ſaepe dubiam repetat progeniem, minus panophobus fingat in tenebris imaginarios manes, aut ſtolide e cineribus regenerandum poëtae Phoenicen; diſcat qui repugnent conveniantue nomina rebus, ſciatque characteres definiri diagnoſticis, nec Etymo. Haec nec vltra, ne obſcurus videar obſcurioribus.

In manibus terrae, non hic te carmine longo
atque per ambages et longe exorſa tenebo.

SYSTE-

SYSTEMATA
LAPIDVM

Sequentia praecipua sunt.

I. TERRAE.
Bolus.
Lac lunae.
Lithomarga.
Vmbra.
🜄 Veronensis.
Viride montan.
Cimolia.
🜄 Coloniensis.
Ochra.
Creta.
Tripolitana.
Porcellana.
Marga.
Gur.
Turfa.

II. SALIA.
⊖culinare.
Nitrum.
Alumen.
Vitriolum.

III. SVLPHVRA.
Sulphur.
Bitumen.
Petroleum.
Succinum.
Lithantrax.

IV. LAPIDES.
1. Igne persistentes.
Ollaris.
Amiantus.
Asbestus.
Fusorii.

V. 2. *Calcinabiles.*
Calcarius.
Suillus.
Marmor.
Gypsum.
Spatum.
Stalactites.
Fissilis.
Specularis.

VI. 3. *Igne Vitrescentes.*
Arena.
Arenarius.
Gemma.
Granatus.
Silex.
Quartzum.
Crystallus.
Fluor.

VII. FIGVRATI.
Lusus.
Geographicus.
Aetites.
Osteocolla.
Fulminaris.
Violaceus.

VIII. PETRIFICATA.
Lithoxyla.
Lithophyta.
Corallia.
Lap. insectiferi.
Ichthyolithi.
Crustacei.
Testacei.
Petrif. animalia.

IX. CALCVLI.
Bezoar.
Oculi Cancrorum.
Margarita.

X. SEMIMETALLA.
Mercurius.
Antimonium.
Bismutum.
Zincum.
Plumbago.
Calaminaris.
Magnesia.
Haematites.
Magnes.
Smiris.
Caerul. mont.
Arsenicum.
Auripigmentum.
Cobaltum.
Pyrites.
Basaltes.
Sterile nigr.

XI. METALLA.
Aurum.
Argentum.
Cuprum.
Stannum.
Plumbum.
Ferrum.

Generum nulli Characteres dati.

Violaceus Lapis (a Byſſo Iolitho, ipſi innato) iudicatus propria ſpecies.

Arenam ſeparat a Terris.

Sulphur ord. 3, a Pyritae ord. 10, diſtinguitur.

Serpentinus ad Marmora refertur ab eo et pluribus.

Micam cum Calcariis conuenire iudicat.

Diuidit Lapides ſimplices in eos: qui in *igne perſiſtunt;* qui in *igne vitreſcunt;* qui in igne tranſeunt *in calcem.* Hanc diuiſionem aſſumſere dein alii: Ego 3, 2, 1. Woltersdorf, 2, 4, 1. Wallerius 3, 2, 1. Anonymus 4, 2, 1. Vogel 1, 5, 2. mutato ſolo nomine.

Methodus Bromeliana nequit dici Syſtema, quamdiu Clauis Claſſium, characteres Generum, differentiae Specierum, Synonyma Authorum deficiant.

I. PE-

I. PETRAE.

1. VITRESCENTES.
   Cos.
   Quartzum.
   Silex.
2. CALCARIAE.
   Marmor.
   Spatum.
   Schiſtus.
3. APYRAE.
   Mica.
   Talcum.
   Amiantus.
   Asbeſtus.

II. MINERAE.

1. SALIA.
   Natrum.
   Selenites.
   Nitrum.
   Muria.
   Alumen.
   Vitriolum.
2. SVLPHVRA.
   Electrum.
   Bitumen.
   Pyrites.
   Arſenicum.
3. MERCVRIALIA.
   Hydrargyrum.
   Stibium.
   Zincum.
   Vismutum.
   Ferrum.
   Stannum.
   Plumbum.
   Cuprum.
   Argentum.
   Aurum.

III. FOSSILIA.

1. CONCRETA.
   Saxum.
   Tophus.
   Stalactites.
   Pumex.
   Aetites.
   Tartarus.
   Calculus.
2. PETRIFICATA.
   Helmintholithus.
   Entomolithus.
   Ichthyolithus.
   Ornitholithus.
   Zoolithus.
   Phytolithus.
   Graptolithus.
3. TERRAE.
   Marga.
   Ochra.
   Creta.
   Argilla.
   Arena.
   Humus.

TER-

TERRIS initium facere ſuadet geneſis, ſed repugnant Leges Syſtematis.

Terrae enim omnium conſenſu conſtituunt Ordinem naturalem, non itaque diuidendae inter diuerſas claſſes.

Species congeneres ſepararentur a ſociis: *Argillae* aliae apyrae, vitreſcentes, calcariae aliae.

Ochrae tum praecederent Metalla, ante datam ideam Metallorum, quorum tamen progenies ſunt; ne dicam quod aliae ad Cuprum, Ferrum, Viſmutum etc. aliae referendae eſſent.

Species Terrarum aliae *primitiuae* petris anteponendae, aliae *deriuatiuae* petris poſtponendae.

FOSSILIA ſi inter Petras et Mineras diuiderentur, etiam *Tophi* et *Stalactitae* ad diuerſa genera traherentur a genere ſuo naturali.

PETRIFICATA plurima ſubiicerentur *Calcariis* petris, nonnulla *Combuſtibilibus*, pauca *Pyritae*, *Cupro*, *Bitumini* etc.

CRYSTALLOS, quod ſubiecerim Salibus, ne quemquam offendat, mutet vocem SALIS in *Cryſtalli*, ſi magis placeat, in verbis erimus faciles. Anne idem, vtrum dicas Salia ſub Cryſtallorum geneſi determinaſſe figuram aut Salium elementa conſtitutiua? Sic Selenites a Creta in aqua ſoluta inſtillato acido vitriolico, vide *Act. Berol. v. 5, 6;* inſperſione pulueris terreſtris ſubtiliſſimi in puncto cryſtalliſationis ſalium, lapillos prodire dudum vidit *Boyle*.

I. TER-

I. TERRAE.

1. MACRES.
   Humus.
   Creta.
2. PINGVES.
   Argilla.
   Marga.
3. MINERALES.
   Salinae.
   Sulphureae.
   Metallicae.
4. ARENACEAE.
   Glarea.
   Arena.
   Metallicae.
   Animales.

II. LAPIDES.

1. CALCARII.
   Calcareus.
   Marmor.
   Gypſum.
   Spatum.
2. VITRESCENTES.
   Fiſſilis.
   Cos.
   Silex.
   Petroſilex.
   Quartzum.
   Cryſtallus.
3. APYRI.
   Mica.
   Talcum.
   Ollaris.
   Corneus.
   Amiantus.
   Asbeſtus.
4. SAXA.
   Simplicia.
   Mixta.
   Griſea.
   Petroſa.

III. MINERAE.

1. SALIA.
   Vitriolum.
   Alumen.
   Nitrum.
   Muria.
   Alcalia.
   Acida.
   Neutra.
   Ammoniacum.
   Borax.
2. SVLPHVRA.
   Bitumen.
   Succinum.
   Ambra.
   Sulphur.
3. SEMIMETALLA.
   Hydrargyrum.
   Arſenicum.
   Cobaltum.
   Antimonium.
   Vismutum.
   Zincum.
4. METALLA.
   Ferrum.
   Cuprum.
   Plumbum.
   Stannum.
   Argentum.
   Aurum.

IV. CONCRETA.

1. PORI.
   Ignei. Aquei.
2. PETRIFICATA.
   Vegetabilia.
   Corallia.
   Animalia.
   Teſtacea.
3. FIGVRATA.
   Lithomorphi.
   Lithoglyphi.
   Lithotomi.
4. CALCVLI.
   Vegetabilium.
   Animalium.

Primus ſpecies in Regno Lapideo rite determinauit.

Analyſin Lapidum pulchre reſoluit.

Qui Sulphureas montium exhalationes (Bergſchwaden) intelligit ac Matrices Metallorum concipit, eum non latebit Metallorum geneſis. 224.

Mephitis terreſtris Salium pater iudicatur. 180.

Lapides primaeuos inter reliquos etiamnum occurrere admittit: e. gr. Iaſpides 101, Quartzi ſpecies 106, Micas 132.

I. TER-

I. TERRAE.

1. ARGILLOSAE.
   Argilla.
   Humus.

2. ALCALINAE.
   Creta.
   Marga.

II. LAPIDES.

1. VITRESCENTES.
   Gemma.
   Cryſtallus.
   Quarzum.
   Arenarius.
   Corneus.
   Spatum vitreſcens.
   Saxum.
   Pumex.

2. ARGILLOSI.
   Smectis.
   Asbeſtus.
   Talcum.
   Mica.
   Schiſtus.

3. GYPSEI.
   Gypſus.
   Alabaſtrum.
   Spatum gypſeum.

4. ALCALINI.
   Calcarius.
   Marmor.
   Spatum alcalinum.
   Tophus.
   Stalactites.
   Margodes.

III. SALIA.

1. ACIDA.
   Acidum purum.
   Vitriolum.
   Alumen.

2. ALCALINA.
   Alcali fixum.
   Alcali volatile.

3. MEDIA.
   Natrum.
   Nitrum.
   Sal commune.

IV. BITVMINA.

1. FLVIDA.
   Oleum montan.

2. SOLIDA.
   Ambra.
   Succinum.
   Pix montana.
   Sulphur.

V. SEMIMETALLA.

1. FLVIDA.
   Hydrargyrum.

2. SOLIDA.
   Antimonium.
   Zincum.
   Bismuthum.
   Arſenicum.

VI. METALLA.

1. NOBILIA.
   Aurum.
   Argentum.

2. IGNOBILIA.
   Cuprum.
   Ferrum.
   Stannum.
   Plumbum.

VII. PETREFACTA.

1. SANGVINEORVM.
Zoolithus.
Ornitholitus.
Ichthyolithus.

2. INSECTA.
Entomolithus.
Gammarolithus.
Echinites.
Encrinus.
Caput medusae.

3. TESTACEA.
Tubulites simpl.
- - - polythalam.
Cochlites.
- - - polythalam.
Conchites.

4. VEGETABILIA.
Stelechites.
Lithoxylum.
Lithobiblium.
Carpolithus.
Phytolithus.

5. MARINA.
Corallites.
Porites.
Fungites.

I. TER-

Humum ex vegetabili vel animali ortam sensim in Argillam transire, (quod eget demonstratione) n. 6.

Saxum omne chalybe percussum scintillas dare. - - 13

Pumicem vulcani progeniem non esse. - - 14

Atramentarius Lapis a Vitriolo eroso prouenit. - - 24

Cobaltum coniungitur genere cum Arsenico. - - 30

Ferrum natiuum verum numquam extitit. - - 34

Linnaeus certe omnium primus, secundum leges systematicas, in classes et ordines redigere Mineralogiam tentauit. *Praef.*

Spatum diuidit inter 3 diuersissima genera, imo ordines: in Vitrescens, Gypseum, Alcalinum.

I. TERRAE.

1. DISSOLVBILES.
   Argilla.
   Marga.
   Smectis.
   Morochtus.
   Tripela.

2. INDISSOLVBILES.
   Creta.
   Lithomarga.
   Arena.

II. LAPIDES.

1. LAMELLOSI.
   Spatum.
   Mica.
   Talcum.

2. FILAMENTOSI.
   Amianthus.
   Asbeſtus.
   Inolithus.

3. SOLIDI.
   Silex.
   Quartzum.
   Calcareus.
   Gypſeus.
   Fiſſilis.
   Smectis.

4. GRANVLATI.
   Arenarius.
   Iaſpis.

III. SALIA.

1. ALCALIA.
   Alcali fixum.
   Alcali volatile.
2. ACIDA.
   Acid. Vitriolicum.
   Acid. Nitroſum.
   Acid. Muriaticum.
3. MEDIA.
   Muria.
   Natrum.
   Nitrum.
   Ammoniacum.
4. STYPTICA.
   Alumen.
   Vitriolum.

VI. INFLAMMABILIA.

1. GENVINA.
   Bitumen.
   Sulphur.
2. SPVRIA.
   Humus.

V. SEMIMETALLA.

1. non MALLEABILIA.
   Viſmutum.
   Cobaltum.
   Arſenicum.
   Antimonium.
2. SVBMALLEABILIA.
   Zincum.
3. FLVIDA.
   Mercurius.

VI. METALLA.

1. FLEXILIA.
   Plumbum.
   Stannum.
2. DVRA.
   Cuprum.
   Ferrum.
3. FIXA.
   Argentum.
   Aurum.

VII. HETEROMORPHA.

1. PETREFACTA vera.
Anthropolithus.
Zoolithus.
Ornitholithus.
Ichthyolitus.
Amphibiolithus.
Entomolithus.
Helmintholithus.
Zoophytolithus.
Conchyliolithus.
Coralliolithus.
Phytolithus.

2. PETREFACTA ſpuria.
Typolithus.
Metrolithus.
Incruſtatum.
Induratum.
Terrefactum.

3. FIGVRATA.
Lithomorphus.
Lithoglyphus.

I. ME-

I. METALLA.

1. NOBILIA.
Aurum.
Argentum.

2. IGNOBILIA.
Cuprum.
Ferrum.
Stannum.
Plumbum.

II. SEMIMETALLA.

Argentum viuum.
Antimonium.
Vismutum.
Zincum.
Arsenicum.

III. PHLOGISTICA.

1. FLVIDA.
Bitumen.

2. DVRA.
Lithantrax.

3. MINERALISATA.
Sulphur.

IV. SALIA.

1. ACIDA.
Vitriolum.
Alumen.

2. ALCALIA.
Fixa.
Volatilia.

3. MEDIA.
Muria.
Nitrum.
Borax.
Ammoniacum.

V. PETRIFICATA.

1. ANIMALIA.
Terrestria.
Aquatica.

2. PLANTAE.
Terrestres.
Marinae.

3. OBSCVRA.
Belemites.
Hysterites.
Iudaicus.
Asteria.
Bufonites.
Oolithus.

4. FIGVRATA.
Aetites.

5. CRYSTALLI.
Quartzosi.
Gypsei.
Spatosi.

VI. TERRENA.

1. NOBILES.
Adamas.
Saphirus.
Smaragdus.
Amethyſtus.
Topazius.
Turcois.
Opalus.
Chryſolithus.
Hyacinthus.

2. SEMINOBILES.
Cryſtallus.
Carneolus.
Achates.
Chalcedonius.
Onyx.
Sardonyx.
Malachites.
Lazuli.

3. APYRI ignobiles.
Talcum.
Mica.
Molybdaena.
Vitrum moſchouit.
Steatites.
Corneus.
Iaſpis.
Asbeſtus.

4. CALCARII.
Marmor.
Gypſum.
Spatum.

5. VITRESCENTES.
Cos.
Quartzum.
Silex.
Schiſtus.
Serpentinus.
Tripela.
Pumex.
Granites.
Saxus.
Argilla.
Marga.
Limus.
Vmbra.

Coboltum Speciem Arſenici eſſe ſtatuit.

I. TERRAE.

1. CALCAREAE.
   Purae.
   Vitriolaceae.
   Phlogiſticae.
   Argillaceae.

2. SILICEAE.
   Adamas.
   Saphirus.
   Topazius.
   Smaragdus.
   Quartzum.
   Silex.
   Iaſpis.

3. GRANATINAE.
   Granatus.
   Baſaltes.

4. ARGILLACEAE.
   Porcellana.
   Lithomarga.
   Bolus.
   Tripolitana.
   Argilla.

5. MICACEAE.
   Mica pura.
   Mica martial.

6. FLVORES.
   Indurati.

7. ASBESTINAE.
   Asbeſtus.
   Amiantus.

8. ZEOLITICAE.
   Zeol. purus.
   Zeol. metallic.

9. MAGNESIAE.
   Magn. terrea.
   Magn. indurata.

II. SALIA.

1. ACIDA.
   Vitriolum.
   Muria.

2. ALCALINA.
   Fixa.
   Volatilia.

III. PHLOGISTICA

Ambra.
Succinum.
Petroleum.
Sulphur.
Phlogiſt. terreum.
Phlog. metallic.

IV. METALLA.

1. PERFECTA.
   Aurum.
   Argentum.
   Platina.
   Stannum.
   Plumbum.
   Cuprum.
   Ferrum.

2. SEMIMETALLA.
   Hydrargyrum.
   Vismutum.
   Zincum.
   Antimonium.
   Arſenicum.
   Cobaltum.
   Niccolum.

Syſte-

Systema est mere Metallurgicum, e principiis Chemicis petitum, proprium nec compilatum.

Excluduntur genera plura : *Cos*, *Schistus*, *Humus*, *Tophus*, *Stalactites*, *Aetites*, *Calculus*, *Nitrum* ; Appendici inferitur *Saxum*, *Pumex*, *Petrificata*.

Terras dari statuit *Siliceam*, *Granatinam*, *Micaceam*, *Magnesiam*, *Zeoliticam*, *Chrysolampadis*.

Crystallos negat a Salibus oriri ; figuras earum magis curiosas quam utiles iudicat, quum in cryptis exstruendis nullus numerat earum latera ; Terras etiam posse assumere figuram crystallinam absque sale ; dari crystallisationes metallorum fusione, ergo Crystallorum caussam non a salibus.

Colores Gemmarum a Metallis originem ducere dubitat.

Calces exstitisse credit ante vivarum et plantarum existentiam.

Strata terrae negat conformia esse.

Definitiones characteristicas inutiles iudicat, sufficere nosse.

I. TER.

VOGEL. *D. R. A.* Mineral-Syſtem. *Lipſ. 1762. Oct.*

I. TERRAE.

1. ARGILLACEAE.
   Argilla.
   Bolus.
   Limus.
   Smectis.
   Lithomarga.
   Tripela.
2. CALCARIAE.
   Creta.
   Lac lunae.
3. SILICEAE.
   Arena.
4. MARGACEAE.
   Marga.
5. SELENITICAE.
   Farina foſſilis.
   Terra ſpatoſa.
   Nihili foſſile.
6. TALCOSAE.
   Terra Talcoſa.
7. MICACEAE.
   Mica ☉, ☽.
   Vitr. ruſſicum.
   Molybdaena.
8. INFLAMMABILES.
   Sulphureae.
   Bituminoſae.
   Vmbra.
9. SALINAE.
   Vitriolicae.
   Aluminoſae.
   Nitroſae.
   Muriaticae.
10. METALLICAE.
   ☉, ☽, ♄, ♃, ♀, ♂.
   ♂ mica.
   Ochra ♂, ♀.
   Cadmia.
   Cobolti 🜃
   Arſenici 🜃
   Mercurialis 🜃
11. HVMVS.
   Ruralis 🜃

II. LAPIDES.

1. ARGILLACEI.
   Steatites.
   Nephriticus.
   Serpentinus.
2. CALCAREI.
   Calcarius L.
   Suillus L.
   Stephani L.
   Marmor.
   Quadrum.
   Armenius.
3. MARGACEI.
   Dendrites.
   Gypſeus. Tofus.
4. SELENITICI.
   Gypſum.
   Alabaſtrum.
5. PYROMACHI.
   Cos. Silex.
   Corneus.
   Quartzum.
6. SCHISTOSI.
   Argilloſi. Calcarii.
   Metallici.
   Aluminoſi.
7. FOLIOSI.
   Micacei.
   Spatoſi.
   Pſeudo-Galena.
8. PLVMOSI.
   Amiantus.
   Asbeſtus.
9. SALINI.
   Atramentarius.
   Aluminaris.
   Sal caeduum.
10. METALLICI.
   ☽, ♄, ♂, ♃, ♀, z.
11. FVSILES.
   Pumex.
   Zeolithus.
12. PETRAE.
13. NOVI.
   Trip.

III. PE-

III. PETRIFICATA.

1. ANIMALIA.
   - Anthropolithus.
   - Zoolithus.
   - Ornitholithus.
   - Entomolithus.
   - Ichthyolithus.
   - Helmintholithus.
   - Amphibiolithus.
   - Zoophytolithus.

2. PHYTOLITHA.
   - Phytotypolithus.
   - Lithoxylon.
   - Rizolithus.
   - Lithocalamus.
   - Lithophyllum.
   - Carpolithus.

3. LITHOPHYTA.
   - Madrepora.
   - Millepora.
   - Tubipora.
   - Keratophyta.

4. LITHOTOMI.
   - Aetites.
   - Variolithus.

5. PORI.
   - Tophus.
   - Stalactites.
   - Incrustatum.

IV. SALIA.

1. STYPTICA.
   - Vitriolum.
   - Alumen.

2. FVSILIA.
   - Nitrum.
   - ⊖ Amarum.
   - Tincal.

3. INDVRANDA.
   - Muria.

4. VOLATILIA.
   - Ammoniacum.
   - Arsenicum.

5. ALCALIA.
   - ⊖ persicum.
   - Aphronitrum.
   - ⊖ cretae.

V. COMBVSTIBILIA.

1. SVLPHVRA.
   - Sulphur.

2. BITVMINOSA.
   - Bitumen.
   - Succinum.
   - Ambra.
   - Lithantrax.
   - Gagas.
   - Coral.

3. SEVVM.

4. BALSAMVM.

VI. METALLA.

1. PERFECTA.
   - Aurum.
   - Argentum.
   - Plumbum.
   - Stannum.
   - Cuprum.
   - Ferrum.

2. SEMIMETALLA.
   - Zincum.
   - Vismutum.
   - Antimonium.
   - Cobaltum.
   - Mercur. viv.
   - Platina.

TER-

Arsenicum ad Salia refertur.

TERMINI
Vſurpati ARTIS.

FIGVRA	Amorphum	*abſque determinata figura.*
	Cryſtallinum	*polyedrum ex planis et angulis.*
	Teſſellatum	*cryſtallus ſubrotunda peripheria.*
	Priſma	*cryſtalli corpus oblongum:*
	Columna	*idem.*
	Pyramis.	*cryſtalli apex.*
	lentiforme	*orbiculatum vtroque latere conuexum.*
	noduloſum	*extus eminentiis rotundatis ſparſis.*
	reniforme	*conuexum rotundatum ſaepe noduloſum.*
	planum	*horizontali ſuperficie.*
CORTICE	cruſtoſum	*extus quaſi tunicis indutum.*
	corticoſum	*ſubſtantia exteriore diuerſa ab interiore.*
	concentricum	*vndulatim, circum centrum, variegatum.*
	embryo	*nucleus centralis ſeu quod centro contentum.*
SVPERFICIE	ſuperficiale	*quaſi ſuperficiei illinitum.*
	ſcabrum	*ſuperficie digitum radente.*
	laeue	*ſuperficie glabra.*
	nitidum	*ſuperficie polita.*
	micans	*punctis lucidis adſperſum.*
VESTITV	nudum	*purum a peregrino immixto, natiuum.*
	mineraliſatum	*Sulphure ſ. Arſenico occultatum.*
	lapidoſum	*lapidi inhaerens inconſpicuum.*
PARTICVLIS	compactum	*particulis coadunatis omnino.*
	impalpabile	*particulis inconſpicuis.*
	puluerulentum	*particulis forma pulueris.*
	arenoſum	*particulis forma arenae.*
	granulatum	*particulis forma Seminum, ſubrotundis.*
FIBRIS	aceroſum	*particulis linearibus inaequalibus.*
	decuſſatum	*particulis oblongis horſum vorſum ſparſis.*
	fibroſum	*particulis linearibus parallelis compoſitum.*
	ſquamoſum	*particulis planis compoſitum.*

TEXTVRA	membranaceum	*planis tenuiſſimis pellucidis conſtans.*
	fiſſile.	*diuiſibile parallele in lamellas.*
	concentratum	*cuius partes ad centrum coëunt.*
	Fragmentis	*Fruſtulum fractum e toto.*
DVRITIE	ſcintillans	*chalybe percuſſum ſcintillas igneas emittens.*
	raſile	*cultro fere ſectile.*
	durum	*non ſine malleo rumpendum.*
	fragile	*flexione rumpitur in fruſtula.*
	ſectile	*in lamellas cultro ſecabile.*
	friabile	*inter digitos fere comminuendum.*
	rigidum	*flecti nequit.*
	flexile	*flexum non facile rumpitur.*
	malleabile	*malleo extenſile.*
	inquinans	*tactu digitos tingens.*
	- ſcriptura	*raſura ſicca ad ſolidum.*
	- tritura	*raſura humida cum ferro.*
	- - albens	*raſura alba.*
	- - rubricans	*raſura furua.*
	- - nigrans	*raſura nigra.*
SOLVTIONE	bibulum	*abſorbens aquam.*
	efferueſcens	*aqua forti ſpumas agit.*
	ſolubile	*aqua forti reſoluitur in terram.*
	fixum	*aqua forti non diuiditur aut efferueſcit.*
	apyrum	*perſiſtens in igne abſque facili vitrificatione.*
	vitreſcens	*in igne vitreſcit cruſta vitrea.*
	calcarium	*efferueſcens aqua forti ſ. vſtulatum fatiſcit in farinam.*
	attractorium	*trahit ferrum vti Magnes.*
	retractorium	*trahitur a Magnete.*
	intractabile	*non trahitur a Magnete.*
COLORE	opacum	*lucem non transmittens.*
	diaphanum	*lucem parum obſcureque transmittens.*
	pellucidum	*lucem transmittens omnino vt vitrum.*
	hyalinum	*colore aquae ſ. vitri.*
	tinctum	*coloratum alio colore quam hyalino.*
	reflexio	*radio lucis reſiliente.*
	refractio	*radio lucis penetrante fracto.*

LOCO	rupeſtre	*in petram connatum.*
	vagum	*quod non in rupem excreuit.*
	aggregatum	*ex plurimis minoribus lapidibus coalitum.*
	ſolitarium	*oppoſitum aggregato.*

Inſtrumenta Lithologi parata erunt primario:
Malleus, *Culter*, *Chalybs*, *Aqua fortis*, *Gurgulio* ſ. Fiſtula flammipotens abſque folle.

SIGNA	☉ Aurum.	⚭ Arſenicum.
	☽ Argentum.	🜍 Pyrites.
	♀ Cuprum.	🜖 Vitriolum.
	♂ Ferrum.	⌽ Natrum.
	♄ Plumbum.	🜕 Nitrum.
	♃ Stannum.	⊖ Muria.
	♁ Antimonium.	o Alumen.
	☿ Hydrargyrum.	🜆 Aqua regia.
	w Vismutum.	🜅 Aqua fortis.
	zz Zincum.	

Se-

Semitae DEI in Abyſſo.

LINNAEI SYSTEMA LAPIDUM.

I. PETRAE.

I. HUMOSAE.
1. Schistus.

II. CALCARIAE.
2. Marmor.
3. Gypsum.
4. Stirium.
5. Spatum.

III. ARGILLACEAE
6. Talcum,
7. Amiantus.
8. Mica.

IV. ARENATAE.
9. Cos.
10. Quartzum.
11. Silex.

V. AGGREGATAE.
12. Saxum.

II. MINERAE.

I. SALIA.
13. Nitrum.
14. Natrum.
15. Borax.
16. Muria.
17. Alumen.
18. Vitriolum.

II. SULPHURA.
19. Ambra.
20. Succinum.
21. Bitumen.
22. Pyrites.
23. Arsenicum.

III. METALLA.
24. Hydrargyrum.
25. Molybdaenum
26. Stibium.
27. Zincum.
28. Vismutum.
29. Cobaltum.
30. Stannum.
31. Plumbum.
32. Ferrum.
33. Cuprum.
34. Argentum.
35. Aurum.

III. FOSSILIA.

I. PETRIFICATA.
36. Zoolithus.
37. Ornitholithus.
38. Amphibiolithus
39. Ichthyolithus.
40. Entomolithus.
41. Helmintholithus.
42. Phytolithus.
43. Graptolithus.

II. CONCRETA.
44. Calculus.
45. Tartarus.
46. Aetites.
47. Pumex.
48. Stalactites.
49. Tophus.

III. TERRAE.
50. Ochra.
51. Arena.
52. Argilla.
53. Calx.
54. Humus.

I. **PETRAE** Lapides ſteriles, *nati, e Terreno, cohaeſione.*
ſimplices *abſque peregrino (Sale, Sulphure, Mercurioue).*
fixae, *nec intime menſtruo ſolubiles.*
ſimilares, *particulis temere coadunatis.*

1. HVMOSAE e Vegetabilium terra *depoſitae.*
Combuſtibiles, *accenſae ardentes in cineres.*
Puluere aceroſo *groſſiore, leuiore.*
2. CALCARIAE ex Animalium terra.
Penetrabiles *igne et poroſiores euadentes.*
Puluere farinaceo, *vſtulatae fatiſcentes in farinam.*
3. ARGILLACEAE e Maris ſedimento viſcido.
Indurandae, *igne duriores rigidiores.*
Puluere lubrico, *ante vſtionem.*
4. ARENATAE ex Aetheris aqua pluuiali *praecipitante.*
Scintillantes *chalybe percuſſae, duriſſimae.*
Puluere ſcabro, *vitri inſtar particulis angulato.*
5. AGGREGATAE mixtae *e quatuor* (1, 2, 3, 4,) *praecedentibus.*
Participantes *itaque particulis conſtitutiuis priorum.*
Puluere diuerſo *ſecundum naturam conſtituentium* (1 - 4).

II. **MINERAE** Lapides foecundi, *nati, e Salino, cryſtalliſando.*
Compoſitae *e Petra praegnante peregrino (Sale, Sulphure, Mercurio).*
Solubiles *intime in appropriato Menſtruo. (Calces quidem diſſolubiles in terram, at non intime ſolubiles).*
Cryſtallinae, *certe (antequam adoleuere) cryſtalliſando genitae.*

1. SALIA Lingua *humida dignoſcenda.*
Sapida *in Aqua.*
Solubilia *Aqua.*
2. SVLPHVRA Naſo *emuncto dignoſcenda.*
Odora *in Igne et flagrantia.*
Solubilia *Oleo.*
3. METALLA Oculis *claris dignoſcenda.*
Splendida, *in igne fuſilia, ponderoſiſſima.*
Solubilia *menſtruis acidis appropriatis.*

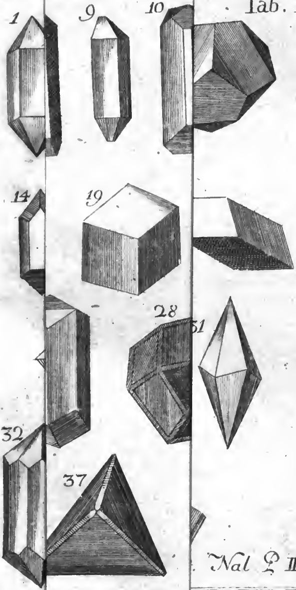
III. **FOSSILIA**: Lapides ambigui *nati ex alterutro.*
Modificata *e Petris aut Mineris.*

1. PETRIFICATA.
Signata, *figura referente Naturale quoddam.*
2. CONCRETA.
Coagulata *particulis temere conglutinatis.*
3. TERRAE.
Pulueriſatae *nec particulis connatis.*

CLAS-

pag. 35

Tab. I.

Nal P. III.

CLASSIS I.

PETRAE.

I. HVMOSAE.

1. SCHISTVS fiſſilis.

II. CALCARIAE.

2. MARMOR amorphum, efferueſcens.
3. GYPSVM amorphum, fixum.
4. STIRIVM fibroſum.
5. SPATVM rhombeum.

III. ARGILLACEAE.

6. TALCVM ſolidum.
7. AMIANTVS fibroſus.
8. MICA ſquamoſa.

IV. ARENATAE.

9. COS fragmentis granulatis.
10. QVARTZVM fragm. angulatis.
11. SILEX fragm. conuexis.

V. AGGREGATA.

12. SAXVM particulis heterogeneis mixtis.

CLASSIS I.

PETRAE.

I. HVMOSAE.

1. SCHISTVS fiſſilis.

II. CALCARIAE.

2. MARMOR amorphum, efferueſcens.
3. GYPSVM amorphum, fixum.
4. STIRIVM fibroſum.
5. SPATVM rhombeum.

III. ARGILLACEAE.

6. TALCVM ſolidum.
7. AMIANTVS fibroſus.
8. MICA ſquamoſa.

IV. ARENATAE.

9. COS fragmentis granulatis.
10. QVARTZVM fragm. angulatis.
11. SILEX fragm. conuexis.

V. AGGREGATA.

12. SAXVM particulis heterogeneis mixtis.

PETRAE natura *eruenda ex sua* Matre TERRA.
TERRAE matres *sunt praeprimis quatuor:*
Humus *lutosa*, *Vegetabilis*, *combustibilis*.
Calx *testacea*, *Animalis*, *efferuescens*.
Argilla *apyra*, *Aquatilis*, *indurandа*.
Arena *mobilis*, *Aquatilis*, *indurata*.

I. HVMOSAE ex Humo Vegetabili, ignitae ardentes combustibiles.
Humus *lente deposita in aqua*, *ergo horizontalis* fissilis.
Argillaceae *particulae saepe cum Humo depositae*, *ergo etiam Schistus saepe subargillosus.*
Acidum *minerale paludum saepe inquinauit Ferro*, *ergo vstulatae reddunt terram ochraceam rubram.*
Accensae ardent *vegetabili*, *nisi nimis Metallo inquinatae.*

II. CALCARIAE ex Testaceis s. Lithophytis *in terram* mutatis,
Calx *enim omnis* e Regno Animali *prognata.*
efferuescentes et solubiles acido, *vtpote alcalinae*, *nisi antea acido saturatae*, *vti Gypsum.*
Combustae *et aqua exstinctae fatiscunt in* farinam.
vi Calcificandi s. Petrificandi *multiplicatiua pollent*, *in Humosis*, *vegetabilibus*, *animalibus*; *argillaceis.*

III. ARGILLACEAE *ex Viscido* marino in Terram *coacto.*
Rasiles *Tritura lubrica*, *cum e Viscido molli natae.*
Indurandae *in igne aridioresque euadunt et duriores.*
Apyrae *quondam dictae.*

IV. ARENATAE *ex Atomis aquae*, *in* Arenaceam *substantiam connatis.*
ortae *ex* Aqua aethereo-pluuiali.
Particulis durae *scabrae radentes.*
Chalybe scintillantes *ob soliditatem et duritiem*; *nec aliae nisi aliquot Spata metallico indurata.*
Vitrescentes *quondam dictae.*

V. AGGREGATAE ex praecedentium *particulis* mixtis.
Induratae *e terra quacumque*, *porosae.*
Interstitia *caua repleta fuere aqua terrestri*, *quae enata in particulas solidas addidit miscelam e Quartzo*, *Spato*, *Mica.*
igne considerandae *secundum qualitates immixtas.*

I. HV-

I. HVMOSAE.

I. SCHISTVS. *Lapis ex* Humo Vegetabilium (54). *Fragmenta* fissilia, horizontalia, plana, opaca, rasilia, *igne* combustibilia.

Nouacula. *Oliesten.* 1. SCHISTVS scriptura alba, ater solidus poliendus.
Schistus niger durus subtilis. *Wolt. min. 17.*
Fissilis solidus mollior, lamellis crassioribus. *Wall. min. 64.*
Lapis Lydius *Baum. min. 1. p. 219.*
Habitat in Europa australiore, *in* Oelandia *parcius.*
Hic *lamellis crassis, atris, mollioribus, tamen poliendus.*
Vsus *pro lapidibus Cotaceis oleo imbutus.*

tabularis. *Tafleskiffer.* 2. SCHISTVS scriptura niuea, ater impalpabilis aequalis fissilis. *Syst. nat. 154.*
Schistus niger polituram quodammodo admittens. *Cost. foss. 165.*
Fissilis subtilior niger, polituram quodammodo admittens. *Wall. min. 62.*
Lapis fissilis niger glaronensis. *Scheuch. alp. 1. p. 19. et 2. p. 47. et 3. p. 7.*
Habitat in Heluetia, Scania *parce.*
Hic *habet laminas planas, duriusculas, aequales, atras, superinductas laminae friabili in loco.*
Vsus *pro mensis, tabulisque calculatoriis.*

atratus. 3. SCHISTVS scriptura alba, nigricans subfriabilis. *Syst. nat. 154. It. Wgoth. 28. Schrebr. lith. 30.*
Fissilis mollior friabilis. *Wall. min. 66.*
Schistus niger. *Cost. foss. 167.*
Habitat in Lapponia, Westrogothia, Nericia, Scania.
Hic *Lamellis fragilibus, aqua forti vix efferuescentibus.*

viridis. 4. SCHISTVS scriptura alba, efferuescens viridis. *Mus. Tess. 18.*
Schistus viridis. *Cost. foss. 183.*

Fissilis est quidem Schistus, sed multae petrae sunt fissiles, non tamen Schisti.

Habitat in Moeſſeberg Weſtrogothiae.
Hic *crudus viridis, ſiccus euadit cinereus; mollis eſt.*
Natus *ex humo et Argilla marga.*

Ardeſia. *Takskif-fer.* 5. SCHISTVS ſcriptura cinerea, caeruleſcenti-niger tinnitans. *Syſt. nat. 154.*
Schiſtus niger durus rudis. *Wolt. min. 17.*
Schiſtus caeruleus. *Coſt. foſſ. 181.*
Fiſſilis durus caeruleſcens. *Wall. min. 63.*
Fiſſilis durus rudis ex nigro caeruleſcens. *Carth. min. 25.*
Saxum compoſitum mica, quartzo et forſan argilla martiali. *Anon. min. 264. n. 2. δ.*
Habitat in Alpinis Iemtiae, Helſingia, Scania, Spitsberga.
Hic *Laminis duris, aquam non haurientibus, hinc nec gelu rumpendis, nec acido ſoluendis, quae vnguibus impoſitae ad pulſationem tinnitant; atomis vix micaceis ſcatet.*
Nata *ex Schiſto cum ferro.*
Vſus *pro tectis aedificiorum.*

ſolidus. 6. SCHISTVS ſcriptura cinerea, nigricans ſolidus tinnitans.
Habitat ad Helleſors.
Hic *vix differt a praecedente, niſi quod ſolidus vel in craſſas laminas diuiſibilis; margines oblique diſſecti.*

argillaceus. *Lerſchiffer.* 7. SCHISTVS ſcriptura cinerea, friabilis cinereus.
Schiſtus argilloſus. *Wolf. min. 150.*
Habitat in Oſmundsberget.
Hic *extus argillaceus, canus ſ. flauo-canus, vngue friabilis.*

margaceus. 8. SCHISTVS ſcriptura rubra. *Syſt. nat. 154. Muſ. Teſſ. 16. n. 5.*
Marga indurata aëre fatiſcens. *Anon. min. 27.*
α. *Cinereus.*
β. *Vireſcens.*
γ. *Rufus.*
Habitat in Weſtrogothia: Moeſſeberg; Heluetia.
Hic *laminis friabilibus; variat coloribus ſitu et aetate.*

Nigrica. *ſuart-krita.* 9. SCHISTVS ſcriptura atra, ater inquinans. *Syſt. nat. 154. Muſ. Teſſ. 18. n. 6.*
Schiſtus niger friabilis inquinans. *Wolt. 17.*

Fiſſi-

Fissilis friabilis niger manus inquinans. *Carth. min.* 15.
Fissilis mollis friabilis pictorius. *Wall. min.* 67. *Baum. min.* I. p. 219.

β. Schistus aluminosus cuneiformis fissuris splendentibus. *Anon. min.* 124. C. 2.
Habitat in Westrogothia: Hunneberg. *It. wgoth.* 212.
Hic *Laminis molliusculis, friabilibus, inquinantibus, acido non efferuescentibus. Varietas figura subcuneiformi, superficie nitente.*

communis. 10. SCHISTVS scriptura nigra, ater solidus.
Habitat in Scania (*it. scan.* 128.), Oelandia, *et passim alibi.*
Hic *saepe scatet Alumine, interdum vero eo caret; differt a Schisto nigrica quod solidus, non inquinans. Tritura nigra est.*

olearius. *Probersten.* 11. SCHISTVS scriptura cana, cinereus oblique truncatus.
Fissilis duriusculus, laminis crassis. *Carth. min.* 25.
Habitat in Westrogothia Wallstaberg, Pyrenaeis.
Hic *proxime accedit Saxo Trapp, extus subferrugineus, punctis fuscis, quasi arenaceis, adspersus.*
Vsus *pro Coticula cum oleo, radit argentum D. Tidstroem.*

efferuescens. 12. SCHISTVS scriptura cana, fuscus efferuescens.
Schistus calcarius. *Wolf. min.* 150.
Habitat in Gullersfen Ractwik.
Hic *grosse finditur, parum efferuescit, Marmor tamen non est.*

compactissimus. 13. SCHISTVS scriptura exalbida, compactissimus solidissimus.
Habitat in China. *Rarissimus.*
Hic *extus glaber inaequalis: intus compactissimus vti Silex absque particulis, niger aut fuscus, scintillas non dat.*

II. CALCARIAE.

2. MARMOR *Lapis e* Calce Animalium (53) combinata.

Fragmenta indeterminata, amorpha, subrasilia.

Efferuescens cum acido, dissolubilis in Calcem, at non intime solubilis.

Schistosum. *Flisten.* 1. MARMOR particulis impalpabilibus, nigrum, scriptura alba.
Marmor nigrescens. *Cost. foss.* 186.
Flisten. *It. scan.* 121, 143, 148, 156.
Marmor vnicolor nigrum. *Wall. min.* 41. *n.* 2.
Habitat Tomarp Scaniae, *in* Mosseberg.
Hoc *horizontaliter fissile in laminas crassiores.*
Natum *e Schisto Marmore calcificato, vti constitit ex adiacente Schisto; Schistum in Marmor mutari visum it. wgoth. 87.*
Vsus *pro monumentis sepulchralibus, pavimentis etc. Calx etiam ex eo coquitur.*

nobile. *Marmor.* 2. MARMOR particulis subimpalpabilibus, opacum compactum poliendum.
Marmor solubile, particulis impalpabilibus rasilibus. *Syst. nat.* 152. *n.* 8. *Mus. Tess.* 10. *n.* 1.
Marmor. *Wall. min.* 45. *Anon. min. p.* 34.
Marmor polituram admittens. *Wolt. min.* 19.
Calcareus subtilis nitorem assumens eleganter coloratus. *Carth. min.* 23.

α. *album* Parium. *Cost. foss.* 188. *n.* 4.
β. *nigrum* Lucullum. *Cost. foss.* 183. *n.* 1.
γ. *cinereum* Venetum. *Cost. foss.* 193. *n.* 10.
δ. *flauum* Phengites.
ε. *rufum* Numidium.
ζ. *viride* Verdello. *Cost. foss.* 199. *n.* 13.
η. *maculatum album* Africanum.
θ. - - - *nigrum* Canariense.
ι. - - - *luteum* Porta sancta.
κ. - - - *purpurasc.* Lesbium.
λ. - - - *viride* Lacedaemonicum *Cost.* 199. *n.* 7.

Habi-

Calx omnis et *Creta* e Testis et Corallis Vermium prodiit, etiam illa, in qua nulla vestigia animalium (excepta Terra aliena calcificata a dictis), vti certo constat de Humo, et dubie de Argilla.

Habitat in Africa, Europa auſtrali, Sueciae Kolmorden etc.

Hoc *ſit compactum, polituram nitidam admittens, coloribus puris imbutum absque fiſſuris et imprimis absque particulis Spatoſis, quae ſua politura maculis obſcuris vitiant.*

Varietas *huius pene infinitas vide apud da Coſtam.*

florentinum. 3. MARMOR particulis impalpabilibus, opacum compactum poliendum flauicans.

Marmor florentinum. *Cal. muſ.* 419. *Linchen. orycht.* 14. *Lang. fig.* 33. *Bayer. orych.* 44. *Myl. ſaxon.* 1, *p.* 57. *Scheuch. muſ.* 98. 248.

Marmor de monte Sinai. *Imper. nat. l.* 24. *c.* 24.

Habitat in Italia, Goslaria, Monte Sinai.

Hoc *differt a praecedenti, quod magis compactum, flauescens, picturis ſaepe varia referens.*

fiſſile. 4. MARMOR particulis ſubimpalpabilibus, fiſſile albidum.

Schiſtus pallido-albus ſ. Marmor pappenheimenſe, *Gron. ſuppel.* 99, 102.

Schiſtus calcareus flauo-albidus. *Coſt. foſſ.* 169.

Habitat in Pappenheimenſi, Bauarienſi, Eichſtettenſi *diſtrictu.*

tardum. 5. MARMOR particulis ſubimpalpabilibus, album diaphanum.

Habitat Nordbergae: Rödberg.

Hoc *ſimile Quartzo,* durum, *diſtinctum quod cum aqua forti non, niſi poſt aliquot minuta et ſero, efferueſcens.*

rude. *Kalkberg.* 6. MARMOR particulis granulatis micantibus. *Syſt. nat.* 152. *n.* 6.

Calcarius particulis ſcintillantibus. *Wall. min.* 39.

Lapis calcarius particulis granulatis. *Anon. min.* 8.

Calcarius rudis micans nitrum aſſumens. *Carth. min.* 22.

Calcarius lapis amorphus rudis dictus polituram non admittens. *Wolt. min.* 19.

Saxum calcareum ſcintillans albidum. *Coſt. foſſ.* 152.

Habitat Sahlbergae, Persbergae. *It. wgoth.* 255.

Hoc *variat particulis minutiſſimis et maioribus granulatis.*

Vſus. *Calx inde coquitur; Metallicolis inſeruit.*

Marmor quo magis ferro inquinatum, eo minus coctioni calcis inſeruit, cum calx inde cincrea euadit.

micans. 7. MARMOR particulis ſpatoſo-ſquamoſis.
Calcareus particulis diſperſis. *Wall. min.* 40.
Lapis calcarius particulis ſquamoſis ſ. ſpatoſis. *Anon. min.* 9.
Habitat paſſim.
Hoc *petrificatis deſtituitur. Swab.*
Vſus *ad Metallorum fuſiones.*

decuſſatum. 8. MARMOR particulis oblongis depreſſis decuſſato-ſparſis.
Marmor ſolubile, particulis micantibus radiantibus. *Syſt. nat.* 152. *n.* 7.
Habitat in Gottlandia, Warnäs. *It. wgoth.* 267.
Hoc *album particulis oblongis, ſubpriſmaticis, planiuſculis, radiantibus Ollarem referentibus; Igne leniore vitreſcit, intenſiore vero non. it. goth.* 295; *vitro cyaneo. it. oel.* 14; *ſublimatur inde, more ſulphuris, ſal alcali. It. oel.* 147; *communitur aqua forti ſolubile; aliud occurrit non ſolubile.*
Vſus. *Calx inde coquitur alba.*

aceroſum. 9. MARMOR particulis oblongis aceroſis longitudinaliter ſparſis.
Habitat in alpibus Lapponiae Lyckſelenſis.
Hoc *niueum, facie minerae Stibii, totum conſtans particulis oblongis, aceroſis, longitudinaliter ſparſis; albiſſimis, nitentibus.*

ſtratarium. *Golfſten.* 10. MARMOR particulis argilloſis, fragmentis horizontalibus. *Syſt. nat.* 151. *n.* 4. *Muſ. Teſſ.* 12.
Saxum rubrum ſplendidum duriſſimum. *Coſt. foſſ.* 155.
Lapis calcarius particulis impalpabilibus rufis. *Anon. min.* 7. *n.* δ. ε.
Marmor purpureum ex Oelandia Sueciae. *Worm. muſ.* 44.
Alwarſten. *It. oel.* 51. *it. ſcan.* 107.
Taelgſten. *It. wgoth.* 21. *c.*
α. rufum.
β. albidum *quod antiquius.*
Habitat in Oelandia *rupeſtri*, Kinnekulle, Scania.
Hoc *fiſſuris horizontalibus et perpendicularibus a S. O. ad N. W. diuiditur; rude, particulis argillaceis mixtum, ingruente pluuia humectatur vti muria (it. ſcan.* 120); *in igne ſtrepitu magno frangitur; ſcatet copioſiſſimis petrificatis. Strata ſuperiora multo duriora inferioribus.*

Vſus

Vſus. *Calx cinerea inde coquitur; ad pauimenta elaboratur; in pariete calcem repellit.*

ſtrumoſum. *Gorſten.*

11. MARMOR particulis argilloſis, aetitis cryſtallinis ſparſis.
Marmor ſolubile fragmentis ſubrotundis. *Syſt. nat.* 151. *n.* 3. *Muſ. Teſſ.* 12.
Gorſten. *It. wgoth.* 21, 28.
Habitat in Kinnekulle.
Hoc *idem praecedenti, ſed ſoluitur in globos pomiformes, Aetitas format ſaepe intus cryſtallinos, ingruente pluuia etiam humectatur. It. wgoth.* 92.

Hammites. *Aur.*

12. MARMOR granis globoſis cruſtatis confertiſſimis. *Syſt. nat.* 151. *n.* 2. *Schreb. lith.* 17.
Piſolithus. *Vog. min.* 256.
Oolithus. *It. gotl.* 266.
Habitat in Gotlandiae Burswiken, *integro ſtrato ſupra Cotem.*
Hoc *cinereum, rude, totum ex granis piſiformibus, cruſtoſis, confertis.*
Natum *e Calce coaleſcente fluctibus maris rotundata, vt Tophus Oolithus.*

teſtaceum.

13. MARMOR friabile, particulis cruſtaceis.
Calx balbergenſis. *It. ſcan.* 85, 393.
Habitat in Scania, Gades.
Hoc *totum conſtat teſtis conchyliorum groſſe comminutis, adeo leuiter cohaerentibus vt digitis conteratur.*

ſectile.

14. MARMOR cretaceum arenoſum inquinans. *It. ſcan.* 196, 205.
Lapis arenaceus glutine calcareo. *Anon. min.* 276. *n.* 2.
Habitat in Gallia, Dania, Scaniae; *Herreſtad, Malmoe.*
Hoc *molle et inquinans inſtar Cretae, ſed copioſiſſima arena mixtum: ſub dio indureſcens.*
Vſus: *Domus pariſienſes etc. inde ſtructae.*

15. MAR-

margaceum. 15. MARMOR vagum ſolidum, cortice argillaceo. *Syſt. nat.* 151. *n.* 1. *Muſ. Teſſ.* 12. *n.* 8.

Lapis calcarius particulis impalpabilibus incarnatis. *Anon. min.* 7. *n.* γ.

Calcarius particulis indiſtinctis. *Wall. min.* 38. *n.* 2.

Saxum calcareum album. *Coſt. foſſ.* 151.

Calcarius rudiuſculus nitorem aſſumens. *Carth. min.* 22.

Habitat in campis argilloſis Vplandiae, Weſtrogothiae, Oelandiae, Flandriae *vbi integrae viae publicae eo ſtratae; Vagum ſ. ſporadicum, nec rupes formans.*

Hoc *rude, flaueſcens, impalbabile, compactiſſimum, durum perforatum ſaepe vena ſpatoſa extus rubra angulata, veſtitum cortice albido argillaceo.*

Natum *Argillae margaceae cum aqua ferrea.*

3. GYP-

3. GYPSVM. *Lapis* e Terra Marmorea (2) reſoluta et praecipitata regenerata.
Fragmenta indeterminata, amorpha, ſubraſilia particulis impalpabilibus.
Fixum, nec acido efferueſcens aut ſolubile.

argilloſum. 1. GYPSVM particulis argilliformibus opacis.
Gypſus informis rudis, nitorem non aſſumens. *Carth. min.* 24.
Gypſus colore ingrato. *Wolt. min.* 18.
Marmor fixum lamellatum, particulis ſpatoſis. *Muſ. Teſſ.* 14. *n.* 12.
Habitat in Polonia etc. *per ſtrata mixtum ſequenti.*
Hoc *refert Argillam ſchiſtiformem induratam absque atomis micantibus, cinereum aut albicans.*
Vſus *ſequentis, cuius forte mera varietas.*

vſuale. *Gips.* 2. GYPSVM particulis arenaceis micantibus.
Gypſum. *Vog. min.* 118.
Gypſum particulis micaceis. *Anon. min.* 16.
Gypſum particulis paralellipipedis et globoſis concretum. *Wall. min.* 57.
Marmor fixum particulis difformibus. *Syſt. nat.* 152. *n.* 9.
Habitat in Galliae Montmartre, Italia, Germania, *in confiniis Thermarum et fontium Salinarum.*
Hoc *particulis areniformibus, micantibus ſacchari inſtar.*
Natum *e Terra calcaria, aqua acida ſoluta et ſaturata praecipitata ſ. depoſita, dein concreta ſ. regenerata in petram.*
Vſus *pro Statuis, coemento, plaſtico tectorum.*

Alabaſtrum. *Alabaſter.* 3. GYPSVM particulis impalbabilibus, diaphanum.
Alabaſtrum. *Vog. min.* 119.
Gypſum particulis minimis punctis nitens, polituram admittens. *Wall. min.* 51.

Gyp-

Cognata Calci res Gypſum eſt *Plin. XXXVI*, 24, nec eſt niſi Calx acido ſaturata, adeoque regeneratum a Calce.

Gypſus informis ſubtilis nitorem aſſumens. *Carth. min.* 24.

Marmor fixum, particulis arenaceis micantibus. *Syſt. nat.* 152. *n.* 11.

Terra gypſea indurata. *Anon. min.* 15.

α. *Album.*

β. *Flaueſcens.*

Habitat in Italia, Oriente, India.

Hoc *ſuperficiale, diaphanum omnino, vix ſtriatum, ſuperficie reniformi; pro copia acidi efferueſcit interdum, ſaepius vero non.*

Natum *ex Aqua thermali more Stalactitae, concretum fere cryſtalliſando.*

Vſus *pro Statuis, Vrnis,*

4 STIRIVM. *Lapis* e Terra Gypsea (3).
Fragmenta e Filis parallelis, approximatis, rasilibus.

gypseum. 1. STIRIVM pellucidum fixum fibrosum.
striat-gyps. Inolithus fragmentis indeterminatis. *Carth. min.* 18.
Gypsum fibrosum. *Anon. min.* 17.
Gypsum filamentis parallelis compositum. *Wall. min.* 49.
Spatum gypseum fibrosum. *Wolt. min.* 18.
Marmor fixum, filamentis perpendicularibus parallelis. *Syst. nat.* 152. *n.* 10.
Inolithus. *Baum. min.* 1. *p.* 204.
Habitat in fodinis aluminaribus Scaniae, Oelandiae, Westrogothiae, Chinae, *inter Schistos.*
Hoc *Fibris perpendicularibus, parallelis, contiguis, pellucidis, fixis nec aqua forti efferuescentibus, laminas Schisti horizontales dehiscentes connectens.*

marmoreum. 2. STIRIVM diaphanum solubile fibrosum.
Alabastrites. *It. Scan.* 121.
Habitat in Scania etc. *vti praecedens.*
Hoc *differt tantum a priori quod albidius minusque hyalinum et aqua forti solubile.*

alabastrinum. 3. STIRIVM pellucidissimum fixum coadunatum.
Habitat in Monte Iura.
Hoc *simillimum quidem praecedentibus, sed fibris coadunatis in vnum consolidatis, gemmae instar pellucidissimum, albissimum, aut etiam niueum, longitudinaliter fissile, vix manifeste striatis fragmentis.*

basaltinum. 4. STIRIVM obscurum fixum, ramentis decussatis.
Habitat in Nericia *versus* örebro, *supra montium calcariorum seriebus.*
Hoc *singularis lapis est, et medius quasi inter varia genera; facies lapidis Marmorei, fixus vt Gypsum nec efferuescens, fibris propriis fere ad Stirium accedit. Totus simillimus est stipulis ligni excisis, decussatim sparsis, nec arcte positis; Quaeuis stipula oblonga, difformis, vtrinque quasi abrupta, constat fibris parallelis coadunatis.*

5. SPA-

Stirium ab omnibus sub genere Gypsi comprehenditur, cuius etiam naturae est, sed si Spatum a Marmore erit separandum, vtique etiam Stirium a Gypso, nisi leges Systematicae conculcandae sint; acc.dit quod [illegible]-sium et fixum vt Gypsum, et solubile vt Marmor

5. SPATVM. *Lapis* e Terra Calcaria, quae fluida fuit. *Fragmenta* rhombea, plana, nitentia.

* Solubilia.

ſpeculare. 1. SPATVM ſolubile pellucidum obiectis ſimplicibus. *Syſt. nat.* 153. *n.* 3.
Spatum pellucidum molle. *Wall. min.* 56.
α. *hyalinum.*
β. *flaueſcens.*
γ. *vireſcens.*
δ. *caeruleſcens.*
Habitat Dannemorae, Sahlbergae, *et paſſim in fodinis.*
Hoc *Fragmentis pellucidis in minutiſſimos rhombos diuiſibile.*

duplicans. *Dubbelſten.* 2. SPATVM ſolubile pellucidum obiecta duplicans. *Syſt. nat.* 153. *n.* 2.
Spatum calcareum rhombeum diaphanum. *Anon. min.* 10. *n.* 1. *a.* 1.
Spatum informe molle diaphanum obiecta duplicans. *Carth. min.* 12.
Spatum pellucidum obiecta duplicans. *Wall. min.* 57.
Spatum alcalinum amorphum islandicum. *Wolt. min.* 19.
Cryſtallus islandica *Vulgo.*
Habitat in Brattfors Wermelandiae, Heluetia, Norvegia, Islandia.
Hoc *mera praecedentis varietas, differt tantum quod literas per id inſpectas duplicet; colore etiam variat hyalino aut flauo.*

fiſſile. 3. SPATVM ſolubile diaphanum fiſſile album.
Spatum fiſſile. *Syſt. nat.* 153. *n.* 1.
Spatum lamelloſum molle. *Wall. min.* 59.

Spa-

Spatum in cippis Runicis recreſcere ex ipſius ſaxi literis excauatis memorabile eſt. *It. gotl.* 327.

Spati particulae rhombeae probe diſtinguendae a cryſtallis; Cryſtalli ſpatoſae etenim diuerſiſſima figura gaudent ab earum particulis rhombeis conſtitutiuis.

Spati generationem videre eſt in Stalactita.

[Rh]ombeae particulae Spati determinatae fuere, vt videtur, e Salino muria[ti]co.

Spatum informe molle diaphanum, lamellis minutissimis. *Carth. min.* 12.
Spatum calcareum lamellosum. *Anon. min.* 10. *n.* 2.
Habitat in Noruegiae Kungsberg, Skara-grufva.
Hoc *finditur in lamellas tenuissimas, molles, albas frangendas in rhombos.*

vndatum. 4. SPATVM solubile lamellosum vndulatum album. *It. wgoth.* 131.
Habitat in Daliae *fabulo ad* Koepmannefiaell.

compactum. 5. SPATVM solubile subdiaphanum compactum. *Syst. nat.* 153. *n.* 4.
α. hyalinum.
β. album.
γ. flauescens.
δ. virescens.
ε. caerulescens.
Habitat passim in fodinis *et* rupibus.
Hoc *differt a Spato tincto, quod vix diaphanum, minimeque pellucidum.*

calcarium. 7. SPATVM solubile subopacum compactum, fragmentis subsquamosis. *Syst. nat.* 153. *n.* 7.
Spatum calcareum opacum. *Anon. min.* 10. *n.* 2. *β.*
Habitat Norbergae *et* Drechiae Dalekarlicae, Hammar Nericiae.
Hoc *congestum saepe quasi in lamellas, rhombis inaequalibus diuisibiles.*
Vsus *ad Cupri nostri vstrinas pro faciliori scorificatione.*

basaltinum. 10. SPATVM solubile opacum rhombeum scintillans.
Habitat westra Silfberget: Swartberg. *Tidstroem.*
Hoc *simile Spato campestri, viride aut album.*

fugax. 8. SPATVM solubile opacum secundum situm lucis fugax.
Habitat rarius in superficie aliorum lapidum, imprimis Aetitae marmorei.
Hoc *ex crusta liuida spatosa, cuius omnes particulae vnum latus angulis spectant, vnde fit, quod ad determinatum situm omnes particulae nitant, ad alium minime.*

6. SPA-

Spata in Natro spatoso fixa sunt, vel raro efferuescunt.

tinctum. 6. SPATVM ſolubile pellucidum coloratum.
Spatum compactum pellucidum tinctum. *Muſ. Teſſ.* 16. *n.* 8.
α. flauum. Topazius ſpurius.
β. virens. Smaragdus ſpurius.
γ. caeruleſcens. Sapphirus ſpurius.
Habitat in Fodinis Sueciae, Saxoniae.
Hoc *compactum et vitri inſtar pellucidum.*

confuſum. 9. SPATVM ſolubile ſubdiaphanum, rhombis confuſis.
Spatum particulis diſperſis irregularibus. *Wall. min.* 55.
Habitat ad Vtöen.
Hoc *incarnatum mihi, particulis rhombeis confuſis abſque ordine.*

rhomboideum. 11. SPATVM ſubſolubile opacum nigrum ſubſcintillans.
Spatum compactum opacum tinctum. *Syſt. nat.* 153. *n.* 5.
Spatum informe duriuſculum opacum. *Carth. min.* 13.
Habitat in ferri fodinis Nya-kopparberg, Norbergae.
Hoc *nigrum, ſaepe atrum, exquiſitis rhomboidibus, ponderoſum, ferro ſaturatum, ad chalybem vix ſcintillans, parum efferueſcens.*

* * *Fixa.*

campeſtre. *Faeltſpat.* 12. SPATVM fixum opacum rufeſcens ſcintillans.
Spatum fixum ſcintillans. *Syſt. nat.* 153. *n.* 6.
Spatum informe durum ſubdiaphanum. *Carth. min.* 13.
Spatum ſcintillans. *Anon. min.* 66. *n.* 1. *β.*
Spatum durum lateribus nitidis ad chalybem ſcintillans. *Wall. min.* 61.
Habitat vbique in ſaxis, rupibus, lapillis; primario in Maritimis Sueciae, *vulgatiſſ[illegible]r.*
Hoc *reliquis durius ſcintillas cum chalybe concuſſum ſpargit, continet enim aliquid ferri vnde durities; hac nota differt a praecedentibus, quae tamen peregrina et accidentalis.*
Natum *e materia Spati ſub mari, a Neptuno et Marte adulterata.*

ſiliceum. 13. SPATVM fixum diaphanum album ſcintillans.
Habitat Vtoën in Quartzo.
Hoc *album, vix vireſcens.*

mutum. 19. SPATVM fixum non ſcintillans.
Habitat in Scania: Gladſax. *D. Tidſtroem.*

III. ARGILLACEAE.

6. TALCVM. *Lapis* ex Argilla (52) indurata.
Particulae impalpabiles, rafiles tritura lubrica.
Igne indurandus.

Litho-marga. 1. TALCVM fubfriabile albicans fubfquamofum.
Argilla fubtilis indurata ex fiffuris petrarum. *Vog. min.* 11.
Marga argillacea albida. *Syft. nat.* 204.
Medulla faxorum. *Vog. min.* 37.
Habitat in rimis rupium Dalekarliae, Germaniae.
Hoc *canum f. einereum, fractura fubfquamofum, rafione lubricum, aquae vix bibulum non vero folubile, vix duritie lapideum.*
Natum *ex Argilla communi, diutius in rimis petrarum compreffa.*

viridans. 2. TALCVM fubfriabile viride inquinans.
Habitat in Germania.
Hoc *faturate viride, particulis viridibus impalpabilibus, extus glabritie nitens, rafura viridi inquinans; ferrum nullius momenti continens.*
Natum *ex Argilla Bolo viridi.*

Rubrica. *Roedkrita.* 3. TALCVM fubfiffile rubrum inquinans.
Ferrum terreftre durum manus inquinans. *Carth. min.* 73.
Marga ochracea rubra. *Syft. nat.* 204. *n.* 2.
Creta rubra. *Coft. min.* 88.
Bolus communis induratus. *Anon. min.* 79. *β.* 3.
Ochra rubra cretacea. *Wall. min.* 266.
Rubrica facilis. *Dal. pharm.* 23. *n.* 5.
Rubrica. *Vog. min.* 178.
Habitat intra Cotem aut Marmor in Dalekarlia.
Hoc *duritie vix lapideum, fiffile faepius, fub dentibus Laccae figillatoriae fere confiftentia, rubro inquinans; Pater Silicis rubricatoris.*
Natum *ex Ochra ferri, inter Petram confolidata.*
Vfus *pro fcriptura rubra in ligno.*

Talci tritura poffidet omnes qualitates Argillae.

Smectis. *Skreddar-crita.* 4. TALCVM vngue rasile, albo inquinans. *Syst. nat.* 157. *n.* 8.
Talcum solidum semipellucidum pictorum. *Mall. min.* 129.
Smectis opacus mollis albicans. *Wolt. min.* 16.
Steatites, Lardites, Smectis, Creta cimolia. *Vog. min.* 100.
Argilla indurata virescens Morochtos. *Cost. foss.* 60.
Creta brianzonica. *Anon. min.* 74.
Talcum subdiaphanum densum albescens, lamellis minutissimis. *Carth. min.* 15.
α. *Steatites* solidior. *Anon. min.* 75.
β. *opacum.*
γ. *subdiaphanum* Speckstein. *Baum. min.* 1. *p.* 208.
δ. *lamellosum.*
Habitat in China, Anglia, Suecia, Garpenberg.
Hoc *vngue raditur et litura characteres albos pingit.*
Vsus *Sartoribus loco cretae; inde formantur capsae, scatulae, paruae statuae, praesertim a Chinensibus.*

Ollaris. *Talgsten.* 5. TALCVM opacum solidum subuirescens, particulis subsquamosis. *Syst. nat.* 157. *n.* 7.
Lebetum lapis. *Wall. min.* 133.
Smectis opacus duriusculus variegatus. *Wolt. min.* 16.
Smectis micaceus durus ex griseo viridescens. *Carth. min.* 26.
Saxum compositum steatite et mica. *Anon. min.* 265.
Habitat in Jemtia, Dalia, Dalekarlia, Finlandia.
Hoc *particulis squamoso-acerosis, sparsis, micaceis, opacis; madidus semper virens; polituram respuit.*
Vsus *pro Caminis, Ollis selectis, aedium Fundamentis.*

Serpentinus. *Serpentin.* 6. TALCVM praepoliendum viridi-maculatum opacum, particulis granulatis. *Syst. nat.* 156. *n.* 3.
Ollaris solidus virescens maculosus, polituram admittens. *Wall. min.* 131.
Smectis opacus duriusculus virescenti-maculatus. *Wolt. min.* 16.
Marmoro-proferon obscure viride. *Cost. foss.* 266.
Marmor serpentinum Zeblitzense. *Worm. mus.* 43. *Myl. saxon.* 1. *p.* 31.
Argilla indurata solida particulis maioribus. *Anon. min.* 76.
Lapis serpentinus. *Vog. min.* 103.

α. *Ser-*

α. *Serpentinus* particulis *granulatis. Anon.* 76. *n.* 2.
β. *Serpentinus fibrosus. Ibid.* 76. *n.* 1.
Habitat in Germania: Zeblitz, Dalekarlia.
Hoc *differt a reliquis quod polituram admittat.* Variat *colore viridi, cinereo, nigro, rufescente, maculato albo.*
Vsus *pro vasculis variis pulchellis.*

Nephriticus. 7. TALCVM praepoliendum viride subdiaphanum, particulis subfibrosis.
Smectis subtilis duriusculus viridis, fragmentis subfissilibus. *Carth. min.* 26.
Smectis subdiaphanus durus viridis. *Wolt. min.* 16.
Gypsum viride semipellucidum fissile. *Wall. min.* 52.
Lapis Nephriticus. *Dal. pharm.* 52. *Vog. min.* 102.
Habitat in America, Hispania, Swartwik.
Hoc *differt a praecedenti quod subdiaphanum; vti gradu tantum differunt Ollaris, Smectis, Serpentinus, Nephriticus, lamellare; valde rasile est. Nephriticus communiter cupro scatet.*
Vsus *medicus externus.*

lamellare 8. TALCVM lamellatum fragili-durum glaberrimum subdiaphanum.
Talcum particulis impalpabilibus, lamellis parallelis. *Syst. nat.* 156. *n.* 4.
Corneus fissilis, lamellis parallelis. *Wall. min.* 138.
Habitat Sahlbergae, Garbergae, Raettwik *inter rimas rupium.*
Hoc *ex Lamina plana, glaberrima, rigida, fragili, subdiaphana, glauca s. pallida; ruptura parum efferuescens.*
Natum *ex Smecte indurato: in Serpentino maculas pallidas constituit, tamquam pinguedo mixta carne.*

Corneus. *Hornslag.* 9. TALCVM solidum suberosum nigrum, superficie atra glabra, tritura albida. *Syst. nat.* 156. *n.* 2.
Corneus durior niger solidus. *Wall. min.* 137.
Bolus induratus, particulis squamosis. *Anon. min.* 88.
Smectis durus niger. *Carth. min.* 26.
Habitat in Fodinis, *vestiens mineras.*
Hoc *corio crassius, solidum, acerosum, rasile, superficie quasi oleo s. aqua inunctum.*

Carneus 10. TALCVM laminis oblongis conuexis opacis in-
Kalfkioett. carnatis rasilibus. *Syst. nat.* 156. *n.* 6.

Habitat in Fodina Fahlunensi &c.

Hoc *vngue rasile, laminis conuexis incarnatis refert carnem vitulinam; vstulatum more Micae aureae finditur et nitet.*

Natum *ex Amianto fragili indurato.*

Coriaceus. 11. TALCVM membranaceum flexuosum rigidum. *Syst. nat.* 156. *n.* 5.

Skinnslag. Habitat Fahlunae *in fodina cum Pyrita.*

acerosum. 12. TALCVM solidum, particulis acerosis sparsis rigidis. *Syst. nat.* 157. *n.* 9.

Sadslag. Asbestus fibris sparsis. *Wall. min.* 145.

Lapis acerosus. *Vog. min.* 171.

Habitat in Fodinis *variis.*

Hoc *simillimum T. ollari, sed durum, nec rasile.*

7. AMI-

7. AMIANTVS. *Lapis* ex Argilla (52.). *Fragmenta* filosa.

* *Fibrosi fibris parallelis.*

Asbestus. 1. AMIANTVS fibrosus, fibris separabilibus flexilibus tenacibus.
Berglin.

Amiantus fibris filiformibus flexilibus. *Syst. nat.* 158. *n.* 1.

Amiantus fibris mollibus parallelis facile separabilibus. *Wall. min.* 140.

Byssus. *Anon. min.* 105.

Linum incombustibile *vulgo.*

Habitat in Sibiria *praestantissimus; in* Lapponia etc.

Hic *facie frusti ligni antiquioris soluitur longitudinaliter digitis in fila liniformia, flexilia, mollia, palmaria et vltra. Particulae natant.*

Vsus *curiosis Lintea, Papyrus, Elychnia lampadum incombustibilia.*

plumosus. 2. AMIANTVS fibrosus, fibris separabilibus flexilibus fragilibus papposis. *Syst. nat.* 158. *n.* 4.
Bergdun.

Asbestus plumosus. *Vog. min.* 171.

Alumen plumosum *vulgo.*

Habitat cum praecedente: Bastnaes.

Hic *differt tantum gradu a praecedenti, quod non in perfecta fila, sed in tomentum breuissimum resoluatur; particulae natant.*

Vsus: *insperfus membris paralyticis leuiter irritando excitat; interne assumtus est deleterium, caute ab Alumine plumoso natiuo distinguendus.*

fragilis. 3. AMIANTVS fibrosus, fibris separabilibus rigidis nitidis fragilibus. *Syst. nat.* 158. *n.* 3. *Vog. min.* 171.
Gallfnas.

Habitat Dannemorae, Sahlbergae, Fahlunae *in fodinis.*

Hic *fibris quasi vitreis, facie et fragilitate affinis nimis praecedentis, hinc saepe apice plumosus, basi vero fragilis; maiora frusta saepe transuersim dissecta.*

Natus *ex Argilla, quod latera monstrant, saepius etiamnum argillacea.*

immaturus. 4. AMIANTVS fibrosus, fibris conatis angulatis rigidis opacis. *Syst. nat.* 158. *n.* 2.

Amianti fibrae semper horizontales, nunquam perpendiculares. *Tidstroem.*

Amiantus fibris parallelis durioribus non ſeparabilibus. *Wall. min.* 144. *Vog. min.* 171.
Habitat in Lapponia, Dannemorae, Sahlbergae.
Hic *Ligni fruſtum mentitur fibris cinereis, duris, coadunatis, nec vmquam matureſcit in praecedentes.*

terreſtris. 5. AMIANTVS fibroſus, fibris ſubargillaceis.
Amiantus terreſtris. *Muſ. Teſſ.* 22. *n.* 5.
Habitat Magdeburgi *in fiſſuris rupium.*
Hic *ex Argilla transuerſim in fibras parallelas contiguas connata, nondum in lapideam conſiſtentiam perfecte indurata. Mater praecedentium* 1, 2, 3.

radians. *Stiern-ſlag.* 6. AMIANTVS fibroſus, fibris concentratis diuergentibus rigidis.
Baſaltes fibris concentratis. *Anon. min.* 74. *b.*
Asbeſtus faſciculatus. *Vog. min.* 171.
Habitat in Fodina Norbergenſi.
Hic *fibris ab eodem centro exeuntibus, vndique diſperſis.*
Varietas *ſingularis Garbergenſis vbi ex vno eodemque centro omnes fibrae, inſtar Conferuae, vndique diſperſae in formam caudae meleagridis maris; e muſeo N. Swartz. philoſ. Magiſt.*

* * *Corticoſus, abſque fibris euidentibus contextus.*

Suber. *Bergkork.* 7. AMIANTVS corticoſus flexilis ſuberoſus.
Asbeſtus ſolidiuſculus flexilis. *Syſt. nat.* 159. *n.* 3.
Asbeſtus fibris flexilibus inordinate ſe intercuſſantibus, leviſſimus. *Wall. min.* 143. *Vog. min.* 172.
Suber montanum *vulgo.*
Habitat Dannemorae *in fodina cum Natro Hyodonte.*
Hic *ita refert Suber officinale colore, mollitie et textura, vt vix diſtinguatur; particulae ſaepius ſubmerguntur. Ante ſubmerſionem in aqua eam haurit cum ſtrepitu.*

Caro montana. *Bergkiött.* 8. AMIANTVS corticoſus flexilis natans.
Asbeſtus ſolidiuſculus fiſſilis. *Syſt. nat.* 159. *n.* 1.

Ami-

Genus Amianti *fibris rectis a genere* Asbeſti *fibris intricatis deberent equidem ſecundum ſtrictiores regulas Syſtematicas diſtinctum tradi; cum vero vtriusque Species parciſſime occurrant, plurium votis ſatisfaciendo combinaui.*
Amiantum ortum eſſe ex Talci reductione in Argillam *deriuatiuam, indicare videntur ſpecimina in loco natali lecta, etiamnum ſaepe extus ejusmodi Argilla ſemi-indurata veſtita.*

Amiantus fibris durioribus in lamellas craſſas compactis, ponderoſus. *Wall. m n.* 142.

Habitat in Fodinis ferreis *noſtratum.*

Hic *textura et facie agarici medullae aut corii equini praeparati, ſaepe in aliquot lamellas diuiſibilis, albicans. Extima ſuperficies contexta ſaepius pilis tenuiſſimis, breuiſſimis, confertiſſimis, erectis, quibus ſuperinducta eſt membrana nigra, inaequalis. Habitus Talci cornei, ſed mollities colorque diverſiſſima.*

Aluta. *Berg-Laeder.* 9. AMIANTVS corticoſus flexilis membranaceus natans. *Syſt. nat.* 159. *n.* 2.

Amiantus fibris mollioribus intertextis, in lamellas compactas leuis. *Wall. min.* 141.

Aluta montana. *Vog. min.* 171.

Habitat in Fodina Dannemorenſi.

Hic *ſimilis praecedentibus, ſed in tenuem membranam expanſus, albus aut griſeus, natans.*

implexus. *Fols.* 10. AMIANTVS ſolidus, faſciculis fibrarum contortis rigidis.

Asbeſtus fibris faſciculatis e centro varie radiantibus. *Wall. min.* 145.

Talcum fibris rigidis faſciculatis intortis. *Syſt. nat.* 157. *n.* 10.

Habitat in Fodina Nordbergenſi.

Hic *lapis duriſſimus, fibris faſciculatis, ſubdiuiſis, varie implexis contortisque, ſaepe ponderoſus quod ferro inquinatus.*

8. MICA. *Lapis* ex Argilla (22) soluta.
Particulae membranaceae, squamosae, nitidae, tenaces, separabiles.

membranacea. *Ryssglas.* 1. MICA membranacea fissilis flexilis pellucida hyalina. *Syst. nat.* 155. *n.* 1.
Mica lamellis diaphanis latis tenuissimis flexilibus. *Carth. min.* 14.
Mica lamellis magnis parallelis. *Anon. min.* 94. *n.* 1.
Mica fissilis membranis diaphanis. *Wolt. min.* 17.
Mica membranacea pellucidissima flexilis alba. *Wall. min.* 120.
Argyrolithus. *Baum. min.* 216.
Habitat in Finlandia, Wermelandia.
Haec *saepe pedalis, alba, pellucidissima, finditur instar libri in folia membranacea, tenuissima.*
Vsus *Russis pro Fenestris.*

laminosa. *katt-silfver.* 2. MICA membranacea fissilis flexilis subdiaphana albida. *Syst. nat.* 155. *n.* 2.
Mica lamellosa martialis. *Anon. min.* 95.
Habitat in Smolandia, Blekingia *et passim.*
Haec *vix palmaris, cornei coloris et pelluciditatis, fissilis vti antecedens.*

argentata. *Skimmer.* 3. MICA squamosa rigidula argentata.
Mica compacta, membranis squamosis, argentea. *Wolt. min.* 17.
Habitat passim in Rupibus, saxis.
Haec *constat tantum paruis squamis argenticoloribus, sparsis.*

aurata. *Glitter.* 4. MICA squamosa rigidula aurata. *Syst. nat.* 155. *n.* 3.
Mica squamis inordinatis mixtis. *Wall. min.* 130.
Mica squamosa martialis. *Anon. min.* 95.
Habitat passim, ad Dihult Stenbrohultense Smolandiae *copiose.*
Haec *rudis, saepe nigricans, sole aut igne macerata euadit auricolora, squamis secedentibus sparsis.*
Nata *a praecedenti, sed inquinata ferro, vnde aurea euasit.*

5. MI-

Micae origo etiamnum obscura: in Cote Quadro, recens e Glarea et argilla indurata, cotem vestit ad fissuras; hinc ex aqua quidem generata & ex argilla forte nata, quasi crystallisando.

decussata. 5. MICA particulis prismaticis basalticis intercussantibus. *Syst. nat.* 155. *n.* 4.

Habitat in Bitsberg, Hachespiken.

Haec *lapide nigro rasili, particulis acerosis, impalpabilibus, quibus interspersae Particulae majores, oblongae, decumbentes, atrae, semiprismaticae, tetraedrae, basalticae. Vstulata nitet aureo colore praecedentis.*

Variat *fissilis striis sparsis, basalticis, crassis; Fahlunae.*

hungarica. 6. Mica lamellis flexuosis fragilibus auratis.
Gulltalk. Mica particulis lamellatis, ad angulum acutum striatis. *Syst. nat.* 155. *n.* 5.

Talcum molliusculum friabile colore aureo. *Wolt. min.* 17.

Talcum luteum lamellis opacis fragilissimum. *Wall. min.* 128.

Talcum lamellis opacis rigidis luteis. *Carth. min.* 15.

Habitat in Hungaria.

Haec *laminis s. Squamis pollicaribus, fissilibus, fragilibus, auratis, ad angulum acutum saepe striatis, apice dehiscentibus.*

Talcosa. 7. MICA lamellis flexuosis friabilibus virescenti-albidis diaphanis.
Talk. Mica squamosa martialis. *Anon. min.* 95, *n.* 2. γ.

Talcum particulis impalpabilibus diaphanis molliusculis conuexis fissilibus. *Syst. nat.* 156. *n.* 1.

Talcum albicans, lamellis subpellucidis. *Wall. min.* 127.

Talcum molliusculum friabile virescens. *Wolt. min.* 17.

Talcum officinarum. *Dal. pharm.* 46.

Talcum lamellis subdiaphanis flexilibus albis. *Carth. min.* 15.

Habitat (Venetiis *adsportatur*) Norbergae. *Tidstroem.*

Haec *lamellis mollibus, flexilibus, conuexis, friabilibus inter digitos, albo-virescentibus, tamquam pinguibus.*

Vsus *pro Cosmeticis.*

hemisphaerica. 8. MICA squamis hemisphaericis.

Mica hemisphaerica. *Wall. min.* 125.

Habitat in Kimito Finlandiae *Saxi fatiscentis ad* Skogbeele.

Haec

Haec *nitidiſſima*, *fiſſilis*, *magnitudine Piſi*, *hemiſphaerica*, *decorticanda more bulbi Cepae*, *alba*, *qua nihil pulchrius in hac gente.*

cryſtallina. 9. MICA ſquamis erectis paſſim triquetro-conuenientibus.

Druſa micacea, ſquamis concentratis perpendicularibus. *Anon. min.* 95. *n.* 2.

Habitat in Dalekarliae *fodinis.*

Haec *Micae laminoſae ſimillima*, *ſed laminae erecto-conniuentes in figuram fere cryſtallinam*, *ſubtriquetram*, *non tamen ſolidam.*

vndulata. 10. MICA flexuoſo-vndulata, ſquamis auricoloribus.

Mica particulis fluctuantibus. *Wall. min.* 124.

Habitat in Dalekarliae *fodinis*: Riddarhyttan, Bekeknifwa.

Haec *e Micis minoribus*, *vti Mica aurea*, *congeſta*, *ſed maiora fragmenta valde vndulata.*

IV. ARE-

IV. ARENATAE.

9. COS. *Lapis* ex Arena (5) connexa.
Fragmenta amorpha, ſubopaca, ſcintillantia.
Particulae granulatae, contuſione ſeparandae.

* *Glareoſae.*

Cotaria. *Slipſten.* 1. COS particulis mere glareoſis impalbabilibus friabilibus. *Syſt. nat.* 147. *n.* 2. *It. Scan.* 321. *Muſ. Teſſ.* 2. *n.* 4, 5.
Cos particulis arenoſis aequalibus minoribus, coticularis. *Wall. min.* 73.
Arenarius ex arena compactus. *Wolt. min.* 14.
Arenarius duriuſculus granulis partiis aequalibus. *Carth. min.* 28.
Lapis arenarius glutine incognito. *Anon. min.* 276. *n.* 3. *a.*
Saxum arenarium album ſuecicum. *Caſt. foſſ.* 132.
Habitat in Scania, Orſa Dalekarliae, Kinnekulle.
Haec *finditur horizontaliter, colore albo aut rufa, difficile cum chalybe ſcintillat: non efferueſcit cum aqua forti.*
Nata *Arenae Glareae.*
Vſus *inde Cos gyratilis, Coticula raſilis. Phthiſin laborantibus Orſenſibus inducit.*

Quadrum. *Quaterſten.* 2. COS particulis glareoſis margaceo-argillaceis, bibula ſubefferueſcens. *Syſt. nat.* 147. *n.* 1. *Muſſ. Teſſ.* 2. *n.* 1, 3. *Schreb. lith.* 1.
Cos particulis minimis glareoſis mollis caedua. *Wall. min.* 75.
Cos caedua. Quadrum Caeſalpini. *Vog. min.* 110.
Arenarius ex Gotlandia. *Worm. muſ.* 57.
Saxum conglutinatum arenaceum glutine argilla communi. *Anon. min.* 276. *n.* 1.
Habitat in maritimis Burſwiken Gotlandiae. *It. gottl.* 266.
Haec *finditur rimis horizontalibus & oblique perpendicularibus; caneſcens interſperſis atomis micantibus; humidus in ſolo: bibulus in ſicco; ſoluitur ſub dio; frangitur a gelu; difficile ſcintillat; cum aqua forti leuiter efferueſcit, ſed non ſoluitur.*

Nata

Nata *Arenae Glareae cum parua quantitate Argillae margaceae.*
Vſus *ad Aedium fundamenta, Arces, Ciſtas ſepulchrales, Caminos.*

calcaria, *Leſwerſten.* 3. COS particulis glareoſis marmoreisque. *Muſ. Teſſ.* 2. n. 2.
Calx hepatica. *It. wgoth.* 21.
Habitat in Kinnekulle, *ſtratum infimum conſtituens.*
Haec *rudis cinerea; candefacta frangitur ſono violento; effervefcit et more Marmoris ſoluitur praecipitato cretaceo albo.*
Nata *Arenae Glareae cum Creta marmorea.*

tigrina. 4. COS particulis glareoſis, maculis ſparſis albis.
Habitat ad Styggforſen Raettwicenſem.
Haec *rufeſcens maculis albis textura conformibus.*

variolofa. *Tigerſten.* 5. COS particulis glareoſis, maculis ſparſis eroſis ferrugineis. *Muſ. Teſſ.* 4. n. 6.
Cos ſolidiuſcula alba, cortice flaueſcente, maculis fuſcis friabilibus. *It. ſcan.* 13.
Habitat ad Soerby Nericiae, Kinnekulle Weſtrogothiae.
Haec *ſporadica, alba, aquam transmittendo ſtillans, adſperſa paſſim maculis concauis, fuſcis, friabilibus.*
Nata *Arenae Glareae, ab Aqua ferrea paſſim adulterata.*

Nouacula. 6. COS particulis glareoſis impalpabilibus. *Anon. min.* 235.
Habitat in Oriente, Haellefors, Noruegia.
Haec *ſolida particulis non diſcernendis.*
Vſus *pro Cultris barbitonſorum acuendis.*

** *Arenaceae quartzoſae.*

fiſſilis. *Sandſkifer.* 7. COS particulis arenaceis fiſſilibus, lamellis fragilibus.
Cos lamellis fiſſilibus. *Wall. min.* 76.
Arenarius fragmentis fiſſilibus. *Carth. min.* 28.
α. *Alba.*
β. *rufeſcens.*
Habitat in Europa *paſſim* α; *in* Spitsberga β.
Haec *fiſſilis in lamellas tenues, et* β. *granulis pellucidis, vnde ſparſe micans.*

8. COS

friabilis. 8. COS particulis arenaceis digito friabilibus.
Habitat Helfingburgi Scaniae.
Nata *Arenae mobilis.*

coagmentata. 9. COS particulis arenaceis hyalinis disiunctis coagmentatis.
Habitat in Europa *australi*, *e cauitate rupium.*
Haec *laxe coagmentata*, *porosa instar panis triticei*, *particulis crystallinis*, *hyalinis*, *pellucidis*, *rigidis*, *passim connexis*, *aquam non transmittentibus.*
Nata *aquae*, *crystallisando genitae.*

Filtrum. *Silsten.* 10. COS particulis arenaceis aequalibus, aquam transmittendo stillans. *Syst. nat.* 148. *n.* 8.
Cos particulis arenosis maioribus aquam transmittens. *Wall. min.* 14.
Arenarius lapis porosus aquam transmittens. *Wolt. min.* 14.
Saxum Arenarium cinereum Filtrum. *Cost. foss.* 134.
Habitat in Canariis, Mexico.
Vsus *pro depuratione aquarum Nautis.*

compacta. 11. COS particulis arenaceis impalbabilibus compactissimis. *Syst. nat.* 147. *n.* 3. *Mus. Tess.* 4. *n.* 7.
Habitat in Malung Dalecarliae, Hall *et* Hunneberg Westrogothiae.
Haec *compactissima*, *albida*, *subflauescens*, *dura*, *valde scintillans*, *particulis vix manifestis*, *immixtis non raro granulis rubris granatinis.* *Affinis Saxo punctato.*

strataria. *Flisften.* 12. COS particulis arenaceis quartzosis aequalibus diaphanis compactis. *Syst. nat.* 147. *n.* 4. *Mus. Tess.* 4. *n.* 8.
Habitat passim *frequens;* *in* Scania *copiose.* *It. scan.* 329.
Haec *solida ex particulis arenosis*, *quartzosis*, *duris*, *instar quartzi pellucidis*, *compactis*; *sub dio indurescens.*
Nata *Arenae volatilis.* *It. scan.* 140, 218, 402, 348. *sub mari salsa*, *antequam muris inferatur elixanda.*

13. COS

Cos coalita est vel ex Arena quartzosa, vel farinacea, vel heterogenea.

colorata. 13. COS particulis arenaceis ſubaequalibus colorata.
α. *lutea* Oerebro.
β. *viridis* Nericiae Wija.
γ. *nigra* Nericiae Kumbla.
Habitat ad fodinas.
Haec *varia, tincta colore flauo, rubro, viridi aut caeruleo.*

porcellana. 14. COS particulis arenaceis argillaceisque.
Lapis arenaceus glutine argillaceo porcellaneo. *Anon. min.* 276. *n.* 1.
Habitat in fodina Lithantracis Boſerup Scaniae.
Nata *Arenae mobilis cum Argilla porcellana.*

* * * *Sabuloſae particulis angulatis.*

Molaris. *Quarnſten.* 15. COS particulis inaequalibus quartzoſis glareoſisque. *Syſt. nat.* 148. *n.* 6. *Muſſ. Teſſ.* 4. *n.* 10.
Arenarius durus granulis inaequalibus. *Carth. min.* 27.
Arenarius ex ſabulo compactus. *Wolt. min.* 14.
Saxum arenarium Lapis molaris. *Coſt. foſſ.* 137.
Habitat paſſim in Vplandia, Sudermannia, Scania. *It. Scan.* 329.
Haec *particulis inaequalibus, arenoſis, hyalinis, interiectis impalpabilibus, opacioribus, magisque cinereis.*
Nata *Arenae ruſticae cum Glarea.*
Vſus *pro frumenti molendinis.*

fundamentalis. *Straekſten.* 16. COS particulis angulatis opacis fixis rigidis.
Cos ſolidiuſcula particulis arenaceis quartzoſis ſubopacis ſubangulatis. *Syſt. nat.* 148. *n.* 5.
Saxum arenarium. *Coſt. foſſ.* 140. *n.* 27.
α. *rufa* frequentior.
β. *albida.*
Habitat in maritimis Roſlagiae etc.
Haec *dura rudis, compacta, nuquam non bibens, horizontaliter fiſſilis.*
Nata *Arenae ruſticae cum ferro.*
Vſus *pro aedium fundamentis.*

10. QVAR-

10. QVARTZVM. *Lapis* Aqua productus.
Fragmenta indeterminate angulata, acuta.
Particulae coadunatae, pellucidae.

* *Rupestre.*

hyalinum. *Kissel.* 1. QVARTZVM rupestre hyalinum pellucidum. *Muss. Tess.* 6.
Quartzum aqueum. *Syst. nat.* 149.
Quartzum diaphanum. *Wolt. min.* 14.
Quartzum solidum pellucidum. *Wall. min.* 97.
Quartzum particulis impalpabilibus, superficie polita diaphanum. *Anon. min.* 51. *a.*
Quartzum informe diaphanum. *Carth. min.* 20.
Habitat in rupium fissuris, *aquam retinentibus, frequens parasiticum.*
Natum *ex aqua in rupium cauitatibus detenta.*

coloratum. 2. QVARTZVM rupestre tinctum. *Syst. nat.* 149. *n.* 3.
Quartzum solidum opacum coloratum. *Wall. min.* 99.
α. luteum. ♄, ♂.
β. rubrum. ♂.
γ. violaceum. ♂, ♁.
δ. caeruleum. ♀. e Pargas granis aliis caeruleis, aliis viridibus, in Q. cotaceo.
ε. viride. ♀.
ζ. fuscescens. ♂.
Habitat passim in fodinis.
Natum *ex Quartzo hyalino, a metallo tinctum.*

lacteum. *Bergsmans-flinta.* 3. QVARTZVM rupestre album diaphanum. *Syst. nat.* 149. *Mus. Tess.* 6.
Quartzum solidum opacum durissimum aqueo-lacteum, *Wall. min.* 98.
Habitat in rupium *fissuris, minus frequens.*
Natum *ex aqua cum atomis calcariis, vnde color albus; minor pelluciditas et fragmenta interdum farinacea.*
Vsus. *Cuprimontanis magis expetitum cum facilius vitrescat.*

opacum. 4. QVARTZVM rupestre subopacum. *Syst. nat.* 149. *n.* 4.
Quartzum opacum fragile & rigidum. *Wall. min.* 102.
Habitat passim in rupibus.

fissile. 5. QVARTZVM lamellatum.
Habitat in Iemtia.

cotaceum. 6. QVARTZVM granulatum.
Saltslag. Quartzum cotaceum. *Syst. nat.* 47.
Quartzum textura granulata. *Anon. min.* 51. *a.*
Quartzum granulatum cohaerens. *Wall. min.* 100.
Habitat in fodina Fahlunensi.
Hoc *constat granis maioribus minoribusque, coadunatis instar Muriae, distinctissimum a Cote friabili; extus scabrum.*

* * *Vagum.*

selectum. 7. QVARTZVM vagum rotundatum, cortice laeuigato.
Habitat ad ripas *Lacuum.*
Vsus: *Elaboratum pseudo - Adamas quibusdam dicitur, quum certat pellucidate cum gemmis.*

nobile. 8. QVARTZVM vagum rotundatum, cortice glaberrimo nitido.
Boemisk-sten. Quartzum pellucidum compactum. *Wolt. min.* 14.
Quartzum solidum attactu pingue. *Wall. min.* 102.
Habitat in Oriente: Arabia, Aegypto, *nec non in* Europa *australi.*
Hoc *variat admodum colore: hyalino, albo, flauo, fulvo, rubro, violaceo, caeruleo, viridi; cortex quasi oleo illinitus glaber.*
Vsus: *cum reliquis durius et magis pellucidum, inde Gemmae elaborantur, quae cum veris saepe praestantia certant.*

11. SI-

Quartzum generatur in rimis rupium aquas retinentibus parasiticum, easque consolidat quasi cicatrice quartzosa. Aqua diutius agitata deponit terram scabram, adeoque Quartzosam, observante Wallerio; Nec Lapis a terra grossiore pellucidus euaderet; tingitur vero ab affluente aqua metallica. Nascitur forte crystallisando, quamuis crystallina figura ob motum obliteratur aut euanescit.

11. SILEX. *Lapis* e Calce (53) coadunata.
Fragmenta indeterminata: hinc conuexa, inde concaua.
Particulae coadunatae.

* *Vagi.*

cretaceus. *Flinta.* 1. SILEX vagus, cortice cretaceo, fragmentis opacis laeuibus.
Silex cretaceus vagus. *Syst. nat.* 150.
Silex communis Pyromachus. *Anon. min.* 61.
Silex corneus intrinfece aequalis, durissimus. *Wall. min.* 77.
Corneus lapis opacus rudis colore ingrato. *Wolt min.* 14.
Corneus sclopetarius. *Vog. min.* 130.
Pyromachus f. Silex igniarius. *Baum. min.* 1. *p.* 254.
Habitat in campis maritimis Angliae. Galliae, Daniae: Scaniae, *vulgatissimus in* Cretaceis *rimis; in altioribus, a mari remotioribus, minor rariorque.*
Hic *crusta cretacea, nisi obliterata, semper vestitus; Fragmentis minus nitidis: atris, cinereis f. albidis.*
Natus *Calcis Cretae cum Aqua; hinc tectus crusta cretacea; (It. scan.* 172. *), semperque in fissuris cretae; scatet saepe Petrificatis Echinitae saepe siliceae aut cretaceae. Mineras vix assumit nisi Pyritas. Cauitates saepius replentur crystallis Nitri quarzosi.*
Vſus: *pro igne excitando cum chalybe; Domunculae interdum loco laterum ex eo efferuntur.*

Pyromachus. *Spansk.* 2. SILEX vagus, cortice glabro. fragmentis diaphanis glaberrimis.
Habitat in Gallia *frequens*; *ad* Scanoer Scaniae (*It scan.* 236.) *rarius.*
Hic *summa affinitate iunctus praecedenti, vt fere mera varietas; differt fragmentorum consistentia minus fragili et imprimis pellucidate cornea ac glabritie quasi oleo oblinita; nec cortice alieno vestitus.*
Vſus *pro Sclopetis antecedente praestantior et diuturnior; adeoque ob vsum distinguendus.*

Silicem cretaceum e Creta ortum dudum docui; consentientem demum habui *Abilgard* in *Descr. Stevens Kiint et Inf. Moen*, qui prae reliquis in Creta occupatus.
Silex nascitur in montium cretaceorum rimis, vti Quartzum in rimis saxorum, ideoque fere Quartzosus, cuius Terra fuerat Calx.

marmoreus. 3. SILEX vagus, cortice marmore duro fragmentis subdiaphanis canescentibus.

Silex cinereus. *It. wgoth.* 72.

Habitat in Moesseberg Westrogothiae.

Hic *similis S. Cretaceo, sed maior, semi-diaphanus, pallide cinereus, fragmentis minus conuexis concavisue, magis Quartzi modo angulatis, cortice duro albo nec farinaceo.*

Natus *Calcis marmoreae; Similis Marmori cretaceo.*

Haemachates. 4. SILEX vagus, cortice ochraceo, opacus concentrico-variegatus.

Silex vagus rotundatus concentrico-corticosus. *Mus. Tess.* 4.

Achates brunneus opacus venis nigris dendriticis. *Anon. min.* 60. *a.*

Pierre d'Aegypte. *Vog. min.* 138.

Habitat in Aegypto, Arabia.

Hic *coloris cornu, varius, figuras versus exteriora cortici parallelas saepeque cum dendritis pingit. Cortex testaceus ex Ochra ferri, crassus, saepe virescens.*

Vsus *pro Scatulis pulueris nasalis; varie elaboratur pro nobilioribus vtensilibus.*

Sardus. 5. SILEX vagus, cortice ochraceo, subdiaphanus intricato-variegatus.

Gemma diui Stephani. *Anon. min.* 56. *n.* 8.

Habitat in India, Sardinia.

Hic *similis praecedenti cortice testaceo, vt forte mera varietas, sed substantia hyalina quasi filis lacteis intricatis et punctis atomisque sanguineis adspersa.*

Opalus. 6. SILEX vagus reflectione & refractione varians.

Achates fere pellucida, colores pro situ spectatoris mutans. *Wall. min.* 82.

receptus. α. Opalus albus. *Anon. min.* 55. *B.*

Paederota. β. Opalus Nonnii. *Plin. nat.* XXXVII. *c. b. Hasselq. it.* 508. *Anon. min.* 55. *a.*

Opalus. *Wall. min.* 82. *Dal. pharm.* 55.

Lapis praestantissimus Iaspis. *Iohan. apocal.* XXI. 11. *Wall.*

γ. Pseu-

NOBILES Gemmae, *Opalus, Sardus, Onyx, Chalcedonius, Carneolus*, adeo prope accedunt *Achati*, vt vtrum verae species aut singulares sint varietates, nisi crudae offerantur, non constabit. Gemma *Penna Pavonis* vero diversissima.

oculus cati. γ. Pseudo-Opalus. *Anon. min.* 55. *C. reflectione varians.*
Lapis elementaris. *Just. min.* 383.

oculus mundi. δ. Achates vnguium colore in aëre opaca aqua pellucens. *Wall. min.* 83.
Habitat in India, Oriente: Aegypto, Arabia. γγ in Sibiria.
Hic α *reflectit radios Solis caeruleos, refringit vero luteos centro aureo.*
β. reflectione purpurascens, refractione ruber, venis violaceis, de qua *Plin. Exstat hodie Opali generis gemma, propter quam ab Antonio proscriptus Nonius senator est; ille proscriptus fugiens, hunc e fortunis suis omnibus annulum abstulit secum, quem certum est sestertiis* 20000 *aestimatum. Sed mira Antonii feritas et luxuria propter gemmam proscribentis; nec minor Nonii contumacia proscriptionem suam amantis, cum etiam ferae abrosas partes corporis relinquunt, quas se periclitari sciant;* vide *Hasselq. itin.* quem nuper Lironcourt pretio 40000 imperialium exposuit pretiosissimum.
γ. *reflectit colore viridi flauoque.*
Vsus *inter Lapides pretiosos numeratur.*

Onyx. 7. SILEX vagus stratis diuersicoloribus.
Camehuia, Memphites. *Anon. min.* 56. *Baum. min.* 1. *p.* 253.
Achates vix semipellucida fasciis & stratis diuerse coloratis. *Wall. min.* 81.
Habitat in Oriente.
Hic *fundo aliter colorato distinguitur, vnde veteres figuras exsculpebant diuersas colore, tamquam agglutinatas.*

Chalcedonius. 8. SILEX vagus subdiaphanus cornei coloris, concentrice varius.
Chalcedonius. *Anon. min.* 57. *Baum. min.* 1. *p.* 252.
Achates vix pellucida nebulosa, colore griseo mixto. *Wall. min.* 80.
Habitat in Zeylona, Sibiria, Nilo.

Carneolus. 9. SILEX vagus diaphanus vnicolor ruber.
Carneolus. *Wall. min.* 79. *Anon. min.* 58. *Baum. min.* 1. *p.* 251.

Corneus lapis diaphanus polituram admittens ruber. *Wolt. min.* 14.
Habitat in Oriente.

* * *Rupestres.*

Achates. *Agat.* 10. SILEX rupestris, cortice rufo nodulofo, subdiaphanus.
Silex rupestris superficie nodosa tunicata. *Muss. Tess.* 8. *n.* 6.
Corneus lapis diaphanus variegatus. *Wolt. min.* 14.
Achates durissima fere pellucens, diuersis coloribus nitens, variegata. *Wall. min.* 84.
Achates. *Baum. min.* 1. *p.* 250. *Rumph. mus. t.* 56, *f. A-D.*
Habitat in Europa *australi.*
Hic *pallidus variis viuidis coloribus, obtectus nodulis obtusis more Haematitidis, conglobatis, rubris.*
Vsus *cum sequenti idem, sed praestantior duritie et nitore.*

Petrosilex. *Haelleflinta.* 11. SILEX rupestris, cortice lacteo, subdiaphanus.
Silex marmoreus rupestris. *Syst. nat.* 150. *Schreb. lithog.* 14.
Silex pseudo-Achates. *Mus. Tess.* 8. *n.* 5.
Petrosilex semipellucidus intrinsece compactior mollior. *Wall. min.* 150.
Petrosilex semipellucidus. *Wolt. min.* 87.
Petrosilex. *Anon. min.* 63.
Petrosilex iaspideus. *Baum. min.* 1. *p.* 255.
Habitat Sahlbergae, Dannemorae, *in Fodinarum rimis marmoreis.*
Hic *subdiaphanus, colore varius, fragmentis acutis, passim adspersis squamulis s. atomis vagis, opacioribus. Corticis crusta lactea, opaca, rudis. Totus congeneribus mollior et hinc inde ferueſcens.*
Natus *e Calce Marmorea aut Gur.*

virescens. 12. SILEX rupestris nudus opacus virescens.
Habitat ad Edelfors: *e fodina cuprea.*
Hic *medius inter Iaspidem et Quartzum opacum, squamulis huic, fragmentis illi accedens. Fragmenta conuexa s. concaua.*

13. SI-

Iaſpis. *Iaſpis.* 13. SILEX rupeſtis nudus opacus cinereus.

Silex margaceus rupeſtris. *Syſt. nat.* 150. *Schreb. lith.* 16.

Iaſpis vnicolor. *Wall. min.* 89, 86.

Iaſpis rudis. *Carth. min.* 29.

Habitat in Dalekarlia, *et paſſim.*

Hic *Argillam Margam induratam perfecte refert.*

Rubricator. 14. SILEX rupeſtris nudus opacus rubet ſolidus.

Iaſpis ex alpibus Sernenſibus. *Anon. min. p.* 60.

Habitat in Orſa Dalekarliae *eiusque ſubalpinis.*

Hic *Rubricae inſtar ruber, ſed durus minimeque inquinans, ſaepe ſubfiſſilis.*

Natus *Talci Rubricae, ſed magis induratus, origine itaque diuerſus a praecedente.*

lamellatus. 15. SILEX rupeſtris nudus opacus rufus lamellatus.

Habitat Dannemorae. *D. Tidſtroem, Chemiae Laborator Vpſalienſis Academiae, Doctiſſimus Mineralogus.*

Hic *durus, lamelloſus, ſubfiſſilis, flexuoſus, ferrugineus.*

polyzonias. 16. SILEX rupeſtris: ſtratis diuerſicoloribus.

Habitat in fodina Dannemorenſi *frequens.*

Hic *ſolidus ſtratis horizontalibus diuerſicoloribus e luteo pallido rubro viridi nigro; in aliis ſcilicet pluribus, in aliis paucioribus coloribus.*

Natus *e Iaſpide cum terra calcaria magis fuſca.*

V. AGGREGATAE.

12. SAXVM. *Petra* heterogenea, mixta e Petrae variae particulis conuexis coadunatisue.

Porphyrius. *Korpesten.* 1. SAXVM impalbabile, striis punctis maculisque sparsis spatosis. *Syst. nat.* 189. *n* 21.
Saxum impalbabile siliceum fuscum, granis spatosis rubescentibus et albis. *Schreb. lith.* 78.
Saxum compositum iaspide et faeltspato, interdum mica et basalte. *Anon. min.* 266.
Porphyrites. *Cost. foss.* 283.
Iaspis durissima rubens lapillulis variis inspersis. *Wall. min.* 94.
α. *niger* spatis rubris. *Anon.* δ.
β. *niger* spatis rubris albisque. *Anon.* γ.
γ. *purpurascens* spatis albis *Anon.* β.
δ *viridis* spatis pallidis. *Anon.* α. Antiquorum.
ε. *niger* spatis atris.
Habitat in monte Hykie Dalekarliae; δ. in Aegypto; *hospitatur* Romae ε Bitsbergae.
Hoc *petra impalbabili iaspidea, cui immixtae passim particulae spatosae.*

Trapezum. *Trapp.* 2. SAXVM impalpabile schistosum subcalcarium, fragmentis rhombicis.
Saxum schistosum calcarium cinereum. *It. wgoth.* 211.
Schistus cinereus solidiusculus, scriptura cana. *Syst. nat.* 154. *n.* 4. *Muss. Tess.* 16.
Saxum compositum iaspide martiali molli s. argilla martiali indurata. *Anon. min.* 267.
Saxum impalbabile calcarium schistiforme cinereum. *Syst. nat.* 188. *n.* 25.
Habitat in monte Hunneberg, *quem fere totum constituit; in* Drammen Noruegiae, *in* Pyrenais, *sed rufescens*; Skattungby Dalekarliae.
Hoc *finditur more Schisti horizontaliter et perpendiculariter in rhombos, vix humanis viribus mouendos; durissimus, diffringitur in frustula hinc conuexa inde concaua. Chalybe non scintillans, adeoque iaspide differens; Aqua forti parum efferuescit; in igne crepitat et cum bombo rumpitur; sub dio soluitur in lamellas horizontales, schistosas, cinereas, scriptura cana.*

Natum

Natum *ex Schisto, argilla mixto, aqua martiali indurato.*

Vſus. *Vbi tenerrimus exiſtit pro lapide Lydio inſeruit.*

Lapponicum. 3. SAXVM impalpabile rufeſcens, punctis maculisque albis. *Syſt. nat.* 188. *n.* 22.

Habitat in Lapponiae *limite, eam diſtinguens* 150 *milliarium itinere a Norlandia ſ. ab Enara lacu excurrens in Dalekarliam inter Elfdaliam Sernamque, Sylua lapidoſiſſima, nuda, atra Pineto Lichenibus filamentoſis nigris barbato, ſubtus nivea Saxis Lichenibus imbricatis tectis; ſingulari adſpectu.*

Dannemorenſe. 4. SAXVM impalpabile liuidum, marginibus fragmentorum ſubdiaphanis. *Syſt. nat.* 188. *n.* 24.

Habitat in Fodina ferrea Dannemorenſi, *cuius Matrix eſt.*

Hoc *fragmentis ſilicis modo conuexis rumpitur, marginibus ſubcorneis et obſcurius ſubdiaphanis.*

Sahlbergenſe. 5. SAXVM marmoreum quartzoſum granulatum cinereum. *Syſt. nat.* 187. *n.* 9.

Lapis calcarius particulis granulatis minimis. *Anon. min.* 8. *n.* 3. *α.*

Habitat Sahlbergae, *Matrix Galenae argentiferae.*

Hoc *maximam partem calcarium, vt vix Quartzum extus conſpicuum.*

Talcoſum. 6. SAXVM ſpatoſum talciferum. *Muſ. Teſſ.* 72.

Habitat in Italia.

Hoc *ex Spato tenerrimo albo cum Mica Talcoſa officinali.*

Helenae. 7. SAXVM cotaceum friabile calcario-arenoſum.

Habitat in inſula S. Helenae. *Ekeberg Capit. naualis acutiſſimus.*

Hoc *ex Arena cinerea nigraque, mixta puluere albo calcario; inter digitos friabilis.*

Vſus: *pro vſtione Calcis, ſed flaueſcentis & arenoſae.*

aethereum. 8. SAXVM cotaceum quartzoſum, particulis lacteis. *Syſt. nat.* 186. *n.* 5.

Lapis arenaceus glutine incognito, forſitan argillaceo. *Anon. min.* 276. *n.* 3. *d.*

Saxum petrosum arenaceo-filiceum. *Wall. min.* 164.
Habitat in apice montis Skrollstaed Sernae; *in alpibus* Dalekarlicis *communis petra; hae alpes secundam regionem aëris tantum intrant Lichene rangiferino vestitae.*
Hoc *ex Cote quartzosa, substantia diaphana hyalina, particularum interstitiis repletis granis minoribus lacteis opacis.*

vndulatum. 9. SAXVM cotaceum subfissile rufum vndatum, atomis micaceis sparsis. *Syst. nat.* 186. *n.* 1.
Cos particulis angulatis opacis, superficie vndulata. *Syst. nat.* 148. *n.* 7.
Habitat Sernam *inter et* Limam *Dalekarliae.*
Hoc *ex Cote rubra, dura fissilis: laminis crassis s. pollicaribus, conuexo concauoque vndulatis, superficie imprimis adspersa atomis micaceis albis.*
Natum *videtur ex Arena rustica, dum olim fluctus maris repercussi a lateribus alpium, motu vndulatorio fundum arabant, cum lapidis vndae parallelae sunt alpium lateribus, nec alternae.*

radians. 10. SAXVM cotaceum striis atris radiantibus granatisque sparsis.
Habitat ad Westra Silfberget *in vnico magno lapide. D. Tidstroem.*
Hoc *ex Cote pallida, dura, cui inspersae lineae Basalticae, atrae, inaequales, ex diuersis centris radiantes; praeterea Granati purpurei sparsi immixti sunt.*

Fahlunense. 11. SAXVM cotaceum rufum, atomis quartzòsis albis. *Syst. nat.* 186. *n.* 2.
Habitat Fahlunae *constituens basin Fodinae* ♀.

margaritarium. SAXVM cotaceum arenae margaritariae quartzosum.
Habitat in Nericia. *Hesselius.*
Hoc *ex Arena margaritaria hyalina et Sabulo maiore quartzoso rotundato, superficie micante, coagulatum, glutine marmoreo albo.*

nouaculare. 12. SAXVM cotaceum albo-micaceum incarnatum substriatum. *It. scan.* 80.
Saxum compositum mica quartzo et forsan argilla martiali. *Anon. min.* 264. *n.* 1.

Habi-

Habitat in Iaemtsioe Scaniae.
Hoc *ex particulis submicaceis, albis, nitidis, oblongis, longitudinaliter congestis, paruis, mixtis puluere impalpabili glareoso, inde rasus farinam dat.*
Vsus: *Exportatur in Poloniam et Germaniam pro coticulis ensium et cultrorum praestantissimum.*

Stenonis. 13. SAXVM cotaceum flauescens, micis minutissimis nigris. *It. scan.* 129.
Habitat in Monte Stenshufwud Scaniae, *quem constituit.*

morense. 14. SAXVM cotaceum spatosum rufescens, granis quartzosis hyalinis. *Syst. nat.* 187. *n.* 10.
Habitat in Mora Dalekarliae *lapis communis.*

decussatum. 15. SAXVM cotaceum quartzosum incarnatum, micis sparsis atris erectis decursantibusque. *Syst. nat.* 186. *n.* 8.
Habitat Kallmorae. *L. B. Tilas.*
Hoc *cotaceum, durissimum, albo-rufescens, cuius fragmenta lineolis nigris intercussantibus inscripta: hae lineolae, secundum earum latera fractae, constant squamis micaceis, pollicaribus, atris, superficialibus, distantibus.*

frumentale. 16. SAXVM cotaceo-talcosum maculis lanceolatis sparsis. *Muss. Tess.* 72.
Habitat in Germania.

molinum. 17. SAXVM cotaceo-quartzosum micaceum. *Syst. nat.* 187. *n.* 16.
Cos particulis maioribus sabulosis diuersae naturae. *Wall. min.* 76.
Habitat in Smolandia: Wirestad etc.
Hoc *constat granis Quartzosis Cotaceisque, aequali copia mixtis cum Mica argentea.*
Vsus *pro Lapide Molari.*

Garpenbergense. 18. SAXVM cotaceum quartzosum album, fragmentis illinitis mica alba. *Syst. nat.* 186. *n.* 4.
Saxum compositum particulis quartzosis et micaceis. *Anon. min.* 268.
Habitat Garpenbergae; *Matrix minerae Pyritae cuprei.*
Hoc *ex particulis cotaceo-quartzosis, solidis, mixtis mica minutissima; Fragmentis sublaminosis oblongis, extremitatibus oblique truncatis.*

Granites. 19. SAXVM ſpatoſum quartzoſum micaceumque ruſeſcens. *Syſt. nat.* 187. *n.* 11.
Gråberg.

Saxum compoſitum faeltſpato mica quartzo. *Anon. min.* 270. *n.* 2.

Petra Moſis. *Haſſelq. it.* 526.

Habitat in toto littore ſinus Bothnici, Maris Balthici, *imprimis* Roſlagiae, *totiusque* Alandiae; *imo in Sylvis ſteriliſſimis totius facile Sueciae, extus cinereus, ſed poſt vſtulationes, a Byſſo ſaxatili denudatus, etiam ruſeſcens. Petra vulgatiſſima Rupes et Montes conſtituens fere vbique.*

Granites orientalis *conſtat Quartzo, vbi immixta Mica atra ſ. particulae Zinci ſterili; politum ſub diu obſolete vireſcit Quartzum; in aliis ſpeciminibus etiam Spatum albidum immixtum vidi. Idem e China poſſideo.*

Vſus. *In Cippis Runicis antiquiſſimis, etiam erectis, literae inſculptae Spataceis particulis excreſcunt et lectoribus taedium pariunt. It. Gotl.* 327. *Veterum ſtatuae ex Aegypto Romam allatae ex hoc conſtare videntur.*

fuſorium. 20. SAXVM micaceum quartzoſum ſpatoſumque ſubfriabile.

Saxum granites particulis parum adhaerentibus. *Anon. min.* 270. *n.* 1.

Habitat in Gallia.

Hoc *Spato campeſtri non ſcintillante mixtum erit. D. Tidſtroem.*

Vſus *pro fuſionibus Orichalci recipiendis.*

caeruleſcens. 20. SAXVM talcoſum micaceum caeruleſcens fatiſcens.

Habitat in Smolandiae *Korſperga Brantkullen. It oel.* 24. *ſcan.* 21.

Hoc *dignoſcitur facile, praeſertim humens, colore viridicaeruleo.*

fatiſcens. 21. SAXVM ſpatoſum micaceumque ſalſum fatiſcens.
Sielffraetſten.

Muria ſaxi ex mica ſpatoque. *Syſt. nat.* 164. *n.* 6. *Muſ. Teſſ.* 35.

Saxum in aëre deliqueſcens, nitroſum. *Wall. min.* 166.

Habitat in Finlandia; *vnicum in* Gotlandia. *It. gottl.* 266.

Hoc

Saxa non primaeua, ſed temporis filios eſſe, abunde euincuut ſtrata montium. Saxa matrices ſunt plurium Fodinarum ſ. Metallorum, ideoque Metallurgis probe obſeruanda et diiudicanda.

Hoc *manifestatur quod a plaga meridiei exposita solvitur in Sabulum grossum.*

alpinum. 22. SAXVM micaceum subfissile cinereum, granis granatinis quartzosisque. *Syst. nat.* 187. *n.* 12.
Saxum compositum mica quartzo et granato. *Anon. min.* 263. *n.* 1.
Habitat in Alpibus Lapponicis *summis; ordinaria petra.*
Hoc *subfissile: Fragmentis ex Mica cinerea, subimbricata, inaequali ob interspersa grana rubra Granati aut Arenae quartzosae.*

granosum. 23. SAXVM acerosum solidum atrum, granis granatinis.
Habitat in Westra Silfberget.
Hoc *atrum, acerosum particulis minutissimis vix conspicuis micaceis, cui inspersi Granati magnitudine sem. Cannabis, fusci.*

tritorium. *Murksten.* 24. SAXVM micaceum subfissile incarnatum, granis quartzosis. *Syst. nat.* 187. *n.* 13.
Saxum compositum, particulis quartzosis & micaceis. *Anon. min.* 262. *n.* 2.
Habitat in Noruegia, Malung Dalekarliae.
Hoc *ex Quartzi granis depressis, vndique interstinctis et quasi corticatis Mica rufa; Saxo alpino nimis affine.*
Vsus *Molares lapides minores praestantissimi, cum se ipsum rodant rotando.*

Roerosiense. 25. SAXVM micaceum nigro micaceo alboque quartzoso-cotaceo alternatis. *Syst. nat.* 188. *n.* 17.
Habitat in subalpinis Noruegiae; *Matrix fodinae Pyritioso-cupreae* Roerosiensis.
Hoc ex stratis diuersis, parallelis, saepe vndatis, approximatis: nigris squamoso-micaceis; albis cotaceo-quartzosis, duriusculis.

montanum. 26. SAXVM quartzosum subspatosum albicans, mica aurea sparsa. *It. scan.* 165. *Syst. nat.* 186.
Habitat in altissimis montibus: Medelpadiae: Norbyknyl; Scaniae: Ranuneleklint, *vbi totum montem conficit.*

Marestrandense. 27. SAXVM micaceum quartzosum fissile; micis albis nitidissimis subimpalpabilibus.

Habi-

Habitat Mareſtrandiae, *totum montem inſulae conſtituens cum plateis; ad ſolem nitens argento; frequens etiam in montibus proxime circumiacentibus vt et ad* Oeſtra Silfberget.

punctatum. 28. SAXVM micaceum fiſſile incarnatum, granis granatinis. *Syſt. nat.* 187. *n.* 14.
Habitat Kioepingiae Scaniae.
Hoc *multum fiſſile Mica impalpabili, ſtriata, argentea immixtis granis granatinis rubicundis. Differt a maxime affini Coti compactae; modo ſquamulis micaceis minutiſſimis adſperſis.*

Bitsbergenſe. 29. SAXVM micaceum nigricans, atomis aceroſis longitudinalibus. *Syſt. nat.* 188. *n.* 18.
Habitat Bitsbergae Dalekarliae: *Matrix fodinae ferreae; etiam* Sahlbergae.
Hoc *nigrum ex particulis ſ. atomis minimis nigris, nitidis, longitudinaliter digeſtis, vnde fragmenta ſubſtriata euadunt.*

metalliferum. 30. SAXVM impalpabile cinereum, atomis quartzoſis micaceisque. *Syſt. nat.* 188. *n.* 22.
Habitat Fahlunae, *Matrix Mettallifodinae; etiam* Bitsbergae.
Hoc cinereum, impalpabile e quartzo et mica cinerea, inconſpicua; Fragmenta margine fere ſubdiaphana.

Sibiricum. SAXVM impalpabile iaſpideum rubrum, maculis albis quartzoſis.
Habitat in Sibiria *ad fodinas: D. Paul. Demidoff.*
Hoc *iaſpide rubro, ſubfiſſili, maculato Quartzo albo.*

Angermannicum. 31. SAXVM quartzoſum ſpatoſum album maculatum mica ſquamoſa atra. *Syſt. nat.* 185. *n.* 6.
Habitat in tota Angermannia; *in* Dalekarlia *inter* Appelbo *et* Naes.
Hoc *album ex Quartzo et Spato hyalinis groſſe mixtis, quibus paſſim immixta Mica atra, majuſcula. Lapis poſt pluuias imprimis ſpectabilis atro colore, cui maculae albae latiſſimae inſperſae.*

Norbergenſe. 32. SAXVM quartzoſum acutangulum albidum. *Syſt. nat.* 186. *n.* 3.
Habitat Norbergae: *Matrix Ferrifodinae.*

33. SA-

fornacum. 33. SAXVM arenoſo-micaceum fiſſile cinereum interſtinctis atomis quartzoſis micaceisque. *Syſt. nat. Staellſten.* 187. *n.* 15.

Habitat in Sueciae *montoſis ſyluaticis paſſim.*

Hoc *longitudinaliter fiſſile fere vt Asbeſtus, cuius latera, praeprimis fragmentorum, tecta ſunt mica: ſubſtantia vero lapidis interſtincta atomis impalpabilibus micaceis et quartzoſis. Extremitas altera lapidis communiter oblique truncata. Differt a ſequenti duritie, magnitudine, rudiore textura. Plures lapides occurrunt proximi, dum interiectae partes deliqueuere in terram.*

Vſus: *pro furnorum metallicorum exſtructione extremitate verſus focum verſa.*

cotiarium. 34. SAXVM ſchiſtoſum fiſſile fuſcum; atomis micaceis, oblique truncatum.

Cos. *Anon. min.* 264. 2.

Habitat Coloniae, Hellefors Lerwik. *D. Tidſtroem.*

Hoc *refert lignum petrificatum, ſtat oblique erectum, oblongum, vtraque extremitate quaſi oblique truncata, fiſſile longitudinaliter ad angulos acutiores, ſubſtantia nigricans ſubraſilis, atomis vix conſpicuis, fere micaceis, ad ſolem nitentibus. Supra vngues poſitum et concuſſum leuiter tinnitat.*

Vſus: *Ruſticis inſeruit ad acuendos cultros, licet rudior.*

grandaevum. 35. SAXVM micaceum ſpatoſum nigricans: particulis decuſſantibus ferreis. *Syſt. nat.* 189. *n.* 20.

Groenſten. Saxum compoſitum mica et hornblaende. *Anon. min.* 269.

β. Saxum viridi-caeruleſcens. *It. ſcan.* 21.

Habitat in Monte Taxäs *et* Moeklanae Stenbrohultenſi *Smolandiae;* Hykie *monte Dalekarliae; in apice* Kinnekulle.

Hoc *Rupe alta, inaequali, aſpera, mixta ex Spato nigricante et Mica dura, rigida, vnde fracta conſpicitur adſperſa particulis aceroſis, oblongis, albis, nitidis, ferro inquinatis. Mons in ſuperficie ſaepe ſoluitur in ſabulum groſſius, angulatum.*

Vſus: *ad ferri vſtrinas immiſcetur Topho Tubalcaini pro vehiculo; ſaepe pauco ferro ſcatet; ſi copioſo, Smiris audit; grandaeuum dicitur, at nec ille, nec alius lapis primaeuus forte viſus eſt.*

36 SA-

tinnitans. *Klickften.* 36. SAXVM impalpabile micaceum quartzofum fubferreum, granis granatinis. *Syft. nat.* 188. *n.* 19.
Saxum clangofum. *It. wgoth.* 73.
Habitat in Weftrogothiae Mölleberg. *Fragmenta vnguibus impofita, metalloque concuffa edunt fonum Stanni fabrefacti aut Campanulae.*
Hoc *obfcure cinereum, duriffimum, fubmartiale, particulis impalpabilibus e Mica et Quartzo, adfperfum Granatis obfcuris.*

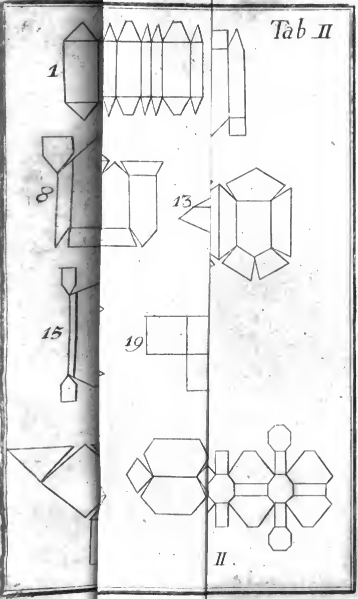
primigenum. 37. SAXVM lapillis fabulis argillaque connatum.
Breccia indeterminata. *Anon. min.* 275. *b.*
Habitat Nordbergae, Elfdaliae.
Natum *Argillae primaeuae, quod ita refert, vt demta duritie perfecte lapidea, non diftinguatur.*

amnigenum. 38. SAXVM lapillis fabulis ochra connatum. *Muff. Teff.* 72.
Lapis arenaceus ochra martis conglutinatus. *Anon. min.* 276. *n.* 4.
Habitat in Oftrobothnia *e fluuio* Haukipudas.
Natum *e lapillis et fabulo, ochra ferri coagulatum, in duritiem fere minerae ferreae. Ruftici fabulum e fundo fluuii effodiunt, in aceruos colligunt, fub dio per annum vnum alterumque pro perfecta ferruminatione relinquunt.*
Vfus : *Ruftici ex arte, fic confectis lapidibus focum extruunt. Ferro fundendo non inferuit, cum pauperrimum fit.*

Silicinum. *Puddinftone.* 39. SAXVM filicibus cretaceis iafpide connatum.
Silex concretus. *Vog. min.* 128.
Saxum filicibus amorphis materia iafpidea conglutinatis. *Anon. min.* 273.
Habitat in Anglia *frequens; Hofpitatur in plateis* Londinenfibus.
Natum *e minoribus Silicibus cretaceis, eadem materia faepe aliter colorata, coagulatum; frequentius flauefcens.*
Vfus *politura nitidum refert Mappam geographicam.*

CLAS-

pag

CLASSIS II.

MINERAE.

I. SALIA.

13. NITRVM frigido-acidum, eſſentiale.
14. NATRVM amaricans, alcaleſcens.
15. BORAX ſubſapidum, alcaleſcens.
16. MVRIA acutum, medium.
17. ALVMEN auſterum, acidum minerale.
18. VITRIOLVM ſtipticum, acidum minerale.

II. SVLPHVRA.

* *Vnctuoſa*, *Inertia*.

19. AMBRA Fumo ambroſiaco.
20. SVCCINVM Fumo ſuaueolenti.
21. BITVMEN Fumo graui.

* * *Mineraliſata*, *Metallica*.

22. PYRITES Fumo acuto, luteo.
23. ARSENICVM Fumo alliaceo, albo.

III. METALLA.

* *Friabilia*; Semimetalla *vulgo*.

24. HYDRARGYRVM fluidum, ſiccum.
25. MOLYBDAENVM inquinans, non fuſile.
26. STIBIVM fibroſum, friabile.
27. ZINCVM rimoſo-malleabile.
28. VISMVTVM laminoſo-malleabile.
29. COBALTVM compactum, fragile.

* * *Malleabilia* ; Metalla *proprie dicta*.

30. STANNVM albiſſimum, mutum.
31. PLVMBVM caeruleſcens, mutum.
32. FERRVM fuſceſcens, ſonorum.
33. CVPRVM rufum, ſonorum.
34. ARGENTVM albiſſimum, ſonorum.
35. AVRVM luteum, mutum.

MINERAE omnes cryſtalliſando natae ſunt; *exceptis Sulphuribus vnctuoſis.*

Peregrina *iſta, quae continent minerae, ſunt Chemicorum tria: Sal Sulphur, Mercurius.*

Minerae *dignoſcendae a ſuo peregrino denudando, et inde Genera eorumque characteres deducenda, quemadmodum in Plantis ab interna fructificatione.*

SALIA in Aqua ſoluta *cryſtalliſantur diminutione vehiculi, quiete, frigore.*

Polyedra, *e planis et rectis angulis, eſſe omnia Salia docent eorum Cryſtalli.*

Cryſtalli figurae *in eodem Genere ſaepe aliquatenus mutantur, neque hoc ſine numine; nihil enim agit, ſine ſufficienti cauſa Natura, a qua nihil ſuperuacaneum, nihil perperam peragitur; quod ſerior Nepotum dies extricabit. Multae errantes obſeruationes per tenebricoſas naturae latebras tandem reperiant eius viam.*

Lapidoſas cryſtallos *ſecundum figuras retuli, quatenus hic dies admiſit.*

Terram *via humida cryſtalliſari poſſe abs ſale, primum credam dum videro; via ſicca res aliena eſt.*

SVLPHVRA in igne *dant fumum et flammam, in oleo ſoluuntur; ſcatent etiam ſale, decompoſita.*

Vnctuoſa *cum Reſinis Vegetabilium conueniunt in plurimis; an e Vegetabili principio orta?*

Mineraliſata *ſcatent Salino metallico.*

METALLA Regulum *dant nitentem, opacum, in igne fluidum: Molybdaeno excepto hodie ignoto.*

Metamorphoſis Metallorum *etiamnum latitans fruſtra in Vulcani templo, at potius in Naturae ſacratiſſimis quaerenda; pauci parentes certe plurimos produxere filios alienos. * Mars omnino polygamus fuit.*

Pla-

	pondus. fusio. amalg.	*color.*	*consistentia.*	*sonus.*	*menstr.*
Platinum	22000-9-0	album.			🜆
Aurum	19640-6-1	flauum.	malleabiliss. ductile,	mutum.	🜆
Argentum	11091-5-2	album.	maleabiliss. ductile,	sonorum	🜅
Cuprum	8843-7-7	rufum.	malleabile,	sonorum	🜅
Ferrum	8000-8-8	fuscum.	malleabile;	sonorum	🜅
Plumbum	11325-4-3	caerul. alb.	molle;	mutum	🜅
Stannum	7400-3-4	album.	stridenti-flexile	mutum	🜆🜅
Cobaltum		album.	fragile;		🜆🜅
Vismutum	9700 6	flau.-alb.	laminoso malleab.	sonorum	🜅
Zincum	7000-2-5	album.	rimoso-malleab.	subsonor.	🜅
Stibium	-6-9	album.	fragilissimum		🜅
Hydrarg.	13590-1	album.	fluidum	mutum	🜅

Qualitas ♂ *nigricans, austerum, flipticum.*

♀ *viride f. caeruleum corrosiuum.*

Z *album, exsiccans.*

♄ *albidum, dulcificans.*

♁ *rapax, excepto auro,* Lupus Metallorum.

☿ *penetrans, saliuans, amalgamans,* Seruus fugitiuus.

I. SALIA.

13. NITRVM. *Sal* aethereum, acre, essentiali-acidum.
Φ *Crystallus* prismate hexaëdro: pyramididibus hexaëdris. *Fig.* 1.

Sapore frigido-acre.

Igne fusile, phlogisto detonans.

* *Nuda.*

natiuum. *Saltpetter.* 1. NITRVM humosum. *Syst. nat.* 163. *n.* 1.
Nitrum nudum humosum. *Wolt. min.* 23.
Nitrum terra mineralisatum. *Wall. min.* 165.
Nitrum semiuolatile terrae immixtum. *Carth min.* 38.
Habitat in Humo *sub tectis.*
Terra *in igne fremit, et scintillas lucidas spargit, eoque et indicat suum nitrum.*
Natum *e Nitro aëreo, accessibili ad terram animalem, vbi imbres non eluunt.*

* * *Quartzosa.*

Crystallus montana. 2. NITRVM lapidosum quartzosum octdecaëdrum hyalinum. *Syst. nat.* 163. *n.* 2. *Mus. Tess.* 30. *n.* 10. *FIG.* 1. *f.* 1.
Crystallus hexagona non colorata. *Wall. min.* 104. *Scheuch. it.* 243. *t.* 6. *Velsch. hecast.* 1. *p.* 54. *Worm. mus.* 99. *Wolf. hass. t.* 1. *f.* 1, 4, 6.
Crystallus montana. *Anon. min.* 52. *n.* 2. *&. Gesn. figur.* 21. et 18. *f.* 1, 2. *Rumph. mus. t.* 52. *f.* 5, 3, 4.
α. Crystall. oblongis distantibus. *Amoen. acad.* 1: *p.* 477. *n.* 9. *t.* 16. *f.* 8.
β. - - - - lateribus 2 oppositis latioribus. *Mus. Tess.* 34. *n.* 15. (FIG. 4.)
γ. - - - - vtrinque pyramidatis. *Amoen. acad.* 1. *p.* 476. *t.* 16. *f.* 6. (FIG. 1.)
δ. - - subacaulibus vtrinque pyramidatis. *Mus. Tess.* 30. *n.* 8. *t.* 2. *f.* 1. (FIG. 2.)
ε. - - acaulibus vtrinque pyramidatis. *Mus. Tess.* 30. *n.* 1. (FIG. 3.) Iris. *Bocc. obs. t.* 304.
ζ. - - - - aggregatis. *Amoen. acad.* 1. *p.* 477. *n.* 10. *t.* 16. *f.* 6. *Mus. Tess.* 32. *n.* 11, 12.

Habi-

Habitat in rupium *cauitatibus et rimis, copiosius in* Iemtia, *nec infrequens in fodinis.*

Natum *ex aqua aetherea, nitro fertili, in cryptis lapidosis diu retenta et quiescente; vnde a loci frigiditate subcrystallisat atomos innatantes terrestres, inde pelluciditas. Rarissimum quod aquae guttulae scatet.*

Fluor. 3. NITRVM lapidosum quartzosum octdecaëdrum. *Syst. nat.* 163. *n.* 3.
Quartzum crystallisatum. *Anon. min.* 52. *n.* 2.
Crystallus tincta. *Wolt. min.* 13.
α. purpureo-fuluum. *Hyacinthus* verus. *Iust. min.* 385. *Vog. min.* 145. *Baum. min.* 1. *p.* 235.
β. flauum. Pseudo-*Topazius. Baum. min.* 1. *p.* 231.
γ. rubrum. —— *Rubinus. Wall. min.* 105. *Baum. min.* 1. *p.* 320.
δ. violaceum. —— *Amethystus. Iust. min.* 380. *Vog. min.* 142. *Baum. min.* 1. *p.* 235.
ε. caeruleum. —— *Sapphirus*; dilutior, *Angites. Baum. min.* 1. *p.* 231.
ζ. cyaneum. —— *Beryllus*; viridior, *Chrysolithus. Baum. min.* 1. *p.* 236.
η. viride. —— *Smaragdus*; pallidior, *Chrysoprasus.*
θ. nigricans. —— *Morion. Baum. min.* 1. *p.* 232. *n.* 2.
ι. opacum. ——
Habitat cum praecedenti in fodinis; *Varietas tantum praecedentis.*
Natum *vt prius, sed tinctum ab aqua metallica in ipsa generatione, vnde etiam durius. Vtriusque speciei Crystalli liberae et vtrinque pyramidatae sunt communiter duriores reliquis.*
Vsus: *succedaneum Gemmarum pretiosarum.*

inane. 4. NITRVM lapidosum quartzosum cauum.
Crystallus nitriformis quartzosa aggregata fistulosa. *Amoen. acad.* 1. *p.* 478. *n.* 14. *t.* 16. *f.* 12.
Crystallus montana cauitate sexangulari. *Wall. min.* 108. *n.* 4.
Habitat in Germaniae *fodinis.*
Crystalli *plures, confertae, intus cauae cauitate angulata, extus scabrae atomis crystallinis albidis.*

Natum *videtur e cryſtallo nuda, cui innata cruſta cryſtallina ab incumbente aqua, tandem deliqueſcente interiore cryſtallo nuda ſ. ſalina; at vero cum vndique clauſa ſit exterior, via exitus interioris non patet.*

* * * *Calcaria.*

truncatum. 5. NITRVM lapidoſum ſpatoſum octaëdrum, prismate hexaëdro vtrinque truncato. (FIG. 5.).
Cryſtallus ſubnitriformis ſpatoſa vtrinque truncata. *Amoen. acad.* 1. *p.* 479. *t.* 16. *f.* 16. *Muſ. Teſſ.* 28. *n.* 4.
Cryſtalli ſpatoſi hexagoni truncati. *Acon. min.* 11. *n. a.*
Spatum cryſtalliſatum prismaticum hexaëdrum truncatum. *Wall. min.* 58. *f.* 5.
Spatum alcalinum prismaticum hexaëdrum vtrinque truncatum. *Wolt. min.* 19.
β. Cryſtallus — prismatis lateribus alternis anguſtioribus. (FIG. 6.)
γ. Cryſtallus — plana ſuborbicularis hexaëdra. *Amoen. ibid. t.* 16. *f.* 18.
δ. Cryſtallus — plana trifariam imbricata. *Amoen. ibid.* 480. *t.* 16. *f.* 19.
Habitat in Saxoniae, Hannoueriae *fodinis.*
Hoc *prismate Nitri hexaëdro absque pyramidibus ſ. vtrinque truncatum, efferueſcens, album ſaepius ſubdiaphanum, adeoque figura Salis Segniette, ſimilique forma exſurgit Sal ex Alumine cum ſale alcali plantarum mixto.*

14-edrum. 6. NITRVM lapidoſum ſpatoſum decateſſeraëdrum, prismate triedro ſubhexagono, pyramidibus truncatis.
Cryſtallus ſubnitriformis ſpatoſa vtrinque truncata triquetra: angulis omnibus planis. *Amoen. acad.* 1. *p.* 479. *t.* 16. *f.* 17.
Habitat cum praecedenti.
Cryſtallus 14-*edra. Prisma hexaëdrum e Planis* 3 *rectangulis et* 3 *alternis hexagonis, longe anguſtioribus. Pyramis vtraque triquetra e Planis trigonis, cincta planis* 3 *rectangulis anguſtiſſimis.*

ſuillum. 8. NITRVM lapidoſum ſpatoſum ſedecaëdrum foetidum.
Lapis ſuillus. *Act. Stockh.* 1759. *p.* 26.
Lapis ſuillus prismaticus. *Wall. min.* 59. *n.* 1.

Habi-

Habitat in Weſtrogothia.

Hoc *idem cum Bitumine ſuillo, quod etiam ſaepe cryſtallinum, ſed cryſtallis adeo confertis, vt earum figura non conſtet; quod autem deſcripſi l. c. erat perfectiſſimis cryſtallis et diſtinctis omnino Nitri.*

baſaltinum. 9. NITRVM lapidoſum gypſeum opacum dodecaëdrum, prismate compreſſo-hexaëdro, pyramide triedra.

Habitat in montium catena, prope Oerebro Nericiae.

Hoc *excreſcit ſupra Stirium calcarium, eiusque progenies eſt.* Cryſtalli *difficilius perfectae obtinentur, cum ſaepe inſtar ſtratorum ſunt ſparſae; hae rudes, cinereoſordidae, opacae nec diaphanae, fixae, non ſpatoſae, ſaepe ramoſae. Prisma communiter hexaëdrum, compreſſum lateribus duobus oppoſitis latioribus; rarius tetraëdrum. Pyramis cuneata ſ. duobus aut tribus lateribus pentagonis, videtur Baſaltis progenies; ſed cryſtalli figura omnino Nitri dodecaëdri. Intra eosdem montes ſaepe Granati nigro-purpuraſcentes et oblongi, vt Baſaltes, irregulari columna, craſſitie ſaepe pollicis.*

14. NATRVM. *Sal* Calcarium, fubalcalinum.
⚭ *Cryftallus* propria: *Prisma* tetraedrum ex planis pentagonis: alternis verticalibus et anguftioribus. *Pyramis* f. vtraque extremitas e planis 2 parallelogrammis. *Mylii faxon.* 2. p. 8. f. 2. FIG. 7. 8.
Sapore amaricans.
Igne liquefcens.

* *Nuda.*

antiquorum. 1. NATRVM nudum terreftre. †.
Sal Perficum. *Wolt. min.* 298.
Alcali orientale impurum terreftre antiquorum. *Wall. min.* 181.
Natron et Baurack antiquorum. *Anon. min. p.* 125.
Sal alcali minerale. *Iuft. min.* 267.
Habitat in calidiffimis regionibus *fupra ipfam terram.*
Hoc *non vidi, quod vero fub hoc nomine mifit Haffelquift e Palaeftina et Swabio obtuli, erat Argilla muriatica; adeoque antiquorum notitia vera etiamnum deficit; an Sal pyramidale Aegypti? Bocc. obf. t.* 307.

murorum. *murfalt.* 2. NATRVM nudum calcarium.
Natrum murorum. *Syft. nat.* 161. *n.* 3. *It. fcan.* 299.
Alcali fixum muris fornicatis adhaerens. *Carth. min.* 32.
Alcali falis communis terra calcaria parua proportione combinatum. *Anon. min.* 137.
Aphronitrum. *Wolt. min.* 300.
Aphronitrum f. flos ferri ex antiquis muris. *Lerch. oryct.* 44.
β. Natrum marmoris. *Syft. nat.* 161. *n.* 1.
Sal calcarium. *It. oel.* 147.

Ha-

Natri genus mihi comprehendit et *Salia alcalina* vera cum acidis efferuefcentia, rariffima extra fontes medicatos, et *Salia amara* Purgantia dicta, quae falia quidem *media* dici poffunt, fed participant magis qualitatibus alcalinis, quam acidis.

Habitat in muris *calce exstructis et sub eorum fornicibus aëri humido expositis, pruinae instar efflorescens, interdum etiam e Lapide* Marmoreo *efflorescit β.*

fontanum. *purger-salt.*

3\. NATRVM nudum fontanum saturatum. *Syst. nat. 161. n. 3.*
Natrum natiuum acidularum. *Wolt. min. 25.*
Sal purgans. *List. font. angl. Hoffm. diss. Sal. carol.*
Acidum vitrioli alcali saturatum minerali. *Amon. min. 126.*
Natrum thermarum et acidularum. *Carth. min. 38.*
Alcali in acidulis et thermis hospitans. *Wall. min. 181.*
α. *Epsamense* Angliae.
β. *Seidlizense* Bohemiae.
γ. *Vmoense* Sueciae.
δ. *mirabile* Glauberi.
Habitat in quibusdam fontibus; *rarissimum in* Suecia.
Natum *hoc esse ex Sale muriatico et ferro, constat ex ahenis ferreis, in quibus sal culinare coquitur, ad cuius parietes etiam generatur. Ergo Sal acidum sale alcali saturatum.*

* * *Lapidosa.*

verticale. 4. NATRVM lapidosum spatosum octaëdrum prismaticum apice contrario. (FIG. 8.)
Crystallus natriformis spatosa, crystallis verticalibus. *Amoen. acad. 1. p. 475. n. 5. t. 16. f. 16.*
Habitat in Germania.
Crystalli *apicis superioris Plana sunt parallela cum* Prismatis *lateribus angustioribus, quo differt a sequenti.*

appropriatum. 5. NATRVM lapidosum spatosum octaëdrum prismaticum apice parallelo. (FIG. 7.)
Crystallus natriformis spatosa, crystallis erectis inordinate sparsis lacteis subdiaphanis. *Amoen. acad. 1. p. 474. t. 16. f. 1.*
Habitat in Germania: Andersberg.
Crystallus *octaëdra, v in charactere generico data. Differt a praecedenti, quod apicis superioris latera in hoc sint parallela cum* prismatis *lateribus latioribus, nec contra vt in illo.*

crifta-tum. *Tupp-kamb.* 6. NATRVM lapidofum fpatofum decaëdrum prismaticum apice parallelo (FIG. 16.).

Natrum fpatofum, cryftallis truncatis apice compreffis. *Muf. Teff. 26. n. 2.*

Cryftallus natriformis fpatofa hyalina f. incarnata. *Amoen. acad. 1. p. 474. n. 2, 3, 4. t. 16. f. 2, 4.*

Fluor. *Gefn. figur. 26.*

Marmor metallicum druficum criftatum. *Anon. min. 19. n. 2.*

Habitat in Germania: Hercynia.

Cryftallus *decaëdra: Prisma hexaëdrum, tetragonum: Planis duobus oppofitis latioribus pentagonis, reliquis fcalenis; proximis paribus:* Apex *vterque contrarius ex planis 2 parallelogrammis; verbo fimillima Cryftallus fpeciei praecedentis, praeterquam lateribus prismatis anguftioribus duplicatis f. carinatis; apex lateribus latioribus prismatis parallelus feu compreffus in eodem plano cum lateribus.*

flexile. 7. NATRVM lapidofum gypfeo-fpatofum decaëdrum prismaticum flexile, particulis fpatofis oppofitis. (FIG. 15.)

Selenites fpatofo-gypfeus prismaticus. *Syft. nat. 24. n. 2. β. Muf. Teff. 24. n. 2.*

Cryftallus felenitica gypfea fubfolitaria prismatica hyalina fubdiaphana. *Amoen. acad. 1. p. 476. n. 2.*

Habitat in Heluetia.

Cryftallus *prismatica, hexaëdra, compreffa, flexilis, conftans partibus fpatofis, non omnibus fecundis, fed fecundum lineam medullarem oppofitis.* Apex *diedrus vt in N. verticali. Figura omnino Salis Epfamenfis.*

glaciale. 8. NATRVM lapidofum gypfeo-fpatofum fufiforme pellucidum.

Selenites fpatofo-gypfeus cuneiformis. *Syft. nat. 162. Muf. Teff. 24. n. 3.*

Gypfum cryftallifatum cuneiforme. *Anon. min. 19. n. 1. A.*

Marmor indicum fixum, particulis impalpabilibus pellucidum. *Muf. Teff. 14.*

Gypfum lamellis rhomboidalibus pellucidum. *Wall. min. 47.*

Glacies Mariae. *Vog. min. 159.*

Spa-

Spatum informe molle, lamellis parallelis aequalibus. *Carth. min. 12.*

Habitat Montmartre *Gallorum inter rimas montium gypsaceorum.*

Crystalli *saepe aliquot vlnarum, fissiles in membranas pellucidissimas instar Micae membranaceae. Figura fusiformis s. oblongo-ouata, vtrinque attenuata et fere rhomboidalis, aut cuneiformis. In hac specie, aeque ac in praecedenti, rhombeae particulae ad lineam longitudinalem medullarem vertunt situm et fiunt oppositae.*

Selenites. 9. NATRVM lapidosum gypseo-spatosum decaëdrum rhombeum (FIG. 17.).

Selenites spatoso-gypseus rhombeus. *Syst. nat. 162. n. 1. t. 18. f. 3. Mus. Tess. 24 n. 1.*

Selenites. *Dal. pharm. 46. Aldr. mus. 678. Worm. mus. 56. Mus. angl. t. 21. f. 5, 6. Rumph. mus. t. 52. f. 1, 12.*

Crystallus gypsea solitana rhombea hyalina diaphana. *Amoen. acad. 1. p. 475. t. 12. f. 3.*

Gypsum crystallisatum figura rhomboidali. *Wall. min. 46. n. 1. t. 1. f. 3.*

Sal petrefactum. *It. oel. 79. It. scan. 121.*

β. angulis truncatis 14-edrum. (FIG. 16.)

Habitat inter strata Schisti aluminaris, *imprimis vbi Bitumen occurrit.*

Crystallus *rhombea, compressa: Latera duo maiora rhombea opposita; haec cincta sunt ab omnibus quatuor Lateribus rhomboidibus geminatis; adeoque decaëdra.* Variat. *β. minus rhombea, sed potius quadrata apicibus omnibus 4 truncatis rhombo, et sic 14-edra.*

pyritiforme. 10. NATRVM lapidosum spatosum regulare dodecaëdrum. (FIG. 29.)

Habitat in Germania.

Crystallus *Tessera dodecaëdra ex Planis pentagonis duobus maioribus et planis trapeziis 10 minoribus lateralibus.*

12-edrum. 11. NATRVM lapidosum spatosum dodecaëdrum, prismate hexaëdro, pyramidibus triedris: planis omnibus pentagonis. (FIG. 11.)

Nitrum.

Nitrum spatosum caulescens, pyramidibus triedris: lateribus pentagonis. *Mus. Tess. 26. t. 2. f. 5.*
Crystallus spatosa prismatica suberecta pellucida vitrea. *Scop. hydr. 49.*
β. lenticulare acaulon. *Mus. Tess. 28. t. 2. f. 1.*
Habitat in Germaniae *fodinis.*
Crystallus *prismatica pyramidibus obtusioribus.* PRISMA *hexaëdrum e Planis 6 pentagonis aequalibus, sed alternis verticalibus.* PYRAMIS *vtraque triedra e Planis* 3 *pentagonis.* VARIETAS β. simillima sed acaulis, planiuscula, cuius prismatis rudimentum inter pyramides ex Planis 6 trigonis: alternis verticalibus.

vrinosum. 12. NATRVM lapidosum marmoreo-spatosum erectum, pyramide triedra. (FIG. 37.)
β. Crystallus subnitriformis spatosa aggregata trifariam imbricata. *Amoen. acad. 1. p. 478. t. 16. f. 14.*
Nitrum spatosum acaule, pyramide triquetra acute imbricata. *Mus. Tess. 28. n. 6.*
Habitat in Concha *fossili;* β. *in* fodinis.
Crystalli *columnis confertissimis, vt anguli non distinguantur. Pyramides acute triquetrae: Planis triangulis. Color flauescens, pellucidus. Figura proxime videtur accedere ad Crystallos lapidosas vrinae D. Schreberi, quae absque columna sunt, et constant Pyramide f. Tessera tetraëdra Planis omnibus triangulis aequalibus. Hoc et sequens efferuescunt, reliqua non item.*

Hyodon. 13. NATRVM lapidosum marmoreo-spatosum obliquum dodecaëdrum, pyramide hexaëdra. (FIG. 31.).
Swintand.
Spatum crystallisatum sexangulare. *Wall. min. 58. n. 3.*
Nitrum spatosum acaule vtrinque pyramidatum: pyramide superiore subulata. *Mus. Tess. 28. n. 5.*
Nitrum *irregulare* spatosum acaule, pyramidibus trigonis: lateribus rhombeis carinatis. *Mus. Tess. 26. n. 1. t. 2. f. 7.*
Crystallus subnitriformis spatosa acaulis, pyramidibus aequalibus. *Amoen. acad. 1. p. 480. n. 22. non figura.*
Crystalli spatosi hexagoni pyramidales. *Anon. min. 11. n. 6.*

β. Cry-

β. Cryſtallus nitriformis ſpatoſa acaulis, pyramide ſuperiore ſubulata. *Amoen. acad. 1. p. 477. t. 16. f. 9, 10. mala, Muſ. Teſſ. 28. n. 5.*

γ. Cryſtallus nitriformis ſpatoſa acaulis aggregata faſciculata decumbens. *Amoen. acad. t. 16. f. 11.*

Habitat in fodina Dannemorenſi *cum Amianto ſubere et Bitumine Aſphalto atque in Aetite marmoreo.*

Cryſtallus *vix caulescens ex ſolis 2 pyramidibus oppoſitis, plerumque decumbens. Pyramis vtraque eſt hexagona, ſed Plana eius Scalenum formant, quorum duo proxima paria; hinc diſtinguitur a Nitro acauli quod pyramides contrariae non linea transuerſa diſtinguantur, ſed ſerpentina.*

embryonatum. 14. **NATRVM** lapidoſum ſquamis ligulatis ſubimbricatis canaliculatis opacis.

Pyrites *embryo* cryſtalliſatus triqueter ſquamoſo-imbricatus. *Muſ. Teſſ. 46.* *

Habitat frequens in Saxoniae *fodinis cum Natro criſtato, Nitro cryſtall. mont. et Pyrita.*

Cryſtalli, *ſi cryſtallos dicere liceat, ſeu potius* Squamae *flauae ſ. griſeae, opacae, coaceruatae et fere imbricatae, in aceruos hemiſphaericos communiter collectae, ſubrhombeae, parum inclinatae et ſubcanaliculatae latere exteriore, hinc figura exſurgit Salis calcarii ſ. alcalini. Datur et albus et griſeus.*

15. BO-

15. BORAX. *Sal* Alcalinum. (*an naturale? Pott. obferv.* 2. *p.* 59.).
Cryftallus prismatica octaëdra, apice vtroque pyramide truncata; vel alia. (FIG. 14.)
Sapore obtufus.
Igne intumefcens, vitrefcens.

* *Nudi.*

Tincal. *Borax.* 1. BORAX nudus.
Borax crudus caerulefcens fexangularis. *Wall. min.* 191.
Borax. *Anon. min.* 139.
Borax depuratus albus octangularis. *Wall. min.* 192.
Habitat vel adfertur e China, Tranquebar *Pott. obfervat. Berol.* 1741. 4to.
Cryftallos *tres ex hac fpecie obtinui, fatis diftinctas.*
α. 15-*edra. Prisma hexaëdrum: Planis alternis verticalibus; horum plana alterna carinata f. bifida e binis rhombis. Pyramides triedrae, fed altera e planis pentagonis; altera e planis rhombeis.* (FIG. 33.)
β. 12-*edra. Prisma tetraëdrum: Planis alternis f. oppofitis maioribus, pentagonis, verticalibus; alternis anguftioribus carinatis f. bifidis ex trapetziis geminis. Pyramides triedrae: Planis duobus tetragonis, et vno pentagono.* (FIG. 14.)
γ. 12-*edra. Prisma hexaëdrum Planis pentagonis: alternis anguftioribus verticalibus. Pyramis vtraque triedra Planis pentagonis.* (FIG. 10.)
Vfus *pro colliquatione et coadunatione metallorum.*

* * *Lapidofi.*

Gemma nobilis. 2. BORAX lapidofus prismaticus pellucidus; pyramidibus truncatis.
Nitrum quartzofum coloratum. *Muf. Teff.* 32. *n.* 14.
Topazius. α. *Flava.*
Topazius gemma. *Anon. min.* 45. *Juft. min.* 381. *Vog. min.* 141. *Wall. min.* 113. *Baum. min.* 1. *p.* 232.
Chryfolithus. β. *Virens.*

Topa-

Cryftalli lapideae huius difficillime determinantur genere. Habeo *Granatos* figura omnino Boracis Tincal; Granatis accedit proxime *Bafaltes; Bafaltidi* nimis affinis eft *Electricus; Electrico Gemma:* Si alii aptiorem locum reperiant, nullus repugnabit. Pleraeque hae calefactae euadunt electricae. *Gemmas* folidiffime expofuit. *D. Quift. in act. Stockh.* 1768. *p.* 55.

Topazius flauo-virens. *Anon. min. 46. Wall. min. 115.*
Chryfolithus. *Iuft. min. 384. Vog. min. 147. Baum. min. 1. p. 234.*

Beryllus. γ. *Caeruleo-virens.*
Topazius Beryllus; Aqua marina. *Anon. min. 47. Vog. min. 146. Wall. min. 119.*

Smaragdus. δ. *Viridis.*
Smaragdus gemma. *Anon. min. 48. Iuft. min. 379. Vog. min. 145. Wall. min. 114. Baum. min. 1. pag. 233.*

Habitat paffim rarius in Europa *auftrali; α. in Saxonia.*

Cryftallus *α Prisma hexaëdrum oblongum: Planis duobus anguftioribus oppofitis; Pyramide truncata ex Planis duobus pentagonis verticalibus et quatuor trigonis minoribus. Muf. Teff. 32. n. 14. vel Prisma hexaëdrum, terminatum Pyramide truncata: angulis terminalibus truncatis.* (FIG. 33.)
— *β. γ. mera varietas Topazii vulgo exiftimatur.*
— *γ. fere fimili figura; calefactus phofphoreus, colore in igne perfiftens. Facies Bafaltidis, viridis. Sic Boraci accedit proxime figura Cryftalli huius.*

Vfus: Gemmae nobiles *falutantur.*

Bafaltes. *Skioerl.* 3. **BORAX** lapidofus columnaris politus, pyramidibus triquetris.
Stannum cryftallis columnaribus nigris. *Syft. nat. 181. n. 2.*
Bafaltes. *Baum. min. 1. p. 220.*
Corneus cryftallifatus prismaticus lateribus inordinatis. *Wall. min. 139.*
Smectis cryftallifatus; cryftallis oblongis irregularibus. *Carth. 27.*

α. atrum.
β. viride.
γ. album.

Habitat in fodinis paffim; in alpinis Wermelandiae, *in* Anglia, *matrice faepius Zinci fterilis.*

Cryftallus *perfecta rarius occurrit vel difficulter extricatur. Prisma 6-f. 4-f. 9-edrum: hoc Planis tribus alternis aut tertiis latioribus, politum.* PYRAMIS *obtufe triquetra e Planis rhombeis. Continet faepe ferrum; interdum Stannum aut Plumbum; interdum fterile eft folo ferro. Medium quafi inter Sterilum et Granatum.*

4. BO-

Electri-cus.

4. BORAX diaphanus subopacus purpureus maxime electricus.]

Lapis electricus. *Act. Parif. 1717. p. 9. Flor. Zeyl. 8. Act. Berol. 1756. p. 105.*

Afcendrecker, Trip, Tourmalin. *Vog. min. 191. Act. Holm. 1769. p. 7.*

Habitat in Zeylonae *fluuiis; ante 30. annos innotuit. D. Iennings. Equ. Aur.*

Gemma *vix fubdiaphana, faepius purpurea; calefacta in aqua calida euadit electrica, attrahens praeparata e Vitriolo, Ferro, Stanno etc.; in Cineribus calidis cineres ad fe rapit iterumque repellit; fi aequaliter calefcit oppofitum genus electricitatis acquirunt eius latera; fi fricetur, femper trita pars fit pofitiua, oppofita vero negatiua. Wilke electr. contr. 50. Aepin. ferm. de vi electrica. Petrop. 1758. polus alter a calore pofitiuus, a refrigeratione negatiuus; et v. v. D. Bergmann actis Holmenf. 1766. p. 57. caeterum et Bafaltis fpecies et Gemmae praecedentes electricae plerumque funt, licet minus, hic vero maxime.*

Grana-tus. *Granat.*

5. BORAX teffellatus folidus politus fcintillans.

Granatus. *Vog. min. 144. Baum. min. 1. p. 238.*

Granatus crocis martis et iouis mixtus. *Anon. min.* 70, 69.

Gemma plus minus pellucida, duritie octaua, colore obfcure rubro, in igne permanente. *Wall. min.* 117.

Stannum cryftallis teffellatis rubicundis. *Syft. nat. 181. n.* 3.

Stannum polyedrum regulare fubrubrum. *Wolt. min. 32.*

Stannum polyedrum regulare purpurafcens. *Gron. fupp. 10. n. 42, 43.*

a. 10-

Bafalten et Granatum effe decompofita et ad Metallicas mineras pertinere nulli non conftat; fed quodnam Vitriolum ea formauit, nondum euidens eft, cum neque ♂, ZZ aut ♃ fufficiat.

α. 10-*edros* e Trigonis 6, Tetragonis 2. (FIG. 36.)
β. ——— e Trigonis 4, Hexaëdris 6, linearibus. (FIG. 37.)
γ. 12-*edros* e Pentagonis 12. *Amoen. acad. 1. p. 482. t. 16. f. 25.* (FIG. 11.)
δ. ——— e Rhombis 6, Rhombis 6. *Amoen. acad. 1. p. 482. t. 16. f. 26.* (FIG. 26.)
ε. ——— e Tetragonis 2, Rhombis 2. Hexagonis 4. Rectangulis 2; Trapetziis 2. (FIG. 38.)
ζ. 18-*edros* ex Hexagonis 6, Rhombis 12. (FIG. 32.)
η. ——— ex Rhombis 6, Trigonis 12. *Figura Nitri mont. subacaulis.* (FIG. 2.)
θ. 24-*edros* e Rhombis 24, *Amoen. acad. 1. p.* 482.
ι. 36-*edros* e Rhombis 12, Hexagonis 24. (FIG. 28.)

Habitat in Petris et Fodinis Sueciae *frequens, semper sporadicus s. immersus, nec adnatus lateribus.*
Color *purpureus, ruber, incarnatus, ater; raro flauus, virescens, viridis; pretiosus dicitur* Granatus orientalis. Differt *a Basalte, quod scintillet.*

Margodes. 6. BORAX tessellatus argillaceus opacus.
Habitat in Swappauari *Lapponiae, e Museo-lapideo Vpsaliensi.*
Hic *simillimus praecedenti quoad formam; sed ex argilla indurata, cinerea, opaca.*

16. MVRIA. *Sal* Marinum, medium.
⊖ *Cryſtallus* hexaëdra f. cubica. *Fig. 19.*
Sapor acutus.
Igne crepitans.

* *Nudae.*

marina. *Kjoeksfalt.* 1. MVRIA nuda marina. *Syſt. nat. 164. n. 1. Wall. min. 169.*
Muria marina. *Wall. min.* 179.
Sal marinum. *Anon. min.* 130.
Sal commune nudum aquae marinae. *Wolt. min.* 23.
β. Muria lacuſtris. *Carth. min.* 37.
Habitat in Oceano *omni, copioſius quo profundius in calidis regionibus; cryſtalliſatur igne, ſole, gelu.*
Vſus *culinaris.*

fontana. *Luneburgerſalt.* 2. MVRIA nuda fontana. *Syſt. nat.* 164. *n.* 2. *Wall. min.* 171. *Schreb. lith.* 42.
Sal fontanum. *Anon. min.* 131.
Sal commune nudum aquae fontanae. *Wolt. min.* 23.
Muria fontana. *Wall. min.* 180.
Habitat Halae, Luneburgi, etc. *in* Wermelandia, Lidcopiae, Gothoburgi, *It. wgoth.* 157. *parce in Suecia.*
Vſus *praecedentis.*

montana. *Bergſalt.* 3. MVRIA nuda foſſilis. *Syſt. nat.* 164.
Muria foſſilis pura. *Wall. min.* 168.
Muria foſſilis lapide mineraliſata. *Wall. min.* 169.
Sal montanum. *Anon. min.* 129.
Sal commune nudum ſolidum foſſile. *Wolt. min.* 23.
Sal gemmae. *Dal. pharm.* 30. *Geſn. figur.* 34. *b.*
β. Muria nuda ſtalactilicoſa perforata. *Muſ. Teſſ.* 36. *n.* 4.
Habitat in Polonia minore, Hungaria.
Hoc *ſolidum et cryſtalliſatum eruitur.*
Vſus *oeconomicus, praeprimis pro pecoribus.*

thermalis. 4. MVRIA nuda thermalis.
Habitat in Thermis Aponi etc. *D. Vandelli.*

** *La-*

* * *Lapidosae.*

testarum. 5. MVRIA lapidosa spatosa aggregata sparsa efferuescens.

Habitat in Mari intra Conchas lapidescentes.

Crystalli *vel cubicae vel parum rhombeae, flauescentes.*

phosphorea. 6. MVRIA lapidosa spatosa aggregata lenticularis centricoso-fissilis subefferuescens.

Stannum spati. *Syst. nat.* 182. *n.* 4. *Mus. Tess.* 66. *n.* 4.

Marmor metallicum. *Act. Stockh.* 1753. *Anon. min.* 18. *n.* 2. *et* 19. *n.* 2.

Gypsum irregulare lamellosum, calcinatum in tenebris lucens. *Wall. min.* 50.

Lapis bononiensis. *Dal. pharm.* 48. *Worm. mus.* 46. *Vogel. min.* 161.

Lapis illuminabilis. *Aldr. mus.* 688.

Calcareus subdiaphanus, fragmentis tunicatis. *Carth. min.* 23.

Phosphorus s. Petra lucida bononiensis. *Bocc. nat.* 224.

Lithosphorum s. Phosphorus natiuus. *Baum. min.* 1. *p.* 204.

Habitat in China, Bononiae, Paderno, Rocharia, *praeprimis cum Gypso.*

Haec *subrotunda s. lenticularis, magnitudine pomi, ponderosissima* (4500), *subdiaphana, caerulescenti alba, horizontaliter fissilis fibris e centro exeuntibus, non scintillans, subefferuescens at non solubilis, extus tecta crystallis cubicis. Ob figuram totius et pondus distincta species a sequenti.*

Vsus *Phosphorus bononiensis inde praeparatur methodo proposita in Act. Bonon.* 1. *p.* 186. *Worm. mus.* 46. *Vogel.* 163. *Vasorum Porcellaneorum chinensium ingredi compositionem fertur.*

Chrysolampis. *Lyss-spat.* 7. MVRIA lapidosa subquartzosa aggregata sparsa fixa.

Muria lapidea phosphorans. *Syst. nat.* 164. *n.* 5. *Mus. Tess.* 36. *n.* 6.

Spatum lucens. Rinm. *Act. Stockh.* 1747. *n.* 168.

Spatum solidum, plus minus pellucidum, particulis non distinguibilibus. *Wall. min.* 60.

Fluor spatosus. *Anon. min.* 99. *Baum. min.* 1. *p.* 244. 262.

Muria saepe phosphorea, vt eius praeparata et Crystalli lapideae.

Fluor cryſtallinus. *Amon. min. 100, 98.*
α. purpurea. Amoen. acad. 1. p. 480. n. 25.
β. viridis. Amoen. acad. 1. p. 480. n. 26.
Habitat in Germania: Hungaria; *in* Suetia: Garpenberg, Norberg.
Haec *quocunque colore calefacta phoſphorat; vbi vero cryſtallus repleuerit cauitates, obliterat figuras, vt difficile dignoſcatur. Similis Quartzo, ſed neque feruefcit, neque ſcintillat; color ſaepius vireſcens. Caret particulis ſpati ſ. rhombeis, licet ſaepius fiſſilis particulis planis nitidis, textura Quartzi.*

lucida. 8. MVRIA lapidoſa ſpatoſa aggregata ſparſa fixa.
α. hyalina.
β. alba. Amoen. acad. 1. p. 480. n. 23.
γ. flaua. Amoen. acad. 1. p. 480. n. 24. t. 16. f. 22.
Habitat in fodinis Germaniae.
Haec *differt a M. Chryſolampade ſolum particulis ſpatoſis.*

rhombea. 9. MVRIA lapidoſa ſpatoſa ſolitario-rhombea fixa. *Syſt. nat. 164. n. 4. t. 8. f. 13. Amoen. acad. 1. p. 481. t. 16. f. 21. Schreb. lith. 44. Muſ. Teſſ. 36. n. 7.* (FIG. 22.)
Spatum cryſtalliſatum cryſtallis rhomboidalibus. *Carth. min. 13.*
Habitat in Germania.

17. ALV-

17. ALVMEN. *Sal* Humosum, acidum (absque metallo.)
o *Crystallus* tessera octaëdra e planis trigonis. *Fig.* 23.
Sapor austerus.
Igne spumans.

* *Nuda.*

nativum. *Alun.* 1. ALVMEN nudum. *Syst. nat.* 165. *n.* 1.
Alumen nativum. *Wall. min.* 171.
Alumen nativum plumosum. *Wolt. min.* 21. *Wall. min.* 162.
Alumen nudum purum. *Carth. min.* 41.
Acidum vitrioli argilla saturatum. *Anon. min.* 124. *n.* 2.
α. *plumosum.*
β. *crystallinum.*
γ. *solidum.*
Habitat in Lapponiae Lulensis Sagatoierui, *e rupe Schisti cinerei efflorescens, in Schisto Hunnebergensi. It. westgoth.* 212.

* * *Solubilia.*

commune. *Alun skiffer.* 2. ALVMEN Schisti. *Syst. nat.* 165. *n.* 2.
Alumen fissile inhaerens. *Carth. min.* 41.
Alumen bituminosum lapideum. *Wolt. min.* 21.
Alumen lapide fissili mineralisatum. *Wall. min.* 173.
Argilla martialis et phlogistica acido vitrioli imbuta. *Anon. min.* 124. *n. C.*
Schistus aluminosus. *Wolt. min.* 152.
Habitat passim in Schisto communi. *It. oel.* 78. *scan.* 120, 128.
Natum *ex Terra humosa; Schistus enim oritur ex Humo paludosa, quae acido martiali et phlogistico plerumque scatet (saepe non sine Argilla immixta); constat hoc, quum detur in Hassia, Bohemia, Anglia Lignum fossile, ex quo Alumen copiose extrahitur.*
Vsus. *Alumen ex eo coquitur. It. wgoth.* 68.

 3. ALV-

Crystalli Aluminis octaëdri, apicibus omnibus saepe truncatis. *It. wgoth.* 68.
Genere differt Alumen a Vitriolo vti Marmor a Gypso, solo defectu Metallici, alias nimis affine; hinc coquatur Alumen in aheno plumbeo, nec ferri; ne soluat ferrum et euadat vitriolum. Extrahitur etiam e Pyrita crystallino, postquam Sulphure et Vitriolo castratus fuit.

romanum. 3. ALVMEN Marmoris. *Syst. nat. 165. n. 3.*
Romersk Alun. Alumen lapide calcario mineralisatum. *Wall. min.* 174.
Argilla pura acido vitrioli imbuta f. Minera aluminis alba. *Anon. min. 123. B.*
Habitat Lumini prope Ciuita Vecchia Italiae *in Marmore.*
Vsus. *Alumen rufescens inde extrahitur; minera non vstulata, sed sole et aqua soluta; caret ferro, terra tamen rubra.*

*** *Lapidosa.*

quartzo-sum. 4. ALVMEN lapidosum quartzosum extus nigrum.
Habitat in Fodinis; *e museo D. Tidstroem.*
Crystallus *haec interdum angulis lateralibus planis.*

spatosum. 5. ALVMEN lapidosum calcario-spatosum diaphanum rarie. *Syst. nat. 165. n. 5.*
Pseudo-Amethystus, Pseudo-Smaragdus. *Vog. min.* 164.
Crystallus aluminiformis spatosa imbricata obtusa. *Amoen. acad. 1. p. 481.*
Habitat in Germania.
Hoc *Crystallis vario colore, subdiaphanis, efferuescentibus, confertim imbricatis f. superimpositis, vt in Crystallis Aluminis praeparatis, obtusius angulatis, magnitudine Pisi.*
Variat *colore viridi, caeruleo, flauo.*

Gemma pretiosa. *Aedelsten.* 6. ALVMEN lapidosum pellucidissimum solidissimum. *Syst. nat. 165. n. 6. Mus. Tess.* 38. *n.* 3.
Adamas. α. *hyalinum.*
Adamas gemma. *Anon. min.* 42. *Iust. min.* 376. *Baum. min. p.* 225. Demant.
Adamas. *Vog. min. 137.*
Gemma pellucidissima, duritie summa, colore aqueo, igne persistens, octaëdra turbinata. *Wall. min. 110.*

Rubinus. β. *rubrum, maius* Carbunculus *saepe dicitur.*
Adamas ruber. *Anon. min. 43.*
Gemma pellucidissima, duritie secunda, colore rubro in igne permanente. *Wall. min. 111.*
Rubinus. *Iust. min.* 377. *Vog. min.* 143. *Baum. min. 1. p. 229.*

γ. *cae-*

Sapphirus. γ. *caeruleum.*

Saphirus gemma. *Anon. min.* 44. *Iuſt. min.* 378. *Baum. min.* 1. *p.* 230.

Sapphirus. *Vog. min.* 146.

Gemma pellucidiſſima, duritie tertia, colore cyaneo igne fugaci. *Wall. min.* 112.

Habitat in vtraque India, *in Argillae ſtratis, inter rimas rupium, ſporadicum, nec adnatum.*

Hoc α *in igne refractorium, a frictione electriſans, limam reſpuens, Figura aluminari octaëdra, cortice ſpataceo colore et conſiſtentia, cuius centena, vidi apud Ioh. Clifford, rudia nec polita.*

β *in igne refractorium et colorem retinens, limam reſpuens; figura itidem aluminari, ſed etiam ſuperficie pellucidiſſimum.*

γ *in igne amittit colorem; limam reſpuit; figuram crudi non vidi.*

Vſus *Gemmae pretioſiſſimae, aeui ſumtuoſae luxuriae ex duritie, pelluciditate, colore, magnitudine, pondere aeſtimandae; quibus in arctum coacta rerum maieſtas ſecundum Plinium; ſic in his relucet naturae perfectio, vt morum adulatio in homine, qui itaque vult decipi, decipiatur. Stultitiam patiuntur opes.*

Gemmae pretioſae	1. *Adamas*,	2. *Rubinus*,	3. *Sapphirus.*
Gemmae nobiles	4. *Topazius*,	5. Smaragdus,	6. Amethyſtus,
	7. *Granatus*,	8. *Hyacinthus*,	9. *Beryllus*,
	10. *Chryſolithus.*		
	Numerati ſecundum duritiem, at 1, 2, 3. *limam reſpuunt.*		
Gemmae ſpecioſae	11. *Opalus*,	12. *Sardus*,	13. *Onyx.*
	14. *Calcedonius*,	15. *Carneolus*,	16. *Achates*,
	17. *Turcois*,	18. *Malachites*,	19. *Armenius.*
	20. Lazulus?		

Colores, cum pellucidae e ſedimento aqueo cryſtalliſatae, a metallo vero tinctae.

Rubinus *ruber*	♂	Beryllus *cyaneus*	♂ ♀.
Amethyſtus *violaceus*	♂	Topazius *flauus*	♂ ♄.
Sapphirus *caeruleus*,	♀	Hyacinthus *fuluus*	♂ ♄.
Smaragdus *viridis*	♀	Granatus *purpureus*	♂ ♃.

Figura a ſale in generatione formante; vnde Genera conſtent; ſed cum rarius occurrant gemmae natiuae et rudes, plures harum ad genera certiora referre non licuit; vide Boracem.

18. VITRIOLVM. *Sal* Metallicum, acidum humosum.
♁ *Crystallus* tessera poliedro-rhombea: varia.
Sapor stipticus.
Igne calcinabile.

* *Simplicia.*

martis. *Loepparrock.*

1. VITRIOLVM ferri viride hexaëdrum. *Syst. nat.* 166. *n.* 1.
Vitriolum martis simplex. *Anon. min.* 122. *n.* 1.
Vitriolum natiuum viride martiale. *Wolt. min.* 21.
Vitriolum ferri viride natiuum. *Wall. min.* 166.
Habitat passim in ferri pyriticosi Fodinis *et* Acidulis; *in* Argilla *subpaludosa. Extrahitur e Pyrita.*
Crystallus *cubico-rhombea.*
Solutioni *affuso austero nigrum, alcali virescens euadit.* C.
Vsus *Stipticum Medicis: cum stipticis colorem nigrum induit, hinc tinctoribus inde atramentum.*

cyprinum. *Blasten.*

2. VITRIOLVM cupri caeruleum dodecaëdron. *Syst. nat.* 166. *n.* 2. (FIG. 38.)
Vitriolum natiuum viride cupro impraegnatum. *Wolt. min.* 21.
Vitriolum veneris s. cyprinum. *Amoen. acad.* 1. *t.* 12. *f.* 24. *Anon. min.* 122. *n.* 2.
Vitriolum cupri caeruleum natiuum. *Wall. min.* 165.
Habitat in Irlandia, Cypro.
Crystallus *rhombea, compressa, dodecaëdra.*
- - goslariensis vitrioli *figura rhombea spati, hexaëdra.*
Solutioni *affuso austero lutescens, alcali caeruleum euadit.* C.
Vsus. *Corrosiuus, Chirurgis causticus,*

album. *Hvitvitriol.*

3. VITRIOLVM Zinci album dodecaëdrum prismaticum *Syst. nat.* 166. *n.* 4. (FIG. 9.)
Vitriolum Zinci. *Brandt. act. Vps.* 1735. *Wall. min.* 167. *Anon. min.* 122. *n.* 3.
Vitriolum natiuum album Zinco impraegnatum. *Wolt. min.* 21.

β. Vi-

β. Vitriolum idrense. *Scop. hydr.* 68. *ex figura crystallina.*

Habitat in Rammelsberg *e Zinco sterilo; in pariete domus, vbi argentum depuratur* Sahlbergae; *β. in* Hydrargyri *fodinis.*

Crystallus 12-*edra, columnaris*: *Prisma oblongum e Planis 4 quadrangulis: alternis angustis. Pyramis vtraque contraria e Planis 4 triangulis: alternis apice truncatis.*

Solutioni *affuso austero nigricans, Alcali lacteum euadit.*

Vsus *Medicus ophthalmicus; etc. Cicutae virus nihil certius exturbat e ventriculo, quam dosis huius, mellito et copioso potui iuncta. Scopol. Hydr.* 108.

* * *Composita.*

hermaphroditum. 4. VITRIOLVM ferreo-cupreum cyaneum.

Vitriolum mixtum cupreo-ferreum. *Wall. min.* 168. *n.* 1.

Vitriolum et ferrum et cuprum continens. *Anon. min.* 123. *n.* 1.

Habitat Sahlsburgi.

Color *caeruleo-virens.*

triplum. 5. VITRIOLVM ferreo-Zinco-cupreum cyaneum.

Vitriolum mixtum cupreo-ferreo-zinceum. *Wall. min.* 168. *n.* 2.

Vitriolum et ferrum et zincum et cuprum continens. *Anon. min.* 123. *n.* 2.

Habitat Fahlune.

Color *praecedentis, sed saturatior figura cubica.*

Ferratum. 6. VITRIOLVM Zinceo-ferreum viride. *Anon. min.* 123. *n.* 3.

Habitat Goslariae.

Color *viridis.*

Cupratum. 7. VITRIOLIVM Zinceo-cupreum caeruleum. *Anon. min.* 123. *n.* 4.

Habitat Goslariae.

Color *caeruleus.*

Vitriola lapidosa sunt rarissima, cum pleraque euadant Pyriticosa aut Arsenicalia.

atramentarium. *Atramentſten.* 8. VITRIOLVM mineraliſatum lapide friabili.

Vitriolum lapide immixtum. *Carth. min. 45.*

Vitriolum rude minerali alio mixtum. *Wolt. min.* 49.

Lapis atramentarius. *Wall. min.* 170. *Baum. min.* 2. *p.* 85.

α. *Chalcitis* rubrum.

β. *Sory* cinereum.

γ. *Melanteria* nigrum.

δ. *Miſy* flauum.

Habitat in Rammelsberg *cum Vitriolo albo.*

Hoc *mixtum variis, imprimis Zinco.*

Natum *e Vitriolo natiuo ſ. Pyrita eroſo. Wolt. min. 49. n. 24.*

* * * *Lapidoſa.*

tetraëdrum. 9. VITRIOLVM lapidoſum zinci hyalinum ſpatoſum.

Habitat in Germania.

Cryſtalli *palmares, hyalinae, ſpatoſae, parallelae, approximatae, craſſitie digiti, tetraëdrae, extus oblique transuerſim exaratae. Figura (non articulis) referunt figuram da Coſtae foſſ. 260, quamuis diuerſiſſimae.*

II. SVLPHVRA.

19. AMBRA. *Sulphur* iners.
Fumus odore ambrosiaco.
Colore cinereo.

ambrosiaca. grisea. 1. AMBRA grisea. *Rumph. mus.* 262. *t.* 53, 54.

α. Electrum opacum tenax. *Syst. nat.* 167. *n.* 1.

Ambra colore griseo, optima. *Wolt. min.* 25.

Ambra grisea. *Anon. min.* 145. *Pharm. wurt.* 13.

Ambra variegata. *Wall. min.* 204.

Bitumen solidum molle opacum suaueolens. *Carth. min.* 49.

Habitat in Mari, praesertim Madagascariensi *et* Indiae orientalis, Aethiopici.

Haec *ex massa cerea s. tenaciuscula, opaca, natante, fumo ambrosiaco, candefactae aciculae non adhaerens.*

Natam *alii iudicant ex Animali regno: Cetorum producto; alii e fonte submarino Bitumine s. Naphta foeto, vide Dal. pharm.* 414.

Vsus *pretiosissima* ℥ß *venditur 5 ducatis. Odoramenta; Analeptica, aphrodisiaca, a Contagiis praeseruans.*

vulgatior. 2. AMBRA vnicolor fusco-nigricans.

Ambra vnicolor albescens, citrina, fusca s. nigra. *Wall. min.* 205.

Ambra colore vario. *Wolt. min.* 25.

Habitat etiam in Mari.

Haec *affinis praecedenti, sed odore longe inferior; vtrum vero praecedentis varietas, vel distincta species, quondam dabit eius genesis.*

20. SVCCINVM. *Sulphur* iners.
Fumus odore fuaui.
Colore fufco.

electricum *Bernften.* 1. SVCCINVM.
Electrum diaphanum folidum. *Syft. nat. 167. n. 2.*
Bitumen folidum durum nitidum fuaueolens. *Carth. min.* 48.
Succinum pellucidum aut opacum. *Wall. min.* 200. 201.
Succinum. *Anon. min.* 146.
α. diaphanum. *a. album.*
β. opacum. *β. luteum*: flauum aut fuluum.
γ. Infectiferum incluſo infecto; naturaliter.
Habitat in Mari praefertim Balthico, vnde reiectum ad littora in Boruffia, *vbi etiam foffile effoditur; in Scania, inprimis* Scanoer. *It. fcan.* 231. *in* Gallia, Sibiria.
Hoc *in fruftulis tritu electricis, fragmentis concauis conuexisque.*
Natum *e Pice (forte etiam e Bitumine) diu in falfo mari indurata; hinc interdum infectis fcatet, It. fcan.* 126.
Vfus *pro Odoramentis, arte factis, Medicis. Electrica vis primum ex eo innotuit.*

21. BI-

21. BITVMEN. *Sulphur* iners.
Fumus odore trifti.
Colore nigro.

Naphta. 1. BITVMEN fluidum albicans. *Syft. nat.* 168. *n.* 1.
Bitumen fluidum leuiffimum. *Wall. min.* 192. *Carth. min.* 47.
Oleum montanum ignem attrahens. *Wolt. min.* 24.
Naphta albicans. *Kaempf. amoen.* 273.
Naphta. *Pfiland. Act. parif.* 1736. *Anon. min.* 147. *n.* 1.
β. hyalinum.
Habitat in Perfiae *puteis et* Mediae *peninfulae Okera: β in* Italiae *Zibio monte. D. Vandelli.*
Haec *fragrans, ignem attrahens, fuper aquam fe diffundens.*
altera *β. hyalina, fluida vt aqua, inodora, nec ignem facile concipiens.*
Ariofti Francif. Oleum montis Zibini. *Mutin.* 1698. *duod.*
Bouillet N. Memoire fur l'huile de Petreole Gabian. *Belieers* 1752. 4to.
Hoeffel I. T. Hiftoria Balfami min. Alfatici. *Argentor.* 1743. 4to.

Petroleum. *Bergolja.* 2. BITVMEN liquidiufculum fufco-rufefcens. *Syft. nat.* 168. *n.* 2.
Bitumen fluidum craffius obfcurum brunneum. *Wall. min.* 194.
Bitumen fluidum fpiffiufculum. *Carth. min.* 47.
Oleum montanum luteum f. badium. *Wolt. min.* 24.
Petroleum. *Anon. min.* 148.
Habitat in Italia, Dalekarliae *Granäen e Marmore rudi cinereo rufoque variegato, quod fractum exfudat oleum rufefcens, mox nigricans; vel ex Aetite marmoreo in Osmundsberget, vel e Schifto montis Möeffeberg. It. wgoth.* 88. *vel ad mineras ferri paffim.*
Hoc *exfudans liquidam, purpurafcens, mox lentefcens picis liquidae inftar et nigrum euadens.*

3. BI-

Vulcani f. Montes igniuomi in Schifto accenfo confiftunt, qui faepe Bitumine, Ferro, et Pyrita grauidi accenduntur ab affluente aqua.

Maltha. *Inden-Beck.* 3. BITVMEN tenax nigrum. *Syſt. nat.* 168. *n.* 3.
Bitumen ſegne craſſum nigrum. *Wall. min.* 195.
Petroleum tenax. *Anon. min.* 149.
Oleum montanum liquido tenax. *Wolt. min.* 24.
Habitat ad Mare mortuum, *exſtillans e Bitumine ſuillo. Lacus magnus* Chinae. *Fodina* Dannemorenſis *iuxta Natrum hyodon.*

Mumia. 4. BITVMEN ſubfriabile piceum.
Mumia mineralis. *Haſſ. it.* 537.
Mumia natiua perſica. *Kaempf. amoen.* 516. *Pharm. wurt.* 119.
Seuum minerale. *Act. ſtockh. v.* 5. *art.* 1, 2. *Vogel min.* 343.
Habitat in Perſiae *cauerna Caucaſi montis*, *ex fodina* 2 *orgias profunda, ab imperantibus clauſa et mirifice cuſtodita: vide Kaempf. Haſſelq.*
Hoc *ſimile Bit. Aſphalto, pretioſiſſimum, colore picis ſutoriae ſeu ex rufeſcenti-atrum ſ. piceum, in igne fumans, odore non ſingulari, ſaporis fatuo-dulceſcentis, fragmentis quadratis.*
Natum *creditur e Naphta indurata.*
Vſus *ſumme vulnerarius. Eo Reges Aegypti balſamo conditi.*

Aſphaltum. *Berg-Bek.* 5. BITVMEN friabile atrum. *Syſt. nat.* 168. *n.* 4. *A.*
Bitumen ſolidum fragile glabrum nitidum nigrum. *Carth. min.* 48.
Bitumen ſolidum coagulatum. *Wall. min.* 195.
Pix montana dura fragilis nitida. *Wolt. min.* 25.
Petroleum induratum. *Anon. min.* 150.
Habitat in Friberget *paroeciae Gryta; in* Oelandia *inter Schiſti lamellas, diuiſum in fauos a ſelenita; in Fodina* Dannemorenſi, Norbergenſi *etc. plerumque cum Amianto Subere et Natro ſuillo.*
Hoc *fere idem cum B. Petroleo, mora ſolidum factum.*

Ampelites. 6. BITVMEN Humi Turfae. *Syſt. nat.* 168. *n.* 5. *Muſ. Teſſ.* 40. *n.* 1. *Schreb. lith.* 49.
Bitumen terra mineraliſatum. *Wall. min.* 197.
Bitumen ſolidum terreſtre friabile *Carth. min.* 48.
Pix montana rudis ceſpitibus intertextis. *Wolt. min.* 25.

Habi-

Habitat in Helvetia, *passimque per* Europam.
Hoc *differt tantum gradu ab Humo Turfa, quod compactius, solidius magisque resinosum, ceterum idem.*
Vsus *pro Lithantrace, Turfa, s. cespitibus.*

Lithantrax. *Stenkol.* 7. BITVMEN Schistosum. *Syst. nat.* 168. *n.* 6. *Mus. Tess.* 42. *n.* 3.
Bitumen lapide fissili mineralisatum. *Wall. min.* 198.
Pix montana dura rudis fragilis. *Wolt. min.* 25.
Phlogiston argilla mixtum. *Anon. min.* 158.
Lithantrax. *Triew. act. stockh.* 1740. *etc.*
Habitat in Gallia, Anglia, Germania, Scania, China, *e stratis montium Schisti communis.*
Vsus *pro foco, optimum quod non foetet.*
Brenling S. P. Sylua subterranea. *Hall.* 1693. *duod.*
Tilly Exploration du Carbon. *Paris* 1758.

Gagas. 8. BITVMEN solidum purum natans.
Bitumen durissimum lapideum purum. *Wall. min.* 199.
Pix montana dura compacta polituram admittens. *Wolt. min.* 25.
Gagas. *Vog. min.* 327. *Baum. min. I. p.* 34.
Habitat in Anglia, Gallia; Wurtembergae.
Hoc *vix differt a praecedenti, nisi quod levissimum natet in aqua, quodque compactum absque rimis tornari queat in vascula polita.*
Vsus *pro globulis vestis, monilibus, capsulis.*

Suillum. *Orsten.* 9. BITVMEN marmoreum foetidum. *Syst. nat.* 168. *n.* 7. *Mus. Tess.* 42. *n.* 4.
Schistus fusco-cinereus Lapis Suillus dictus. *Cost. foss.* 172.
Schistus fuscus fragilis, Lapis felinus qui ferro attritus vrinam felium redolet. *Gron. supp.* 10. *n.* 7, 8.
Terra calcaria phlogisto simplice mixta. *Anon. min.* 23.
Lapis suillus. *Vog. min.* 107.
Spatum opacum frictione foetidum. *Wall. min.* 63.
α. *compactum.*
β. *granulatum.*
γ. *squamosum.*
δ. *spatiforme.*
ε. *crystallinum. It. wgoth.* 21.

Habi-

Habitat in Kinnekulle Wgothiae, Naes Iemtiae, Wredſtorp Nericiae, Raetwik Dalekarliae etc.

Hoc *foetet raſum ſ. contuſum; Album non foetet, cryſtalliſatum ſemper particulis ſpatoſis.*

Vſus *pro calce coquenda.*

hepaticum. *Leſwerſten.*

10. BITVMEN gypſeum foetidum amorphum.

Terra calcarea phlogiſto et acido vitrioli mixta. *Anon. min.* 24.

Habitat in Kungsberg.

Hoc *differt a praecedenti, quod aqua forti non efferveſcat, nec pro Calce inſeruat.*

22. PYRITES. *Sulphur* vitriolo infectum.
🜍 *Fumus Odore* acuto acido.
Sapore Salso.
Colore luteo. *Flamma* caerulea.
Solubile in oleo.

natiuus. *Svafvel.* 1. PYRITES nudus diaphanus. *Syst. nat.* 169. *n.* 1.
Sulphur natiuum. *Anon. min.* 151.
Sulphur natiuum purum flauum. *Wall. min.* 205.
Sulphur natiuum et viuum. *Dal. pharm.* 25.
α. clarus in Gypso, Spato albo.
β. puluereus. Sulphur thermarum cryſtallinum. *Vandel. therm.* 97.
γ. impurus. Sulphur nudum luteum igniuomorum montium. *Wolt. min.* 25. *Muſ. Teſſ.* 42. *n.* 3.
δ. cryſtallinus octaëdrus *aluminiformis pyramidibus transuerſe abbreuiatis.*
Habitat α in Sibiria, Heluetia. *β in* Italia. *γ in Italiae* Solfatara, Islandia.

Auripigmentum. *Operiment.* 2. PYRITES nudus flauus micis auratis. 🜍, ∞. *Syst. nat.* 169. *n.* 2.
Arſenicum Sulphure, lapide ſpatoſo et micaceo mineraliſatum, minera flaueſcente. *Wall. min.* 226.
Arſenicum luteum lamellatum micaceum. *Wolt. min.* 28.
Calx arſenici ſulphure mixta, flaua. *Anon. min.* 241. *α.*
Habitat in Hungaria, Oriente.
Hic *medius inter Pyritam et Arſenicum, ex vtrisque mixtus.*
Vſus: *Pictoribus. Rusma Orientalium. Liquor vini probatorius. Atramentum Sympatheticum.*

cryſtallinus. *Kies-cryſtall.* 3. PYRITES mineraliſatus cryſtalliſatus. *Syst. nat.* 169. *n.* 3.
Sulphur ferro mineraliſatum forma cryſtallina. *Wall. min.* 211.

Sul-

Pyrites mihi idem cum Sulphure Authorum vulgo audit, cum Sulphuris vocabulo vtar pro nomenclatura Ordinis, adeoque loco nominis generis assumsi nomen Pyritae, ſiue ferro ſcateat, ſiue eo deſtituatur.

Sulphur ferro saturatum crystallisatum. *Anon. min.* 154. *n.* 4.
Sulphur ferro mixtum crystallinum ponderosum dilute flauum. *Carth. min.* 51.
α. *Tetraëdrus* ex Triangulis solis.
idem angulis omnibus planis hexagonis. (FIG. 37.)
β. *Hexaëdrus* ex Quadrangulis cubicus *saepe in Calce.* (FIG. 19.)
Gesn. figur. 13. *f.* 2. *Mus. Tess.* 42. *n.* 4.
δ. *Octaëdrus* ex Trigonis *in Talco, non in Calce.* (FIG. 23.)
ε. *Decaëdrus* ex Tetragonis 2. Linearibus 8.
Mus. Tess. 44. *n.* 6. *t.* 2. *f.* 2.
ζ. —— —— ex Trigonis 4, Linearibus 6. (FIG. 37.)
Mus. Tess. 44. *n.* 7.
η. *Dodecaëdrus* ex Pentagonis 2, Trapetziis 10. (FIG. 29.)
Mus. Tess. t. 2. *f.* 3.
θ. —— —— ex Quinquangulis 12 aequalib (FIG. 30.)
ι. *Tesseradecaëdr.* ex Tetragonis 6, Trigonis 8. (FIG. 21.)
κ. *Octdecaëdrus* ex Tetragonis 6, Hexagonis 12. linearibus. (FIG. 35.)
λ. —— —— ex Tetragonis 6, Hexagonis 12 *similis* Cobalti (FIG. 35.)
Habitat passim in Fodinis, *vbi β vulgatissimus, qui Sahlbergae etiam in* Marmore *frequens.*
Mineralisatus *omnis Pyrites in prima generatione crystallinus fuit, licet repleta cauitate crystallos obliterauit, vt amplius non adpareant, et distincte ideo tradatur.*

figuratus. 4. PYRITES mineralisatus aggregatus figuratus.
Sulphur mineralisatum minera globosa. *Wall. min.* 208.
α. *Globosus* ex ♀, ⚯.
β. *Hemisphaericus* ex ♂, ♀, ⚯ e particulis cubicis f. 12-edris. *Mus. Tess.* 46. *n.* 11.
γ. *Fistulosus* vti osteocolla.
Iust. min. 237.
δ. *Laminosus* f. Cellulosus e laminis erectis intertextis.
Mus. Tess. 237.
Habitat in Germaniae *fodinis frequentius.*
Crystallus *saepe extus nodulosus e fibris concentratis.*

Ferri. 5. **PYRITES** mineralifatus amorphus fcintillans. *Syft. nat.* 169. *n.* 4.

Pyrites ferro mixtum informe ponderofum dilute flauum fuperficie planiufcula. *Carth. min.* 51.

Sulphur ferro mineralifatum minera difformi pallide flaua nitente. *Wall. min.* 207.

Sulphur marte faturatum. *Anon. min.* 152.

Ferrum pallide luteum fplendens polymorphum. *Wolt. min.* 31.

α. Textura aequali.

β. Textura chalybea.

γ. Textura granulata.

Habitat paffim in Fodinis, *frequens.*

Hic *colore pallide flauo et quod ad chalybem fcintillet a metallicolis diftinguitur a fequenti, licet haec nota aliquando exceptionem admittat.*

Vfus. *Sulphur officin. ex hoc frequentius extrahitur.*

Cupri. 6. **PYRITES** mineralifatus amorphus non fcintillans. ♂, ♀.

Pyrites ferreo-cupreus. *Syft. nat.* 169. *n.* 5, 6, 7.

α. *Micaceus.*		
β. *Talcofus.*	Skinnslag.	
γ. *acerofus.*	Sädslag.	
δ. *fuluus.*	gult.	
ε. *flauus.*	blekt.	*Sw.* 198. δ.
ζ. *virefcens.*	groent.	
η. *hepaticus.*	Lefwerslag. *Sw.* 189. ε. e zinco cum ♀.	
θ. *foraminofus.*	maskftunget poris ochraceis, diues ♀.	
ι. *compactus.*	Stählmalm.	
κ. *granulatus.*	Fuff.	
λ. *Spatiformis.*	- - - -	particulis rhombicis.
μ. *Quartzofus.*	Härdmalm.	
ν. *Cotaceus.*		

Habitat in Fodinis cupreis Sueciae: *Fahlunae paffimque.*

Hic *Matrice apyra f. argillacea* Segmalm.
Matrice vitrefcente f. arenata Härdmalm.
Matrice non manifefta Blootmalm.
Chalybe vix fcintillat, nifi matrice arenata, tumque ex Matrice, nec per fe fcintillat.

Mineralifatus Pyrites fcatet maxima copia Ferri.

Vſus *pro Cupro extrahendo, vbi tanta copia Sulphuris, vt ferrum comburat immixtum, quemadmodum Fahlunae.*

aquoſus. 7. PYRITES mineraliſatus liuidus.

Pyrites colore rubeſcente. *Anon. min. 152.*

Sulphur ferro mineraliſatum, minera fuſca ſ. hepatica. *Wall. min. 210.*

Habitat in Fodinis, *praecedentibus minus communis.*

Hic *differt a reliquis quod non niteat, metallicolor, ſed opacus rufo-liuidus.*

23. AR-

23. ARSENICVM. *Sulphur* metallicum.
o-o *Fumus Odore* alliaceo.
Sapore dulci.
Colore albo.
Solubile in aqua calida et aliis liquoribus.

nudum. ARSENICVM nudum cryftallinum purum. *Carth. min.* 57. †
Habitat in Ioachimsthal *Bohemiae.*
Cryftalli *oblongae, polyedrae, irregulares, vtrinque truncatae, e centro diuergentes.*

teftaceum. *Scherben Cobolt.* 1. ARSENICVM nudum, fragmentis conuexis concauisque albidis. *Syft. nat.* 170. *n.* 5.
Arfenicum natiuum, particulis impalpabilibus, teftaceum. *Anon. min.* 239. *a.*
Arfenicum ferro mineralifatum teftaceum. *Wall. min.* 217.
Coboltum teftaceum. *Vog. min.* 294. *Gefn. cadm.* 19. *n.* 29.
Scherbencobald. *Inft. min.* 180.
Habitat in fodinis Hungariae, Harcyniae, Saxoniae.
Hoc *frangitur laminis fubrotundis conuexis extus, concauis intus more radicis Cepae.*

fquamofum. 2. ARSENICVM nudum, fragmentis micaceis. *Anon. min.* 239. *B.*
Habitat in Kungsberg.

porofum. 3. ARSENICVM nudum, fragmentis porofis nitentibus. *Anon. min.* 239. *C.*
Habitat in Bohemia.

Sandaraca. *Raufchgelb.* 4. ARSENICVM nudum rubrum. ♀ *Syft. nat.* 170. *n.* 2.
Arfenicum natiuum purum fulphure mixtum rubrum. *Wall. min.* 224.

Arfenicum cum Aqua foluatur Salibus, cum det Regulum Metallis a quibusdam annumeratur.
Ego Arfenicum, quod ardeat, fumet, odorem fpargat, metalla mineralifet, et quod Pyritae fit oppofitum, Sulphuribus inferui.
Regulus an geminus aut fpurius?
Venenum exitiofum.

Arfenicum rubrum. *Wolt. min. 28.*
Calx arfenici fulphure mixta rubra. *Anon. min. 241. β.*
Habitat in Rotendahl *Elfdaliae*, Hungaria, Saxonia, Turcia.
Hoc *admodum affine Pyritae Auripigmento, adeoque aequali iure militet fub Pyritae aut Arfenici genere.*

fulphuratum. *Wattenkes.* 5. ARSENICVM mineralifatum cineréo-caerulefcens micans. ♂, ♆. *Syft. nat. 170. n. 7.*
Arfenicum ferro fulphurato mineralifatum. *Anon. min. 243. A.*
Arfenicum mineralifatum informe, particulis planis albis nitidis. *Carth. min. 58.*
Habitat ad Löfafen *Dalekarliae.*
Hoc *calcinatum eft vera Sandaraca praecedentis.*

albicans. *Miffpickel.* 6. ARSENICVM mineralifatum, fragmentis planis nitidis. ♂. *Syft. nat. 147.*
Arfenicum ferro mineralifatum, minera albefcente teffulis et planis micante. *Wall. min. 227.*
Arfenicum metalliforme ferro mixtum. *Anon. min. 243. n. 3.*
Arfenicum albicans fplendens. *Wolt. min. 28.*
Miffpickel. *Iuft. min. 181.*
Habitat Sahlae, Weftra Silfberget.

cryftallinum. 7. ARSENICVM mineralifatum cryftallifatum octaëdrum nigricans. ♂. *Syft. nat. 170. n. 3.*
Arfenicum ferro mineralifatum, minera teffulari livido-nigra. *Wall. min. 218.*
Habitat in Germaniae *fodinis rarius.*
Cryftalli *octaëdrae, colore fufcae aut albae aut pallidae.*

cubicum. 8. ARSENICVM mineralifatum cryftallifatum cubicum.
Habitat in Saxoniae *fodinis.*
Hoc *cubicum, figura Galenae, album, argenticolorum, extus colore fere plumbi.*

III. ME-

III. METALLA.

24. HYDRARGYRVM. ☿ *Metallum* fluidum ſiccum, album.
Igne ante candeſcentiam auolans.
Solutione ▽ albicans.

virgineum. *Quickſilſuer.* 1. HYDRARGYRVM nudum fluidum. *Syſt. nat.* 171. *n.* 1.
Hydrargyrum nudum natiuum. *Wolt. min.* 26.
Hydrargyrum natiuum. *Wall. min.* 218.
Argentum viuum in galena. *Act. Vpſ.* 1720. *p.* 3. *p.* 55.
Mercurius natiuus virgineus. *Anon. min.* 217.
Habitat in Hydria, Auſtria, Sahlbergae.
Vſus *Thermometris, Barometris, Speculis, Auratione.*

Cryſtallinum. 2. HYDRARGYRVM cryſtalliſatum cubicum.
Habitat in Zweybrücken.
Rarius, diaphanum, purpureum; fere varietas ſequentis.

Cinnabaris. *Cinnober.* 3. HYDRARGYRVM mineraliſatum pyriticoſum fibroſum. ♁. *Syſt. nat.* 171. *n.* 3.
Hydrargyrum ſulphure mineraliſatum. *Wall. min.* 219.
Hydrargyrum rubrum purpureum tinctorium. *Wolt. min.* 26.
Mercurius mineraliſatus ſtriatus ruber ſtriis longitudinalibus ſplendentibus. *Carth. min.* 62.
Cinnabaris natiua. *Dal. pharm.* 35. *Pharm. wurt.* 10.
α. lamellatum. *Scop. hydr.* 26.
β. granulatum. *Scop. hydr.* 27.
γ. cryſtalliſatum. *Scop. hydr.* 28.
Habitat in Hydria, Hungaria, Zweybrücken, America, Sina, Iaponia.
Hoc *deſtituitur ferro, quamuis pyrita ſ. Sulphure mixtum.*

Amalgama Hydrargyrum ſoluit omnia Metalla exceptis Platino, Cobalto, Molybdaeno.
Medicis iners, ſaliuans, anthelminticum.

. Vsus *tinctorius Medicus. Ex hoc Hydrargyri maxima copia extrahitur.*

Scopoli Ioan. Ant. de Hydrargyro idrensi. *Venet. 1761. octau.*

glandulosum. *Niur-Cinnober.* 4. **HYDRARGYRVM** mineralisatum arsenicale solidum. o-o.

Hydrargyrum rubrum arsenicale. *Syst. nat. 171.*

Mercurius mineralisatus continuus ruber splendens. *Carth. min. 63.*

Habitat in Iaponia.

Varietas facile praecedentis.

crepitans. 5. **HYDRARGYRVM** petrosum. ♀, ♀. *Syst. nat. 171. Mus. Tess. 50.*

Mercurius cupro sulphurato mineralisatus. *Anon. min. 219.*

Habitat Zweybrücken *in Schisto, Talco, Quartzo, Plumbo; igne multum crepitat.*

25. MOLYBDAENVM. *Metallum* non fufile? cinereum, inquinans (minera).
Igne non fufile.
Solutione......
Vitro fubferrugineum (2).

Plumbago. *Blyertz.* 1. MOLYBDAENVM tritura caerulefcente. ♂, ♃.
Molybdaena. *Act. ftockh. 1754. p. 187.*
Zincum fufco inquinans. *Muf. Teff. 54.*
Ferrum nigricans fplendens vnctuofum inquinans. *Wolt. min.* 31.
Sulphur ferro et ftanno faturatum. *Anon. min.* 154.
Mica pictoria nigra manus inquinans. *Wall. min.* 126.
α. *impalpabile.*
β. *fubfquamofum.*
γ. *fublamellofum.*
Habitat in Anglia, Germania, Suecia: Medelpadia, Smolandia, Norberga, *paffimque in Talco Smecti, Ferro, aliisque plurimis diuerfiffimis.*
Variat *compacta, fquamofa, granulata, membranacea et reniformis lamellis concentricis.*
Hoc *faepe continet Stannum, faepius Ferrum, neutrius propriam mineram crederem; Micae fpeciem ftatuit Iufti.*
Vfus, *Pennae fcriptoriae, Crucibula praeftantiora, Figulis, Pilei confectoribus.*

Magnefia. *Brunften.* 2. MOLYBDAENVM tritura atra. ♂.
Magnefia parum martialis. *Anon. min. 116.*
Magnefia vitriariorum. *Baum. min. 1. p. 269.*
Ferrum intractabile fufcum inquinans, particulis micaceis ftriatis. *Syft. nat. 176. n. 8.*
Ferrum nigricans fplendens e centro radiatum. *Wolt. min. 31.*
Ferrum mineralifatum, minera fuliginofa inquinante, ftriis fparfis conuergentibus. *Wall. min. 269.*

Molybdaenum mineram effe omnia attributa euincunt: Metallum proprium inde educere nulla ars chemica etiamnum didicit. An Metallum oppofitum Hydrargyro, quod numquam fufile, vt illud femper? non introduco ideam noui Metalli, fed colloco obfcuras fpecies metallicas in loco gratis expetito, vsquedum Regulus coronetur.

Ferrum mineralisatum nigricans obsolete splendens fibrosum. *Carth. min. 72.*

α. compactum.

β. intricatum.

γ. radiatum.

δ. reniforme.

Habitat in Germania, Suecia: *Lexan, Skidberget.*

Hoc *fuliginosum, acerosum.*

Tingit *et solutione humida et ignea: rubro-purpurascente s. violaceo vitro.*

Vsus. *Vitriariis, Figulis pro colore vitri.*

Spuma lupi. *Wolfram.*

3. MOLYBDAENVM tritura rubra. ♂, ♃.

Magnesia parua proportione martis et iouis mixta. *Anon. min. 117.*

Ferrum intractabile, fibris planiusculis centralibus nitentibus. *Syst. nat. 175. n. 4.*

Ferrum nigrum radiatum iouem adulterans. *Wolt. min. 31.*

Ferrum mineralisatum griseo-nigrum splendens, lateribus planis striatis. *Carth. min. 72.*

Ferrum arsenico mineralisatum, minera nigra s. fusca attritu rubente, crystallisata planis nitidis splendente. *Wall. min. 268.*

Spuma lupi. *Vog. min. 178.*

Habitat in Germania.

Hoc *laminulis plumbicoloribus centralibus.*

Vsus. *Stannum suo ferro vitiat duriusque reddit.*

26. STI-

26. STIBIVM. *Metallum* friabile, album, fibrosum.
♁ *Igne* post candescentiam euolans.
Solutione ▽ album.
Vitro flauo rufum.

natiuum. 1. STIBIVM nudum argenticolorum.
Antimonium natiuum f. Regulis Antimonii natiuus *Anon. min. 233. Act. stockh. 1758. p. 99.*
Antimonium nudum regulinum. *Carth. min. 59.*
Habitat Sahlbergae *in Carlsfort.*
Hoc *colore argenti: Planis nitidis, majusculis.*

crystallinum. 2. STIBIVM crystallisatum. ♁. *Syst. nat. 172. n. 3.*
Antimonium mineralisatum crystallisatum. *Anon. min. 234. d.*
Antimonium sulphure mineralisatum crystallisatum. *Wall. min. 239.*
Habitat in Germania.

striatum. *Antimonium.* 3. STIBIVM mineralisatum fibrosum plumbicolorum. ♁, ♁.
Stibium striatum. *Syst. nat. 172. n. 2.*
Antimonium albo griseum splendens striatum. *Wolt. min. 27.*
Antimonium sulphure mineralisatum. *Wall. min. 238. Anon. min. 234.*
Antimonium. *Dal. pharm. 38.*
β. Stibium fibris intercussantibus spatum. *Syst. nat. 172. n. 4. Mus. Tess. 50.*
γ. Stibium fibris concentricis [illegible]antibus. *Mus. Tess. 52. n. 6.*
Habitat in Saxonia, Hungaria, Gallia.
Variat *Fibris parallelis, distantibus, sparsis, decussantibus, e centro radiatis, connatis.*
Vsus *Argentariis, Stannariis, Typifusoribus etc. praecipue chemicis.*

4. STI-

Stibium rapit in igne Metalla: excepto Auro, Platino; Fragile redditur a Stanno; in Ferro vim Magnetis tollit; Medicis Emeticum.

rubrum. 4. STIBIVM mineralisatum fibrosum rubrum. ♆, o-o. *Syst. nat. 172. n. 5. Mus. Tess. 50.*

Antimonium sulphure et arsenico mineralisatum. *Wall. min. 239.*

Antimonium auripigmento mineralisatum. *Anon. min.* 235.

Minera Antimonii rubra. *Vog. min. 496.*

Habitat in Hungaria, Saxonia *rarius.*

27. ZIN-

27. ZINCVM. *Metallum* malleabili-rimofum, caerulefcenti album, fubfonorum.
ZZ
Igne ante candefcentiam liquabile, combuftibile flamma luteo-viridi in fauillam albam floccofam.
Solutione ♈ album.

cryftallinum. 1. ZINCVM cryftallifatum. *Muf. Teff.* 52. t. 1.
Minera Zinci calciformis pura indurata drufica. *Anon. min.* 228. n. 1.
Habitat in Germania.
Hoc *Cryftallis chalybeiformibus, compreffo-planis, linearibus, truncatis margine altero anguftato.*
Artificiale *fupra cupri fcorificationes Fahlunae fufum exfurgit Pfeudo Cryftallis oblongis, quadrangulis, erectis, laminofis, truncatis, exaratis ftriis quadrangulis concentricis plurimis.*

mineralifatum. *Spiautermalm.* 2. ZINCVM mineralifatum compactum fubfquamofum. ♀, ♄, ♂.
Zincum canum galena intertextum. *Syft. nat.* 174. n. 1.
Zincum fulphure plumbo f. ferro mineralifatum obfcurum, particulis micantibus. *Wall. min.* 247.
β. Zincum lamellofo-imbricatum metallicum. *Muf. Teff.* 54. n. 3.
Habitat Raettwik Dalekarliae, Noruegia, China.
Hoc *refert Argentum album, canefcens, cum Galena et Ochra flaua; at β. fimile fracto metallo cupri lamellis parallelis coadunatis.*
Electricum Zincum, *e Mifnia, huic proximum, mifit D. Schreber.*

Swabii. 3. ZINCVM mineralifatum compactum, atomis albidis nitidulis. ♀, ♂.
Zincum ferro fulphurato mineralifatum. *Anon. min.* 229. n. 2.

Habi-

Zincum Metallis mifcetur, excepto Vismuto, Molybdaeno.
Metallurgis pro Orichalco e Cupro conficiendo.
Medicus: Flos Zinci f. [illegible]lum album eft exficcans fummum.

Habitat in Tuna *Skinshytta, Bowallen.*
Hoc *quasi medium se repraesentat inter Plumbum particulis impalpabilibus, Ferrum et Arsenicum commune; ponderosum, canescens atomis nitentibus.*
Vsus *pro Calaminari.*

stibiatum. 4. ZINCVM mineralisatum fibrosum.
α. Zincum stibiatum. *Mus. Tess. 54 n. 4.*
β. Zincum lamellis decussatis, interstitiis ferreo-ochreis. *Mus. Tess. 54. n. 2.*
Habitat in Germaniae *fodinis.*
Hoc *α* galeniforme *striis solidis, sparsis, inquinantibus. β* plumbicolorum *squamis erectis, decussatis.*

Calaminaris. *Gallmeja.* 5. ZINCVM subterreum lapidescens. ♂, ⊕.
Zincum terrestre. *Syst. nat. 174 n. 4.*
Zinci minera terrea, colore flavescente s. fusco. *Wall. min. 247.*
Zincum argillosum ponderosum, colore vario. *Wolt. min. 27.*
Ochra s. Calx zinci martialis. *Anon. min. 225. n. 2.*
α. flava plerumque fixa.
β. ferruginea plerumque efferuescens.
Habitat α in Anglia, Silesia, Achen, Vngaria.
β in Polonia, Nemausi.
Hoc *vstulatum vidi; crudum vero non adfertur.*

sterilum. *Blaende.* 6. ZINCVM semitessellatum atrum. ♁, ♂.
Zincum micaceum subtessellatum nigrum. *Syst. nat. 174. n. 2.*
Zincum calciforme cum ferro sulphuratum. *Anon. min. 230. n. 1. γ.*
Zincum sulphure arsenico et ferro mineralisatum. *Wall. min. 248.*
Zincum mineralisatum squamosum nigricans nitens. *Carth min. 61.*
Sterile nigrum. *Funk. act. stockh. 1744. p. 58.*
Pseudo-Galena. *Veg. min. 167. Baum. min. 1. p. 271. Pott. observ. 2. p. 105.*
Habitat passim in Sueciae *fodinis frequens.*
Hoc *tritura cinerea, figura particularum fere Galenae, sed atrum: particulis spatiformibus, nitentibus, similiter atris.*

7. ZIN-

cryſtallinum. 7. ZINCVM ſterilum octaëdro cryſtalliſatum conglomeratum.

Habitat in Germania.

Hoc *extus nigrum, intus fere galenae coloris, conglomeratum e cryſtallis aluminari-octaëdris, parum ſquamoſis, connatis in glomeres conuexos, more Argenti rubri; huic ſaepe inſperſae cryſtalli montanae et Arſenicum cubicum.*

rapax. *Roedslag.* 8. ZINCVM micaceum rubicundum tritura rufa. ♁. ♂! *Syſt. nat. 174. n. 3.*

Zincum ſulphure, arſenico et ferro mineraliſatum. *Wall. min. 250.*

Zincum calciforme cum ferro ſulphuratum. *Anon. min. 230. 2. γ.*

Zincum mineraliſatum ſquamoſum rubeſcens nitens. *Carth. min. 61.*

Habitat Dannemorae *et alibi paſſim in fodinis.*

Hoc *hepatici coloris, tritura ſicca rufeſcens; interdum Galenae inſtar ſubteſſellatum; Dannemorenſe efferueſcit.*

28. VIS-

28. VISMVTVM. W. *Metallum* malleabili-fragile, laminosum, flauescenti-album.
Igne sub candescentia fusile.
Solutione ▽̸ hyalinum, ▽ luteum.
Vitro testaceum.

natiuum. 1. VISMVTVM nudum. *Syst. nat. 173. n. 1. Mus. Tess. 52. n. 1. Carth. min. 54.*
Vismutum natiuum. *Anon. min. 222. Iust. min. 158.*
Vismutum natiuum, tenuibus lamellis adhaerens. *Wall. min. 242.*
Vismutum nudum natiuum. *Wolt. min. 28.*
Habitat in Nyberg *Skedvicense*, Schneeberg.

commune. *Vismut.* 2. VISMVTVM mineralisatum albo-flauescens micans ○○, ♀. *Syst. nat. 172. n. 2.*
Vismutum sulphure mineralisatum. *Anon. min. 224. b.*
Vismutum arsenico, sulphure, cobalto mineralisatum. *Wall. min. 234.*
Habitat Los *Helsingiae*, Riddarhyttan, Goslariae.
Hoc *dat vitrum rufescens, nec caeruleum.*

martiale. 3. VISMVTVM mineralisatum, lamellis cuneatis. ♀, ♂, †.
Vismutum ferro sulphurato mineralisatum. *Anon. min. 225. a.*
Habitat in Kongsberg.

iners. 4. VISMVTVM mineralisatum nitens sublaminosum. ♀.
Vismutum mineralisatum sulphure. *Anon. min. 224. n. 1. a.*
Habitat Baslnaes ad Riddarhyttan *in* Amianto et Quartzo. *D. Tidstroem.*
Hoc *destitutum arsenico et ferro, simile Galenae, sed minus regulariter cubicum, potius lamellosum, magis vero splendens et fere striatum.*

29. CO-

Minerae Arsenici, Vismuti, Cobalti ita affines sunt, vt quiuis varias harum difficulter extra docimasticum furnum distinguat. Chemicis recentioribus debetur semimetallum *Arsenici* et *Cobalti*.

Minera Vismuti ditior et genuina saepe dat cobaltum s. eius vitrum caeruleum. Vide de hocce *Pott. obseru. Berol. 1739. 4to p. 134. graphice.*

29. COBALTVM. *Metallum* fragile, albido-canefcens.
Igne non fufile.
Solutione ▽F et ▽R rubrum.
Vitro caeruleum.

cryftallinum. 1. COBALTVM cryftallifatum. ∞, ♁, ♂. (FIG. 35.)
Cobaltum mineralifatum cryftallinum, cryftallis polyedris nitidiffimis albis. *Carth. min.* 55.
Cobaltum cum ferro fulphurato et arfenico mineralifatum. *Anon. min.* 250.
Habitat in Tunaberg *a D. Bergman et D. Tidftroem.*
Cryftallus *teffera 18-edra e planis Tetragonis 6, Hexagonis 12; vbique plana tria proxima eodem modo ftriata, et femper habent plana eiusmodi tria oppofita; at alterna terna femper contrarie ftriata, vt quocunque vertas erint femper latera tria proxima reliquis contrario modo ftriata; ex his tribus femper planum medium erit te ragonum et lateralia hexagona.*

arfenicale. COBALTVM ferro et arfenico metalliformi mineralifatum. ∞, ♂. *Anon. min.* 249.
Cobalti minera diuerfimode figurata. *Wall. min.* 226.
Habitat in Kungsberg, Schneeberg.

pyriticofum. 2. COBALTVM ferro fulphurato mineralifatum. ♁, ♂.
Swab. Act. Holm. 1746. *Anon. min.* 250.
Habitat ad Riddarhyttan.
Hoc *caret Arfenico.*

fcoriatum. 4. COBALTVM porofum glaucefcens fufcum.
Sluck-Cobolt. Cobalti minera calciformis indurata. *Anon. min.* 247. *b.*
Cobaltum fcoriae fimile. *Gefn. cadm.* 17. *Vog. min.* 504.
Cobaltum arfenico mineralifatum, minera glauca. *Wall. min.* 225.
Habitat in Germaniae *fodinis.*

30. STAN-

Gesnerus I. A. Hiftoria Cadmiae. *Berol. 1744. et 1747. quart.*
Lehman I. G. Cadmiologia. *Regiom 1761. quart.*
Vogel: Cobalti nulla nota characteriftica conftans; deeft aliis vitrum caeruleum, aliis Arfenicum; Regulus igne generatur cum ferro, cupro.
Iufti negat Cobaltum effe proprium Metallum, fed Arfenici fpeciem; vitrum caeruleum a ferro ortum iudicat; Regulum ♂, ♀, ♄, w, ∞ productum credit.
Mandatis Chemicorum Cobalti genus cogor diftinguere. Cobalti regulum vide *Brandt. Act. Vpf. 1733;* obiit *Georg Brandt,* fummus Chemicus Mineralogus, *1768. d. 29. Aprilis aet. 74.*

30. STANNVM. ♃ *Metallum* molli-malleabile, album, flexione ftridens, mutum.
Igne ante candefcentiam fufile.
Solutione 🜅 flauum; 🜆 foluitur in puluerem album.
Vitro opalinum (fed vix rite vitrefcens).

cryftallinum. *Zinngraupe.* 1. STANNVM tefferis cryftallinis. ∞, ♂.
Stannum cryftallis pyramidatis irregularibus nigris. *Syft. nat.* 181. *n.* 1.
Stannum polyëdrum irregulare nigrum. *Gron. fupp.* 10. *n.* 31-41. *Wolt. min.* 32.
Stannum ferro et arfenico mineralifatum, minera cryftallifatione polyëdra. *Wall. min.* 302.
Minera ftanni vitrea arfenicalis cryftallifata. *Anon. min.* 181. *b.*
Ingemmatio ftanni. *Imper. nat.* 519.
Habitat in Angliae *Cornwall;* Germaniae *Saxonia, Bohemia.*
Cryftallus *eft, fed raro perfecta et integra eruitur; mihi videtur, nifi valde fallor, figuram omnino conuenire cum Cryftallo Cobalti. Mirum Metallum albiffimum leuiffimumque e Minera aterrima ponderofiffimaque prouenire.*

granulatum. *Zwitter.* 2. STANNVM grannis cryftallinis aggregatis. ∞, ♂.
Stannum ferro et arfenico mineralifatum, cryftallis ftanni minimis. *Wall. min.* 282.
Minera cryftallorum ftanni. *Vog. min.* 461.
Habitat cum praecedente.
Hoc *mera varietas praecedentis, nec poteft aliter diftingui, quam vt arena a Sabulo, fed aliquid forte dandum confuetudini.*

amorphum. *Teenberg.* 3. STANNVM amorphum rufo-nigricans. ∞, ♂.
Syft. nat. 182. *n.* 4.
Stannum ferro et arfenico mineralifatum, lapidibus fimplicioribus fimile. *Wall. min.* 283.

Stan-

Stanni cryftallini veram et diftinctam figuram qui eruere poterit, eandem publico non inuideat.
Stannum plerisque Metallis malleabilitatem et ductilitatem aufert.

Stannum amorphum petra varia veſtitum. *Wolt. min.* 32.

Minera ſtanni vitrea arſenicalis amorpha. *Anon. min.* 81. *a.*

Habitat cum praecedentibus; ex inſula Banca *cum ochra ferri ditiſſimum attulit Capit. Ekeberg.*

Hoc *ſimile minerae antecedentium non cryſtalliſatae, ponderoſum etiam, et excepta figura idem; vſtulatum ſaepius rubeſcit.*

ſpatoſum. 4. STANNVM ſpatoſum ſubdiaphanum album. *Syſt. nat.* 182. *n.* 6.

Stannum ſpati. *Vog. min.* 166, 461. *Juſt. min.* 120.

Lapides ſtanniferi ſpathacei. *Wall. min.* 303.

Habitat in Bohemia.

Hoc *ſimile Lap. bononienſi, ponderoſum, conſtans Spato albo; creditur continere ſtannum;*

31. PLVMBVM. ♄ *Metallum* molli - malleabile, caerulescenti - album, mutum.
Igne ante candescentiam fusile.
Solutione 🜅 hyalinum; *Praecipitatione* album.
Vitro flauum.

natiuum. 1. PLVMBVM nudum. *Syst. nat.* 180. *n.* 1. *Mus. Tess.* 62. *n.* 1.
Plumbum nudum granulatum. *Carth. min.* 65.
Plumbum natiuum. *Wall. min.* 272.
α. *granis* subrotundis in Pyrita.
β. *oblongum* papillis horizontalibus obtusis trifariam s. quadrifariam prominentibus.
Habitat in Germania.
Hoc *pro Plumbo natiuo habui, dum Museum Tessinianum exararem, at in aula docimasticen exercere non decuit.*

crystallinum. *Bly-crystal.* 2. PLVMBVM tessellato-crystallisatum.
α. hexaëdrum. *Mus. Tess.* 64. *n.* 5. cubicum (FIG. 19.)
β. octaëdrum. *Mus. Tess.* 64. *n.* 3. in vtraque pyramide latera duo opposita latiora. (FIG. 23.)
γ. 14-edrum. *Mus. Tess.* 62. *t.* 2. *f.* 6. Figura aluminis, apicibus omnibus truncatis, hinc Plana hexagona 8, tetragona 6 minora. (FIG. 24.)
δ. ——— Tessera cubica, angulis omnibus truncatis. (FIG. 20.).
ε. 26-edrum. Tessera octaëdra aluminaris, cuius et anguli et apices omnes truncati, vnde Plana hexagona 8 maiora, primaria. Plana octagona 6 minora, verticalia. Plana tetragona 12 linearia, angularia. (FIG. 25.).
Habitat in Germania *Fodinis variis.*

3. PLVM-

Plumbi minerae pleraeque parua portione Argenti scatent, adeoque pro Argento extrahendo funduntur et Argenti minerae vulgo salutantur.
Medicis dulcificans.

Galena. 3. PLVMBVM mineralisatum, perticulis cubicis. ♁, ☽.
Blyglants. *Syst. nat.* 120. *n.* 4. (FIG. 19.)

Plumbum argento sulphurato mineralisatum. *Anon. min.* 188.

Plumbum sulphure et argento mineralisatum. *Wall. min.* 242.

Plumbum caesio-griseum splendens tessulatum. *Wolt. min.* 188.

α. *cubicis* particulis.

β. *granulatis* particulis.

γ. *micantibus* particulis diuerso situ.

Habitat passim per Europam *in argenti fodinis, saepius in Calce.*

Hoc 1. *Sulphure solo mineralisatum. Sw.* 187.
2. *Sulphure Argentoque mineralisatum. Sw.* 188.
3. *Sulphure argento, ferro mineralisatum vitro nigro. Sw.* 189.

Micans *constat cubis in phalanges longitudinales, sed transuersim ad angulum obtusum distinctis, qui inaequaliter incidunt in lineas longitudinales, vnde in fracto, aliter quam secundum fracturas, fissa minera, micant particulae cubicae diuergentes.*

Vsus. *Metallicolis pro Argento extrahendo.*

compactum. PLVMBVM mineralisatum continuum albo-caerule-
Blyschweis. scens nitens. *Carth. min.* 66.
Habitat in Germaniae *fodinis.*

paupe- 4. PLVMBVM mineralisatum punctis subocculatis. ♁,
rum. ☽. *Syst. nat.* 180. *n.* 5.

Plumbum minera galenica mineralisata lapidi insensibiliter immixta. *Wall. min.* 297

Plumbum ferro argento sulphure mineralisatum. *Anon. min.* 189. *a.*

Plumbum caesio-griseum splendens punctatum. *Wolt. min.* 32.

Habitat passim cum praecedente.

Hoc *punctis vix manifestis minimis nitentibus. Varietas potius praecedentis, quam distincta species.*

stibiatum. 5. PLVMBVM mineralisatum fibroso-striatum. ♁, ♁, ☽.
Stripmalm. Plumbum antimonio et argento sulphurato mineralisatum. *Anon. min.* 190.

Plumbum caesio-griseum splendens radiatum. *Wolt. min.* 32.
Habitat Sahlbergae *et alibi cum praecedentibus.*

basalticum. 6. PLVMBVM mineralisatum, fasciculis decussatis striatum.
Galena striata. *Wall. min.* 294.
Habitat Skinsbyttan Dalekarliae *in Amianto implexo.*
Hoc *fibris fasciculatis, subnitidis, decussato-sparsis.*

virens. 7. PLVMBVM crystallis hexaëdro-prismaticis vtrinque truncatis. ⚭.
Plumbum nitri spatosi vtrinque truncati. *Syst. nat.* 180. *n.* 3.
Plumbum arsenico mineralisatum, minera solida crystallisata viridi. *Wall. min.* 296.
Plumbum spatosum viride prismaticum. *Wolt. min.* 32.
Minera plumbi calciformis pura prismatica. *Anon. min.* 185.
Habitat in Saxonia, Bohemia, Sueciae *Norgrufua Hoegfors.*
Hoc *figura omnino prismatica Nitri truncati, communiter virescens, saepe subdiaphanum. Caret argento.*

rhombeum. 8. PLVMBVM hexaëdrum rhombeum fuluum.
Habitat in Sibiria: 5 *leucas ab vrbe Catharineburgo.*
Crystalli *spatosae, diffractae Cinnabarin glandulosam mentiuntur.*
Lehman I. G. noua minera plumbi. *Petrop.* 1766. *quart.*

9. PLVM-

Cineritium a *Plumbo* citrinum, a *Cupro* viridescens, a *Ferro* rubrum, a *Cobalto* caerulescens, a *Stibio* persossum. *Lehm.*
Demta parte metallica, et addita terra vitrescibili s. inflammabili mutatur Plumbum in argentum. *Henckel, Wallerius.*

ſpatoſum. 9. PLVMBVM fragmentis ſpatoſis. ☉☉.

Blyſpat. Plumbum ſpatoſum album. *Wolt. min.* 32.

Plumbum arſenicale mineraliſatum, minera ſpatiformi alba ſ. griſea. *Wall. min.* 275.

Minera plumbi calciformis mixta. *Anon. min.* 186.

Spatum plumbiferum. *Vog. min.* 166.

β. Plumbum ſpati cubici. *Muſſ. Teſſ.* 64. *n.* 5.

Habitat in Cermania.

Hoc *fixum, nec efferueſcens.*

pellucidum. 10. PLVMBVM pellucidum hyalinum raſile efferueſcens.

Habitat in Auſtria.

Hoc *facie Quarzi eſt.*

32. FERRVM. *Metallum* duriſſimo-malleabile, obſcure ♂ caeruleſcenti-cinereum, ſonorum.
Igne poſt candeſcentiam liquabile; fortiori igne ſcintillas emittens.
Solutione 🜄 fuſcum.
Vitro vireſcenti-fuſcum.

* *Nuda.*

natiuum. 1. FERRVM nudum intractabile. *Muſſ. Teſſ.* 56. *n.* 1.
Ferrum natiuum in granulis. *Wall. min.* 242.
Ferrum nudum malleabile. *Carth. min.* 71.
Habitat in Stiria.
Hoc, *quod deſcripſi in Muſeo Teſſiniano, erat gutta ferrea, magnitudine piſi, ferrugineum, quaſi aqua humida illinitum, malleabile, minerae ferri inhaerens. Ferrum natiuum exiſtere negatur a plurimis, nec licuit vnicum ſpecimen reſoluere via humida aut ſicca.*

* * *Cryſtallina.*

teſſellare. 2. FERRVM cryſtalliſatum retractorium ſolitarium. (FIG. 23.)
Ferrum mineraliſatum cryſtalliſatum. *Wall. min.* 242.
Minera ferri calciformis indurata octaëdra. *Anon. min.* 203. *e.*
α. *decorticatum nudum.*
β. Alumen talcoſum opacum. *Syſt. nat.* 165. *n.* 4.
Alumen ſolitarium cinereo-fuſcum ollaris. *Amoen. acad.* 1. *p.* 481.
Talcum cubicum octaëdrum. *Wall. min.* 130.
Habitat ſolitarium β in fodina Fahlunenſi, *α in Minera* Cobolti.
Hoc *magnitudine ſaepius nucis Coryli, octaëdrum aluminis figura ex triangulis planis octo, ſolitarium; β cortice talcoſo veſtitum; α ſuperficie nuda, nitida, nigra. Integra cryſtallus eſt, nec adhaerendo mutilata. Tritura nigra; non ſcintillans.*

3. FER-

Tingit atro. *Terra* lutea; vſtulata rubra euadit.
Medicis ſtipticum, corroborans, antacidum.
Miſcetur reliquis metallis fuſum.

cryſtallinum. 3. FERRVM cryſtalliſatum retractorium confertum adhaerens.
Ferrum cryſtalliſatum. *Syſt. nat.* 175. *n.* 1.
Minera ſtanni. *It. wgoth.* 258.
Habitat Nordbergae, Persbergae *ſupra mineram ferri.*
Hoc *conſtat cryſtallis minutis, octaëdris, ſparſis, adhaerentibus, nitidis, retractoriis, non ſcintillantibus, tritura fuſca.*

* * * *Retractoria.*

chalybeatum. 4. FERRVM retractorium nigrans ſubſcintillans compactiſſimum.
Minera ferri retractoria. *Anon. min.* 212. *n.* 1.
Habitat in Fodinis Weſſmanniae, Dalekarliae, *Edelfors* Smolandiae.
Hoc *compactiſſimum abſque particulis, chalybem colore et conſiſtentia referens, parum et vix ſilice ſcintillans; tritura nigra, ignitum malleabile euadit.*

ſidereum. *7. ſtiernemalm.* 5. FERRVM retractorium nigrans, maculis rhombicis minerae ferri inſparſis.
Eiſenglanz. *Juſt. min.* 591. *n.* 110.
Habitat in fodinis ferri Nordberg, Grengie.
Hoc *varietas minerae Ferri communis, cui inſparſae ſunt maculae alienae ferreae rhombeae ſ. cubicae inſtar Galenae, ſed nigrae nitidae, tritura nigra. Sic ſtella retractoria nigrans, at coelum intractabile rubricoſum micaceum.*

rhombeum. 6. FERRVM retractorium nigrans, particulis rhombeis.
Habitat in ſodina Wik *iuxta Garpenbergam. D. Tidſtroem.*
Hoc *ſolidum finditur more Spati in rhombos, nitens.*

hepaticum. 7. FERRVM retractorium nigrans ſubſcintillans, fragmentis ſubcubicis.
Habitat in Alpibus Lapponicis: Ielliuari.
Hoc *hepatico colore, fragmentis ſubcubicis nitidis, abſque particulis manifeſtis.*

ſelectum. 8. FERRVM retractorium nigrans, particulis ſubimpalpabilibus ſolideſcens.
Ferrum retractorium ſolidum. *Syſt. nat.* 176. *n.* 13.
Minera ferri retractoria. *Anon. min.* 212. *n.* 2.

Habitat Dannemorae, Nordbergae etc.

Hoc *solidum particulis minutissimis, aequalibus, nigricans, hinc inde quasi adspersum aquae macula; saepe scintillans.*

Vſus. *Ferrum omnium in orbe praestantissimum ex hac minera funditur.*

granoſum. 9. FERRVM retractorium nigrans, particulis arenaceis. *Syst. nat.* 177. *n.* 15.

Habitat Bitsbergae *et in adiacentibus fodinis.*

Hoc *ponderosum, quasi ex Arena ferrea subnitida coagulatum.*

commune. 10. FERRVM retractorium nigrans, particulis ſubgranulatis inaequalibus. *Syst. nat.* 177. *n.* 16.

Habitat Norberg, Eſbo, Sandbacka, Smäſtad, Ionesuando etc.

Hoc *fracturis truncatis, extus acie laterali acuta.*

molle. *Roedbraeckt.* 11. FERRVM retractorium nigrans pyriticoſum. *Syst. nat.* 177. *n.* 21.

Habitat passim in fodinis.

Hoc *dignoscitur sub vstulatione a fumo pyriticoso vel etiam a Pyritis Minerae inspersis.*

Vſus. *Ferrum inde valde flexile funditur, at vero ignitum sub malleo facile dispergitur et multum exsilit.*

talcoſum. 12. FERRVM retractorium nigrans talco inſperſum. *Syst. nat.* 177. *n.* 19.

Habitat in Talco Smecti Weſtmanniae, Dalekarliae.

Hoc *quasi ex puluere ferreo insperso matrici Smecti albae, subfibrosae, inquinanti.*

Vſus. *Facillime funditur huius ferrum, matrice licet apyra. D. Tidstroem.*

calcarium. 13. FERRVM retractorium nigrans, marmoris. *Syst. nat.* 177. *n.* 20.

Habitat Dannemorae *iuxta Natrum suillum, in matrice calcaria.*

Hoc *constat punctis minutissimis.*

14. FER-

Ferrum *retractorium* in Germania et auſtralioribus Regnis rariſſimum eſt.

decussatum. 14. FERRVM retractorium rubricosum rhombeo-striatum.
Habitat Bitsbergae.
Hoc *simile F striato, sed striae transuersales non ad angulos rectos excurrunt, verum ad acutos, vnde interstitia rhombea formantur.*

virens. 15. FERRVM subretractorium rubricosum, particulis impalpabilibus nitidis. *Syst. nat.* 177. *n.* 14.
Habitat in Matrice virescente fixa Norbergae, Persbergae, Grengie, Kengis.
Hoc *constat particulis ferreis: aliis retractoriis, aliis intractabilibus mixtis; ponderosum.*

squamosum. 16. FERRVM subretractorium rubricosum, particulis squamosis. *Syst. nat.* 177. *n.* 17.
Habitat Persbergae, Grengie *in Matrice cotaceo-quartzosa fissili.*
Hoc *praecedenti affine, squamis nigricantibus nitidis minutis, puluere albicante quasi mixtis: partim retractoriis, partim intractabilibus.*

Smiris. *Smergel.* 17. FERRVM retractorium rubricosum vitrum arans.
Ferrum intractabile squamoso-striatum. *Syst. nat.* 176. *n.* 11.
Ferrum mineralisatum, minera durissima rapaci solida magneti refractoria. *Wall. min.* 267.
Ferrum amorphum petrae vitrescentis. *Wolt. min.* 31.
Ferrum retractorium tritura rubra. *Anon. min.* 213. *n.* 2.
Ferrum mineralisatum durissimum fuscum. *Carth. min.* 72.
Habitat in Oriente, Peru *e Saxo grandaeuo.*
Hoc *plerumque acerosum, sed omne ferrum exarans vitrum, nec specie proprium, dabit Smiridem, qui constabit particulis acerosis minutis sparsis intricatis rigidis.*
Vsus *pro politura metallorum, lapidum, vitri.*

**** *Intractabilia.*

micaceum. *Eysenman.* 18. FERRVM intractabile rubricans micaceum nitens. *Syst. nat.* 176. *n.* 7.
Ferrum arsenico mineralisatum, minera micacea rubra f. attritu rubente. *Wall. min.* 169.

Fer-

Ferrum mineralisatum squamosum griseum splendens friabile. *Carth. min.* 72.
Minera ferri atra attractoria squamosa. *Anon. min.* 211. *d.* et 203. 1. *d.*
Mica ferrea liuida. *Wall. min.* 270.
Habitat in Germania, Noruegia. Suecia.
Hoc *simile Micae laxae, nitidae, fragilissimae; meum intractabile, aliis retractorium occurrere fertur; Mica variat magnitudine saepe pulueris minutissimi instar, saepe magnitudine squamae piscium.*

caerulescens. 19. FERRVM intractabile rubricans, squamis sublaminosis caerulescentibus.
Ferrum retractorium particulis sublaminosis solidescentibus. *Syst. nat.* 177. *n.* 18.
Minera ferri caerulescens laminosa. *Wall. min.* 257.
Habitat in Grengie, *ordinaria minera, in Fodina supra terram perpendiculariter fissili.*
Hoc *ponderosum, compactum squamis submembranaceis, caeruleo colore nitentibus, vnde facile dignoscitur.*

striatum. 20. FERRVM intractabile rubricans scintillans solidum rhombeo striatum. *Syst. nat.* 175. *n.* 3.
Habitat Bitsbergae.
Hoc *solidum, ponderosum, decussato-striatum, striis transuersis ad angulos rectos excurrentibus; frangitur secundum strias in cubos.*

cellulosum. *Kistmalm.* 21. FERRVM intractabile rubricans, lamellis erectis interstinctis.
Habitat Bitsbergae et Frankenberg *ad Grund.*
Hoc *laminis erectis, chalybiformibus, nitidis, striis rhombeo decussatis, vt in F. decussato; sed laminae erectae, non parallelae, summitate, modo alterius brachii forficis, oblique marginatae in aciem.*

Haematites. *Blodsten.* 22. FERRVM intractabile rubricans glandulosum, fragmentis concentratis. *Syst. nat.* 175. *n.* 5.
Ferrum mineralisatum, minera figurata rubra s. tritura rubente. *Wall. min.* 249.
Ferrum rubrum ex centro radiatum. *Wolt. min.* 31.
Ferrum idem globosum extus punctatum. *Wolt.* 31.
Minera ferri calciformis pura indurata caerulescens. *Anon. min.* 203. *n.* 1. *a.*

Haema-

Haematites. *Aldr. muf.* 646. *Worm. muf.* 64.
α. *rubrum.* *globularis.*
β. *nigrum.* *botryftitis.*
γ. *caerulefcens* *turritus.*
δ. *flauum,* *hemifphaericus.*

Habitat in Germania praeprimis.

Hoc *rubrum, rubra fcriptura; laminae oblongae, dum frangitur, ad centrum omnes tendunt. Extus reniformis, puculatum.*

Natum *videtur ex Ochra ferrugine regenerata.*

Vfus *pro politura argenti.*

rubricofum. 23. FERRVM intractabile rubricans rubrumque, punctis impalpabilibus nitidis. *Syft. nat.* 176.

Eifenram. Haematites ruber. *Anon. min.* 205. *a.*

Mica ferrea rubra. *Wall. min.* 27.

Habitat in Cambria, Norbercke Weftra-Silfberg, Nora.

Hoc *Rubricae inftar rubrum, inquinans, atomis nitidis micantibus, ponderofum, cultro faepe fectile.*

arenofum. 24. FERRVM intractabile nigrans, particulis granulatis opacis.

Habitat in monte Taberg, *fummo capite Regni Gothici, vbi fodina eft mons conicus fupra campum arenofum f. fupra terram (vt Grengie), minus cohaerens fruftis maioribus.*

Hoc *ex particulis arenofis, non nitentibus, fufcis f. nigricantibus.*

Natum *ex Ferro coagulante Arenam; eodem modo quo Tophus marinus.*

glomeratum. 25. FERRVM intractabile rubricans octaëdro granulatum.

Habitat in Grengie, Ielliuari.

Hoc *conftat ex granis magnitudine muriae coagulatis, cuius latera plana trigona indicant particulas effe octaëdras, vbi non cohaererent,*

fpatofum. 26. FERRVM intractabile albicans fpatofum. *Syft. nat.* 175. *n.* 10.

Ferrum fpatofum, colore giluo f. badio. *Wolt. min.* 31.

Mine-

Fragmentis rhombeis f. cubicis ftriatum eft *cellulofum* 21, *ftriatum* 20, *decuffatum* 14, *rhombeum* 6, *hepaticum* 7, *fidereum* 5, *fpatofum* 26.

Minera ferri alba ſpatiformis. *Wall. min.* 244. *n.* 3.

Minera martis ſpatoſa. *Vog. min.* 167.

Terra calcarea marte intime mixta indurata. *Anon. min.* 29.

Habitat in Germania.

Hoc *ita Spato ſimile*, *vt non differat*, *verum in igne nigricat.*

* * * * * *Attractoria.*

Magnes. 27. FERRVM attractorium. *Syſt. nat.* 176. *n.* 12.

Magnet. Ferrum amorphum, ferrum attrahens. *Wolt. min.* 31.

Habitat in Sibiria *et paſſim in ferri fodinis* Sueciae: Gagne, Lapponia etc.

Hoc *nihil differt a reliquis ſpeciebus ferri*, *niſi qualitate ſola ferrum attrahente poloſque mundi reſpiciente.*

33. CV-

33. CVPRVM. ♀ *Metallum* duro malleabile, rubrum, sonorum.
Igne post candescentiam liquabile flamma viridi.
Solutione 🜄 caeruleum; 🜅 f. + viride.
Vitro ferrugineum per se (alias cyaneum).

praecipitatum. *Cement-Koppar.* 1. CVPRVM praecipitatum supra ferrum arenoso-coalescens.
Cuprum praecipitatum. *Syst. nat.* 178. *n.* 3. *Gron. suppl.* 12.
Cuprum purum ex solutione vitrioli praecipitatum. *Wall. min.* 277.
Habitat passim ad Fodinas Cupreas *in aqua educta occurrente ferrum; praecipitatur* Fahlunae etc.
Natum *ex Aqua vitriolica Cupri, quae vbi Ferrum attingit, adgreditur ferrum et relinquit Cuprum, quod remanet instar arenae coagmentatum s. praecipitatum.*

natiuum. 2. CVPRVM nudum minerae inhaerens.
Cuprum nudum informe. *Syst. nat.* 178. *n.* 1.
Cuprum nudum malleabile. *Carth. min.* 69.
Cuprum natiuum granulatum. *Wall. min.* 276.
α. superficiale.
β. foliaceum.
γ. germinans.
Habitat ad Riddarbyttan Wessmanniae, *Hesslekulla* Nericiae, *Sunerskog* Smolandiae, Indiis; *in Marmore, Cupro purpureo, Ferro, Schisto.*
Natum *praecipitando, vti antecedens, vix specie diversum, sed granis plerumque distinctis passimque inhaerentibus occurrens.*

crystallinum. 3. CVPRVM crystallisatum octaëdrum. *Syst. nat.* 178. *n.* 2. *Muss. Tess.* 60. FIG. 23.)
Habitat in Indiis.
Hoc *fere nudum, octaëdrum: Planis trigonis.*

4. CV-

Medicis corrosiuo-venenatum.
Acido viride; Alcali caeruleum.
Orichalcum si Zinco misceatur.

fuluum. 4. CVPRVM mineralisatum pyriticosum fuluum. ♀, ♂.
Syst. nat. 179. *n.* 8.
Cuprum sulphure et ferro mineralisatum. *Wall. min.* 284.
Cuprum mineralisatum duriusculum saturate luteum nitens. *Carth. min.* 70.
Minera cupri pyritacea flauo-virideſcens. *Anon. min.* 198. *n.* γ.
Habitat in Wermelandia, Germania, India, Iaponia.
Hoc *vix differt a Pyrita Cupri, nisi quod Cupro ditius et colore fuluo distinctum; caret arsenico.*

purpureum. 5. CVPRVM mineralisatum pyriticosum rubro-azureum durum.
Lazur-malm.
Cuprum purpurascens. *Syst. nat.* 178. 5.
Cuprum violaceum. *Gron. suppl.* 12. *n.* 14-28.
Cuprum nigricans splendens plerumque violaceo. *Wolt. min.* 30,
Cuprum mineralisatum, minera fractura nitente fragili. *Wall. min.* 282, 281.
Cuprum arrosum caeruleum durum glabrum nitens. *Carth. min,* 70.
Minera cupri pyritacea lazurea. *Anon. min.* 198. β.
Habitat in Lapponiae *Swappauari, Sunnerſkog* Smolandiae, Noruegia.
Hoc *fractura nitida purpurea, tandem violacea chalybis instar euadit; caret arsenico.*

vitratum. 6. CVPRVM mineralisatum pyriticosum sectile canum. ♀.
Koppar-glas.
Cuprum sulphure mineralisatum. *Anon. min.* 197.
Minera cupri grisea. *Wall. min.* 264.
Habitat in Sunnerſkog Alfedensi Smolandiae.
Variat *textura solida et tessellata. Sw.*
Differt *a priore quod cultro secetur communiter.*

cinereum. 7. CVPRVM mineralisatum pyriticosum cinereum. ☿, ♂.
Fahlertz.
Cuprum cinereum. *Syst. nat.* 178. *n.* 4.
Cuprum argento et arsenico mixtum. *Gron. suppl.* 13. *n.* 38.
Cuprum arsenico ferro et argento mineralisatum, minera albescente. *Wall. min.* 283.
Minera cupri pyritacea grisea. *Anon. min.* 198. α.

Habi-

Habitat in Germania *et* Europa *auſtrali.*

Hoc *facie chalybis*, *ſub dio fuliginoſum*, *Cupri dimidium pondus ſaepe obtinet. Sw. Vbi vero ſimul argento jacet*, *Argentum cinereum vulgo ſalutatur.*

albidum. *Weisertz.* 8. CVPRVM mineraliſatum arſenicale album. o.o, ♀, ♂.

Cuprum ferro et arſenico ſulphurato mineraliſatum. *Anon. min.* 199.

Habitat in Saxonia, Harcynia.

rubrum. 9. CVPRVM rubrum ochraceo-induratum.

Minera cupri calciformis pura indurata colore rubro. *Anon. min.* 195.

Habitat in Germania, Noruegia, Sibiria, Sueciae *Norberg cum Cupro natiuo.*

Hoc *rubrum aut hepatico colore.*

cotaceum. 10. CVPRVM matrice ochraceo-cotacea.

Cuprum cotaceum granulatum. *Syſt. nat. 197. n. 10.*

Minera arenacea granulis lapidum et arenarum. *Anon. min. 278.*

Minera cupri ferrea. *Wall. min. 287.*

Habitat in Germania, Suecia *rarius*, Sibiria.

Hoc *in Cote cum Ochra aerugine et ferrugine et marte obruta, tamquam Tophus martis et veneris ſimul.*

ſchiſtoſum. 11. CVPRVM matrice ſchiſtoſa.

Cuprum ſchiſti. *Syſt. nat. 179. n. 9. Schreb. lith. 63. Iuſt. min. 92.*

Minera cupri lapidi fiſſili inhaerens. *Wall. min. 281.*

α. viride.

β. caeruleum.

Habitat in Oelandia *rarius; in* Germaniae Schiſtis *frequentius.*

Hoc *in Schiſto vario*, *ſaepe Lithantracino*, *ſaepe aliis lapillis mixto prodit ſe Ochra ſua viridi.*

Lazuli. *Lazur.* 12. CVPRVM? caeruleum ſcintillans. ♂, ☽.

Cuprum caeruleum. *Syſt. nat. 176. n. 6.*

Zeolites particulis impalpabilibus. *Anon. min. 109.*

Iaſpis

Cuprum miſcetur omnibus metallis, ſed praecipitatur ferro; vix intime ſoluitur aqua forti.

Iaspis colore caeruleo et alio mixto, cuprifer. *Wall. min. 91.*
Lapis Lazuli. *Iust. min. 19. Vog. min. 102. Baum. min. 1. p. 257.*
Habitat in Calmuckia, Asia, Africa, Italia, America.
Hoc *durum, compactum, caeruleum, fixum, scintillans, vix efferuescens.* ♈ *colorem fere extrahit.*.
Genus *dubium, Cupro vix scatet, pyrita auricolore interdum adspersum. Petra nondum rite innotuit. Aurum vix continet; saepe Argentum. An Saxum dicendum, sed color a Metallo.*
Vsus. *Vltramarin; Capsulae.*

Armenus. 14. CVPRVM caeruleum calcarium.
Lapis Armenius. *Vog. min. 111. Baum. min. 1. p. 184.*
Minera cupri calciformis impura indurata. *Anon. min. 198. n. 3.*
Habitat in Europa *australi*, Oriente, Armenia, Hungaria, Sibiria *in matrice calcarea.*
Hoc *lente efferuescens cum Aqua forti, colorem in viridem mutans.*
Natum *ex Ochra Cuprigine more Malachitis.*

Malachites. 15. CVPRVM viride gypseum.
Cuprum viride. *Syst. nat. 179. n. 7.*
Cuprum viride plumosum compactum polituram admittens. *Wolt. min.* 30.
Cuprum arrosum viride durum glabrum nitens. *Carth. min. 69.*
Minera cupri calciformis impura indurata. *Anon. min.* 196. *n. b.*
Malachites. *Vog. min.* 183.
Habitat in Hungaria, Saxonia, Sibiria, Bohemia *in Gypso s. Spato.*
Hoc *structura Haematitidis, striis centralibus, reniforme, nodulosum, colore Turcosae, efferuescens.*
Natum *ex Ochra aerugine connata, compacta et in solidum indurata, postquam praecipitata fuerat a terra gypsea.*

Nickelum. *Nickel.* 16. CVPRVM mineralisatum arsenicale faluum. ♁, oo, ♂.
Cuprum nicolai. *Vog. min. 409.*

Arse-

Arſenicum rubens cupreum. *Syſt. nat. 17c. n. 6.*

Arſenicum fuluum ſplendens ſ. Pſeudo-Cobaltum. *Wolt. min. 28.*

Arſenicum mineraliſatum informe, particulis rubicundis nitidis. *Carth. min. 58.*

Arſenicum ſulphure et cupro mineraliſatum, minera difformi aeris modo rubente. *Wall. min. 228.*

Niccolum mineraliſatum ferro et cobolto arſenicatis et ſulphuratis. *Anon. min. 256.*

Niccolum. *Act. ſtockh. 1751, 1754.*

Kupfernickel. *Iuſt. min. 184.*

Cobaltum aeris modo lucens. *Geſn. cadm. 20. n. 32.*

Habitat in Germania, *frequens in fodinis; rarius in Suecia:* Los Helſingiae.

Hoc *ex Cupro, Zinco, Ferro, Pyrita, Arſenico, Cobolto albo cinereo rubroque variegatum.*

Metallum *ſubrufeſcenti album, compactum, ſubuſtulatum germinans, calcinatum viride, vitro hyacinthino; ſoluitur in Aqua forti, Aqua regia, ſpiritu ſalis, ſolutione obſcure viridi.*

Genus *Niccolum dicendum ex hoc polymorpho, miſcelaque vario introducere conatus eſt Cronſtedtius; iudicent Chemici, et diſtinguant, qui velint, aut referant ad Cobaltum ſ. Arſenicum: Eadem ratione poſſet et Orichalcum Metallum proprium conficere, vbi copioſior quantitas Zinci mixta minerae Cupri.*

34. ARGENTVM. ☽ *Metallum* malleabilissimum, albissimum, sonorum, perpetuum.
Igne post candescentiam liquabile.
Solutione 🜄 album.
Vitro opalinum.

natiuum. 1. ARGENTVM nudum. *Syst. nat.* 183. *n.* 1.
Argentum natiuum. *Wolt. min.* 29. *Wall. min.* 307.
Argentum purum natiuum. *Anon. min.* 168.
Argentum nudum malleabile. *Carth. min.* 75.
α. *superficiale* in epidermide lapidum.
β. *bracteatum* in membranis.
γ. *granulatum.*
δ. *capillare* in fetis.
ε. *dendroides* Musci instar ramulosum.
ζ. *crystallinum* ramis tetragonis more Aluminis.
Habitat in America, *Kongsberg* Noruegiae, *olim Nordmark* Wermelandiae *cum Cupro Nickelo.*
Natum *occurrit natiuum communiter vbi vena metallica dissecatur a peregrina, sic Nordmarkica vena ferrea dissecta ab argillacea dedit copiose argentum natiuum, superata vero fissura iterum ferrea erat.*
Vsus. *Neruus rerum gerendarum.*

corneum. *Hornertz.* 2. ARGENTVM mineralisatum submalleabile subdiaphanum micans. 🜍, ∞.
Argentum diaphanum lamellosum. *Syst. nat.* 183. *n.* 3.
Argentum mineralisatum fusco-flauum subdiaphanum fragile. *Carth. min.* 75.
Argentum acido salis solutum et mineralisatum. *Anon. min.* 177.
Argentum sulphure et arsenico mineralisatum, minera malleabili vitrea, candelae igne liquabili. *Wall. min.* 308.
Habitat in Saxoniae *Iohann Georgenstadt*, *rarissimum.*

vitreum. *Glasertz.* 3. ARGENTVM mineralisatum sectile malleabile plumbicolorum. 🜍.

Argen-

Argenti maxima ductilitas.

Argentum malleabile. *Syst. nat. 183. n. 2.*

Argentum mineralisatum griseum splendens malleabile. *Carth. min. 75.*

Argentum plumbei coloris splendens malleabile. *Wolt. min. 29.*

Argentum sulphure mineralisatum, minera malleabili vitrea, candelae igne liquabili. *Wall. min. 308.*

Argentum sulphure mineralisatum. *Anon. min.* 169.

α. *superficiale.*

β. *subulatum.*

γ. *crystallinum* octaëdrum.

Habitat in Saxonia, Kungsberg.

Hoc *sub dio fuscescit.*

rubrum. *Rotgylden.* 4. ARGENTVM rubescens, tritura rubra. ♁, ♂.

Argentum rubescens polyëdrum glandulosum. *Syst. nat. 183. n. 5.*

Argentum rubrum diaphanum et opacum. *Wolt. min.* 29.

Argentum sulphure et arsenico mineralisatum. *Anon. min.* 170.

Argentum mineralisatum rubrum splendens. *Carth. min.* 76.

Argentum arsenico, pauco sulphure et ferro mineralisatum, minera rubra ante ignitionem liquabili. *Wall. min. 315.*

β. *cinerascens*; communiter rubens.

γ. *superficiale.*

δ. *glandulosum.*

ε. *crystallinum*, saepe diaphanum, nitriforme.

Habitat passim in Fodinis argenteis *ditissimis, copiosius in* Harcyniae *Andersberg.*

Hoc *purpurascens rubini coloris, subdiaphanum puluere minus nitido; at Cinnabaris sanguinea, opacior, puluere coloratiore. Quo magis clarum, eo minus pyriticosum.*

album. *Weisgylden.* 5. ARGENTVM mineralisatum cupri arsenicalis, tritura albida. ♂, ♀, ♁.

Argentum albidum informe fragile. *Syst. nat. 183. n. 4.*

Argentum albo-griseum splendens cupro mixtum. *Wolt. min. 29.*

Argentum arsenico et cupro sulphurato mineralisatum. *Anon. min. 171. b.*

minerali-fatum. 2. AVRVM mineralifatum pyrita. *Amon. min.* 166.

Aurum nudum minerae. *Syſt. nat.* 148. *n.* 2.

Aurum minera varia veftitum. *Wolt. min.* 29.

Habitat in Pyrita cubico. *Smolandiae.*

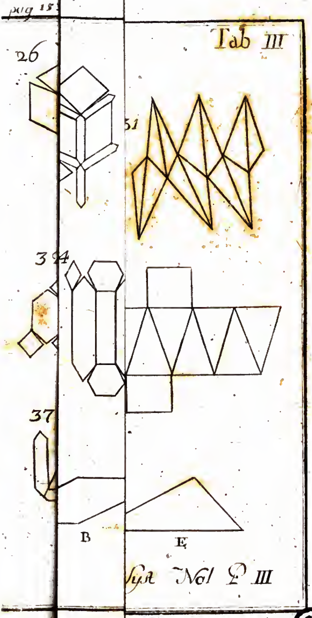
in Hydrarg. Cinnab. *Hungariae.*

in Zinco fterilo. *Chemnitzii Hungariae.*

Vfus *idem praecedenti.*

CLAS-

Aurum *vbique affrictum lap. Lydio reliquit maculam auratam, aqua forti non eluendam.*

pag 15
Tab III
26
51
34
37
B
E
Syst Nol P III

CLASSIS III.

FOSSILIA.

I. PETRIFICATA.

* *Vera.*

36. ZOOLITHVS.	*Petrificatum*	Mammalis.
37. ORNITHOLITHVS	*Petrificatum*	Auis.
38. AMPHIBIOLITHVS.	*Petrificatum*	Amphibii.
39. ICHTHYOLITHVS.	*Petrificatum*	Piſcis.
40. ENTOMOLITHVS.	*Petrificatum*	Inſecti.
41. HELMINTHOLITHVS.	*Petrificatum*	Vermis.
42. PHYTOLITHVS.	*Petrificatum*	Vegetabilis.

* * *Ficta.*

43. GRAPTOLITHVS.	*Petrificatum*	ſimulans.

II. CONCRETA.

* *Naturalia.*

44. CALCVLVS.	*Concretum intra* Animale.
45. TARTARVS.	*Concretum intra* Vegetabile.
46. AETITES.	*Concretum intra* Lapidem.

* * *Elementaria.*

47. PVMEX.	*Concretum in* Igne.
48. STALACTITES.	*Concretum in* Aëre.
49. TOPHVS.	*Concretum in* Aqua.

III. TERRAE.

* *Deriuatiuae.*

50. OCHRA.	Terra metallica.

* * *Primitiuae.*

51. ARENA.	Terra ſcabra.
52. ARGILLA.	Terra plaſtica.
53. CALX.	Terra efferueſcens.
54. HVMVS.	Terra combuſtibilis.

I. PETRIFICATA *Montium calcariorum non filii, sed parentes sunt, cum omnis Calx oriatur ab Animalibus.*

Corpora petrificanda *sint solida. Testae, Ossa, Ligna.*

Succulenta *deliquescunt et corrumpuntur antequam indurescant Lapidosa.*

Occurrunt *per totum orbem, modo Calx adsit; in Summis Peruuiae montibus exulant.*

Petrificantia varia:

Calx *vi calcifica mutat corpora aliena in calcariam substantiam e.gr. Schistum in Marmor. It. wgoth. 87.* Silex *ex Calce connatus, foret itaque Petrificata.*

Vitriola *ferruminando conglutinant et penetrant:* Tophus marinus *aliique continent interdum Conchilia.*

Schistus *ex Humo s. Arena offert saepe vestigia rerum impressarum ante coalescentiam.*

Succinum *proprie huc non referendum, cum contineat et ab aëris corruptione praeseruet inclusa olim corpora intra Resinam.*

MODI.

TRANSVBSTANTIATA, *quae tota materia, praeprimis externa immutata, perstitere.*

Redintegrata, *ex iis, quae aetate euanuerunt relicta cauitate et hac dein referta materia lapidescente in formam impressam: Hysterolites.*

IMPRESSA, *vbi corpus petrificans compressum, retinet figuram impressi: Ichthyolithus, Phytolithus.*

INCRVSTATA, *more Stalactitae, ab aqua calcaria imprimis thermali; Haec vix Petrificata subeant cum eiusmodi arte s. iniectione corporum efficiantur quotquot volupe erit.*

FOSSILIA, *vulgo dicta, sunt Testae, s. Ossa solo glutine ab aeuo orbata: Testacea, Lithophyta, Lithoxyta.*

Specificum nomen *Animalis aut Plantae addatur, vbi liquet; noscat itaque Ectypum animale s. vegetabile, qui dignoscat protypum lapideum; distincta obseruabit, dubia extricabit, relinquendo quisquilias.* Iuuat *Deperdita Testacea et* LITOPHYTA *distincte proponere, quae vel illustrant Naturae cognitionem, vel Terrae genesin; caeterum coarctet steriliorem scientiam.*

Gesneri Ioh. de Petrificatis. *Lugdb. 1758. oct. optime.*

II. CONCRETA: *in his determinetur substantia coagulata: Ochracea, Marmorea, Gypsea, Stiriata, Spatosa, Argillacea* etc.

III. TERRAE Puluereae *sunt Petrarum Matres, pauciores earum filiae.*

PRIMITIVAE *s. Primigeniae, quae ex Elementis, Animalibus aut Plantis Regno Lapideo illatae fuere.*

DERIVATIVAE *quae a Lapidibus puluerisatis exortae sunt.*

I. PE-

I. PETRIFICATA.

36. ZOOLITHVS. Petrificatum *Mammalis.*

Hominis. 1. ZOOLITHVS Hominis. *Syst. nat. 201. n. 1. Gesn. petrif. 73.*
Anthropolithus totius corporis. *Carth. min.* 81.
Anthropolithi praecipuum specimen. *I. I. Scheuch. Homo diluuii testis. Tigur. 1762. quart. c. fig.* Act. Angl. *Act. Vratisl. etc.*
β. Petrificatum Hominis. *Happel Schatkamm. 579. Henkel. Saturn.* 532.
Habitat α in Schisto Oeningensi. β Aquis Sextiis 1583. *effossus.*
Hic *α Partes capitis; ossa capitis et vertebrarum; partium an molliorum Cerebri, Musculorum reliquiae induratae?*

Cerui. 2. ZOOLITHVS Cerui. *Syst. nat. 201. n. 2. Gesn. petrif.* 70.
Petrificatum Cerui totalis. *Spada p.* 45.
Cornua Cerui Tarandi. *Act. angl. n. 227. p.* 489.
Habitabat in montibus di Valmenara di Grezzana; *in* Hiberniae *montibus.*

Ebur fossile. 3. ZOOLITHVS Trichechi Rosmari.
Zoolithus Phocae dentibus caninis exsertis. *Syst. nat. 201. n.* 3.
Sceleton Elephantis. *Tenzel. act. angl. n. 234. p. 757?*
Ossa fossilia. *Spleissii oedip. osteologic. Scaphus. 1701. quart.*
Monumentum diluuii in agro Bononiensi. *Mont. Bonon. 1719. quart. cum icone.*
Mammotowakost *Ruthenis.*
Habitat ad Mare album, *frequens effoditur.*

Turcosa. *Turcois.* 4. ZOOLITHVS dentis viridi-caerulei. *Syst. nat.* 201. *n. 4.*
Turcosa gallica. *Reaum. act. Paris.* 1718. *p. 230.*
Petrificata animalia dentium quadrupedum; nitorem et polituram gemmeam admittentia, colore cyaneo. *Wall. min.* 359.
Turcois. *Iust. min.* 383.
Habitat in fodinis cupreis.
Hic *vulgo creditur ortus a Dente cupro tincto, non semper Elephantis, saepe alius Mammalis.*
Vsus *adnumeratur Gemmis nobilioribus.*

37. OR-

37. ORNITHOLITHVS. Petrificatum *Auis.*

totalis. 1. ORNITHOLITHVS totalis. *Syst. nat. 200. n. 1.*

Habitat rarissime inter Petrificata.

Hic *rarissimus, si occurrat, possibilis tamen; quotquot ego vidi, erant tantum incrustationes Stalactiticae.*

partialis. 2. ORNITHOLITHVS partialis Rostri. *Syst. nat. 200. n. 2.*

Xylostea rostrorum auium. *Wall. min.* 360.

Habitat in Heluetia.

nidi. 3. ORNITHOLITHVS nidorum. *Syst. nat. 200. n. 4. Gesn. petrif. 67.*

Ornitholithus nidorum auium. *Wall. min.* 360.

Habitat in Antro Baumanni.

Hic *incrustatus, nec petrificatum dicendus, cum eiusmodi ad Thermas possint arte confici.*

38. AM-

Ornitholithi veri inter petrificata sunt rarissima.

33. AMPHIBIOLITHVS. Petrificatum *Amphibii.*

Testudinis. 1. AMPHIBIOLITHVS totalis Testudinis. *Gesn. petrif. 66.*
Habitat in Cote Berlingensi.

Ranae. 2. AMPHIBIOL. totalis Ranae. *Gesn. petrif. 66.*
Lapis ingentis magnitudinis Bufonem exhibens. *Spener. Misc. Berol,* 102.
Habitat in Schisto Glaronensi. *Gesn.*

Lacertae. 3. AMPHIBIOL. totalis Lacertae. *Gesn. petrif. 65.*
Crocodili sceleton e fodinis Thuringicis Kupfersahliensibus ad 50 vlnarum profunditatem. *Act. Berol. 1710. p.* 103. *f.* 24.
Sceleton Crocodili in Schisto. *Act. Lips. 1718. p.* 188. *t.* 11.
Habitat in Schisto *rarius.*

Serpentis. 4. AMPHIBIOL. totalis Serpentis. *Gesn. petrif. 65.*
Habitat in Ardesia Glaronensi. *Gesn.*

Nantis. 5, AMPHIBIOL. totalis Nantis.
Habitat in Schisto Glaronensi: *Raia, Balistes Syngnathus.*

Glossopetra. 6. AMPHIBIOLITHVS dentis Squali. *Syst. nat.* 198. *Schreb. lith.* 108.
Glossopetra. *Olear. mus. t. 21. Butn. diluv.* 242. *t.* 24. *B.* 9. γ. *A.* 7. *Lerch. orycht.* 39. *Vog. min.* 211. *Wolf. hass. t. 21.*
α. anceps serrata. *Gesn. fig.* 162. *f. A, B. Worm. mus.* 67. *f.* 4. *Bocc. obs.* 314.
β. anceps incurua integerrima. *Schreb.* α.
γ. anceps recta integerrima. *Schreb.* β.
δ. subanceps basi bifurca. *Schreb.* γ. *Gesn. fig. 162. f. 1. Worm. mus. 67. f. 1.*
ε. teres recta striata trifida. *Schreb.* δ.
ζ. subulata striata. *Schreb.* η.
Habitat in Archipelago *frequens, copiose in* Melita.
Reischius Joh. Comment. de Glossopetris Luneburgensibus. *quart.*

39. ICH-

39. ICHTHYOLITHVS. Petrificatum *Piscis.*

schisti. *Fiskskif-fer.* 1. ICHTHYOLITHVS totalis Schisti. *Syst. nat.* 189. *n.* 1. *Schreb. lithog.* 106.
Ichthyolithus piscis integri. *Gesn. Petrif.* 60. *Wolf. hass. t.* 13-20. *Dauil. curios.* 3. *t* 4.
Pisces petrificati. *Myl. saxon.* 1. *p.* 4. *f.* 1, 2, 3, *et p.* 47. *f.* 12. *Braun. min.* 2. *t.* 7, 8.
Lapis Islebianus. *Gesn. fig.* 161.
Habitat in Schisto *nigro* Islebiensi, Glaronensi, Mansfeldensi.
Hic *Sceleto et pinnis: Pleuronectes, Muraena, Xiphias.*
Scheuchzer I. I. Querulae et Vindiciae Piscium. *Tigur.* 1708. *quart. p.* 15. *t.* 5.

marmoris. 2. ICHTHYOLITHVS totalis Marmoris. *Syst. nat.* 198. *n.* 2. *Mus. Tess.* 100. *Schreb. lith.* 107. *Rumph. mus. t.* 59. *f. H.*
Marmor f. Lapis fissilis marmoreus candidus f. subflauus eichstadiensis f. pappenheimensis cum dendritis pisciumque impressionibus. *Scheuch. mus.* 97, 104. *querul.* 17. *herbar.* 49, 115.
Piscis in lapide. *Kryger* geschichte der erde. *Hall.* 1746. *oct.*
Habitat in Marmore *fissili albido* Libani, Pappenheimensi, Bauariensi, Oeningensi: *Muraena, Esox, Perca, Cyprinus.*
Pappenheimensi: *Muraena, Esox, Perca.*
Veronensi: *Muraena, Scorpaena, Scarus, Pleuronectes, Scomber, Trigla.*

Bufonites. 3. ICHTHYOLITHVS dentis molaris Anarrhichae.
Ichthyolithus dentis hemisphaerici. *Syst. nat.* 198. *n.* 4. *Mus. Tess.* 100. *n.* 4. *Schreb. lith.* 109.
Bufonites maiusculus atro-rubens instar capsulae glandis quercinae. *Act. angl.* 200. *p.* 750. *Lugd. litoph.* 70. *Mort. north.* 244.
Lapidis bufonitis varietas prima. *Boet. lap.* 301.
Bufonius. *Merett. pin.* 210.
Batrachita f. Crapodina. *Gesn. lap.* 161.
Habitat piscis in Mari Angliam *imprimis alluente.*
Hic *dens molaris, hemisphaericus, laeuis, glaucescens.*

40. EN-

40. ENTOMOLITHVS. Petrificatum *Infecti.*

Cancri. 1. ENTOMOLITHVS Cancri. *Syst. nat. 197. n. 1. Muf. Teff. 98.*
Aftacolithus f. Gammarolithus. *Vog. min.* 208.
Cancer lapideus. *Zannich. muf. 54, 29, 32. Scheuch. querul. 29. t. 4.*
Aftacolithus. *Gefn. petrif. 59.*
α. *Cancer* lapidefactus. *Bourget. petrif.* 113. *Teff. l. c. Rumph. muf. t.* 6. *f.* 1, 2, 3.
Pagurus lapideus. *Gefn. fig.* 167. *Dauil. catal.* 3. *t.* 3. *f. G,*
β. *Aftacus* petrificatus. *Scheuch. facr. 64. t.* 56. *Dauil. catal.* 3. *t.* 3. *f. I.*
γ. *Pulex* petrificatus. *Klein. dub.* 36. *f. t. Z.*
Habitat in Marmore-fiffili albo Pappenheimenfi, *Knorr. t.* 7, 8; *in Topho Ludo margaceo;* α. Veronae, Coromandeliae. *Teff. l. c.;*

paradoxus. 2. ENTOMOLITHVS Monoculi? deperditi. *Muf. Teff. 98. t.* 3. *f.* 1, 2. *Act. Stockh. 1759. p. 19. t. 1. f. 1, 2, 3, 4.*
Onifcus petrificatus. *Act. petrop.* 1766.
Petrificatum valuulam echini referens. *It. oel. 147. f. 147.*
Conchites anomius valuulis trilobis. *Schreb. lith. p. 48.*
Petrificatum ignotum. *It. wgoth.* 87. *f.* 38.
Conchites tribus lobis fcarabaeum referens. *Wolt. min.* 42. *Lehm. floezb.* 72. *t. l. A. B.*
β. Petrificatum infecti coleoptrati. *It. wgoth.* 24. *It. fcan.* 121.
Lapis fiffilis niger aluminaris infectorum veftigia exhibens. *Bromel. Act. Upf.* 1729. *p.* 494. *t.* 496, 497. *lith.* 2, *p.* 494, 525, 526, 528.
γ. Petrificatum alterum pififorme. *It. fcan.* 122.
Petrificatum. *Bromel. act. V. f.* 1729. *p.* 527.
Habitat β. γ. in *Bitumine fuillo* Andrarumenfi *Scaniae.* α. *in Marmore ftratario* Kinnekulle *et* Oelandiae; *in Schifto communi, Teffiniano nullus praeftantior. Deperditus.*

Varie-

Varietas *α. expanſa* pedata, ſaepe magna.

β. Cantharidum figura et magnitudine.

γ. Piſiformis cum ſuo corculo.

eosdem tamen eſſe per gradus eundo obſeruaui.

Natum *eſſe ex* Monoculi affinis *ſpecie nondum nota ſtatui in Act. Stockh., nec Oniſci ſpeciem crederem.*

ſuccineus. 3. ENTOMOLITHVS Succini. *Geſn. petrif. 58.*

Infecta ſuccino incluſa. *Sendel p. 327. c. figur. copioſ.*

Habitat intra Succinum.

Hic *incluſis inſectis, dum Succinum etiamnum Pix aut Reſina erat: Proprie Petrificatum non eſt. Rarius coleoptera continet, ſaepe gymnaptera.*

41. HELMINTHOLITHVS. Petrificatum *Vermis.*

Hammonites. 1. HELMINTHOL. Nautili testa spirali, apertura cordata, anfractibus contiguis rugoso-inaequalibus.

Cornu Ammonis lapideum. *Vog. min. 220. Wolf. hass. t. 7. f. 1, 2, 3. et t. 8. f. 6.*

Cochlites polythalamius, spira vtrinque apparente, siphunculo ad marginem exteriorem. *Wolt. min.* 40.

Helmintholithus testacei Nautili. *Mus. Tess. 86. t. 4.*

Ammonites. *Ges. petrif. 47. Gesn. figur. 164. f. 4.*

α. ambit. acuto integro, disco compresso, suturis flexuosis. *Tess. f. 11.*

β. —— carinato integro, — compresso sulcis bifidis. *Tess. f. 10.*

γ. —— carinato crenato, — sulcis eleuatis remotis. *Tess. f. 9. Worm. mus. 91.*

δ. —— obtuso, — compressiusculo striato. *Tess. f. 7. Worm. mus. 86.*

ε. —— obtuso, — depresso sulcis dorsi bifidis. *Tess. f. 2.*

ζ. —— depresso, — lateribus nodosis. *Tess. f. 8.*

η. —— depresso, — striis acutis. *Tess. f. 3.*

θ. —— subquadrato carinato, sulc. acutis remotis. *Tess. n. 8.*

ι. —— rotundata nodoso, sulc. transuersis flexuosis. *Tess. f. 1.*

Habitant hae (α-ι) totidem distinctae species, procul dubio in abysso Pelagi, *inter deperdita numeratae, nec testae in vllo Museo visae; omnes differunt specie a Nautilis minutis m. Mediterranei.*

Orthocerotes. *Dartar.* 2. HELMINTHOL. Nautili Orthocerae. *Syst. nat. 1. p. 1164. n. 289.*

Helmintholithus Nautili recti. *Mus. Tess. 86. Schreb. lith. 102. n. 13.*

Orthocerotes. *Breyn. polythal. 28. Vog. min. 216.*

Alueolus. *Scheuch. helv. 7. f. 8. diluv. 938.*

Ra-

Vbi Testacea et Lithophyta fossilia existunt in magna copia, ibi quondam fuere maris littora aut abyssus, cum sint mera vestigia maris, omni historia antiquiora; Diluuium vero non demonstrant, sed tantum longioris aeui rudera.

Radius articulatus. *Gmelin. act. petrop. 3. p. 246.*
Tubulites polythalamius coniformis fiphunculis et thalamis etc. *Wolt. min. 38.*
Tubulus concameratus. *Klein. tubul. 7. t. 2. 8.*

α. laeuis.

β. annulis carinatis.

Habitat fine dubio in abyffo Maris Balthici; *deperditus; petrificatus nobis frequentiffimus in Marmore ftratario (rarius in Schifto, Cote)* Oelandiae. *It. oel. 141.* Oftrogothiae, Weftrogothiae: *Kinnekulle. It. wgoth. 41.*

Hic *rectus, a craffitie pennae ad brachii accedit, faepe pedalis f. bipedalis, fuperficie in aliis laeui, in aliis articulis carinatis; Sipho iuxta alterum latus procedit in plerisque.*

Conchidium. 3. **HELMINTHOL.** Patellae? bilocularis.
Conchidium. *Muf. Teff. 90. t. 5. f. 8.*
Habitat in Mari Balthico; *certe petrificatum in* Oelandia, Gothlandia *frequens; deperditus.*
Tefta *antiquata fere Cardii edulis, folitaria, repleta calce folida; facillime finditur longitudinaliter in partes duas aequales; at vero, vbi non farcta calce a parte inferiore f. interiore, fepimento longitudinali diuiditur in duo loculamenta.*

Anomites. 4. **HELMINTHOL.** Anomiae deperditae. *Syft. nat. 1. p. 1150. Muf. Teff. 88.*

α. pectinata. *S. N.* 217.
β. Pecten. *S. N.* 227.
γ. ftriatula. *S. N.* 228.
δ. reticularis. *S. N.* 230. *Teff. t. 5. f. 5.*
ε. Plicatella. *S. N.* 231.
ζ. crifpa. *S. N.* 232. *Teff. t. 5. f. 7.*
η. lacunofa. *S. N.* 233. *Teff. t. 5. f. 6.*
θ. farcta. *S. N.* 235.
ι. angulata. *S. N.* 238. *Teff. t. 5. f. 4.*
κ. biloba. *S. N.* 240.
λ. fpinofa. *S. N.* 242.
μ. nouemftriata; *rarior nec defcripta antea.*

Habitant in Oceano, *etiamnum hae non detectae Testae, frequentes passim inter Marmora, at nouemstriata in Osmundsberget.*

Harum nouemstriata (d) *latior quam longa, laeuis, gibba, longitudinaliter striata striis oculo nudo non conspicuis, longitudinalibus, confertissimis, sed Striae eleuatae, fere carinatae, longitudinales, nouem distinctae, hanc Anomiam ab omnibus aliis distinguunt.*

Hysterolithus. 5. HELMINTHOL. Anomiae Hysteritae. *Syst. nat. 1. p. 1154. n. 239.*

Hysterolithus. *Mus. Tess. 90. t. 5. f. 2. Worm. mus. 83. t. 83. Wolff. hass. 29. t. 3. f. 3, 4, 5. Braun. min. 1. 3. 28.*

Cochlites rotundus altera parte vuluam prae se ferens. *Wolt. min. 42.*

Lapis hystericus et Anomia gleich Geburtsgliedern. *Vog. min. 226.*

Habitat in Gotlandia etc. *in montibus Calcariis.*

Hic *videtur mere Nucleus Anomiae cuiusdam, affinis Anomiae Caput Serpentis, sed magis dilatatus, est enim discus plano-conuexus, cui conuexitas obouata, longitudinaliter hipartita, basi angustiore cohaerens et compressa; lateribus vero antrorsum marginem versus striata; iuxta basin vtrinque fossula laterali exsculpta.*

Craniolaris. 6. HELMINTHOL. Anomiae Craniolaris. *Syst. nat. 1. p. 1150. n. 216. Faun. suec. 2150. f. 2150.*

Nummus brattensburgensis. *Act. Vpsal. 2. p. 560. t. 52. Stobaei Numograph. 1732. f. 1, 2.*

Habitat reiecta ad littora Iuoe s. Baeckaskog, Egeneberga *et fossilis in Balsberget Scaniae. It. scan. 88; deperditus.*

Hic *meretur distinctus tradi ob figuram orbicularem; testa altera intus tribus foraminibus, extus tribus poris; altera vero subconica est.*

Gryphites. 7. HELMINTHOL. Anomiae Gryphi. *Syst. nat. 1. p. 1151. n. 226.*

Concha lapidea gibbosa. *Column. aquat. 54. t. 52. Bocc. obs. 304. f. 1.*

Con-

Conchilia littorea sunt vulgatissima. Pelagica, vtpote rariora et minus cognita, sunt obseruanda.

Conchites oblongus rugosus, rostro valde adunco. *Wolt. min. 42.*

Conchites anomius rugosus, rostro subtereti insigniter adunco. *Lift. angl. 238. t. 4. f. 45. Worm. muf. 80. f. 1.*

Gryphites. *Muff. Teff. 92. t. 5. f. 9. Scheuch. diluu. 743. Anon. basil. 1748. part. 3. t. 3. f. 5. Vog. min. 225. Rumph. muf. t. 59. f. B.*

Habitat in Italiae, Angliae *montibus calcariis; deperdita.*

diluuianus. 8. HELMINTHOL. Ostreae diluuianae.

Ostrea Indica Feuille. *Dauil. curiof. 1. t. 19. f. X.*

Habitat in Balsberget Scaniae *et alibi, in* Germania; *Fossilis, deperditus.*

Hic *generis obscuri; cardo videtur Ostreae. Valuulae cymbiformes Cardii cardissae, latere altero angustiore, minus dentato, pectinato-plicato: plicis retrorsum imbricatis, profunde dentatis.*

Androdamas. HELMINTHOL. Mytili margaritiferi cardinis, viridis.

Penna pauonis viridi caerulescens. *Muf. Teff. 24. n. 2.*

Habitat in Mari Indico e tendine cardinis. *Act. stockh. 1759. p. 24. t. 1. f. 5, 6, 7, 8.*

Hic *Gemma e viridi et caeruleo nitidissimo pro situ et flexione versus lucem varians.* Mytili margaritiferi *tendo cardinis induratus et politus hanc gemmam praebet, ab artificibus elaborandam.*

iudaicus. 9. HELMINTHOL. obouatus crenulato-striatus subpetiolatus.

Helmintholithus iudaicus lapis dictus. *Muf. Teff. 94.*

Lapis iudaicus. *Imperat. nat. 743. f. 1-4. Volkam. filef. 1. t. 27. f. 32. Aldr. muf. 711. Calceol. muf. 298. Worm. muf. 69. Wagner iudaic. Hal. 1724. quart.*

α. *obouatus* striis punctatis subacaulis magnitudine oliuae. *Wagn. f. 11-14.*

β. *clauatus* striis punctatis excepto apice manubrio $\frac{1}{8}$ totius. *Wagn. f. 41, 42.*

γ. *gigartinus,* obouato-clauatus, totus punctatus absque manubrio, albissimus, magnitudine seminis Vitis. *Wagn. f. 31, 34.*

δ. *subglobosus,* supra et infra truncatus, pone perforatus; *modo huius generis.*

Habitat in Oceano, *vnde eiicitur.*

Natum *plurimi existimant ex Echini spinis, et certe basis summam habet similitudinem; at vero ego non noueram speciem Echini cum eiusmodi spinis; totus lapillus constat spato durissimo, qui solet indicare cauitatem, in qua nascitur.*

Echinites. 10. HELMINTHOL. Echini. *Mus. Tess. 94. Schreb. lith. 103. a.*

Echinites. *Olear. mus. 22, 21. Wolt. min. 36. Gesn. petr. 34. n. 1-12. Gesn. figur. 168. b. 1, 2. et 156. b. 1, 2. Rumph. mus. t. 50. f. 7, 9. et t. 59. f. C. E. F.*

Habitat in Marmore, Creta, Silice, *passimque in maritimis.*

Hic *saepe intra Silicem; repletus Silice aut Creta, aut vtroque, remanente testa; vel renouata e spato est.*

Species *Echini qui nouerit, facile dignoscat species Echinitae, eiusque aculeos a L. iudaico diuersos; vide D. Schreberum l. c.*

alueatus. HELMINTHOL. cylindricus aggregatus confertim oblique annulatus.

Habitat in rupibus calcariis.

Hic *constat multis cylindris, Lumbricos referentibus, crassitie pennae cygni, palmaribus, farctis, confertim vti Lumbricus annulatis, annulis obliquis; caeterum apice obtusus, culmo flexuosus, simplex et confertus e plurimis, videtur proxime accedere ad Sabellam alueolatam.*

Astrion. 11. HELMINTHOL. Asteriae minutae? *Syst. nat. 1099. n. 4.*

Habitat in Cretaceis Angliae.

Hic *minutus magnitudine et figura squamae fructus Betulae albae, cruciatus radiis saepius 4, rarius 5, rarissime pluribus, albus, in medio conuexus, vix manifeste eleuato-punctatus.*

orbium. 12. HELMINTHOL. Asteriae orbicularis sublentiformis.

Habitat cum praecedenti.

Hic *magnitudine et figura seminis Lentis, sed magis planus, albus.*

13. HEL-

Tubiporus. 13. HELMINTHOL. Tubiporae (deperditae.). *Syst. nat. 1. p. 1270.*

α. Catenularia. *S. N.* 2.
β. repens. *S. N.* 3.
γ. fascicularis. *S. N.* 4.
Habitant in Mari Balthico, *cum ad eius littora deiiciuntur; deperditi.*

Madreporus. 14. HELMINTHOL. Madreporae (deperditae.) *Syst. nat. 1. p. 1272.*

α. turbinata. *S. N.* 6.
β. Porpita. *S. N.* 7. *M. Tess. 96. n. 14. an Medusa Porpita?*
γ. Ananas. *S. N.* 15.
δ. truncata. *S. N.* 24.
ε. stellaris. *S. N.* 25.
ζ. organum. *S. N.* 26.
η. flexuosa. *S. N.* 29.
Habitant in Mari Balthico, *cum quotannis ad Gotlandiam reiiciuntur; deperditi.*

Milleporae. 15. HELMINTHOL. Milleporae orbicularis punctatus.

Habitat in Italia. *D. Vandelli.*

Hic *latitudine maioris oculi cancri, supra conuexus, subtus concauus, vti Pileus Agarici, margine obtusiusculo.* Subtus *a centro ad peripheriam striatus.* Supra *a centro ad peripheriam itidem striatus serie punctorum minutissimorum; singulas strias interiacet ordo Punctorum maiorum itidem excauatorum, ita tamen ne puncta maiora inter se transuersim respondeant, et minora cum maioribus alternent.* Protypus (*sine dubio Millepora*) *mihi ignotus.*

Spongites. HELMINTHOL. ramosus angulatus imbricatus porosus.

Corallinum ramosum ramis angulatis imbricatis passim coadunatis. *Mus. Tess. 128. n. 3. t. 11. f. 2.* *
Habitat . . . .

suturatus. 16. HELMINTHOL. Isidis geniculis repandis.

Entrochus. *Wolf. Rass. t. 4. f. 1, 6. Gesn. fig. 89. b.*
Habitat in Hassia inferiore.

Hic *cylindricus*, *rectus*, *articulatus*, *geniculis serpentino-repandatis (Zic\zac)*. *Articulus quiuis margine crenatus*, *disco planus*, *centro eminens puncto.*

Entrochus.

17. HELMINTHOL. Isidis Entrochae. *Syst. nat. 1. p. 1288. n. 4.*
Petrificata animalia articulorum compositorum. *Schreb. lith. p. 51.*
Asteria columnaris articulis crenatis. *Harenb. encrin. t. 1. f. 8, 9, 10.*
Caput Medusae articulis vtrinque figura solari, radiis densioribus excurrentibus. *Wolt. min. 37.*
Entrochus. *Volkam. siles. 1. t. 27. f. 19, 9, 10.*
Helmintholithus reptilis. *Mus. Tess. 96. n. 15.*
α. *punctatus.* *Gottlandiae.*
β. *verrucosus.* *Gottlandiae; e Caule.*
γ. *aculeatus.* *Heluetiae.*
δ. *stratus transuersim.*
ε. *articulis* eleuatis laeuibus.
ζ. *laeuis.*
η. *Corallites* absque geniculis factus e ramis dichotomis.
Habitant inter petrificata reliqua Europae.
Hic *cylindricus*, *longitudinaliter perforatus*, *articulatus*, *articulis orbiculatis*, *perforatis*, *eleuato marginatis*; *disco vtroque striatis.* *Caulis cauitas medullaris obsolete quinqueloba.*

Asteria columnaris.

18. HELMINTHOL. Isidis Asteriae. *Syst. nat. 1. p. 1288. n. 5.*
Caput Medusae articulis vtrinque stella pentaphyllea. *Wolt. min. 37.*
Modiolus stellatus. *Scheuch. helv. 10. f. 3.* *Lang. fig. 67. t. 19. f. 2.*
Asteria pentagona pentaphyllea. *Rosin. stell. 35. t. 5.*
Asteria columna angulis acutis s. obtusis. *Ritter. calenb. f. 4. a; f. 4. c; Anon. basil. 2. t. 2. f. e. Scheuch. helv. 6. p. 323. f. 152.* *Gesn. figur. 37.*
Stella marina. *Volkam. siles. 1. t. 27. f. 22.* *Bauh. bollens. t. 31.*
Lapis iudaicus pentagonus angulis obtusis. *Wagn. iudaic. 11. f. 26.*
Habitat saepe in sabulo littorum maris.

Hic

Hic *filiformis, exquisite quinquangulatus, confertim articulatus, articulis vtrinque interne tectis stella composita ex 5 ellipticis, ex crenis factis; substantia spatosa est. Origo huius plerisque dubius. Schreb. lith. p. 46.*

stella columnaris. 19. HELMINTHOL. Isidis stellularis.
Lapis iudaicus pentagonus angulis acutis. *Wagn. iudaic. 11. f. 27.*
Habitat cum praecedenti.
Differt *tantum ab antecedente, quod stella articulorum sit simplex, quasi ex cruce insculpta, sed 5 radiis linearibus.*

portentosus. 20. HELMINTHOL. Isidis filiformis ramosae apicibus fasciculatis.
Zoophytolithus stellae compositae radiis secundariis ex eodem trunco numerosis. *Gesn. petrif. 32. n. 5.*
Caput Medusae. *Hiemer. Stutg. 1724. quart. t. 1. Act. lipf. 1725. p. 376. c. fig.*
Habitat in Lapide Ombdensi Wittenbergici; *rarissimus.*

Encrinus 21. HELMINTHOL. Isidis fasciculo conferto.
Helmintholithus Medusae ramosissimus, ramis parallelis angulatis, articulis multifidis. *Gron. supp. 18. n. 10.*
Encrinites. *Dauil. curios. 3. t. 1.*
Encrinus f. Lilium lapideum. *Harenb. encrin. 1229. t. 1. f. 1, 3, 4, 7. Ritter. Gosslar. t. 1. f. 1.*
Zoophytolithus stellae compositae, radiis secundariis decem. *Gesn. petrif. 31. n.* 4.
Encrinus. *Wolt. min. 37.*
Asteria columnaris Entrocho similis arcuata. *Scheuch. lith. 1. f. 4.*
Habitat rarius inter alia Petrificata.

Caryophyllites. 22. HELMINTHOL. Isidis? turbinatus limbo pentagono quinquedentato.
Carpolithus caryophylloides. *Mus. Tess. 96. t. 4. f. 2.*
Caryophyllus lapideus. *Vog. min. 234.*
Habitat in Europa *australi.*
Hic *statura Caryophylli officinarum, albus, subturbinatus, basi truncatus, margine superne dilatato, intra quem limbus ex stella quinquefida, radiis medio longitudinali sulco exaratis; e margine exsurgunt quinque dentes, qui connectuntur apice limbi; inter singulos dentes pori duo sub limbi laciniis.*

Belemnites. 23. HELMINTHOL. Alcyonii Lyncurii. *Syst. nat. 1. p. 1275. n. 7.*

Helmintholithus Nautili conici. *Mus. Tess. 88. Gron. lap. 71.*

Petrificata vermium Holothuriorum. *Schreb. lith. p. 47.*

Tubulites polythalamius coniformis, cauitate coniformi basεos. *Wolt. min. 38.*

Tubulus marinus. *Klein. gedan. 1731. quart. t. 7, 8, 9.*

Lapis lyncis. *Gesn. lap. 92. Dal. pharm. 50. Rumph. mus. t. 30. f. 1-5. Bauh. bollens. f. 32.*

Belemnita prussicus. *Breyn. polythal. 41. f. 1, 7.*

Belemnites. *Aldr. mus. 618. Worm. mus. 7. Gesn. petr. 40. Gesn. figur. 91.*

β. Belemnites sueuicus. *Erhart. diss. wien. 1727. quart. f. 2.*

Habitat in Scania *et* Europa *australi, locis apricis campestribus arenosis.*

Hic *cylindricus, versus apicem conicus, teres, laeuis, longitudine crassitieque saepe digiti, basi cauitate conica excauatus, longitudinaliter, si fractus, interne constat fibra maiore longitudinali, e qua fibrae lapideae horizontales vndique ductae constituunt lapidem. Cauitati baseos interdum inhaeret nucleus conicus, horizontaliter diuisibilis dissepimentis hemisphaericis more Nautili (Erhart. f. 2, 4.) cum siphunculo laterali (ibid. f. 8.)*

Epitonium. 24. HELMINTHOL. dissepimentis orbiculatis distantibus filo centrali connexis.

Schraubenstein. *Hamburg. magaz. 9. p. 73.* et *14. p. 94. Vog. min. 236. Baum. min 2. p. 205.*

Habitat in Blankenburg, *intra Marmor ferreum cum aliis petrificatis.*

Hic *foramine cylindrico, Marmori immerso, distincto dissepimentis orbiculatis, transuersis, plurimis; striis a peripheria versus centrum tendentibus. Dissepimenta haec distantia relinquunt spatia vacua, at in centro conneсtuntur columna filiformi. Protypus etiamnum ignotus est, cum non pateat aditus ab vna camera in alteram.*

43. PHY-

42. PHYTOLITHVS. Petrificatum *Vegetabilis.*

Plantae. 1. PHYTOLITHVS Plantae. *Syst. nat. 202. n. 1.*
Petrificata vegetabilia Plantarum. *Wall. min. 334.*
Typolithus vegetabilis. *Carth. min. 97.*
Habitat in Schisto Lithantrace: *vti Iunci, Arundines.*
Hic *vere petrificatus erit, exemtis incrustationibus, vti nucleorum Iuglandis, Charae. Gron. suppl. 17. n. 1.* etc.
Scheuchzeri I. I. Herbarium diluuianum. *Tigur. 1709. fol.* et *Lugdb. 1723. fol.*
Schultze C. F. Kraeuterabdrücke im Steinreiche. *Dresd. 1755. 4to.*

Filicis. 2. PHYTOLITHVS Filicis. *Syst. nat. 202. n. 2.*
Herbae capillares petrificatae. *Iuss. act. paris. 1718.*
Filix petrificata. *Volk. siles. 1. t. 1. f. 23; et t. 12. f. 1-5; et t. 13. f. 1-16. Mylii saxon. 1. p. 19. f. 1, 2, 6, 10, 11; et p. 26. f. 2-8.*
Habitat in Schistis: vti Pteris, Polypodium, Asplenium etc. e Germania.

Rhizolithus. 3. PHYTOLITHVS Radicis. *Syst. nat. 202. n. 3.*
Petrificatum Radicis arborum et plantarum. *Wall. min. 35.*
Habitat in Europa *australi inter Marmora.*

Lithoxylon. 4. PHYTOLITHVS Trunci. *Syst. nat. 202. n. 4. Schreb. lith. 116. Carth. min. 93.*
α. calcarium Lithoxylon. *Mus. Tess. 104. n. γ.*
β. achatinum Lithoxylon. *Mus. Tess. 102. n. α. t. 7. f. 1.*
γ. filicinum Lithoxylon. *Mus. Tess. 102. n. β. t. 8. f. 1.*
δ. cotaceum Lithoxylon. *Mus. Tess. 104. n. δ.*
ε. schistosus.
Habitat in Germania.
Hic *Schistosus, saepe aluminaris; rarior ex aliis lapidibus.*

Lithophyllum. 5. PHYTOLITVHS Folii. *Syst. nat. 202. n. 5. Gesn. petrif. 22.*
Lithobiblium. *Wolt. min. 43. n. 3.*
Habitat in Schisto *et* Marmore *fissili.*

6. PHY-

Antholithus. 6. PHYTOLITHVS Floris. *Syst. nat.* 202. *n.* 6.

Spica frumenti metallaris. *Wolf. hass. t.* 5. *f.* 5.

Minera cupri et argenti. *Gesn. petrif.* 221

Minera cupri figurata ſpicam referens. *Wall. min.* 287.

Habitat Francobergae *in Hassia; in Schisto* glaronenſi; *ſaepe metallicus.*

Hic *refert Spicam Phalaridis.*

Carpolithus. 7. PHYTOLITHVS Fructus. *Syst. nat.* 202. *n.* 7.

Habitat in Lithantracis *fodinis; rarior.*

Hic *plerumque e Fructibus Pini, Coryli, Quercus.*

43. GRA-

43. GRAPTOLITHVS. Petrificatum *Simulans* Pictura.

Mappa-lis. 1. GRAPTOLITHVS lineis Mappam geographicam referens. *Syst. nat.* 203. *n.* 1.
Habitat in Scaniae *campestris Silice.*
Hic *diuersus a Lichene geographico et silicino.*

ruderalis. 2. GRAPTOLITHVS rudera ruraque referens. *Syst. nat.* 203. *n.* 2.
Schistus Florentinus variegatus regiones desolatas et aedificiorum rudera affabre prae se ferens. *Cost. foss.* 183.
Marmor Florentinum variegatum. *Worm. mus.* 44. *Wall. min.* 43. *Rumph. mus. t.* 56. *f.* 4.
Habitat in Marmore Florentino *frequens.*
Hic *refert Rudera Domorum, incendia, arbusta etc.*

Dendrites. 3. GRAPTOLITHVS nemora, frutices, plantas muscosue referens. *Syst. nat.* 203. *n.* 3. *Schreb. lith.* 119.
Achates figuris dendriticis. *Anon. min.* 60.
Dendrites; *Ritter Zoolithodendroides t.* 1. *f.* 3. *Volkum. siles. t. t.* 3. *f.* 2. *et t.* 30. *f.* 19. *Mylii saxon.* 1. *p.* 58. 50. *t. Braun. min.* 2. *t.* 5. *Rumph. mus. t.* 55. *f. omnes.*
Schistus subluteus marmoreus elegans dendritibus nigris. *Cost. foss.* 177. *synon.*
Marmor Florentinum dendriticum. *Worm. mus.* 44. *Calc. mus.* 419. *Aldr. mus.* 96.
Habitat in Marmore fissili Hindelsheimensi; *in Cote* Saxoniensi; *in Silice cretaceo*, *Achate.*
Natus *ex aqua vitriolica rimas penetrante. Artificiales dendritas in Marmore exhibet cum solutione dilutiore argenti in aqua forti, applicato frustulo ferri, methodo parum diuersa a condamini* (*Act. Paris.* 1731. *p.* 466. *t.* 28, 29.) *Gesn. petrif.* 13.

fuciformis. 4. GRAPTOLITHVS algas referens. *Syst. nat.* 203. *n.* 4.
Habitat in Gotlandia.

5. GRA-

Petrificatum, proprie dictum, non est Graptolithus, licet petrificatis communiter annumeretur.

Serpulites. 5. GRAPTOLITHVS circulos concentricos exarans.
Syſt. nat. 203. *n.* 6.
Habitat in Oſtreis *aliisque Conchiliis foſſilibus.*
Natus *e Serpula planorbi decidua, relicto veſtigio lateris interioris teſtae.*

ſagittarius. 6. GRAPTOLITHVS impreſſionibus ſagittatis.
Anonymum. *Volkm. ſileſ.* 3. *p.* 332. *t.* 4. *f.* 6.
Habitat in Cote.
Hic *impreſſionibus ſubimbricatis, ſagittatis absque pedicello, regulariter diſpoſitis, apice eandem plagam reſpicientibus.*

ſcalaris. 7. GRAPTOLITHVS lineam ſtriasque transuerſas referens.
Graptolithus. *It. ſcan.*, 147. *f.* 147.
Habitat in Schiſto *communi Scaniae.*

ſtrobiloides. 8. GRAPTOLITHVS ſtrobilum Abietis referens.
Fahrenkraut Schiſti nigri Ilmenauienſis. *Baum. min.* 2. *p.* 208. *t.* 15.
Habitat in Germania, Suecia.
Hic *Lapis ouatus e Schiſto fuſco compacto fixo, per cuius medullam excurrit linea longitudinalis e ſquamulis albis nitentibus compoſita et ab hac vtrinque ſtriae numeroſae laterales, verſus alteram extremitatem incuruatae.*

H. CON-

II. CONCRETA.

44. CALCVLVS. Concretum *Animalis* Succi.

vrinarius. 1. CALCVLVS Vrinae. *Syst. nat.* 195. *n.* 1.
Bläsesten. Calculus renum et vesicae. *Vulgo.*

α. fixus.

β. solubilis.

Habitat in Vesica s. Renibus *infelicis Hominis et aliorum mammalium: Canis, Suis, Bouis, Equi.*

Hic *varius magnitudine, figura; colore albo, flauo, cinereo; superficie muricata crystallis minutissimis s. scabra s. laeuigata; substantia varie corticata; fixa, rarius acido efferuescente.*

Natus *ex puncto fixo, saepius Renis laxioris s. otiosi, accrescit more tophi vrinarii crystallisando mediante sale vrinae, licet extus obductus viscositate, eodem modo quo Calculus saliuae; cumque Hominis cibus saepius sale culinari acido conditus, secernitur etiam hoc sal per vias vrinarias et infringit calcem alcalinam, ne efferuescat cum acido, vnde etiam hominis calculus rarius quam reliquorum Mammalium efferuescit.* Calculus vesicae *non differt a* renum, *quum plerumque in rene generatus sit, qui in vesica adolescit mora. Ex Acido Vini frequentius generatur oenopolis, quam cereuisiae amaricantis potatoribus.* Amara *post partum, continuata, impediunt nouam generationem.* Lithontriptica *vera nobis nulla innotuere; alcalina saponacea viscidum tollunt, adeoque augmentum praepediunt.* Tartarus Podagricorum, *e digitis Arthriticorum interdum erumpens. eiusdem indolis est.*

saliualis. 2. CALCVLVS Saliuae. *Syst. nat.* 195. *n.* 3.
Tartarus dentium *Vulgo.*

Habitat in Hominis Dentibus *immundis scorbuticis (raro in aquae potatoris), inque glandulis saliualibus, sublingualibus.*

Natus *ex viscido dentibus praecipue corruptis adnato, quod a calore putrescit, foetet, deponit terram crystallisando adnascentem dentibus in dictum Tartarum dentium. Quodcumque soluit calculum vrinarium, soluat et Tartarum*

Vtinam aliquis mortalium posset detegere tale huius menstruum, quale intra corpus assumeretur absque noxa!

tarum dentium et V. V. quicunque itaque iactat lithontripticum, primum experimentum instituat in Calculum salivalem; mihi solum suffecit Fragorum copiosior esus; an sufficiat in Calculo vrinario?

pulmonaris. 3. CALCVLVS Tracheae. *Syst. nat. 195. n. 3.*
Habitat in Trachea *ad bronchiorum ramificationes glanduliferas, praesertim Lapicidarum, Statuariorum, Gypsariorum, Vini acidi potatorum, sectorum cotis orsensensium Dalekarliae, quorum hi raro trigesimum annum attingunt phthisici.*

Bezoar. *Bezoarst.* 4. CALCVLVS gastricus solidus tunicatus. *Syst. nat. 195. n. 5.*
Calculus animalium Capri generis, crustaceus. *Wall. min.* 417.
α. Bezoar orientalis. *Pharm. wurt. 112. Dal. pharm.* 438. *n.* 5.
β. Bezoar occidentalis. *Pharm. wurt. 112. Dal. pharm.* 439. *n.* 2.
Habitat in Mammalium Pecorum ventriculo abomaso.
α. in Capra bezoartica. *Persiae.*
β. in Ceruo Mazama. *Hern. mex.* 324. Caguia opara. *Marcgr. bras.* 235. *Americae meridionalis.*
Hic *rotundatus, corticosus, non bibulus, litura in charta luteo-virescente.*
Vsus *Medicis.*

Aegagropila. *Tyre.* 5. CALCVLVS gastricus intus filosus. *Syst. nat.* 195. *n.* 6.
Calculus animalium crinibus coagmentatus. *Wall. min.* 420.
α. trichodes in variis.
β. Rhizodes in capra rupicapra.
Habitat in Mammalium Pecorum ventriculo.
Natus *α aegagropile ex deglutitis crinibus, in globum s. pilam coagmentatis, demum crusta lapidea obducta.*
β ex Athamantae Mei *ramentis subradicalibus indigestis, coagmentatis, crustaque lapidea obductis. Kram. austr.* 321.

6. CAL-

fellis. *Gallſten.* 6. CALCVLVS felleus. *Syſt. nat.* 195. *n.* 4.

Chocelithus *vulgo.*

α. Hominis.

β. Bouis.

γ. Erinacei. Lapis Malaccenſis. *Cluſ. exot.* 217.

Habitat in Veſiculla fellea *Mammalium dictorum.*

Hic *flauus, angulatus, obtuſus, laeuis, natans, amariſſimus, intus felle inſpiſſato repletus.*

Natus *ex coagulata bile, mora induta cruſta lapidea; fit ſaepius a pinguedine exitum diutius praepediente; a Spiritu vini copioſiori hauſto bilem coadunante etc.*

Vſus *γ Medicus; β. imprimis Turcis. Bellon.*

Margarita. *Paerta.* 7. CALCVLVS Conchylii. *Syſt. nat.* 195. n. 8.

Calculus animalium Concharum. *Wall. min.* 412.

Margaritae orientales *vulgo.*

Habitat in Conchis *variis, imprimis Mytili margaritiferi.*

Oculus cancri. *Kraefſten.* 8. CALCVLVS Cancri. *Syſt. nat.* 195. *n.* 7.

Calculus animalium cruſtaceorum. *Wall. min.* 413.

Oculi Cancrorum. *Vulgo Medicis.*

Habitat in Cancris *variis, imprimis in Aſtaco, ſemper geminus, ſed naturalis vix hoc loco nominandus, vti Piſcium, quos ideo ſepono.*

Vſus: *Calx tenuiſſima medicis abſorbens.*

45. TARTARVS. Concretum *Vegetabilis* fucci.

Faex. 1. TARTARVS Cereuifiae.

Giaest. *Habitat in* Cereuifia, *ad fundum depofitus.*

Hic *ex Cereuifia fermentante enatat et dein fubfidet tamquam terreftre; folubile in aqua, ficcitate indurefcens.*

Vfus: *Vis infinite multiplicatiua; immixta aliis liquoribus tepentibus vegetabilibus facit eos fermentefcere.*

Vini. 2. TARTARVS Vini.

Winften. α. *albus.*

β. *ruber.*

Habitat in Vini *doliis, fundo et lateribus adhaerens.*

Hic *effentiali-falinus, parum terreftris, cryftallifando accrefcens, acidus, folubilis aqua tepente.*

Vfus: *Coagulat lac, vti Acetum; in Chemicis multiplex.*

46. AE-

Tartarus cum vix occurrat nifi praeparatus, poffet exulare.

46. AETITES. Concretum intra *Lapidis* cauitatem.

* *Genuini embryonibus liberis.*

Geodes. *Skallersten.* 1. AETITES embryone libero terrestri. *Syst. nat.* 193. *n.* 3. *Mus. Tess.* 78. *n.* 2. *Schreb. lith.* 97.
Aetites geodes. *Imperat. nat.* 738.
Aetites terra inclusa. *Wall. min.* 407.
Habitat in Hunneberg Westrogothiae; *in* Burgundia.
Hic *vel e Topho ochraceo luteo vel e Schisto.*

aquilinus. *Oernsten.* 2. AETITES embryone libero lapillulo so. *Syst. nat.* 183. *Mus. Tess.* 78. *n.* 1. *Gron. supp.* 58. *n.* 1, 3. *Schreb. lith.* 99.
Aquilinus. *Imperat. nat.* 739.
Lithotomi cauitate latente donati. *Wall. min.* 407. *n.* 1.
Habitat in Heluetia.
Hic *Tophus ochraceus pyriformis vel polymorphus, intra quem Lapillus mobilis, motu percipiendus.*

* * *Spurii embryonibus adnatis.*

Haemachates. *Sten-Melon.* 3. AETITES filiceus, embryonibus fixis crystallinis nitri quartzosi. *Syst. nat.* 193. *Mus. Tess.* 80. *n.* 5.
Melo montis Carmel. *Breyn. monographia. Lips.* 1722. *quart.*
Vterus crystallinus. *Imperat. nat.* 740. *Mylii saxon.* 2. *p.* 5.
Pierre d'Egypte. *Vog. min.* 135.
Habitat in Palaestina, Aegypto.
Hic *Silex Haemachates, rotundatus, concentrice variegatus, cortice subochraceo, vteri cauitate foecunda crystallis nitri quartzosi acaulibus, parieti adnatis, hyalinis s. violaceis.*

marmoreus. *crystal-[?]äple.* 4. AETITES marmoreus, embryonibus fixis crystallinis natri hyodontis. *Syst. nat.* 195.
Pomum crystallinum. *It. oel.* 136. *Act. Holmens.* 1740. *t.* 2. *f.* 18. *Mus. Tess.* 80. *n.* 3.
Spatum drusicum concretum. *Anon. min.* 11. *b.* 2.
Habitat in Oelandia, Kinnekulle, Heluetia.

Hic *globosus, a calce rudi cinereus, dum frangitur constat totus crystallis Natri hyodontis spatosis, contiguis, in centro concurrentibus, subdiaphanis. Figura non dignoscitur nisi immaturus, vbi crystalli nondum repleuere cauitatem.*

cretaceus. 5. **AETITES** margaceus, embryonibus fixis crystallinis muriae chrysolampis.

Helmintholithus echinitis aetitae embryonibus crystallinis fixis. *Mus. Tess.* 94. *t.* 2. *f.* 9, 9.

Habitat in Gotlandia; *rarissimus; e mari extractus.*

Hic *Lapis laxior* Calcis Cretae, *qui diffractus ostendit exactissimam cauitatem impressam Echini; s. foetus testa Echini omnino caua, cuius ambulacra enata crystallis maioribus aequalibus subimbricatis, gemina serie tamque regulari ac pori in ambulacris. Echini; Areae vestitae crystallis minoribus aequalibus. Crystalli omnes cubicae, hyalinae, spatosae.*

Natae *sunt crystalli ex aqua marina muriatica, ergo cubicae.*

47. PV-

47. PVMEX. Concretum *Ignis* ope.

* *Proprii.*

Vulcani. *Pimpſten.* 1. PVMEX Schiſti niger. *Syſt. nat.* 192. *n.* 1.
Pumex. *Dal. pharm.* 43. *Anon. min.* 297.
Porus igneus lapidis Asbeſti. *Wall. min.* 328.
Habitat et eructatur e montibus igniuomis Aetnae, Veſuuii *et aliorum Vulcanorum, inque variis terris vbi olim Vulcani exſtitere, vt in Inſula* Adſcenſionis *etc.*
Hic *conſtat fibris ſetaceis, parallelis, nigris, ſed aetate ſub dio cinereus euadit. Anon. min.* 297.
Natus *e Schiſto Lithantrace Pyritaque ab igne calore inteſtino aut extraneo accenſo, vnde Vulcani exiſtunt longaeui, exemplo It. oel.* 80.

Ferri. 2. PVMEX Ferri exalbidus. *Syſt. nat.* 192. *n.* 2.
Habitat ad vſtrinas *ferreas, ſupra ferrum coctum.*
Natus *e ſpuma Ferri ſupernatante, dum ferrum effunditur obrigeſcente.*

Cupri. 3. Pumex Cupri ruber. *Syſt. nat.* 192. *n.* 3.
Habitat in inſula Adſcenſionis *quondam Vulcani officina; in fodina pyritiſoſo-cuprea* Garbergenſi *Hedengrufva, fodine parietibus agarici inſtar adnatus.*
Hic *ruber, non ſplendens; leuiſſimus, maxime friabilis.*

* * *Improprii.*

Fuligo. *Sot.* 4. PVMEX vegetabilium ater ſalinus. *Syſt. nat.* 192. *n.* 4.
Habitat in omnibus Caminis.

cinerarius. 5. PVMEX pulųereus arenaceus.
Scoriae puluerulentae ſ. Cineres Vulcanorum. *Anon. min.* 299.
Habitat in montibus igniuomis, *vnde a Vulcanis vndique reiicitur, quo Heraclea inundata.*

Vbicunque pumices copioſiores, ibi quondam viui Vulcani exſtitere, licet dudum emortui et obliuioni traditi: vt in Inſula Adſcenſionis. *Theophan. chronic.* refert *de Hiera inſula anno* 725 *orta, quod ſub eius ortu Pumices per totam Aſiam minorem, Lesbum et Abydum atque maritimas Macedoniae regiones disiecti ſint; ex Baumio.*

molaris. *Quarn-ſten.* 6. PVMEX ſaxiformis cinereus.

Lapis molaris rhenanus. *Anon. min.* 296.

Habitat in Europa *auſtrali.*

Hic *creditur a Vulcanis productus. Anon.*

vitreus. 7. PVMEX vitreus ſolidus.

Achates iſlandicus niger. *Anon. min.* 295.

Vitrum foſſile. *Vand. therm.* 5.

α. niger diaphanus.

β. viridis pellucidus.

Habitat in Iſlandiae Hecla, *Koenig; Siciliae* Aetna, *Neapolis* Veſuuio, *Inſula* Aſcenſionis, *Oſbeck; reiicitur fragmentis ad littora Algiriae.*

Hoc *atrum, frangitur more ſilicis fragmentis conuexis et concauis; maius quam quod arte parari poteſt.*

Viride *vitrum reiicitur ad littora Algiriae, ſed laminoſum, vitro feneſtrali craſſius; an ex Vulcanis?*

Vſus. *Elaboratur pro globulis veſtimentorum.*

ſcoriaceus. 8. PVMEX vitreus granulatus.

Scoriae conſtantes globulis vitreis conglomeratis. *Anon. min.* 298.

Habitat in Inſ. Aſcenſionis.

48. STALACTITES. Concretum *Aëris* ope.

Incrusta-tum. *Trasstel.* 1. STALACTITES vegetabilia incrustans.
Stalactites cretaceus incrustans. *Syst. nat.* 191. *n.* 1. *Mus. Tess.* 76. *n.* 1.
Stalactites argillae calcariae hypnum inuoluens. *Gron. supp.* 55. *n.* 6.
Porus aquae crustacens circa alia corpora concretus. *Wall. min.* 329.
Calcarius ex aqua generatus. *Carth. min.* 23.
Habitat in Gotlandia *incrustans Muscos. It. gotl.* 297. *in* Ostrogothiae *Omberg ramulos arborum. It gotl.* 337. *in* Thermis *quidquid solidi inieceris incrustatur. Vand. Therm.* 104.
Hic *crusta alba, friabili, obducente sicca vegetabilia et emortua, vt sic ex his integra musea obtineantur, quasi petrificata, quemadmodum nucleos Iuglandis et sexcenta alia; ceterum valde affinis Topho Thermarum.*
Natus *ex aqua calcis s. cremore calcis, qui, vt in aqua calcis viuae, supernatat et deponitur.*

stillati-tius. *Dropsten.* 2. STALACTITES cretaceus tunicato-crustaceus apice perforato natroso. *Syst. nat.* 191. *n.* 2. *Mus. Tess.* 76. *n.* 2.
Stalactites coniformis perforatus. *Anon. min.* 12. *b.*
Porus aquae stillatitius in aere sub stillicidio concretus pendulus. *Wall. min.* 329.
Habitat passim sub arcium fornicibus e muris calcariis, *ubi aqua destillat. It wgoth.* 159.
Hic *niueus, cylindrico-conicus, pendulus, e tunica extra tunicam conflatus, apice perforatus et stillans guttas salsas.*

solidus. 3. STALACTITES marmoreus solidus. *Syst. nat.* 191. *Mus. Tess.* 76. *n.* 4. *Schreb. lith.* 94.
Stalactites testaceus particulis impalpabilibus figura incerta. *Anon. min.* 12.
Habitat in Saxonia Baumanshoele, Adrianopoli.
Hic *varias figuras assumit; mihi aliquis foetus Osse humano, extus adspersus cubis Galenae.*

flos ferri. 4. STALACTITES marmoreus ramulosus. *Syst. nat.* 191. *n.* 3. *Scop. hydr.* 46.

Ferrum mineralisatum ramosum album, ramis erectis acuminatis glabris nitentibus. *Carth. min.* 71.
Minera ferri albi germinans. *Wall. min.* 244. *n.* 1.
Habitat in Stiria superiore, Austriae *confiniis*, Alsatia, *in ferri fodinis.*
Hic *refert Corallium ramis ramulisque, vix palmaris, erectus, niueus, acuminatus, efferuescens, tiniens, ferro destitutus.*

Grignardus. 5. STALACTITES gypseus solidus.
Stalactites gypseus particulis impalpabilibus. *Anon. min.* 20.
Habitat in Gallia, Italia, Westra-silf perget.
Hic *differt a reliquis, quod acido non efferuescat.*

ambiguus. 6. STALACTITES gypseo-spatosus solidus.
Stalactites gypseus textura spatosa. *Anon. min.* 20.
Habitat in Sicilia.
Hic *differt a sequenti St. spatoso, quod acido, non vt ille, efferuescat.*

spatosus. 7. STALACTITES marmoreo-spatosus solidus. *Syst. nat.* 191. *n.* 5. *Mus. Tess.* 87. *n.* 6.
Stalactites solidus, particulis spatosis. *Anon. min.* 12. *n.* 2.
Spatum molle ex aqua destillante generatum. *Carth. min.* 13.
Habitat in Baumanshoele, Adrianopoli, *vbi format varias statuas et figuras.*
Hic *constat Spato albo diaphano crasso, crusta rudi saepe obducto. Saepe vt Stal. stillatitius dependens apice perforato, repletur sensim spato. Concrescit crystallisando e sale Selenitico. Saepe structura gaudet Haematitidis, glandulosa s. reniformis striis ad centrum concentratis. Affinis Stal. solido.*

striiaceus. 8. STALACTITES striiaceus fibris transuersis. *Mus. Tess.* 76. *n.* 5.
β. Tophus alter. *Vand. diss.* 16.
Habitat ad Aluminis *officinas; β. in* Thermis *Aponi.*
Hic *obducebat truncum arboris, albus, fibris transuersis albis omnino Stirii marmorei. Idem pulchre caeruleus a Cupro tinctus.*

9. STA-

quartzofus. 9. STALACTITES quartzofus granulatus. *Syst. nat.* 191. *n.* 6.

Habitat in fodina Grengie, *super ferri mineram praecipitatus.*

Hic *constat granis albis, pellucidis, minimis, armato oculo crystallinis, aluminoso-octaedris, quartzosis, in acervum, concretis, albis aut ferrugineis.*

Natus *ex aqua, ab alto destillata in subiacentem ferri mineram.*

pyriticofus. 10. STALACTITES pyriticofus polymorphus.

Habitat in Germaniae *fodinis.*

Hic *cistiformis e variis lamellis erectis, inordinate positis, vndique tectis crystallulis minutis, pyriticosis.*

plumbiferus. 11. STALACTITES calaminari-plumbeus grifeus porofus nodulofus.

Blyzinter. *Habitat in* Italia.

Crusta *crassitie saepe palmari, quasi ex variis lamellis coagmentata interiectis passim poris, solida, ponderosissima, laxa, flauescenti-albida, extus nodulis rotundatis adsperfa. Affinis Plumbo virenti cum Zinco Calaminari.*

Zeolithus. 12. STALACTITES fpatofus rufefcens.

Zeolites fpatofus. *Anon. min.* 110.

Zeolithus. *Vog. min.* 189. *Act. Stockh.* 1756. *p.* 120.

Habitat passim in rupium rimis.

Huius, *quae ego vidi, specimina natura Stalactica erant. Quod soluantur in gelatinam, singulare est; aptiorem locum istis concedant, qui genesin eorum intrare valent.*

49. TOPHVS. Concretum *Aquae* ope, sub aqua.

* * *Metallici.*

Ludus. *Martek.* 1. TOPHVS glareoso-argillaceus polymorphus. *Syst. nat.* 189. *n.* 5.
Porus aqueus solidus sub aqua minus s. non fluente deposita materia concretus. *Wall. min.* 331.
Marga indurata amorpha. *Anon. min.* 28.
Habitat in littoribus fluviorum glareoso-argillaceis Lapponiae, Dalekarliae, *aliisque.*
Hic *polymorphus, solidus, extus terreus.*
Natus *Glareae s. Argillae calcariae, coagulatus ab aqua martiali, vnde etiam vstulatus transit more Ochrae ferreae in terram rubeerrimam; formatur autem ab affluente fluuio.*

pertusus. 2. TOPHVS argillaceo - ochraceus perforatus tunicatus. *Syst. nat.* 189. *n.* 6.
Terrificatum vegetabile radicis. *Wall. min.* 339.
Habitat Vpsaliae *sub prato regio, et passim.*
Hic *subtus cylindricus, saepe figura Lyncurii, foramine longitudinali perforatus, truncatus, glaber, rubiginosus totus.*
Natus *ex Argilla, perforata radice aliqua emortua aut Lumbrico, quo aqua martialis per foramen tranans coagulauit argillam proximam, sensimque remotiorem.*

marinus. 3. TOPHVS arenaceo - ochraceus testis adspersus. *Syst. nat.* 190. *n.* 7. *Mus. Tess.* 74. *n.* 9.
Tophus connatus ex arena conchis etc. vitriolo ferri coalitis. *Gron. supp.* 55.
Habitauit meus in maris fundo versus Ostfrisiae littora, *recedente sub aestu maris aqua.*
Hic *coagulatus circum clauem ferreum aestimatum circiter Vnc.* vjjj, *in molem lapidis libr.* 52. *ponderis, cum aliquot testis conchyliorum adnatis.*
Natus *ex Arena mobili (communis fundi maris) coagulata a ferro clauis, aqua marina salsa soluto.*
Vsus. *Hinc constat Ferrum multiplicari, dum Ferrum clauis vnc.* 8. *resolutum, coagulatum cum arena, regeneratum in tophum, et inde eductum fusione docimastica dederat Ferri libr.* 3.

4. TO-

arerarius. 4. TOPHVS arenaceo-ochraceus granulatus.
Habitat passim ad acidulas *frequens.*
Hic *congestus ex granis arenosis leviter cohaerentibus, ochra ferruginea mixtus et tinctus.*
Natus *ex Arena rustica aliaque vulgari, combinatus aqua martiali ochracea.*

Tubalcaini. 5. TOPHVS humoso-ochraceus. *Syst. nat.* 190.
Minera ferri calciformis. *Anon. min.* 202. *n.* 2.
Mom. α. *pisiformis* Sioemalm.
β. *nummiformis* Penningmalm.
γ. *placentiformis* Skraggmalm.
δ. *polymorphus* Yrke.
ε. *globiformis* Lasenstein.
ζ. *gradiniformis. Mus. Tess.* 74. *n.* 8.
Habitat sub aqua, in Sueciae Smolandia, Dalekarlia, Norlandia; Alsatia, Brigae.
α. *in Lacubus extra Scirpos lacustres. It scan.* 45.
γ, δ. *sub Paludibus caespitosis, subalpinis.*
ζ. *ad Thermas.*
ε. *in Heluetia.*
Hic α *globulosus aetiticus, extus durior, intus humoso-ochraceus.*
β *forma et magnitudine seminis Strychos Vomicae.*
γ *facie stercoris Vaccini aestiui.*
ε *globi sclopetarii* [illegible] *ie, solidus, ruber.*
ζ *facie gradinis oolithiti adnati.*
Natus *ex humo ochracea coagulata ferro, vnde etiam infusum Theae ex hac aqua fuscum euadit (It. scan.* 50*), manifesto indicio aquae martialis.*
Vsus. *Ferrum inde coquitur in furnis ferrariis plerisque Smolandiae; at in Dalekarlia subalpina rustici etiamnum absque apparatu magno, sola vstrina extemporanea, saepius solitarii in sylua, ex hac minera ferrum educunt, adeoque primis mortalibus ferrum praebuit haec Terra. Iobi XXVIII.* 2.

Sideroxylon. 6. TOPHVS ferreus ochraceus longitudinaliter enatus.
α. *ochraceus farinosus.*
β. *ferreo-oolithicus.*
Habitat in Germania.

Hic

Hic *adeo exacte refert Lignum putrescens, vt primo intuitu dignoscatur, cuius materies esset mutata in mineram ferri haematiticam, interstitia vero cariosa in ochram ferri luteam, aut adsperja oolithis ferreis.*

globus. 7. TOPHVS arenoso-ferreus subrotundus.
Habitat passim in Terra.
Hic *magnitudine Pruni s. Mali, subrotundus, instar minerae ferri durus et ponderosus, arenaceo-ochraceus, saepe tunicatus.*
Natus *e ferro in arena, a centro multiplicatus versus peripheriam.*

vitriolicus. 8. TOPHVS ochraceo-vitriolicus.
Habitat Fahlunae *in ahenis, quibus coquitur vitriolum.*

sulphureus. 9. TOPHVS sulphureus amorphus sinuosus extus farinosus.
Habitat in Thermis Aponensibus. *D. Vandelli.*
Hic *amorphus, varie sinuosus, solidus, puluere griseo sulphuris vestitus, cinereus; accensus ardet vt Pyrites.*

* * *Simplices.*

aluminaris. 10. TOPHVS aluminaris superstratus compactus griseus.
Tophus aluminaris griseus. *It scan.* 122.
Tophus aluminaris coctus. *It scan.* 122.
Habitat ad aluminis *officinas; generatur in canalibus per quos lixiuium aluminare fluit.*
Hic *griseus, compactus, quasi ex stratis diuersis conatus, sapore salsus, non efferuescens.*

vrinarius. 11. TOPHVS vrinae matularum.
Habitat in matula, vrina *stagnante, crystallisatus sale et terra.*

lebetinus. 12. TOPHVS calcarius lebetum. *Syst. nat.* 32. *n.* 1. *Sch ch. lith.* 86.
Porus aqueus aqua simplici generatus. *Wall. min.* 297.
Habitat in ahenis Theae, *ab aqua fontana copiosior, quam a fluuiatili.*

13. TO-

therma-lis. 13. TOPHVS calcarius granulatus.
Lapis in canalibus. *Vand. diss.* 18.
Habitat in Thermis, *vt saepe repleat canales.*
Hic *quasi ex Arena calcaria congestus, friabilis, flavescens, extus submuricatus e crystallis inconspicuis.*
Natus *e cremore calcis, salis selenitici cuticulae instar thermis supernatans, dum aquae minus calent, depositus ad canales tanta copia, vt oporteat illum ferris exscalpere. Vand. therm.* 106.

oolithus. 14. TOPHVS calcarius globulis pisiformibus crustatis congestus.
Tophus calcarius glomeratus ex granis globosis crustatis. *Mus. Tess.* 74. *n.* 3.
Tophus calcarius thermarum. *Syst. nat.* 189. *n.* 2.
Stalactites testaceus globulosus. *Amoen. min.* 12. 1. *a.*
Pisa Carolina. *Worm. mus.* 52.
Habitat in Thermis.
Hic *constat granis rotundis, corticatis, glabris, albis, connexis, terra calcaria flavescente praecedentis aut alba.*
Natus *e cremore calcis praecedentis, sed a motu volutatus in globulos, induta tunica calcaria, vnica extra alteram. Hollman in Syllog. comment. Reg. scient.* 192.
Differt *a Marmore Hammite, quod hic friabilis niveus e Thermis generatus; illud durum stratosum, cinereum, compactum, a maris littore quondam granulatum.*

testaceus. 15. TOPHVS calcarius glomeratus e testarum fragmentis.
Habitat passim, vbi Calx occurrit; praesertim in Gallia, Hispania, Anglia.
Hic *accedit proxime Marmori testaceo, sed petrosam consistentiam non acquirens. Singularis ille Mus. Tess.* 74. *e cochleis marinis minutissimis vix nudis oculis manifestis.*
Vsus. *Gades Domus ex eo struuntur.*

Osteo-colla. *Steinbrot-sten.* 16. TOPHVS calcarius subcylindricus perforatus. *Syst. nat.* 189. *Mus. Tess.* 72. *n.* 2.
Tophus margaceus cylindricus perforatus. *Vog. min.* 258.

To-

Tophus argillae ramosus et fistulosus. *Gron. supp.* 16. *n.* 8.
Stelechites radix petrificata, cortice arenaceo-lapidescente. *Wolt. min.* 43. *Baum. min.* 1. *p.* 194.
Petrificatum vegetabile radicis arborum. *Wall. min.* 335.
Osteocolla. *Act. angl.* 1745. *p.* 378. *Anon. min.* 283. *b. Dal. pharm.* 43. *Act. berol.*
Habitat in Silesia Massiliensi, Marchia brandeburgica *prope* Sonnenburg.
Hic *longus, teretiusculus, congestus e terra calcaria, spongiosa, inaequali, albida, efferuescente, perforata s. fistulosa foramine laeui.*
Natus *e materia calcaria, tenuissima, sabulo mixta, et variarum arborum, Pini, Quercus, Fraxini altius sepultis radicibus circumnata; radices hae, tractu temporis, humidi affluxu cariosae, putrifactae, colliquescentes, excauatae largiuntur locum Osteocollae, dum cauitates replentur terra calcaria aquis soluta et allata, vt omne cauum prorsus repleat; docent hoc ligni, corticis neruorumque contextus cellulosi, qui amplectuntur fossilis ramenta arctius. D. Gleditsch. epist.* 1747.
Vsus *Chirurgis.*

argillaceus. 17. TOPHVS calcario-argillaceus amorphus.
Habitat in Wessmannia.
Hic *refert Argillam incarnatam, vt demta duritie lapidea, non distinguatur; efferuescit cum acido.*

turbinatus. 18. TOPHVS calcarius turbinatus multicorticatus interne imbricatus.
Stalactites conis concretis excauatis. *Anon. min.* 12. *d.*
Habitat Helsingburgi *inter Gorarps-moellam et Landseronam in strato s. rima terrestri. D. A. Tidstroem Chemiae Adiunct. Vps.*

Hic *admodum rarus et singularis. Stratum constat conis numerosis, iuxta se inuicem positis, adiacenti lapidi immersis; quiuis conus resupinatus s. turbinatus constat ex turbine rudi, cinereo, multoties corticato, quouis tamen cortice breuiore versus centrum, ita vt turbinis discus adscendat quasi scala versus extimos margines. Aliis cortices adeo fragiles vt fere digitis friabiles, aliis vero indurati in substantiam marmoream.*

ſpatoſus. 19. TOPHVS ſpatoſus ſubrotundus tunicatus marginibus ſerratis.

Spatum orbiculatum tunicatum marginibus ſerratis. *Muſ. Teſſ.* 14. *n.* 1.

Habitat in Aſia.

Hic *ſubrotundus*, *bulbi Cepae inſtar tunicatus*, *niger*, *tunicarum marginibus ſerratis.*

cotaceus. 20. TOPHVS cotaceus ſubrotundus tunicatus.

Cos ſolidiuſcula, particulis arenaceis aequalibus, tunicato-lamelloſa. *Muſ. Teſſ.* 4. *n.* 11.

Habitat in Weſtrogothia: *Moeſſeberg.*

Hic *rotundus*, *bulbi inſtar corticoſus cruſtis cinereo-flaveſcentibus*, *aqua martiali coagulatus.*

lenticularis. 21. TOPHVS ſchiſtoſus ſolidus lenticularis ater. 🜔, ∞, ♂.

Swartbäll. Schiſtus rudis reniformis. *Vog. min.* 155.

Arſenicum ſchiſti lenticularis atri. *Syſt. nat.* 170. *n.* 8.

Swartbållar. *It. oel.* 78.

Kiortelſtenar. *It wgoth.* 212.

Kuleſtenar. *It. ſcan.* 120.

Terra calcaria phlogiſto et acido vitrioli mixta. *Anon. min.* 24.

Habitat in fodinis ſchiſti aluminaris.

Hic *a magnitudine glandis ad plurium orgiarum*, *lenticularis*, *aterrimus*, *duriſſimus*, *quaſi tornatus*, *conſtructus ex cruſtis variis extra alias; in centro ſaepe Pyrites; in Igne ſolvitur violento ſono; ſub dio ſolvitur in Humum lenticularem. Non efferveſcit, nec alumen praebet. Variat Pyriticoſus, Arſenicalis, Corticoſus, Centralis. Variat cum et ſine odore Bituminis ſuilli.*

ſchiſtoſus. 22. TOPHVS ſchiſtoſus fruſtulis coagulatus *Muſ. Teſſ.* 74. *n.* 5.

Habitat in Kinnekulle: *Hellikis.*

III. TER-

III. TERRAE.

50. OCHRA. *Terra* Metalli resoluti, praecipitata, s. resuscitata.

Particulae coloratae, minutae.

* *Puluereae.*

Ferri. *Kyllerfaerg.* 1. OCHRA Ferri puluerea lutea. *Syst. nat.* 205. *n.* 1.
Mus. Tess. 106.
Ferrum terreum luteum friabile. *Wolt. min.* 31.
Ferri terra praecipitata non mineralisata. *Wall. min.* 205.
Minera ferri calciformis friabilis puluerulenta lutea. *Anon. min.* 202. *n.* 1.
Ochra flaua. *It. scan.* 123.
Habitat in Aquis martialibus, *acidularibus*, *copiosa in* Scania.
Nata *Ferri aqua soluti*, *subsidens.*
Varietas Ochra ferri puluerea flava. *Fahlunae in fodina.*

Martis. *Rost.* 2. OCHRA Ferri puluerea rufa.
Habitat in Paludibus *ferro impraegnatis demumque exsiccatis.*
Varietas potius praecedentis, *quam distincta species*; *vstulata magis coccinea euadit*, *quam praecedens.*

Aeris. *Erg.* 3. OBHRA Cupri puluerea viridis. *Syst. nat.* 205.
Ochra viridis Chrysocolla s. Viride montanum. *Cost. foss.* 100.
Cuprum solutum et corrosum praecipitatum viride. *Wall. min.* 278. *n.* 3.
Cuprum arrosum viride terrestre. *Carth. min.* 70.
Minera cupri calciformis pura puluerulenta. *Anon. min.* 255.
Habitat in Cuprifodinis *frequens.*
Nata *Cupri ex acido soluti.*
Vsus: *Pictoribus.*

Cupri. 4. OCHRA Cupri puluerea caerulea. *Syst. nat.* 205.
Cuprum arrosum caeruleum terrestre. *Carth. min.* 70.
Cuprum solutum praecipitatum caeruleum. *Wall. min.* 280. *n.* 1.

Terra

Terra calcarea calce veneris mixta puluerulenta. *Anon. min.* 34.
Habitat in Mineris Cupri, *mixtis Marmore aut Ferri ochra.*
Nata *Cupri ex alcali soluti, efferuescens.*

Nikeli. 5. OCHRA Cupri Nikeli pulucrea viridi-flauescens.
Nicolum calciforme martiale. *Anon. min.* 255.
Habitat in Nordmark *Wermelandiae.*
Huius *Solutio in Aqua forti viridis est.*
Nata *Cupri Nikeli minerae.*

Cyprii. 6. OCHRA Cupri vitrati puluerea obscure ferruginea.
Minera Cupri calciformis pura. *Anon. min.* 194. γ.
Habitat in Dahlia.
Nata *e Cupro vitrato; similis Ochrae martis, sed obscurior, qualis enascitur dum Cuprum vitratum soluitur aqua forti.*

Plumbi. *Blyuitt.* 7. OCHRA Plumbi puluerea albida. *Syst. nat.* 205. *n.* 5.
α. Plumbum terrestre ochraceum. *Carth. min.* 66.
Cerussa natiua. *Anon. min.* 185, *a. et* 37, *a.*
β. Minera plumbi calciformis pura puluerulenta. *Anon. min.* 166, 31.
Habitat supra plumbi Galenam *ad Christiersberg.*
Nata *Plumbi acido soluti.*

Zinci. OCHRA Zinci albida.
Habitat supra Zincum rapax Westra-Silf berget.

Vismuti. 7. OCHRA Vismuti puluerea flauescens.
Vismutum calciforme puluerulentum. *Anon. min.* 223.
Flos Vismuti. *Iust. min.* 165.
Habitat Los Helsingiae.

Cobalti. 8. OCHRA Cobalti puluerea fulua.
Ochra Vismuti rubra. *Syst. nat.* 10. *p.* 47. *Schreb. lith.* 128.
Cobalti minera colore rubro f. flauo. *Wall. min.* 234.
Cobaltum ochraceum rubrum. *Carth. min.* 56. *n.* 2.

Minera Cobalti calciformis calce arsenici mixta. *Anon. min.* 248.
Habitat in Helsingiae, Germaniae *Cobalto vitro caeruleo.*

Magnesiae. 9. OCHRA Magnesiae puluerea nigra. †.
Magnesia friabilis terriformis. *Anon. min.* 114.
Habitat in Anglia.
* * *Germinantes pilis confertis.*

Ferrugo. *Rost.* 10. OCHRA Ferri germinans rufa.
Habitat in Ferro *corrupto aëre, aquis, salibus.*
Renata O. *Ferri crystallisando.* 2.

Aerugo. *Erg.* 11. OCHRA Cupri germinans viridis. *Syst. nat.* 205. *n.* 4.
Cuprum arrosum viride striatum. *Carth. min.* 30.
Cuprum viride plumosum. *Wolt. min.* 30.
Aerugo natiua striata. *Wall. min.* 260. *n.* 2.
Habitat in Cupro, *exposito Aëri humido.*
Renata O. *Cupri acido soluti.* 3.

Cuprigo. 12. OCHRA Cupri germinans caerulea. *Mus. Tess.* 108.
Ochra ponderosa elegantissime caerulea. *Cost. foss.* 105.
Ochra veneris terra calcarea mixta. *Anon. min.* 196. *n.* 1.
Cuprum caeruleum plumosum. *Wolt. min.* 30.
Habitat in Cupri mineris.
Renata O. *Cupri calcarii s. Ochrae Cupri* 4.

Stibigo. 13. OCHRA Stibii germinans rubra.
Antimonium fibris capillaribus sparsis. *Syst. nat.* 172.
Antimonium rubrum plumosum. *Wolt. min.* 27.
Antimonium magna copia sulphuris mineralisatum, lanae instar fibris capillaribus separatis. *Wall. min.* 238.
Flores Antimonii. *Vog. min.* 496.
Habitat in Gallia, *saepe Ferro diues.*

Argentigo. 14. OCHRA Argenti germinans nigricans ♁, ☽, o-o, ♀.
Argentum fibris rectis tenuissimis friabilibus nigricantibus. *Carth. min.* 76.
Argentum Antimonio sulphurato mineralisatum capillare. *Anon. min.* 173. *n.* 1.

Argen-

Argentum ſulphure, arſenico et antimonio mineraliſatum. *Wall. min.* 291.

Habitat in Argentifodinis Saxoniae.

Cobaltigo. 15. OCHRA Cobalti germinans purpurea.

Cobaltum ochraceum rubrum. *Carth. min.* 56. *n.* *a.*

Coboldblüte. Flos Cobalti. *Geſn. Henkel, min.* 107. *cadm.* 21. *n.* 37.

Habitat in Germania.

Haec cobalto caret, Henk.

51. ARENA. *Terra* Aquae.

Particulae diſtinctae, granulatae, ſiccae, durae, ſcabrae; *Humido* non penetrandae conglutinandaeue. (*Acido non diſſolubiles.*)

mobilis. *Flygſand.* 1. ARENA quartzoſa rotundata diaphana hyalina.
Glarea mobiliſſima impalpabilis fluida albicans. *Wall. min.* 30.

α. Arena quartzoſa vento volatilis. *Syſt. nat.* 208. *n.* 3.
Arena ſubtilis mobilis leuis. *Carth. min.* 10.

β. Arena quartzoſa rotundata aequalis. *Syſt. nat.* 208. *n.* 4.

γ. Arena quartzoſa impalpabilis. *Syſt. nat.* 208. *n.* 2. *Muſ. Teſſ.* 110.

Habitat α, β. in Mari *et* maritimis; *γ. in Scaturiginibus.*

Haec *rotundata, aequalis, minutiſſima vt ventis fortioribus volatilis α, β.*

Nata *Aquae Marinae, ex imbribus deciduis cryſtalliſata, tandem reiecta in Continentem ſiccataque pellitur a Ventis in aceruos more niuis* (*It. Scan.* 76; 335.) *locaque mutando migrat, eoque ſuffocat campos, agros, vicos; coërcetur Arundine arenaria Elymoue arenario* (*It. Scan.* 336.) *aliisque plantis* (*ibid.* 77.); *transformatur in Sabulum vel compreſſa mutatur in Cotem* (*It. Scan.* 140.), *ſtratis quaſi ſectam horizontalibus et oblique perpendicularibus.*

Vſus *pro Clepſydris, vaſorum ſtanneorum etc. politura.*

colorata. 2. ARENA quartzoſa rotundata ſubdiaphana colorata.

α. flaua.
β. teſtacea.
γ. lutea.
δ. rubra.
ε. violacea.

Habitat α. Surinami; *β, γ. paſſim in* Europa; *δ. in* Mari rubro; *ε. in* Mari Balthico *verſus Germaniam.*

Haec *fere ſola varietas praecedentis, ſed tincta minusque diaphana.*

Vſus *pro ambulacris pulchrioribus Hortorum.*

3. ARE-

lacuſtris. *Strand-ſand.* 3. ARENA quartzoſa angulato-rotundata diaphana hyalina.
Habitat ad Lacuum *littora.*
Haec *Arena mobili multo groſſior, inaequalis, flaueſcens, diaphana, hyalina, quaſi humectata, rotundata, ſed non rotunda.*
Vſus. *Litterae ſcriptae ea adſperguntur.*

campeſtris. *golſſand.* 4. ARENA quartzoſa rotunda diaphana pallida.
Arena groſſiuſcula quartzoſa particulis rotundis. *Carth. min.* 10.
Habitat in Campis ſyluaticis, *quos vndique veſtit, vti circum Taberg et paſſim vbi Pineta.*
Haec *ſimilis Arenae mobili, rotundata, magnitudine parum inaequalis, griſeo-pallida.*

margaria. 5. ARENA quartzoſa rotundata alba ſuperficie ſubuerrucoſa.
Habitat in Nericia *et* Vlſâſa.
Haec *alba, groſſior, rotundata, hyalina, extus opacior aut albida, ſuperficie inaequali.*

Glarea. *Mo.* 6. ARENA ſubfarinacea pulueruIenta impalpabilis apyra. *Syſt. nat.* 208. *n.* 1. *Muſ. Teſſ.* 110.
Glarea vulgaris mobilis puluerulenta. *Wall. min.* 32.
Habitat in Campis ſyluaticis *ſteriliſſimis, fouens Pineta, Ericeta.*
Nata *Arenae mobilis, ſenio corrupta. It. ſcan.* 425.
Haec *Particulis fere impalpabilibus, amorphis, ſubcinereis, molliuſculis, humido ſubplaſticis, ſicco ſubuolatilibus ſ. farinaceis cum immixta minima arena.*
Vſus *pro fuſionibus Metallorum recipiendo, praeprimis ea, quae aceto in paſtam mixta dimittit manum prementem.*

ochracea. 7. ARENA ſubfarinacea ochraceo-rufa.
Habitat Pletteryd Smolandiae, *Morae* Dalekarliae, *Norbro* Helſingiae etc.
Haec *Arena glarea tincta ochra ferri.*

ruſtica. *Gräſand.* 8. ARENA heterogenea inaequalis ſubrotundata.
Arena quartzoſa tenuior, particulis aequalibus rotundatis. *Wall. min.* 33.
Arena groſſiuſcula quartzoſa, particulis anguloſis. *Carth. min.* 10.

Habitat passim per Europam, *imprimis ad littora aevi.*
Haec *mixta e Particulis hyalinis Quartzi, rufis Spati, fuscis Saxi, angulatis quidem, sed dein nonnihil rotundatis, magnitudine parum inaequalibus.*
Vsus. *Pauimenta ea adsperguntur.*

Sabulum. 9. ARENA heterogenea difformis angulata.
Grus. Arena heterogenea saxosa e Mica Quartzo Spato. *Syst. nat.* 207. *n.* 7. *Mus. Tess.* 112.
Arena particulis grossioribus inaequalibus. *Wall. min.* 34.
Arena particulis dissimilaribus. *Carth. min.* 10.
Habitat vbique in sterilibus *montosis, rupestribus.*
Haec *mixta ex Arena rustica pulvereque grossiore Saxorum, e Spato, Quartzo, Mica, Saxo; magnitudine, figura et colore difformis, semper magis angulata et inaequalis.*
Vsus. *Viae publicae ea sternuntur, et Calx pro muris inaedificandis ea miscetur.*

Casserita. 10. ARENA quartzosa rotundata subdiaphana mixta particulis micaceis.
Habitat ad Insulam Casseritam.
Haec *simillima* Arenae mobili, *sed lactea et mixta,* Micis *tenuissimis nitidis argenticoloribus.*

Micacea. 11. ARENA micacea squamosa nitens. *Syst. nat.* 208. *n.* 6. *Mus. Tess.* 112. *Gronov. supp.* 14. *n.* 2, 3.
Glitter-sand. Arena micans. *Wall. min.* 37.
Arena nitida. *Carth. min.* 10.
α. *auricolor* e Mica aurata.
β. *argenticolor* e Mica argentata.
Habitat ad Dioe *Smolandiae* (*It. Gotl.* 319.); Fryken *Wermelandiae* (*It. wgoth.* 239.).
Haec *squamulis nitenti-aureis, mixtis cum Arena rustica.*
Nata *Saxi fatiscentis, ab elementorum varietate aut igne soluti.*
Vsus. *Scriptae litterae ea ornatus caussa adsperguntur.*

Aurea. 12. ARENA Auri difformis. *Syst. nat.* 208. *n.* 9.
Guldsand. Aurum natiuum terrae et Arenae inhaerens solutum. *Wall. min.* 203.

Habi-

Habitat in Guineae, Ganges, Arabiae *fluuiis*.
Haec *particulis raris, inaequalibus, aliis arenis rarissime immixta*.

Ferrea. *Jernsand*. 13. ARENA Ferri atra. *Syst. nat.* 208. *n.* 8. *Mus. Tess.* 112.
Ferrum arenae mineralisatum. *Wall. min.* 251.
Ferrum glareosum atrum magnetem sequens. *Walt. min.* 31.
Arena ferrea. *Vog. min.* 80.
Arena metallica. *Carth. min.* 10.
Habitat ad Lapponiae fluuiorum *ripas; congesta ad ostia eorum sinus* Bothnici.
Haec *Particulis atris, magnitudine Arenae volatilis, passim subnitentibus, obtuse angulatis, ferro ditissimis, retractoriis.*
Nata *Minerarum Ferri alpinarum, a voraginosis cataractis comminutarum et detritarum, delata torrente fluuiorum ad ostia maris, vbi impetu cessante deponitur.*
Vsus *pro Ferro inde coquendo.*

Silicea. 14. ARENA Silicea. *Kalm. it.* 1. *p.* 359. *Carth. min.* 10.
Habitat in Anglia: *Buckinghamshire.*

52. ARGILLA. *Terra* Maris ſedimenti viſcidi.
Particulae amorphae, impalpabiles, molles, tenaces, lubricae.
Humido emollienda, vnctuoſa, plaſtica.
Igne induranda.

* *Simplices.*

apyra. *Eldfast Lera.* 1. ARGILLA apyra arida.
Argilla apyra. *Wall. min. 19.*
Argilla rudis pura igne indureſcens. *Carth. min. 5.*
Terra porcellana pura. *Anon min. 78. n. 1.*
Habitat Boſerup Scaniae, Gallia, Haſſia.
Vſus. *Apyra omnis Argilla vſtione alba euadit; pro Crucibulis, Retortis, Furnis chemicis et metallurgicis ſeligitur.*

leucargilla. *Pip-Lera.* 2. ARGILLA apyra lubrica.
Argilla niuea hinc inde incarnata. *Syſt. nat. 207. n. 5.*
Argilla ſubtilis igne indureſcens et palleſcens. *Carth. min. 6.*
Terra porcellana phlogiſto aliisque heterogeneis minima portione mixta. *Anon. min. 78. n. 2.*
Leucargilla Plinii ſ. Argilla fiſtularis. *Vog. min. 32.*
Marga argillacea pinguedinem imbibens calore indurabilis. *Wall. min. 24.*
α. *alba.* Colonia, Maſtricht.
β. *cinerea.* Gallia, Haſſia, Boſerup Scaniae.
γ. *violacea.* Montmartre Galliae.
δ. *nigra.* Montmartre.
Habitat copioſius in Europa *auſtraliore.*
Haec *compacta, imbibens, pinguis tactu et nitida; vſtulata primum nigricans.*
Vſus *pro Fiſtulis Tabaci.*

porcellana. 3. ARGILLA albida arida ſubfarinacea, atomis nitidis.
Argilla porcellana. *Vog. min. 33.*
Marga porcellana. *Wall. min. 23.*
Habitat in China.

Haec

Argilla omnis pura et ſimpliciſſima per ſe apyra eſt, nec in igne (quod a ferro) rubeſcens.

Haec *alba aut albicans*, *fere subfarinacea*, *minime tactu pinguis sed arida*, *adspersa atomis micantibus instar Micae minutissimae.*

Vsus. *Vasa Porcellana semiuitrificata.*

chinensis. 4. **ARGILLA** flauescens, punctis maculisque ferreo-ochraceis.

Terra porcellana marte mixta. *Anon. min. 77. A.*

Habitat in Chinae *collibus.*

Haec *rufa s. rubra*, *maculis pallidis s. flauicantibus varie mixta, arida.*

Vsus. *Seritur in ea Oryza*, *Gossypium*, *Indigo*; *Lateres inde sub aqua exstruendi.*

lithomarga. *Sjoeskun.* 5. **ARGILLA** flauicans solidescens impalpabilis.

Lithomarga flauescens. *Anon. min. 79.*

Habitat in Tataria Crimia.

Haec *siccitate indurescit.*

Vsus. *Capitula pro Fistulis Tabaci maiora.*

lemnia. 6. **ARGILLA** incarnata fracturis glaberrimis.

Lithomarga, Terra lemnia. *Anon. min. 78. B.*

Terra lemnia. *Dal. pharm. 20. n. 2.*

Terra lemnia rubra. *Cost. foss. 14.*

Habitat in Lemno, Turcia.

Haec *pallido incarnata, rumpitur aqua cum strepitu in moleculas.*

Vsus *Pharmaceuticus.*

fullonica. *Walklera.* 7. **ARGILLA** fissilis friabilis lubrica, in aqua spumans. †.

Argilla fissilis. *Schreb. lith. 132.*

Argilla subtilis pinguis in aqua cito liquescens. *Wolt. min. 11.*

Argilla fullonum saponacea lamellosa. *Wall. min. 26.*

Smectis subtilis cum acidis non efferuescens. *Carth. min. 8.*

Lithomarga. *Anon. min. 78. A. a. Tilas act. Holm.* 1739.

Habitat ad Osmundsberget.

Haec *cinerea, subtilissima*, *lubrica*, *laminosa*, *tritura pinguissima.*

Vsus *pro Fullonibus.*

Tripolitana. *Trippel.*

8. ARGILLA scabra nitidula flauescens inquinans.
Argilla subtilis macra. *Wolt. min. 11.*
Terra Tripolitana. *Anon. min. 89.*
Tripela. *Vog. min. 38. Carth. min. 8.*
Glarea indurata cohaerens aspera. *Wall. min. 33.*
Habitat in Regno Tunecano, Neapolitano, etc. Oerebro Aarestad ad Snaflunda.
Haec *vario colore, macra, sub digitis scabra absque arena, aqua non facile solubilis indurata, candefacta albicans: alia efferuescit, alia non. Nota essentialis est quod rodat metalla.*
Nata *creditura Iaspidis soluto puluere. Anon. pag. 60.*
Vsus *pro politura Metallorum; terendo laeuissime poliat, non vero rodendo arat. Trita ad metallum assumit hoc maculam metallicam.*

communis. *Blalera.*

9. ARGILLA humido caerulescens, vstione rufescens.
Argilla caerulescens. *Syst. nat. 207. n. 4.*
Argilla rudis sabulo destituta. *Wolt. min. 11.*
Argilla vitrescens rudis. *Wall. min. 16.*
Argilla communis caerulea. *Anon. min. 90. A. δ.*
Argilla vulgaris. *Vog. min. 28.*
Argilla igne vitrescens pura. *Carth. min. 6.*
Limus: Terra lateritia. *Vog. min. 31.*
Habitat passim in Europa *frequens.*
Haec *recens s. etiamnum humida caerulescens; sicca cinereo liuida; vstulata rubra a ferri vitriolo.*
Nata *Maris, e sedimento eius viscido; haec mater congenerum.*
Vsus *pro Lateribus conficiendis, sed quo magis rufescit vstulata, eo magis sub dio soluitur.*

figulina. *Kruklera.*

10. ARGILLA siccitate rupturis subtessellata. *Syst. nat. 207. n. 3.*
Argilla tessulata figulina. *Wall. min. 17.*
Marga. *Lehman. min. 16.*
Habitat passim in Europa.
Haec *praecedentis fere mera varietas, sed siccata rumpitur in moleculas subtessellatas.*
Vsus *a Figulis seligitur pro vasis testaceis.*

incarnata. *Skiutlera.*

11. ARGILLA incarnata. *It. wgoth. 251, 267.*
Argilla communis incarnata. *Anon. min. 90. A. β.*
Habitat in Waessmannia, Wermelandia: *Philipstad.*
Haec *cruda etiamnum humida rufescens, sicca incarnata.*

12. AR-

talcosa. 12. ARGILLA viridis friabilis, atomis nitentibus.
Arena micans viridis. *Wall. min. 37. n. 3.*
Habitat in Europa *Australi*, Aegypto, Chio.
Haec *maxime friabilis; dum sicca est fere farinacea, particulis impalpabilibus, atomis copiosissimis albis nitentibus micaceis.*

Bolus. 13. ARGILLA ore liquescens. *Syst. nat. 207. Mus. Tess 110. Schreb. lith. 136.*
Argilla subtilis, aqua in massam vnctuosam dissolubilis. *Carth. min. 6.*
Argilla subtilis pinguis. *Wolt. min. 11.*
Argilla pinguis. *Wall. min. 13. n. 6.*
Bolus. *Anon. min. 80. Vog. min. 36.*
α. *alba* Bolus alba. *Dal. pharm. 19. n. 8.*
β. *cinerea* Axungia lunae.
γ. *flaua* Terra strigonensis.
δ. *rubra* Bolus armena. *Dal. pharm. 19. n. 1.*
ε. *viridis* Terra verde.
ζ. *caerulea* Terra stolbergensis.
η. *nigra.*
Habitat in Germania, Italia.
Haec *reliquis subtilior varietatibus infinitis; vide de his Cl. Luduigium de Terris.*
Vsus *Medicus exoletus.*

* * *Mixtae.*

sterilis. *Bioerklera.* 14. ARGILLA mixta subfissilis glareosa.
Argilla Bioerklera. *Anon. min. 90. ε.*
Habitat in Campis sterilissimis, *Betulis fauens.*
Haec *subtilis, arida, quasi nimis affinis Glareae, in igne parce induranda leuiterque rufescens; siccata albida et sublamellosa.*

tumescens. *Giaeslera.* 15. ARGILLA mixta porosa glareosa.
Argilla mixta arenacea. *Syst. nat. 207. n. 8.*
Argilla rubens aqua intumescens eandemque diu retinens, *Wall. min. 18.*
Argilla communis intumescens. *Anon. min. 90, ε, ζ. 1.*
Argilla fermentans. *Vog. min. 30.*
Habitat passim in campis sterilibus; *primo vere sub pedibus obambulantium fluctuans tremensque.*

Haec

Haec *pallida, groſſior, arena ſ. glarea mixta, ſiccitate valde poroſa; diu aquam retinet tenuiſſima, pultis inſtar mollis; ſuperficies exſiccatur corio.*

grandaeua. *Pinmo.* 16. ARGILLA mixta glarea arena ſabuloque, aeſtate ſublapideſcens.
Argilla arenacea ſabuloſaque. *Syſt. nat. 207. n. 9.*
Argilla intumeſcens lapilloſa. *Anon. min. 90. §. 2.*
Glarea argilloſa. *Wall. min. 32.*
Habitat paſſim frequens in Dalekarlia.
Haec *affinis praecedenti, ſed ſabulo magis mixta, vere et autumno quidem mollis, ſed aeſtate induratur in ſaxeam conſiſtentiam vix cuneo malleoque penetrandam.*
Nata *ex Argilla apyra, e montibus diluta.*
Vſus. *Cribrata pro exſtruendis fornacibus piſtorum praeſtantiſſima.*

Marga. *Margel-Lera.* 17. ARGILLA mixta pallida acido efferueſcens.
Creta argillacea fiſſili-friabilis. *Syſt. nat. 206. n. 2.*
Marga friabilis. *Anon. min. 26.*
Argilla rudis calcaria igne indureſcens. *Carth. min. 6.*
Habitat paſſim in Europa.
Haec *tenax, ſiccatione albicans, in aëre fatiſcens; cruda in aqua ſoluitur cum ſpuma ſupernatante, vſtulata vero non.*
Nata *maris viſcidi argilloſi cum Teſtaceis reſolutis.*
Vſus. *Agris fertiliſſima cum ſiccitate non induretur radiculas comprimendo, ſed friabilis euadit, cumque autumno ſtagnantis aquae acidum vi alcalina abſorbeat; per ſe tamen non nutrit. Vaſa pſeudo-porcellana ex hac conficiuntur. It. ſcan. 2.*

Vmbra. *Vmbra.* 18. ARGILLA Humoſa fuſca inquinans.
Argilla pictoria fuſca. *Wolt. min. 11.*
Humus nigro-brunnea. *Wall. min. 3.*
Terra Vmbria. *Baum. min. 1. p. 42.*
Vmbra. *Lehm. min. 24.*
Habitat in Germania, Italia, Anglia. *Briſtol.*
Haec *purpuraſcenti-fuſca, parco Bituminis et Ferri inquinata, vti patet ex vſtulationis fumo Bituminoſo et terra rufa.*

19. AR-

Argillae nonnullae, terra calcaria mixtae, efferueſcunt nonnihil, at non diſſoluuntur totae vt Calx, quo a Calce differunt.

nilotica. 19. ARGILLA mixta humo, ſubfuſca efferueſcens non inquinans.

Argilla ſubfuſca. *Muſ. Teſſ. 110.*

Habitat in Aegypti *agris. Haſſelquiſt.*

Haec *ſubfuſca, farinoſa, mollis, non lubrica poliendo, vſtulata cinerea vix mutata niſi duritie; aqua forti efferueſcit.*

Nata *Nili, poſt recesſum relicta.*

Vſus *Fertilitas Aegypti, laetificat plantas prae alia quauis terra.*

muriatica. 20. ARGILLA mixta margacea efferueſcens fuſca muriatico-ſalſa.

Terra e Palaeſtina. *Anon. min. p. 125, qui a me habuit.*

Habitat in deſerto circum Mare rubrum; *in Aegypto, Smyrnae.*

Haec *cinerea ſ. fuſca, ſiccitate pulueracea, ſapore ſalſa, cum aqua forti efferueſcens.* Natrum antiquorum *forte hoc idem, cum calce efferueſcat, cum ſale Muriatico ſcateat, cum in locis Natro praeſcriptis frequens.*

vitriolacea. 21. ARGILLA mixta fuſca vitriolico-ſalſa.

Habitat ſub paludibus.

Haec *cum ſtiptico tingit aquam affuſam nigro colore; ſe etiam ſapore facile prodit.*

53. CALX.

53. CALX. *Terra* Animalis.

Particulae ſiccae, farinaceae, friabiles, inquinantes: *acido* (certe vſtulata) efferueſcens diſſolubilis; *aquam* tingens.

* *Solubiles acido.*

Creta. *Krita.*

1. CALX ſolubilis impalpabilis cohaerens.
Creta ſubrupeſtris alba. *Syſt. nat. 206. Muſ. Teſſ.* 108.
Creta dura. *Carth. min. 9.*
Creta cohaerens ſolida. *Wall. min. 8.*
Creta ſolida friabilis. *Anon. min. 2.*
Creta vulgaris. *Coſt. foſſ. 77.*
Habitat in Galliae, Angliae, Daniae *ſulmontanis; vix fruſtulum in* Scania. *It. ſcan. 147. 205.*
Nata *maris e teſtis Teſtaceorum, a fluctibus littoris puluerifatorum, puluere loto et depoſito pone littus, vti dudum ſtatui.*
Vſus *pro ſcriptura lignorum, dealbatione, gypſatione.*

Marmorea. *Bleke.*

2. CALX ſolubilis pulverea.
Creta terreſtris alba ſ. purpuraſcens. *Syſt. nat. 206.*
Creta fragilior groſſior et rudis alba. *Wall. min. 10.*
Creta pura puluerulenta. *Anon. min. 5.*
α. alba.
β. rufa.
γ. flaua, cuius origo me etiamnum fugit.
Habitat in Oelandiae, (*It. oel. 58.*), Gotlandiae (*It. gotl. 193.*), Weſtrogothiae (*It. wgot. 92.*) *depreſſis inter montes camposque calcarios. γ.* Timmerdaliae *Weſtrogothiae.*
Haec *praecedenti ſimilis, ſed groſſior, magis puluerea, lapillis ſ. ſabulo mixta.*
Nata *Marmoris ſtratarii, ab elementorum viciſſitudine ſub dio ſoluti, ad depreſſiora loca diluta (It. gotl.* 179.), *vnde a Marmore albo alba, a M. rufo rufa. (It. oel.* 160.).

Conchacea. *Muſslejord.*

3. CALX ſolubilis furfuracea.
Creta terreſtris conchacea. *Syſt. nat.* 206.
Humus conchacea. *Anon. min.* 281. *1. b.*
Humus animalis non terrifica. *Wall. min. 7. n. 2.*

Ha-

Habitat in Helsingiae *et* Roslagiae *maritimis sub superficie terrae, a me obseruata 1732.*
Haec *farinoso-squamosa Humi instar, nec cohaerens, subuiolaceo-incarnata, imprimis humectata, sed non inquinans.*
Nata *e Mytili edulis testis, quae etiamnum rarissime, in terra non mota, reperiri queunt integrae, sed farinae instar friabiles.*

Testacea. 4. CALX solubilis squamosa cinerea.
Habitat ad littora Maris, *copiose in* Belgii *aliisque.*
Haec *alba, squamulosa, nondum redacta in Cretam.*
Nata *e testis Testaceorum, a fluctibus maris comminutis in terram grossiorem.*

* * *Fixae, acido non solubiles.*

palustris. 5. CALX fixa puluerea plastica.
Agaricus mineralis. *Anon. min. 5.*
Terra tophacea. *Baum. min. 1. p. 141.*
Habitat sub paludibus turfosis Smolandiae (*It. scan. 30*), Oelandiae (*It. oel. 58*), Westrogothiae (*It. wgoth. 92, 81*).
Haec *simillima Calcis marmoreae, sed acido vitriolico saturata, vt non efferuescat acido.*
Vsus *pro caminis et parietibus dealbandis, sed semper inquinans.*

Gur. 6. CALX fixa impalpabilis farinosa.
Creta friabilissima leuissima non cohaerens alba. *Wall. min. 11.*
Marga candida. *Dal. pharm. 23.*
Morochtus leuis puluerulentus. *Carth. min. 8.*
Terra gypsea puluerulenta. *Anon. min. 23.*
Lac Lunae. *Vandel. therm. 111. Baum. min. 1. p. 143.*
Habitat in profundis fissuris fodinarum *et rupium; ad* Thermas *effluit.*
Haec *saepissime alba, lacti condensata similis, cum aqua effluit Gur dicta; at siccata leuissima, farinae instar friabilissima Lac Lunae dicitur.*
Vsus *Pharmaceuticus exoletus.*

* * * Are-

* * * *Areniformes granulatae.*

Alabaſtri-na. 7. CALX fixa puluereo-granulata ſubaequalis ſubdiaphana.

Arena gypſea. *Schreb. lith.* *144.*

Haec *areniformis*, *ſubaequalis*, *friabilis*, *ſubdiaphana*, *alba.*

Nata *Gypſi Alabaſtri, pluuiis diutius expoſiti et fatiſcentis.*

teſtudinea. 8. CALX ſolubilis arenaceo-granulata rotundata glaberrima.

Habitat ad Inſulae Adſcenſionis *littora, in quam Teſtudo Mydas noctu deponit ſua oua.*

Haec *Arena granis groſſioribus (magnitudine Seminis Aquilegiae), lacteis, opacis, glaberrimis, non inquinantibus, calcariis, efferueſcentibus.*

Nata *Vermium Teſtaceorum et Lithophytorum, teſtis ſcilicet a fluctibus Maris comminutis, contritis, laeuigatis.*

lenticularis. 9. CALX ſolubilis granulata lentiformis.

Tophus calcarius lenticularis. *Syſt. nat.* *189. n. 4.*

Lentes betlehemiticae *vulgo.*

Habitat in Palaeſtinae *agris.*

Haec *Granis conſtat lentiformibus, magnitudine omnino ſeminis Lentis, margine acuto cinctis, ſolidis, non inquinantibus, laeuibus, albidis, omnino calcariis; intus ſunt grana compacta, nec quidquam iis cum Teſtaceis communia.*

Hae *duae, C.* teſtudinea *et* lenticularis, *poſſent ad Arenas quodammodo referri, cum conſtent granis ſolidis, diſtantibus, non inquinantibus, aqua non penetrandis; poſſet et* lenticularis *Tophis aſſociari, cum particulae groſſiores quam vlla alia terra, at cum acidis efferueſcant Marmoreae Naturae, conſultius hic collocauimus.*

45. HV-

54. HVMVS. *Terra* Vegetabilis.

Particulae pulnereae, ficco diffipabiles.

Aqua intumefcens; *Igne* combuftibilis in cineres.

daedalea. 1. HVMVS vegetabilis impalpabilis fufca.
Habitat paffim et vbique.
Haec *adeo tenuis et impalpabilis, vt aqua diluta filtrum tranet, et feparari queat ab Humo groffiore.*
Nata *Fimi animalium aut Humi ruralis, calore aut aeuo digefta et intime refoluta.*
Vfus *verum et fere vnicum Vegetabilium alimentum. (Kylbel fert. terrae) Haec mutatur in Plantas, plantae in Animalia, animalia in Humum animalem; fic Creatoris opus per circulum.*

ruralis. 2. HVMVS vegetabilis perfecte puluerifata atra.
Humus vegetabilis communis. *Syft. nat.* 209.
Humus nigrefcens hortorum. *Wolt. min.* 11.
Humus communis atra. *Wall. min.* 1.
Humus atra communis. *Coft. foff.* 115.
Humus atra. *Anon. min.* 293. *n.* 3.
Humus pura. *Carth. min.* 53.
Habitat vbique.
Haec *atra dum humectata, ficca cinerafcens puluerea puluere tenui, fed manifeftis particulis.*
Vfus. *Vegetabilium communis matrix, ab iis prout in Humum daedaleam tranfeat ingerenda; a Plantis fucculentis tenuiffima.*

pauperata. 3. HVMVS vegetabilis fubfarinofa.
Ljung-jord. Råckjord. *It. wgoth.* 240.
Habitat in Ericetis.
Haec *ficcata mollis inftar farinae euadit.*
Vfus: *fterilis plerumque eft, cum aquam non diu retineat; inuifa agricolis anno ficco.*

efferuescens. Gjaesjord. 4. HVMVS vegetabilis acerofa, ficco friabilis.
Humus fpongiofa. *It. wgoth.* 240.
Habitat in fubhumidis *paffim.*
Haec *Humo rurali groffior magisque bibula, ferius exficcanda.*
Nata *e radicibus minus digeftis in puluerem.*
Vfus. *Inuifa hortis et agris cum tempore vernali a gelu nocturno, aeftuque diurno apud nos attollatur, eiiciat et eradicet pullulantes plantas, vt pereant.*

alpina. Fjaellmylla. 5. HVMVS vegetabilis groffe puluerifata fufca.
Habitat in Alpibus *vulgatiffima.*
Haec *praecedenti aliquatenus tenuior et colore Argillae vmbrae.*
Vfus. *Qualitate cum praecedenti conuenit, Plantis alpinis appropriata.*

Turfa. Torf. 6. HVMVS vegetabilis intertexto - fibrofa, ficco induranda. *Syft. nat.* 209. *n.* 2.
Humus vegetabilis turfacea fibrofa. *Wall. min.* 11.
Turfa folida aëre indurefcens. *Anon. min.* 293. n. 1.
Humus denfa radicibus vix mutatis intertexta. *Carth. min.* 53.
Habitat in paludibus caefpitofis. *It. fcan.* 156.
Nata *e radicibus graminum intertextis, Bitumine paludofo faturatis.*
Vfus. *Caefpites pro foco inde fcinduntur. Deguer. Diff. de Turfis. Vltr.* 1729. *Oct.*

Lutum. Dy. 7. HVMVS vegetabilis acerofa paludum. *Syft. nat.* 209. *n.* 3.
Humus limofa aquatica. *Carth. min.* 53.
Humus atra paluftris. *Wolt. min.* 11.
Humus vegetabilis lutofa. *Wall. min.* 5.
Humus lacuftris. *Anon. min.* 293. *B.* 2.
Habitat in omnibus Paludibus, *fub aqua.*
Nata *e plantis paludofis aqua conferuatis, nec perfecte corruptis.*

8. HV.

tinctoria. 8. HVMVS vegetabilis atro-tinctoria paludum.
Svart-jord. Ochra nigra argillacea. *Cost. foss.* 89.
Habitat in Smolandiae, Scaniae *paludibus et Alnetis.*
Nata *e Humo Luto, saturata vitriolico ferreo, vnde aterrima, tinctoria.*
Vsus. *Rusticolis pro vestimentis laneis atro colore imbuendis. It. scan.* 132.

picea. 9. HVMVS vegetabilis atra, exsiccatione consolidescens.
Bek-jord. *Habitat in* Scaniae *interdum agris. It. Scan.* 194, 256.
Vsus *in Agricultura propriam methodum requirit.*

Damascena. 10. HVMVS vegetabilis ochraceo-rufa.
Humus rubra. *Wall. min.* 8.
Habitat in Anglia, Germania, Damasco.

schistosa. 11. HVMVS lapidea Schisti rufa. *Syst. nat.* 209. *n.* 1.
Skifer-mylla. *Habitat in* Westrogothia (*It. wgoth.* 79), Scania. (*It. scan.* 306.
Nata *Schisti ab elementis resoluti; saepius rubra ab martiali inquinante.*

nigrica. 12. HVMVS lapidea Schisti friabilis atra inquinans.
Svart-krita. Humus nigra pictoria. *Wall. min.* 4.
Habitat in Hunneberg Westrogothiae.
Vsus. *Cistas sepulchrales Creta hac atra pingunt Rustici.*

lenticularis. 13. HVMVS lapidea Tophi lenticularis atra.
Habitat in Oelandia.
Nata *e Topho lenticulari schisti, sub dio resoluti in Humum. It. oel.* 79.]

animalis. 14. HVMVS animalis impalpabilis. *Syst. nat.* 209.
Djurjord. *n.* 8, 9.

Humus animalis terrificata. *Wall. min.* 7. *n.* 1.

Habitat in Caemeteriis, *rarius in copia.*

Haec *particulis impalpabilibus, cum aqua bibulis et se contrahentibus, acido non efferuescentibus.*

Nata *ex particulis humosis et calcariis mixtis animalium. Sic redit ad Dominum. Genes. III. 19. Iob. X. 9.*

Quid properasse iuuat, quid pauca dedisse quieti
Tempora? quid nocti conseruisse diem?
Si semel hic standum est. . . .

CRY-

CRYSTALLI
LAPIDOSAE.

(*in* Tabulis *adiectis* 1, 2, 3.)

		Latera	*plana.*		
1.	*Figura*	18-edrum :	Rectangulis 6. *longitudinalibus.*	Trigonis 12.	
2.	——	18-edrum :	Rectangulis 6. *transuersis.*	Trigonis 12.	
3.	——	12-edrum :	Rectangulis o. *columnâ* o.	Trigonis 12.	
4.	——	18-edrum :	Rectangulis 6. 2 *oppositis latis.*	Trigonis 12. 2 *oppositis truncatis.*	
5.	——	8-edrum :	Rectangulis 6. *aequalibus.*	Hexagonis 2.	
6.	——	8-edrum :	Rectangulis 6. *alternis angustis.*	Hexagonis 2.	
7.	——	8-edrum :	Pentagonis 4. *alternatis.*	Rectangulis 4. *alternatis.*	
8.	——	10-edrum :	Pentagonis 4.	Rhomboid. 4.	Trapetziis 2.
9.	——	14-edrum :	Rectangulis 6. 2 *oppos. angustis.*	Trigonis 4.	Trapetziis 4. *priori alternis.*
10.	——	12-edrum :	Pentagonis 6. *alternis angustis.*	Pentagonis 6. *aequalibus.*	
11.	——	12-edrum :	Pentagonis 6. *aequalibus.*	Pentagonis 6. *aequalibus.*	
12.	——	14-edrum :	Pentagonis 6.	Trapetziis 6.	Trigonis 2.
13.	——	12-edrum :	Trigonis 6. *alternatis.*	Pentagonis 6.	
14.	——	12-edrum :	Pentagonis 4.	Trapetziis 8.	
15.	——	10-edrum :	Hexagonis 2.	Trapetziis 4.	Pentagonis 4.
16.	——	14-edrum :	Tetragonis 6. 2 *disci.*	Trapetziis 8.	
17.	——	10-edrum :	Rhombis 2. *magnis.*	Trapetziis 8.	
18.	——	18-edrum :	Tetragonis 6.	Hexagonis 12.	
19.	——	6-edrum :	Tetragonis 6. *aequalibus.*		
20.	——	14-edrum :	Hexagonis 6.	Trigonis 8.	

Crystalli saepe situ, inclinatione, approximatione, compressione etc. deformantur, hinc ne varietas loco speciei assumatur, cauendum.

21. ——	14-edrum:	Rhombis 4.	Tetragonis 2.	Trigonis 8.
22. ——	6-edrum:	Rhombis 6. *aequalibus.*		
23. ——	8-edrum:	Trigonis 8.		
24. ——	14-edrum:	Hexagonis 8.	Tetragonis 2.	Rhombis 4.
25. ——	26-edrum:	Hexagonis 8.	Rectangulis 12.	Octagonis 6.
26. ——	12-edrum:	Rhombis 6. *alternatis.*	Rhombis. 6.	
27. ——	12-edrum:	Rhomboidibus 6. *alternatis.*	Rhombis 6.	
28 ——	36-edrum:	Rhombis 12. *alternatis.*	Hexagonis 24. *linearibus.*	
29. ——	12-edrum:	Pentagonis 2.	Trapetziis 10.	
30. ——	12-edrum:	Pentagonis 2.	Pentagonis 10.	
31. ——	12-edrum:	Scalenis 12. *proximis paribus.*		
32. ——	18-edrum:	Hexagonis 6.	Rhombis 12.	
33. ——	12-edrum:	Hexagonis 4. *proximis paribus.*	Trapetziis 4.	Pentagonis 12. Hexagonis 2.
34. ——	14-edrum:	Rectangulis 2.	Hexagonis 8.	Rhombis 4.
35. ——	18-edrum:	Hexagonis 12.	Tetragonis 6.	
36. ——	10-edrum:	Trigonis 8. *alternis.*	Tetragonis 2.	
37. ——	10-edrum;	Trigonis 4.	Hexagonis 6. *linearibus.*	
38. ——	12-edrum:	Tetragonis 2.	Hexagonis 4.	Rhombis 6.
39. ——	12-edrum:	Tetragonis 2.	Hexagonis 4.	Rhombis 6.
40. ——	18-edrum:	Hexagonis 6.	Rhombis 6.	

A *Rhombus.*

B *Rhomboides.*

C *Rectangulus*

D. *Trapetzium.*

E *Scalenum.*

DESCRI-

DESCRIPTIONES Cryſtallorum.

	Columna	Pyramides
1.	*Columna* oblonga hexaëdra aequalis.	*Pyramides* hexaëdrae aequales.
2.	*Columna* abbreuiata hexaëdra aequalis.	*Pyram.* hexaëdrae aequales.
3.	*Columna* nulla.	*Pyram.* hexaëdrae aequales.
4.	*Columna* oblonga hexaëdra inaequalis. *planis 2 oppoſitis latioribus.*	*Pyram.* hexaëdrae inaequales. *planis 2 oppoſitis latioribus truncatis.*
5.	*Columna* oblonga hexaëdra aequalis.	*Pyram.* nullae.
6.	*Columna* oblonga hexaëdra inaequalis. *planis alternis anguſtioribus.*	*Pyram.* nullae.
7.	*Columna* oblonga tetraëdra inaequalis. *planis alternis anguſtioribus verticalibus.*	*Pyram.* diedrae contrariae.
8.	*Columna* oblonga hexaëdra inaequalis. *planis 2 oppoſitis latioribus.*	*Pyram.* diedrae contrariae. *his pentagonis, illis rectangulis.*
9.	*Columna* oblonga tetraëdra inaequalis. *planis 2 oppoſitis latioribus.*	*Pyram.* tetraëdrae inaequales. *planis 2 oppoſitis latioribus truncatis.*
10.	*Columna* oblonga hexaëdra inaequalis. *planis alternis anguſtis.*	*Pyram.* triedrae contrariae aequales.
11.	*Columna* breuis hexaëdra aequalis.	*Pyram.* triedrae contrariae aequales.
12.	*Columna* oblonga hexaëdra aequalis.	*Pyram.* triedrae contrariae truncatae.
13.	*Columna* abbreuiata hexaëdra aequalis.	*Pyram.* triedrae contrariae planiuſculae.
14.	*Columna* depreſſa hexaëdra inaequalis. *planis 2 oppoſitis latioribus verticalibus.*	*Pyram.* triedrae, hinc contrariae.

Numeri iidem, in ſingulis tribus tabulis, eandem deſignant Speciem.

15. *Columna* oblonga hexaëdra inaequalis. *planis* 2 *oppoſitis latioribus.*	*Pyram.* diedrae conformes.
16. *Teſſera* depreſſa tetragona.	*Margines* duplicati, *Anguliquе* truncati.
17. *Teſſera* depreſſa rhombea.	*Margines* duplicati.
18. *Teſſera* cubica.	*Margines* truncati.
19. *Teſſera* cubica.	*Margines* integri.
20. *Teſſera* cubica.	*Anguli* parum truncati.
21. *Teſſera* cubica.	*Anguli* totaliter truncati.
22. *Teſſera* cubica in rhombum obliquata.	
23. *Teſſera* octaëdra aequalis.	
24. *Teſſera* octaëdra.	*Anguli* truncati.
25. *Teſſera* octaëdra.	*Margines* truncati. *Anguli* truncati.
26. *Teſſera* dodecaëdra aequalis.	
27. *Teſſera* dodecaëdra elongata.	
28. *Teſſera* dodecaëdra.	*Margines* truncati.
29. *Teſſera* pentagona depreſſa.	
30. *Teſſera* decaëdra aequalis.	
31. *Teſſera* ſ. Columna nulla.	*Pyram.* duplicato-triedrae contrariae.
32. *Teſſera* ſubcolumnaris hexaëdra.	*Pyram.* hexaëdrae aequales.
39. *Columna* hexaëdra elongata.	*Pyram.* hexaëdrae aequales.
33. *Columna* hexaëdra inaequalis. *planis* 2 *oppoſitis latioribus.* *planis* 2 *oppoſitis duplicatis.*	*Pyram.* hexaëdrae truncatae.
34. *Columna* hexaëdra inaequalis. *planis* 2 *oppoſitis alienis.*	*Pyram.* tetraëdrae cuneatae. *planis oppoſitis minoribus.*
35. *Teſſera* cubica. *planis* 3 *proximis aequaliter ſtriatis.*	*Margines* truncato-plani.
36. *Teſſera* cubica.	*Anguli* 2 proximi toti truncati.
37. *Teſſera* tetraëdra.	*Margines* truncati.
38. *Teſſera* rhombea inaequalis.	*Margines* 2 proximi truncati.
39. *Teſſera* fere praecedentis.	
40. *Columna* hexaëdra aequalis. *differt a* 32 *uti Columna a Teſſera.*	*Pyram.* hexaëdrae aequilaterae.

Hexa-

Hexaëdrae 19, 22.

Octaëdrae 5, 6, 7, 23.

Decaëdrae 8, 15, 17, 36, 37.

12 - edrae 3, 10, 11, 13, 14, 26, 27, 29, 30, 31, 38, 39.

14 - edrae 12, 16, 20, 21, 24, 34, 9.

18 - edrae 1, 2, 4, 18, 32, 35, 40.

24 - edrae 34.

26 - edrae 25.

36 - edrae 28.

AFFINITATES Cryſtallorum.

NITRVM Priſma *planis rectangulis* (6).	Pyramis *planis trigonis* (6).
1. *Priſm.* elongatum, aequale.	*Pyram.* planis trigonis.
2. —— abbreuiatum, aequale.	—— planis trigonis.
3. —— nullum.	—— planis trigonis.
4. —— planis 2 latioribus.	—— planis 2. truncatis.
* *	
5. —— planis aequalibus.	—— nulla.
6. —— plana alternis anguſtis.	—— nulla.
* * *	
9. —— planis 4 tantum.	—— planis 4: latioribus 2.
NATRVM Priſma *planis 5-gonis, verticalibus.*	Pyramis *5-gonis, contraria.*
7. *Priſm.* 4-edrum: alternis anguſtis.	*Pyram.* diedra.
8. —— idem verticale.	—— diedra.
* *	
15. —— ſub 6-edrum: alternis 2 anguſtis.	—— diedra.
* * *	
16. —— compreſſum: angulis truncatis.	
17. —— compreſſum, rhombeum.	
* * * *	
31. —— nullum (Sal Bituminis ?).	—— hexaëdra.
14. —— compreſſum: plan. verticalibus.	—— triedra: altero lato.
* * * * *	
13. —— ſubacaule, depreſſum.	—— triedra, planiuſcula.
11. —— elongatum, regulare.	—— triedra.
10. —— elongatum, plan. altern. anguſtis.	—— triedra.
12. —— elongatum, regulare.	—— triedra, truncata.

BORAX

BORAX Priſma *hexaëdrum ex 6-gonis.*	Pyramis *e rhombis.*
32. *Priſm.* aequale ſ. teſſera.	*Pyram.* 6-edra e rhombis.
40. —— aequale, elongatum.	—— 6-edra e rhombis.
33. —— inaequale: plan. 4 anguſtis.	—— 6-edra rhombis truncatis.
34. —— inaequale: plan. 2 truncatis.	—— 4-edra hexagonis 2.

MVRIA Teſſera *cubica (interdum truncatis angulis ſ. marginibus)*.

19. *Teſſera* cubica: aequalis.
20. —— cubica: angulis truncatis parum.
21. —— cubica: angulis truncatis totaliter.
18. —— cubica: marginib. truncatis nonnihil.

35. —— cubica: marginib. truncatis totaliter vtrinque.
32. —— rhombea, aequalis.

ALVMEN Teſſera *octaëdra (interdum truncatis angulis ſ. marginibus)*.

23. *Teſſera* aequalis.
24. —— truncatis angulis.
25. —— truncatis angulis et marginibus.

VITRIOLVM Teſſera *difformis e Rhombis et Hexagonis.*

38. *Teſſera* dodecaëdra.
39. —— varietates.

GRA-

GRANATVS Teffera *e Rhombis*.
26. *Teffera* aequalis, integra.
27. —— aequalis, elongata.
28. —— aequalis, truncatis angulis.

PYRITES Teffera *e Pentagonis*.
30. *Teffera* aequalis.
29. —— depreffa.

VRINAE Teffera *Tetraëdra e Trigonis*.
37. *Teffera* ordinaria, fed truncatis marginibus.
36. —— contrariata. (*an huius?*) *D. Tidftroem*.

EXEM-

EXEMPLA Cryſtallorum.

1. Nitrum natiuum.	
—— *Fluor.*	
—— *Cryſtallus mont.* γ.	
2. —— *Cryſtallus mont.* δ.	Granatus 18-*edros.* ε.
3. —— *Cryſtallus mont.* ε.	
4. —— *Cryſtallus mont.* β.	
5. —— *truncatum.* α.	Plumbum *virens.*
6. —— *truncatum.* β.	
7. Natrum *appropiatum.*	
8. —— *verticale.*	
9. Vitriol. *album.*	
10. Borax *Tincal.* δ.	
11. Natr. 12-*edrum.* α.	Granatus 12-*edros.* γ.
12. Natrum 14-*edrum.*	
13. —— 12-*edrum.* β.	
14. Borax *Tincal.* β.	
15. Natrum *flexile.*	
16. —— *cryſtallum.*	
17. —— *Selenites.*	
18. - - -	Pyrites 18-edros. ε.
19. Muria *nuda.*	—— 6-*edros.* β.
	Plumbum 6-*edrum.*
20. - - -	—— 12-*eorum.*
21. - - -	Pyrites 14-*edros.* ι.
22. —— *rhombea.*	Plumbum *rhombeum.*

23. Alu-

23.	Alumen *nudum.*		Pyrites	*natiuus.* δ.
			——	*8-edrus.* δ.
			Plumbum	*8-edrum.*
			Ferrum	*cryſtallinum.*
			Cuprum	*cryſtallinum.*
24.	-	- -	Plumbum	*14-edrum.* γ,
25.	-	- -	——	*26-edrum.* ε.
26.	-	- -	Granatus	*12-edros.* δ.
27.	-	- -	——	*12.edros.* δ.
28.	-	- -	——	*36-edros.* ι.
29.	Natrum	*pyritiforme.*		
30.	-	- -	Pyrites	*12-edros.* δ.
31.	——	*hyodon.*		
32.	-	- -	Granatus	*18-edros.* ζ.
33.	Borax	*Topacius.*		
	——	*Tincal.* α.		
34.	——	*Tincal.*	Cobaltum	*cryſtallinum.*
35.		- -	Pyrites	*18-edros.* λ.
			Granatus	*10-edros.* α.
36.	-	- -	——	*10-edros.* β.
37.	Natrum	*vrinoſum.*	Pyrites	*4-edros.* α.
			——	*10-edros.* ζ.
38.	Vitriolum	*cyprinum.*		
39.	——	*cyprinum.*		
40.	-	- -	Granatus	*18-edros.* ζ.

AP-

APPENDIX

TOMI I.

Corsac. CANIS cauda fulua basi apiceque nigra.
Habitat in campis magni deserti ab Iaco *fluuio versus* Irtim; *saeuit in Aues; terram excauat; superfluum defodit; foetet, clamitat, latrat. Paul Demidoff.*
Corpus *facie* Vulpis: *pilis mollibus, supra hyeme griseis, aestate vero dilute fuluis; subtus albis.* Cauda *pilosa, longitudine corporis; dorso concolor.* Pedes *dilute fului.* Gula *alba.* Auriculae *erectae, dorso concolores.* Oculi *luteo-virides.*

CAVIA. Dentes Primores superiores duo, distantes.
inferiores quatuor, approximati.

capensis. CAVIA. *Pall. fasc.* 2. *p.* 22, *t.* 2. †.
Habitat ad Cap. b. spei, *victitans graminibus, fodiens.*
Glis *magnitudine Marmotae.* Labium superius *subbipartitum.* Dentes Laniarii *nulli.* Auriculae *marginibus nudae.* Plantae *subtridactylae, muticae: excepto intimo vnguiculato.* Palmae *tetradactylae, muticae: digitis connatis.* Cauda *nulla.*

aethiopicus. SVS sacculo molli sub oculis †.
Aper aethiopicus. *Pall. spec,* 2. *p.* 1. *t.* 1.
Habitat in Africa *interiore.*
Caput *magnum, durum.* Sulcus lacrymalis *ante oculos longitudinalis.* Sacculus *mollis sub oculis.* Dentes primores *vtrinque plane nulli?* Cauda *nuda.*

lineatus. PSITTACVS macrourus viridis, remigibus subtus fuscis margine interiore pallidis.
Habitat - -
Corpus *magnitudine Turturis, totum viride, subtus magis flauo-viride.* Remiges *subtus fuscae margine interiore pallido, vnde Alae subtus lineis pallidis longitudinalibus tenuissimis.* Cauda *cuneata, corpore paulo longior.*

ANAS

Casarca. ANAS rufa, remigibus rectricibusque nigris, speculo alari albo.

Habitat in Astracanensi *regno; mansuescit, clamitat sono gratissimo. Paul. Demidoff.*

Corpus *A. Boschatem superat, totum laete rufum, sed* Caput *dilutius fuluum.* Vropygium *fuscum, vndulatum lineolis fuluis.* Nigra *sunt Oculi, Rostrum, Pedes, Remiges, Cauda.* Alba *sunt tectrices remigum et alarum facies interior.*

lineata. CORYPHAENA capite picto lineis transuersis coloratis. D. $\frac{4}{21}$ P. 11 V. 6. A. 15. 12.

Habitat in Carolina. *D. Garden.*

Caput *compressum, nudum, decliue, pictum lineis transuersis.* Opercula *laeuia* Dentes primores 2, *longiores, exserti, distantes, acuti, tam supra, quam infra.* Squamae *magnae.* Pinnae *longitudinales pictae lineolis.* Cauda *rotundata.*

orichalcus. SCARABAEVS scutellatus muticus aeneus glaber, subtus ferugineo varius.

Habitat in India Orientali. *Sparman.*

Trifolii. CVRCVLIO longirostris niger, femoribus pallidis, abdomine albo.

Habitat in Trifolii montani *spicis, intra quas declaratur.*

Corpus *magnitudine Pulicis, atrum.* Rostrum *thorace fere longius.* Thorax *excauato-punctatus.* Elytra *striata.* Femora *pallida, edentula.* Abdomen *niueum.*

suaueolens. CERAMBYX thorace spinoso ignito, corpore caeruleo, abdomine femoribusque ferrugineis.

Sloan. jam. 2. p. 208. t. 237. f. 39. f. 40. (excludend. in Ceramb. virescente).

Habitat in Iamaica, Carolina. *D. Garden.*

Corpus *statura Ceramb. moschati, cyaneum.* Caput *et* Thorax *caeruleo-ignita f. aureo-splendida.* Elytra *cyanea.* Antennae *nigrae, longitudine corporis.* Abdomen *et* Femora *omnia rubra, sed postica femora elongata.* Pedes *nigri.* Tibiae posticae *longiores, compressae, ancipites.*

TENE-

festinans. TENEBRIO alatus niger, thorace tibiis antennisque ferrugineis.
Habitat in Suecia, *celerrime cursitans.*
Corpus *magnitudine Pediculi, atrum glabrum.* Thorax *Cicindelae, ferrugineus.* Antennae *filiformes s. versus apicem crassiores, fusco-ferrugineae.* Femora *clauata* Tibiis *ferrugineis.*

flaua. PAPILIO (Dan. cand.) alis albis postice nigris; subtus basi fuluo-maculatis: postice albido punctatis.
Habitat in India Orientali. *Sparman.*

macrops. PHALAENA (Attacus) seticornis spirilinguis, alis fuscis atro-vndulatis: superioribus supra ocello ferrugineo; subtus albo-maculatis.
Habitat in India Orientali. *Sparman.*

allica. PHALAENA (Noctua) spirilinguis laeuis flaua, alis superioribus maculis duabus caeruleis connexis margine caeruleo.
Habitat in India Orientali. *Sparman.*

hirtaria. PHALAENA (Geometra) pectinicornis, alis hirtis canis: strigis duabus nigris: posterioribus approximatis, antennis atris. *Fn. suec.* 1236. *
Clerck. phal. t. 7. *f.* 1. Phalaena hirtaria.
Habitat in Europa.

defoliaria. PHALAENA (Geometra) pectinicornis, alis griseis medio albis: puncto lituraque postica nigris; femina aptera. *Fn. suec.* 1238. *
Clerck. phal. t. 7. *f.* 4. Phalaena defoliaria.
Reaum. ins 2. *t.* 30.
Roes. suppl. 83. *t.* 14. *femina.*
Habitat in Pyro, Malo.

nigrella. PHALAENA (Tinea) alis atris strigis albis: anteriore simplici; posteriore circumflexa.
Habitat in India Orientali. *Sparman.*

cruciatus. HEMEROBIVS alis antice nigro-maculatis, postice fusco-cruciatis.
Habitat in Suecia; *legi in Pruno virginiana.*

Corpus *magnitudine Pediculi, pallido-fuſcoque maculatum.* Thorax *ſupra cruciatim inciſus.* Alae *deflexae, ex auro (dum complicatae) nitentes et poſtice pictae cruce communi fuſca; Antice ſingulae maculis 4 nigris.* Inferiores *hyalinae, auro nitentes.* Antennae *longitudine corporis, ſed alis breuiores.* Pedes *pallidi.*

Ceraſi. ICHNEVMON auratus viridis, tibiis pallidis.
Habitat in Ceraſi *foliorum gallis conicis, frequens.*
Corpus *minutum, cyaneo-viride, auratum.* Antennae *nigrae, ſubclauatae.* Os *nigrum.* Alae *ſtigmate nullo.* Abdomen *ſeſſile.* Tibiae 4 *anteriores et omnes plantae flaueſcenti-pallidae.*

coſtata. MVSCA antennis ſetariis glabra nigra, linea ante alas flaua, alis coſta nigris.
Habitat Vpſaliae.
Corpus *pediculo duplo maius, atrum nudum.* Caput *pallidum.* Oculi *brunnei.* Thoracis *latera linea alba vtrinque ante alas.* Alae *margine exteriore verſus apicem fuſcae.* Pedes *liuidi.*

vegetans. ACARVS cruſtaceus rufus marginatus conuexus, ſubtus planus.
De Geer Act. Stockh. 1768. *c. fig.*
Friſch. inſ.
Habitat Larua, pilo albo inſidens, in variis inſectis coleopteris; declaratus liberatur, diſcurrens.
Corpus *ouatum, conuexum, continuum ſ. teſtudineum, ſubferrugineum, glabrum, nitidum, marginatum vndique.* Os *inter pedes anticos.*

Neptuni. CANCER macrourus, thorace antice poſticeque triſpinoſo.
Habitat in Pelagi *Fuco natante. Sparman.*
Corpus *magnitudine Tipulae. Locandus poſt C. Homarum.*

tigrina. ARANEA abdomine oblongo-ouato ferrugineo nigropunctato, thorace linea flaua.
Habitat in Suecia.

Cor

Corpus *magnum* (*vti Clerck. aran. t. 6. f. 4. n. 1.*) *ferrugineum*. Thoracis *tergum linea flaua, longitudinali*. Abdomen *oblongo-ouatum, adſperſum punctis minutis nigris, ſupra et ſubtus teſtaceum, lateribus pallidioribus*. Abdominis *dorſum ferrugineum marginibus colore repandis*.

alpina. FASCIOLA fuſca obouata antice truncata.

Act. Taurin. 1. *p.* 199. *t.* 6. *f.* 1 - 6. Hirudo alpina nigricans, ventre ad medium bilineato.

Habitat in Alpium *Lapponicarum Italarumque fontibus, aqua ſemper algida ſcatentibus; in calentibus vero moritur. Hauſta cum aqua excitat* Colicam ſpaſmodicam *Scheuch.* Vllem ſ. Holme *Lapponis. Flor. Lapp.* 101. *n. 1. cum nauſea, ſingultu, delirio, ſpaſmis, horrore, ſaepe morte; Curatur ſale muriatico.*

ciliaris. MEDVSA orbicularis ciliata, radiis numeroſis, ſubtus cauitatibus quinque. †.

Act. Taurin. 1. *p.* 218. *t.* 7. *f.* 6, 7. Meduſa altera.

Habitat in Mari Mediterraneo.

Margo *corporis cinctus radiis numeroſis, exſtantibus, longitudine totius diſci.* Subtus *cauitates auriformes, vt in Meduſa aurita, ſed quinque.*

* *

Oedipus. SIMIA. *Syſt. nat.* 1. *p.* 41 *n.* 25. *viua dono Sereniſſ. Reginae* Ludov. Vlricae.

Affinitas ſumma Sim. Iacchi *magnitudine* (*paulo inferiore*); *odore Moſchi; Vnguibus omnibus ſubulatis, excepto pollicis palmarum breui.* Vox *muris.* Cauda *corpore duplo longior, parum piloſa, baſi rufa.* Facies *nigra pilis raris albis.* Verruca *in vtraque bucca.* Irides *ferruginei.* Auriculae *ſubrotundae, nigrae, nudae.* Ani *regio rubra.*

vnicornis. RHINOCEROS. *Syſt. nat.* 1. *p.* 104.

Dentes primores *remoti, ſolitarii, occurſantes* (*ergo non laniarii*), *forte locandus inter Bruta ante Bradypum. Kaeſtner.*

Hydrochaeris. SVS. *Syst. nat.* 1. *p.* 103. *n.* 4.

Animal *a me descriptum est Pedibus vngulatis, nec vnguiculatis, ergò Bellua, nec Glis, videndus in museo Vpsaliensi.*

canicularis. PSITTACVS. *Syst. nat.* 1. *p.* 142. *n.* 16.

Corpus *magnitudine Turdi maioris, viride; subtus virescenti-luteum.* Frons *subfulua.* Tempora *fulua.* Oculi *nigri.* Rostrum *nigricans.* Pedes *rubescentes.* Remiges *caeruleae latere exteriore virescente.* Cauda *cuneiformis, elongata, viridis. Forte femina; carens vertice caeruleo.*

Galgulus. PSITTACVS. *Syst. nat.* 1. *p.* 150. *n.* 46.
Corpus viride, *vropygio sanguineo.* Remiges *subtus caeruleae excepto margine exteriore.* Rectrices subtus *caerulescentes.* Mas *vertice caeruleo iuguloque sanguineo, quorum neutrum in* Femina.

viridis. MEROPS. *Syst. nat.* 1. *p.* 182. Corpus *magnitudine Sturni.*

Ferruginea: *Pileus, Collum, Dorsum anticum, Alae subtus,*

Viridia, *Pectus et Alae supra.*

Caerulea: *Gula, Dorsum posticum, Vropygium, Crissum, Cauda supra.*
Nigra: *Linea per oculos ad aures, Remigum apices, Cauda subtus.*

Rectrices 2 *intermediae duplo longiores, lineares.*

Deficiebat in mea Fascia pectoralis.

TOMI II.

ariſtella. STIPA ariſtis nudis rectis calyce vix duplo longioribus.
Habitat Monſpelii. *Gouan.*
Culmi *bipedales.* Folia *anguſta.* Panicula *ſubſpicata; pedunculis bi ſ. trifloris.* Calyx *longitudine ſeminis.* Semen *teres, raris villis pubeſcens.* Ariſta *calycis longitudine.*

cordifolia. RVBIA foliis quaternis cordatis.
Habitat in Maiorca. *Gerard.* ♃.
Radix *perennis.* Caules *tetragoni, laxi, angulis retrorſum ſcabri.* Folia *quaterna, petiolata, cordata, oblongiuſcula, acutiuſcula, quinqueneruia, patentia, margine et pagina ſuperiore ſcabra.* Fructificationem *non vidi.*

pentapetaloides. CONVOLVVLVS foliis lanceolatis nudis lineatis, ramis declinatis, floribus ſolitariis ſemiquinquefidis.
Habitat in Maiorca. ⊙ *Gerard.*
Herba *ſimillima Conuol. tricolori, ſed minor.* Folia *fere lanceolata, nuda, lineata, ſubpetiolata.* Flores *axillares, ſolitarii, breuiſſime pedunculati.* Bracteae *vix vllae, ſed ſaepe ſquamae 2 obſoletae.* Corollae *ſtructura Conuol. lineati, ſed triplo minores, caeruleſcentes fauce lutea: limbo ſemiquinquefido, quaſi quinquepartito, laciniis acuminatis.*

ficulus. RHAMNVS ſpinis lateralibus foliis ſolitariis quinatisque.
Rhamnus ficulus pentaphyllos. *Bocc. ſic. Raj. hiſt.* 1626.
Habitat in Sicilia, Africa. *Baro capucinus.*
Frutex *Ramis ferrugineis; Spinis alternis, validis, vix pollicaribus, patentibus.* Folia *Buxi aut Vuae vrſi ſimilia, obouato-oblonga, petiolata, integerrima, laeuia, venoſa, decidua.* Flores *axillares, conferti, ſeſſiles, Hermaphroditi Maſculi Femineique ſimul.* *Squamae binae ouatae ſingulum florem veſtiunt.* Corolla *monopetala, campanulata patens, quinquepartita: laciniis ouatis acutis.* Nectarium *ſuburceolatum, fundi floris.* Stamina 5, *ſubulata, corolla fere longiora.* Filamenta *alia* 5 *caſtrata, ſubulata, alterna, fertilibus ſimillima, ſed breuiora.* Germen *conicum, villoſum.* Stylus *filiformis, corollâ duplo longior.* Stigma *ſimplex.* Drupa *ouata, glabra.* Nux *ouata, bilocularis, raro trilocularis.*

verticillaris. **CRASSVLA** caule herbaceo simplici, foliis patentibus: floribus verticillatis mucronatis.

Habitat - - - (*enata e variis mixtis seminibus*). ⊙.

Herba *pusilla*. Caulis *filiformis*, *simplex*, *digitalis*, *laeuis*, *teres*, *subincarnatus*. Ramis *paucis*, *in inferiore caulis parte*, *simplicibus*, *alternis breuibus*. Folia *opposita*, *sessilia*, *oblongo ouata*, *patentia*, *carnosa*, *subtus magis gibba*, *papulosa*, *apice subdenticulata*, *rufa*. Foliola 2 *e singulis foliorum alis*, *prioribus similia*, *minora*, *patentia*. Flores *verticillantes caulem*, *sessiles*, *ex singulis alis saepius quinque*. Calyx *quinquepartitus*, *erectus*, *viridis*, *subserratus*, *mucronatus*. Corolla *quinquepartita*, *campanulata*, *alba*, *calyce breuior*: *Laciniis rubicundis*, *subulatis vt fere aristatis*, *persistentibus*. Squama *ad basin cuiusuis laciniae corollae*, *transuersa*, *truncata*, *rubra*. Staminum *Filamenta* 5, *breuissima*. *Antherae flauae*. Pistilla 5, *breuissima*. Fructificatio *oculo armato determinanda*. Calyx *obsoluta florescentia clausus*, *corollae mucronibus inter rimas exstantibus*.

parnassifolia. **ALISMA** foliis cordatis acutis, petiolis nodoso-articulatis. *Bass. act bonon.* 1798.

Ranunculus palustris, flore albo, graminis parnassi folio. *Till. pis.* 145. *t.* 46. *f.* 1.

Habitat in Apenninorum *paludibus*.

Statura *omnino Alismae plantaginis*, *sed* Folia *cordata*. Petioli *nodosi*, Semina *aristata*.

porrigens. **SILENE** caule dichotomo villosa, pedunculis filiformibus solitariis patentibus.

Habitat in Oriente. *Gouan.*

Herba *facie fere Cerastii dichotomi*. Caulis *herbaceus*, *pedalis*, *dichotomus*, *hirtus pilis patentibus*. Folia *opposita*, *sessilia*, *lanceolata*, *acuminata*, *villosa*, *internodiis breviora*. Pedunculus *e singula caulis dichotomia*, *setaceus*, *patens*, *foliis longior*, *laeuis*, *apice adscendens*. Flores *solitarii*, *non magni*. Calyx *vltra medium quinquefidus*.

balearica. **ARENARIA** foliis ouatis nitidis subcarnosis, caule repente, pedunculis longitudine caulis.

Habitat in insul. Balearibus. *Gerard. Zoega.*

Cau-

Caules *proſtrati*, *repentes*, *radicantes*, *ſubpubeſcentes*, *ramoſi*, *pollicares.* Folia *petiolata*, *confertiuſcula*, *patentia*, *ouata*, *ſubcarnoſa*, *eneruia*, *lucida a pilis raris vix conſpicuis paginae ſuperioris.* Pedunculi *ſolitarii*, *e ramificationibus caulis*, *erecti*, *caule vix longiores*, *ſubpubeſcentes*; *inferne inſtructi pari foliorum.* Calyx *concauus*, *rufeſcens*, *pubeſcens.* Corolla *magnitudine et facie Spergulae nodoſae.* Petala *obouata*, *integerrima*, *obtuſa*, *patentia*, *vnguiculata.* Stamina *et* Piſtilla *etiam alba*, *longitudine calycis ſ. petalis dimidio breuiora.* Germen *globoſum*, *viride.* *Media quaſi inter* Arenariam ciliatam *et* multicaulem, *ſed Pedunculi longi*, *Fructus cernui.*

canadenſis. ANEMONE caule dichotomo, foliis ſeſſilibus: infimis ternis trifidis inciſis.

Habitat in Penſyluania. *D. Hope.*

Simillima Anem. dichotomae, *vt ignotum fallat*; *tantum differt* Foliis, *ſub prima dichotomia caulis*, *ternis*; *nec binis.* Corolla *ſubtus alba*; *nec rubicunda.* Antherae *flauae*; *nec fuluae.* Fructus *capitulo globoſo*; *nec ouato*: Seminibus *ſubulatis ariſta ipſo ſemine longiore recta*; *nec mucrone breuiſſimo recuruato.*

braſſicata. SINAPIS foliis obouatis denticulatis laeuibus.

Habitat in China. ⊙.

Statura *Braſſicae aut Lactucae*, *ſed Calyx Sinapios.* Caulis *ſeſquipedalis*, *laeuiſſimus.* Folia Radicalia *oleracea*, *obouata*, *obtuſa*, *dentata*, *glabra*, *albido-venoſa*, *petiolis canaliculatis*; Caulina media *oblonga*, *ad baſin petioli ſubauriculata*; Summa *lanceolata*, *ſeſſilia*, *amplexicaulia.* Flos *ſimillimus Braſſicae oleraceae.* Calyx *flauus*, *ſed patens.* Petala *flaua*, *vix emarginata.* Siliqua *ſimilis Braſſ. oleraceae.*

aegyptiaca. BVNIAS ſiliculis tetragonis vndique verrucoſo-muricatis, foliis runcinatis.

Habitat in Aegypto. *Zoega.* ⊙.

Caulis *pedalis*, *ramoſus*, *inferne hiſpidus*, *ſuperne laeuior.* Folia *runcinata*, *ſubdentata*, *laeuia*: *petiolis ſubtus pilis raris.* Racemi *ſolitarii*, *terminales*, *longi.* Flores *pedicellati.* Calyx *flaueſcens*, *patens.* Petala *lutea*, *obouata*, *obtuſa*, *patentia vnguibus erectis.*

P 4

erectis. Stamina *lutea*, *distantia.* Germen *ouatum*, *tetragonum*, *viride.* Stylus *nullus.* Stigma *capitatum*, *luteum.* Siliculae *ouatae*, *tetragonae*, *vndique obtuse muricatae*, *praesertim angulis*, *diuersae a Siliquis* Bun. balearicae, *quod neque subulato-rostratae*, *neque pilosae.*

gigantea. CLEOME floribus hexandris, foliis septenatis, caule inermi. *Iacq. spec.* 5. *p.* 1. *t.* 76.
Habitat in America.
Caulis *altissimus.* Folia *digitata*, *septenata: foliolis oblongis*, *acuminatis*, *subaequalibus*, *sessilibus.* Racemi *terminales.* Flores *pedunculati.* Calyx *patens*, *linearis*, *pubescenti-viscidus.* Petala 4, *oblonga*, *adscendentia*, *coniuentia.* Stamina *declinata*, *petalis longiora*, *aequalia*, *receptaculo inserta.* Antherae *subulatae.* Germen *oblongum*, *stipitatum*, *stipite longitudine staminum.* Stigma *obsoletum.*

aculeata. CLEOME floribus hexandris, foliis ternatis integerrimis. stipulis spinescentibus.
Habitat in America. *D. Zoega.*
Caulis *herbaceus.* Stipulae *binae*, *breuissimae*, *spinescentes*, *recuruae.* Folia *ternata*, *elliptico-lanceolata*, *integerrima*, *longius petiolata.* Floralia *folia*, *ad basin pedunculi*, *simplicia.* Flores *solitarii*, *pedunculati*, *parui.* Siliquae *teretes.*

tricho-sperma. POLYGALA floribus cristatis spicatis, caulibus virgatis striatis, foliis linearibus. *Iacq*
Habitat in America meridionali. ♃.
Radix *perennis.* Caules *erecti*, *filiformes*, *striati.* Folia *alterna*, *linearia*, *acutiuscula*, *parua; adeoque herba facie Polygalae microphyllae.* Spicae *elongatae.* Flores *albi*, *carina apice multifida; inferiores sensim decidui.* Semina *pappo piloso cincta.*

disperma. INDIGOFERA racemis folio longioribus, leguminibus dispermis, foliis pinnatis obtusis.
Indigofera scapo infirmo, foliorum pinnis oblongis pallide virentibus glabris, pedunculis spicae longissimis, floribus laxe dispositis. leguminibus compressis breuibus subasperis dispermis. *Trew. chret.* 24. *t.* 55.
Habitat in Indiis.
Similis Indig. tinctoriae, *sed* racemi *foliis compositis longiores.* Legumina *disperma.*

TRI-

ochroleucum. **TRIFOLIVM** ſpicis villoſis, caule erecto pubeſcente, foliolis infimis obcordatis.

Trifolium pratenſe purpureum minus, foliis cordatis. *Raj. angl.* 3. *p.* 328. *t.* 13. *f.* 1. *Hall. helv.* 585. *act.* 6. *p.* 97. *n.* 43.

Habitat in Anglia, Heluetia.

Folia *integerrima: ſuperiora linearia.* Spicae *pedunculatae, oblongae.* Calycum *dens inferior longior.* Corollae *ochroleucae.* Hall.

auguſta. **THEOBROMA?** foliis cordatis ſeptemangularibus.

Habitat in India orientali. ♄.

Caulis *humanae altitudinis, lignoſus, erectus ſimpliciſſimus, teres, apice folioſus.* Rami *nulli, ſed rudimenta prodeunt in caule infra folia, dum floret.* Folia (*Hibiſci mutabilis*) *magna, plus quam palmaria, cordata, 7-neruoſa, 7-angulata, ſerrata, reticulata, ſupra glabra, ſubtus vix pubeſcentia.* Petioli *teretes, longitudine foliorum.* Stipulae *lanceolatae.* Pedunculi *axillares foliorum, horizontales, ad latus flexi, teretes, longitudine petioli, bifidi: ramulo altero minore (oppoſito foliolo cordato petiolato ſerrato) bifido, biſloro; inuolucello 4-phyllo, lanceolato; altero enaſcente vlterius ſimiliter bifido: et ſic vltra.* Pedicelli *nutantes* Floribus *cernuis.* CAL. *Perianthium 5-partitum, lanceolatum, acutum, patentiſſimum: foliolis planis.* COR. Nectarium exterius *vrceolatum; ſquamis 5, ouatis, fornicatis, introrſum concauis, obtuſis, erectis, apice ciliatis, margine fuſcis.* Nectarium interius *vrceolatum: ſquamis 5, linearibus, erectis, obtuſis, baſi connatis, margine apiceque extrorſum recuruato-fornicatis.* Petala 5, *ouata, magna, triſte purpurea, laxa, pendula, fluctuantia, vngue inſerta nectarii exterioris ſquamae ſub et intra eius apicem.* STAM. Filamenta 5, *breuiſſima vt fere nulla, triloba, inter ſquamas nectarii interioris, vt antherae extra rimas huius nectarii naſcantur.* Antherae 3, *didymae, diuaricatae, reniformes, luteae.* PIST. Germen *ſuperum, cylindricum.* Styli 5, *ſubulati, approximati.* Stigmata *acuta.* PER. . . . 5-*loculare.* SEM. *multa. Speciosiſſima Planta, ſpectabiliſſima fructificatione vel generis Theobromae Cacao vel certe proximi, quod nondum liqui-*

dum, quamdiu fructus non dedit. Arbor descripta tantum triennis est, dum hodie florere incepit 1768. *d.* 12. *Iulii.*

scoparia. CALEA suffruticosa, ramis suboppositis angulatis.
Habitat in Iamaica.
Frutex *facie Spartii scoparii.* Rami *angulati, oppositi, saepe terni*: Ramuli *alterni, coriosissimi, longitudine subaequales.* Folia *minuta, sublinearia, obtusa, laeuia.* Flores *terminales, solitarii, sessiles, minuti, albi.*

supinum. GNAPHALIVM caule herbaceo simplicissimo procumbente, floribus sparsis.
Gnaphalium foliis angustissimis, caule non ramoso, spica breui nuda subfusca terminato. *Hall. helu.* 700. *act.* 6. *p.* 109. *n.* 77.
Gnaphalium supinum, lauandulae folio. *Bocc. mus.* 107. *t.* 85.
Gnaphalium oblongo folio. *Scheuch. alp.* 2. *p.* 134.
Habitat in Alpibus Helueticis, Italicis.
Simillimum Gnaph. syluatico, *sed humile et Caule dum floret decumbente.*

balsamifera. CONYZA foliis lanceolatis subtus tomentosis, petiolis etiam dentatis. *Spec plant.* 1208. *n.* 13.

vernalis. LICHEN leprosus albidus, tuberculis subrotundis ferrugineis.
Lichenoides leprosum tuberculis fuscis & ferrugineis. *Dill. musc.* 126. *t.* 18. *f.* 4. *et t.* 55. *f.* 8.
Habitat primo vere in aridissimo collo Polonico Vpsaliae *et passim in* Europa.
Crusta *cinerascenti-alba*: Tubercula *subglobosa, gelatinosa, conferta, sessilia, absque margine calycino.*

variolosum. LYCOPERDON parasiticum sessile subrotundum, cortice exteriore fuluo deciduo, farina atra compacta. *Weigel.*
Lichenoides tuberculosum compressum nigrum lignis putridis adnascens. *Dill. musc.* 127. *t.* 18. *f.* 7.
Lycogala globosum grani pisi magnitudine, aeris recocti colore. *Mich. gen.* 216. *t.* 15. *f.* 2.
Habitat passim in Arborum ramis emortuis aut moribundis.

Verru-

Verrucae *ſparſae: primo fuluae, molles, ſucculentae: aetate conſiſtentiores, exuunt corticem et fuſcae euadunt, induratae perſiſtunt, nec dehiſcunt, licet polline nigro maxime farctae.*

ſepticus. BYSSVS capillaris molliſſima parallela fragilliſſima pallida.

Byſſus latiſſima filtrum ſ. pannum laneum ſimulans, filamentis tenuiſſimis non ramoſis. *Mich. gen.* 211. *n.* 10.

Habitat in Domibus *ſub pauimentis, vbi aër mephiticus ſ. ſuffocatus, ſumme ſepticus corrodit tamquam menſtruo naturali domos ligneas, duriſſimosque truncos, vt fatiſcentes cadant damno colonum.*

Similes *Lanae tenuiſſimae goſſypinae, longitudinaliter contextae filis araneorum tenuioribus, albido-cineraſcentibus, non tenacibus, laeuiſſimis, fomitis inſtar accenſibilibus. Mucoris ſeptici peſſima ſoror.*

Scopolia. HYOSCYAMVS. *Syſt. nat.* 2. *p.* 171.

Radix *perennis, carnoſa, terrae fere incumbens, caules ad latera emittens plurimos.* Caulis *ſesquipalmaris, teres, erectus, terminatus.* Ramis *duobus, patulis, ſimpliciſſimis, caule longioribus.* Folia caulina *alterna, ſolitaria, petiolata, elliptico-lanceolata, laeuia, ſubrugoſa, patentia.* Folia ſub bifurcatura *caulis terna, quorum duo approximata.* Folia ramea *alterna, ſed gemina eidem denti ſ. baſi impoſita, quorum alterum dimidio minus, vt in Phyſalidibus perennibus.* Flores *ramei, ſolitarii, pedunculati, penduli inter ſingula folia gemina.* Calyx *campanulatus, teres.* Corolla *calyce triplo longior, campanulata, leuiter 5-fida, obtuſa, extus ferruginea ſtriis aliquot pallidis; intus flaua.* Stamina *ſtylo approximata, verſus latus inferius flexa.* Capſula *calyce breuior, circumſciſſa ſ. operculata.*

aphyllum. CYNANCHVM caule volubili perenni aphyllo.

Apocynum *viminale* nudum fruticoſum, caule filiformi volubili. *Act. bonon. obſeruante D. Baſſio.*

Euphorbia viminalis. *Spec. plant.* 649.

Florum *faſciculi ex alternis cicatricibus caulis; adeoque* Euphorbia viminalis, *cuius fructificatio antea viſa non fuit, perperam ex facie ab omnibus ad Euphorbias relata, ex obſeruatione Baſſiana Cynanchi genus intret.*

SPI-

SPILANTHVS. *Syst. nat.* 2. *p.* 533. *habet* Receptaculum *paleaceum* (*confirmante D. Bergio*), *subulatum*, *adeoque ad hoc genus amandetur.*

atriplicifolius. SPILANTHVS foliis alternis stipulatis.
Bidens atriplicifolius. *Syst. nat.* 2. *p.* 535.

APHANES *in* Generibus *et* Systemate *emendetur.*
CAL. 4-fidus. (*non* 8-fidus).
PIST. *et* SEM. vnicum (*nec duo*).

TOMI III.

natiuum. STANNVM nudum.
Stannum natiuum. *Act. Angl.* v. 56. *an.* 1766. *p* 35. *et* 305.
Habitat in Cornubia.
Hoc *natiuum Stannum dari antea paradoxum visum*, *nunc vere detectum.*

IN-

INDEX
GENERVM LAPIDVM.

IN-

INDEX SYNONYMORVM

LAPIDVM.

Haema-

INDEX SYNONYMORVM.

Sma-

INDEX SVECANVS.

INDEX VNIVERSALIS NATVRALIVM.

Byſſus.

 Ciſſam-

Daphne.

Nau-

Phle-

Ru-

Spi-

Trio-